

CHIP

05/2006

Computer & Communications

Arhiva
CHIP
2005

În format PDF

pe **CD** puteți găsi

Pinnacle Studio 10

Prelucrare video pentru amatori

Drive Backup 7.0

Copii de siguranță și clonări de partiții la îndemâna tuturor

BitDefender Professional Plus 9.5

Includes **Adobe Reader**

MEGATEST

45 de camere digitale compacte

» extrem de subțiri, cu zoom mare sau cu meniuri deștepte

» toate sub 500 de euro și cu zoom optic minim 3X

Colecția de plugin-uri

» infuzia de funcționalitate pentru aplicațiile uzuale

TEST Windows contra Windows

Aceleași platforme hardware, două sisteme de operare: XP pe 32 și 64 de biți

TEST Unități care „ard” etichete pe medii optice

CONCURS

Câștigă un monitor TFT de 19”

127

Performanțe extreme

AMD FX60 înfruntă Intel 965XE

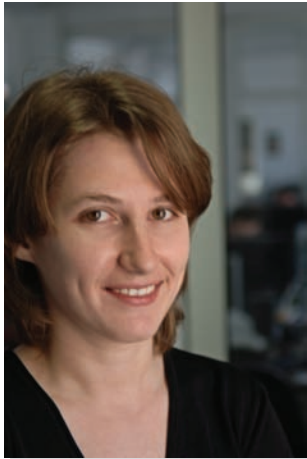

Editorial

Cătălina Lazăr
Editorial Manager

Semne bune

Aș dori să încep prin a spune „Semne bune anul are...”, dar suntem deja aproape la jumătatea lui 2006. Este bine și așa: „mai bine mai târziu decât niciodată”. După cum limba română are resurse nebănuite, fiind pregătită cu un proverb pentru toate situațiile, se pare că și România anului 2006 arată că „nu știi niciodată de unde sare iepurele”.

Renunțând pentru moment la proverbe, nu pot să nu remarc evenimentele IT&C din ultimul timp, care s-au întâmplat în România.

Marile companii din IT, cele care nu cunosc granițe, dar se orientează către profit oriunde, simt că este loc de așa ceva și au început să fie din ce în ce mai interesate de țara noastră. În perioada scursă de la începutul anului s-au derulat câteva evenimente semnificative. Amintesc doar că Hewlett-Packard și-a deschis un centru de operațiuni menit să ofere suport financiar și administrativ proceselor de afaceri derulate de partenerii și clienții HP în Europa, Orientul Mijlociu și Africa, iar Infineon a inaugurat un centru de cercetare la București. Este semn că au încredere în potențialul românilor. Nu vorbim aici de fabrici unde muncesc „roboței” a căror principală calitate este cea de a fi ieftini. Vorbim de cercetători și de oameni capabili să facă față foarte bine exigentelor standarde de calitate internaționale.

Toți acești oameni vin de pe băncile facultăților românești, iar firmele au intuit potențialul care există în sistemul nostru de învățământ. De aceea, au și sponsorizat multe dintre ele universitățile tehnice cu laboratoare sau hub-uri de cercetare. Microsoft, Oracle, Cisco, IBM, Siemens și, chiar mai nou, românescul Siveco plănuiesc să culegă diamante neșlefuite din sistemul nostru de învățământ. Arvuniți pe un salariu pentru început decent (dar sigur!) cei care se orientează din facultate către lucrul într-o asemenea companie au asigurat un loc de muncă. Deși aceste pepiniere au început să existe de câțiva ani, funcționalitatea lor a început abia acum să dea roade pentru România. În coroborare cu noile facilități de cercetare, producție (să nu uităm de fabrica de calculatoare deschisă de Altex!) și cu centrele de afaceri, specialiștii IT&C dispun acum de o alternativă serioasă la clasică soluție de plecare „dincolo”.

Iar după cum ne sfătuia Craig Barrett, Chairman of the Board al Intel, în recenta sa vizită într-o Românie interesantă din punct de vedere al afacerilor, cea mai importantă resursă pe care țara noastră o poate aduce la masa unde se împart bucatele (sau, mai bine spus, la economia mondială) sunt oamenii. Putem miza pe oameni bine pregătiți, pe specialiști, cu condiția ca aceștia să lucreze pentru România.

Sper ca aceste evenimente să se pună cap la cap și să formeze un puzzle care la final să ofere imaginea unei peisaj IT&C românesc performant și aducător de beneficii majore economiei naționale (în primul rând).

Sunt semne de normalitate. Semne bune anul are...

Cuprins

05/2006

FOCUS

- 14 **Statistică**
România în vizorul IIPA
- 16 **Fuziune**
Alcatel și Lucent
- 18 **Promisiuni**
Roadmap Microsoft
- 22 **Robotică** – AIBO, câinele robot de la Sony, a deschis calea roboților domestici. CHIP vă spune secretele lui.
- 24 **Tehnologie** – Prin noua tehnologie SED (Surface Conduction Electron-Emmitter Display), Canon și Toshiba ne promit culoare, contrast, strălucire în televizoarele viitoare.

COVERSTORY

- 28 **Aplicații în priză** – Plugin-urile dau savoare aplicațiilor pe care le folosim zi cu zi. CHIP a ales să vă prezinte o suită a celor mai utile.

HARDWARE

- 44 **Cântecul de lebedă** – CHIP vă prezintă cei mai noi reprezentanți ai vechii platforme AGP.
- 46 **Etichete „arse”** – O nouă tehnologie ne permite să imprimăm direct pe CD sau DVD tot felul de etichete.
- 48 **De la mic la mare, avem de toate** – 45 de reprezentanți ai camerelor digitale compacte s-au bătut pentru primele locuri.
- 58 **Marele derby: FX-60 vs. 965XE** – Lupta la vârf dintre Intel și AMD continuă cu cele mai noi procesoare din gama „extrem”.
- 62 **Bancul de probă** – Cele mai noi produse hardware din România dispun de review-uri competente bazate pe teste profesionale.
- 74 **Războiul platformelor** – Windows XP x64 și Windows XP x86 se înfruntă pe aceleași platforme hardware.

48 45 de camere digitale compacte – Anotimpul concediilor este aproape. Fiecare dintre noi își dorește o cameră foto cu ajutorul căreia să immortalizeze cele mai frumoase momente. De aceea, CHIP a testat pentru dumneavoastră o gamă largă de camere compacte. Le-am împărțit în ultra-subțiri, „normale” și mari, cu zoom mare. Alegeți în cunoștință de cauză aparatul potrivit!

46 Etichete „arse” – CHIP a testat trei unități capabile să imprime pe CD, cu ajutorul laserului, cele mai complicate etichete. Prețul lor nu diferă foarte mult de cel al unităților obișnuite. Încercați-le!

114 Editare video – Celor pasionați de editarea video, CHIP le propune un tutorial de folosire a Avisynth, un editor video fără interfață. Puteți testa exemplele date și apoi puteți încerca singuri să descoperiți alte transformări video.

28 Colecția de plugin-uri (Aplicații în priză) – Ne-am hotărât să vă prezentăm o selecție extinsă de plugin-uri pentru cele mai uzuale aplicații. Cu ajutorul plugin-urilor puteți modela o aplicație puternică după bunul dumneavoastră plac.

- 78 Urechi analogice – Dispozitive digitale pentru împătimitii de muzică.
- 82 Lumea mobilă – Telefoane pentru stiluri diferite de viață: Nokia 5140 și Nokia N70.
- 84 Lăsați gălăgia! – Un PC care a reușit să împace performanța cu silențiozitatea.
- 86 CHIP Top 10 – Ghidul cumpărătorului de componente PC.

SOFTWARE

- 92 Albe foto – Metode pentru păstrarea fotografiilor în format digital.
- 96 Software sub lupă – Aflați ce merită să vă adăugați la colecția software de pe calculatorul personal.
- 100 Călea mai ușoară – O distribuție comercială Linux țintește actualii utilizatori de Windows.

COMUNICAȚII

- 102 Știri
- 104 Soluție concentrată de Office – Windows Mobile 2005 aduce puterea sistemului de operare de la Microsoft pe smartphone-uri.
- 108 Un clic, un pont – Internetul își dezvăluie nebănuitele sale resurse. În această lună, ne oferă sfaturi practice din cele mai diverse domenii.

PRACTICĂ

- 112 Recuperarea pozelor de pe carduri – Cum puteți recupera rapid pozele șterse.
- 114 Prelucrare video – Cum puteți obține rezultate deosebite cu ajutorul unui editor video fără interfață.
- 118 Windows pe Mac – Doar un vis nu demult, instalarea Windows-ului pe un iMac a devenit acum realitate.
- 120 Tips&tricks – Trucuri pentru operarea mai ușoară a diverselor aplicații.

ALTELE

- 5 Editorial
- 6 Cuprins
- 8 Cuprins CD / DVD
- 124 Dicționar
- 124 Inserenți
- 128 Impresum
- 128 Mailbox

PRODUSE TESTATE ÎN CHIP

Hardware

- 62 Sistem de boxe – Microlab FM-6662
- 63 Monitor TFT – ViewSonic VE710b Ultra Slim
- 63 Sursă alimentare PC – Thermaltake Purepower 680W
- 64 Notebook – Packard Bell EasyNote R3801
- 64 Carcasă – Silverstone SG01B
- 64 Tuner TV – SnaZio* Tv PVR PRO SZ6930
- 64 Notebook – Lenovo IBM Thinkpad Z60T
- 65 Carcasă – NZXT LEXA-101
- 66 Monitor TFT – NEC 1980FXi
- 66 Placă grafică PCI-e – ATI AIW X1900XT 256MB FM+DVB-T
- 66 Placă grafică PCI-e – ASUS EN7600GT
- 67 Monitor TFT – ViewSonic VA912
- 67 Placă de bază – MSI K8N Diamond PLUS
- 68 Kit desktop tastatură și mouse wireless – BenQ x530 Wireless Desktop Companion
- 68 Placă grafică PCI-e – GECUBE GC-X1800GTD-VID3 256MB
- 68 Placă de bază – Gigabyte GA-K8N51PVM-9
- 69 Tuner TV – Gigabyte Digital Theater Hybrid TV Card GC-PTV-TAF
- 69 Sursă alimentare PC – LC Power Scorpio LC6480S
- 70 Placă grafică PCI-e – Leadtek WinFast PX 7900GTX TDH Extreme
- 70 Monitor TFT – BenQ FP93V
- 70 Carcasă desktop ATX – Chieftec Maestro AE-01B-B
- 71 Plăci de bază – DFI NF4 Infinity / DFI NF4 SLI Infinity
- 71 Pocket PC – Fujitsu-Siemens Pocket LOOX N520
- 72 Kit tastatură și mouse laser – Logitech Desktop MX5000 Laser
- 72 Kit accesorii laptop – Thrustmaster Nomad's Pack Wireless 2
- 72 Telefon Combi DECT / VoIP – Premier Noblesse VolP

Software

- 96 Server de mașini virtuale – Microsoft Virtual Server 2005 R2
- 97 Soluție de securitate – eTrust Internet Security Suite r2
- 98 Partiționare hard disk – O&O DiskRecovery Personal Edition V4
- 98 Partiționare hard disk – Norton Partition Magic
- 98 Creare de imagini de hard diskuri – Paragon Drive Backup 7.0

45 de Camere foto

- 52 - Compacte
- BenQ DSC P500
- Canon PowerShot A530
- Canon PowerShot A620
- Fuji FinePix E900
- HP PhotoSmart M525
- HP PhotoSmart R817
- Kodak CX7530
- Kodak DX4530
- Kodak DX 7630
- Kodak LS743
- Kodak LS753
- Olympus SP530
- Panasonic DMC-LZ5
- Panasonic DMC-TZ1
- Samsung Digimax A55W
- Samsung Digimax L55W
- Samsung Digimax S500
- Samsung Digimax S600
- Samsung Digimax S800
- Samsung Digimax V800
- Sony Cybershot DSC S600

55 - Compacte mari

- Sony Cybershot DSC W30
- Olympus u700
- Sony Cybershot DSC W100
- Samsung Digimax L50
- Fuji FinePix Z1
- Samsung Digimax i6
- Canon Digital IXUS I Zoom
- Samsung Digimax i50

Procesoare

- 58 AMD FX-60
- 58 Intel 965XE

Plăci video AGP

- 44 Leadtek Winfast A7800GS TDH
- 44 ATI X800XT All in Wonder
- 44 MSI NX6800GT TD256
- 44 Gigabyte 6800GT GV-N68T256DH-N
- 44 Gigabyte X800PRO GV-R80P256V

54 - Ultracompacte

- Olympus SP700
- HP PhotoSmart R927
- Panasonic DMC-FX01
- Sony Cybershot DSC N1
- Sony Cybershot DSC T9
- Olympus u720SW
- Sony Cybershot DSC T5
- Olympus u810
- Sony Cybershot DSC W50
- HP PhotoSmart R727

Unități de inscripționare

- LightScribe
- 46 BENO DW1655
- 46 SAMSUNG SH-W162L
- 46 LG GSA-H20L

CHIP APARE ÎN DOUĂ EDIȚII:

Cu CD – 8 RON

Conținutul CD / DVD îl găsiți la pagina 8

Cu DVD – 12,5 RON

Conținut CD / DVD

CD-ul și DVD-ul ce însoțesc fiecare număr al revistei CHIP cuprind o vastă selecție de programe shareware și freeware pentru sistemele de operare Windows și Linux, alături de diverse materiale multimedia și documentații. În această selecție veți regăsi o serie de utilitate pentru optimizarea modului de funcționare a PC-ului, editarea și conversia materialelor multimedia și multe aplicații dedicate lucrului în rețea și pe internet. De aceea vă așteptăm sugestiile sau criticile pe adresele dvd@chip.ro și cdrom@chip.ro.

Complet
Arhiva CHIP 2005 CD DVD

Avem plăcerea de a da curs cererilor dumneavoastră și de a vă oferi în format electronic, pentru uzul personal, colecția completă a revistelor CHIP pe anul 2005, lucru pe care suntem siguri că îl veți aprecia. Se găsește pe CD/DVD în secțiunea Offline, directorul Arhiva2005. Pentru vizualizare aveți nevoie de aplicația Adobe Reader, ce poate fi instalată la rândul ei de pe CD/DVD.
Atenție! Aceste materiale sunt proprietatea exclusivă a editurii Vogel Burda Communications SRL și distribuția sau reproducerea lor în orice format nu este permisă decât cu acordul scris al editurii.

Complet
Kororaa XGL 0.2 DVD

În speranța că v-am făcut o surpriză plăcută, luna aceasta vă oferim varianta LiveCD a distribuției Kororaa 0.2 (pe un motor Gentoo) ce poate fi privită ca un demo al tehnologiei XGL, dezvoltată de către Novell. Rulabilă direct de pe un CD și cu suport de accelerare hardware 3D pentru plăcile NVIDIA și ATI, Kororaa aduce mai aproape de noi desktop-ul accelerat 3D propus de Novell. Pentru instalare, trebuie să inscripționați pe un CD imaginea în format ISO prezentă pe DVD.

Complet
Anim8or 0.8 CD DVD

Pornit din dorința de a aduce modelarea 3D mai aproape de utilizatorii casnici prin eliminarea costurilor legate de licență, pachetul Anim8or (anim-eight-or) se constituie ca o excelentă platformă de învățare, având o interfață foarte asemănătoare cu a unor programe cu renume din domeniu. În directorul programului de pe CD/DVD veți regăsi și documentația aferentă, alături de manualul de utilizare în format PDF.

Demo
BitDefender 9.5 Professional Plus CD DVD

Fără a fi disponibilă încă și în versiunea cu interfața în limba română, suita BitDefender Professional 9.5 Plus este prezentă pe CD/DVD-ul acestei luni. Veți remarca îmbunătățirile la nivelul interfeței și în ceea ce privește ocuparea resurselor. Pachetul este format dintr-un motor antivirus, un firewall, un modul antispam și antispyware, lângă care există și un modul antiphishing.

Demo
Pinnacle Studio 10.5 CD DVD

Prin amabilitatea companiei Pinnacle putem să vă oferim o versiune demonstrativă pentru suita Pinnacle Studio 10.5, ce răspunde eficient nevoilor de prelucrarea materialelor video la nivel amator. Aveți la dispoziție câteva șabloane pentru efectele de tranziție și aspectul meniurilor de DVD. Tot pentru crearea DVD-urilor, noua versiune este capabilă să transfere proiectul direct pe mediul DVD fără a mai fi nevoie de stocare și prelucrare prealabilă.

Licențe complete CHIP
BitDefender Professional 9 CHIP Edition CD DVD

Poseorii unei licențe BitDefender Professional 9 CHIP Edition pot prelungi valabilitatea ei prin rularea programului `bitdefendertool.exe` prezent pe CD/DVD în directorul `Software\Antivir\Bitdefender`.
Kaspersky Anti-Virus 5 și Kaspersky Anti-Hacker 1.8
Puteți prelungi valabilitatea licențelor Kaspersky Anti-Virus 5 și Kaspersky Anti-Hacker 1.8 prin rularea fișierelor `001040A1.key` și `001040A7.key` prezente în directorul `Software\Antivir\Kav`, respectiv `Software\Antivir\Kah`.

Demo
DivX Create 6.2

DVD

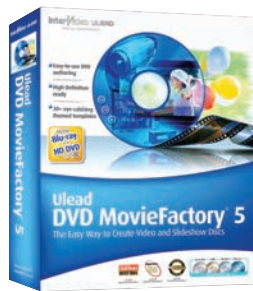
În bundle-ul DivX Create veți regăsi playerul multimedia dezvoltat de compania DivX, programul de conversie rapidă DivX Converter și o versiune demo a codec-ului DivX Pro. Dacă pentru playerul multimedia nu sunt foarte multe de amintit, doar accelerarea hardware oferită pentru plăcile ATI, codec-ul se pare că beneficiază de foarte multe optimizări, având performanțe mult crescute față de versiunea 6.0.

Demo
Ulead DVD MovieFactory 5

DVD

O soluție mai complexă pentru realizarea DVD-urilor la nivel de amator. Programul oferă și posibilitatea de captură a materialului de pe sursele externe, are opțiuni minime de editare și permite crearea meniurilor personalizate pentru DVD. Cine dispune de o sursă de material HD poate apela cu încredere la Ulead DVD MovieFactory pentru a-și crea DVD-urile. Iar posesorii de sisteme echipate cu procesoare dual core pot beneficia de optimizările specifice incluse în aplicație.

Demo
Parallels Workstation 2.1

DVD

Atât pentru sistemele de operare Windows, cât și pentru cele Linux, am inclus pe DVD-ul acestei luni versiunea de încercare pentru pachetul de virtualizare dedicat stațiilor de lucru de acasă, Parallels Workstation. Nu este la fel de bine dotat ca soluțiile asemănătoare de la VMware sau Microsoft, dar pentru target-ul său este o soluție excelentă.

Shareware și freeware
Linux

DVD

Pentru sistemul de operare Linux am inclus pe DVD-ul lunii mai cel mai nou set de driver-e NVIDIA, serverul gateway și proxy IPCop în versiunea 1.4.10, mini-distribuția Damn Small Linux în versiunea 2.3 (recomandată pentru operațiuni de recuperare de date sau restaurare de sisteme), o versiune alpha pentru următoarea generație a browser-ului Firefox, pachetul de editare video Diva 0.0.1, soluția de virtualizare Parallels Workstation, pachetul de dezvoltare .NET mono 1.1.14 și emulatorul wine.

Mac OS
Boot Camp

DVD

Cum visul de a rula Windows pe un sistem Mac a devenit realitate prin adoptarea de către Apple a procesoarelor x86 și lansarea aplicației Boot Camp, vă oferim posibilitatea de a testa pe propriile sisteme avantajele și dezavantajele întâlnite. Alături de articolul din revistă vă punem la dispoziție pe DVD utilitarul de partiționare Boot Camp și driver-ele de Windows aferente majorității componentelor din iMac-uri.

PROGRAME INCLUSE CD DVD TIP

PROGRAME INCLUSE	CD	DVD	TIP
Licențe CHIP			
Kaspersky Anti-Virus 5 Personal	da	da	Securitate
Kaspersky AntiHacker 1.5	da	da	Securitate
BitDefender Professional 9 CHIP Edition	da	da	Securitate
CHIP Offline			
Topurile CHIP	da	da	Documente
Arhiva CHIP 2005	da	da	Documente
Pluginuri coverstory	da	da	Plugin
Windows XP Security Guide	da	da	Documente
Rezultate camere foto	da	da	Imagini
Rezultate Lightscribe	da	da	Imagini
Complet			
Adobe Reader 7.0.7	da	da	Utilitar
Anim8or 0.9	da	da	Modelare 3D
Avira AntiVir Personal Edition Classic	nu	da	Securitate
AVG Free Edition b385	nu	da	Securitate
Blender 2.41	da	da	Prelucrare imagini
Firefox Bon Echo	da	da	Modelare 3D
The Gimp 2.2.10	da	da	Prelucrare imagini
icculus 1.34b	nu	da	Jocuri
Kororaa XGL 0.2 LiveCD	nu	da	Linux
Media Portal	nu	da	Multimedia
Opera 9 b8359	nu	da	Browser
PaintdotNet 2.61	da	da	Prelucrare imagini
Portable Firefox 1.5.0.1	nu	da	Browser
Desktop Sidebar 7.5	da	da	Sidebar
Google Desktop 4	da	da	Sidebar
Spyderbar	da	da	Sidebar
Wine 0.9.11	nu	da	Emulator
Wings 3D 0.98.34	nu	da	Modelare 3D
Firefox 1.5.0.2	nu	da	Browser
Aplicații pentru evaluare			
Acronis Snap Deploy	nu	da	Utilitar backup

NOTĂ
Interfața CD-ului și DVD-ului CHIP este concepută să ruleze optim pe o placă grafică ce suportă minim o rezoluție de 800 x 600 și o adâncime a culorii de 16 biți. De aceea, nu este recomandată folosirea acesteia într-un mediu ce nu oferă minimul necesar! Interfața poate fi rulată atât sub Windows 95/98/Me, cât și sub Windows 2000/XP. Din cauza multitudinii de configurații, redacția CHIP Computer & Communications nu își poate asuma nici o responsabilitate în eventualitatea în care apar probleme în funcționarea interfeței și a aplicațiilor. Programele care au intrat în componența CHIP CD și DVD au fost testate și selectate cu grijă în redacția CHIP. Totuși, redacția nu își poate asuma nici o responsabilitate pentru funcționarea anormală a software-ului și nici nu poate fi făcută responsabilă pentru eventualele daune produse.
CD-ul și DVD-ul CHIP au fost verificate împotriva virusurilor cu următoarele programe antivirus: BitDefender Professional 8 (furnizat de Softwin), EZ Trust 7.1 (furnizat de DNI Software), F-Secure AntiVirus 5.51 (furnizat de InfoDesign), Kaspersky Lab Anti-Virus 5.0 (furnizat de Kaspersky Lab - Rusia), McAfee Internet Security 2006 (furnizat de McAfee), Norman Virus Control 5.4 (furnizat de CS Software), AVIRA Desktop 1.0 (furnizat de AVIRA soft srl.), PC-Cillin (furnizat de GeCAD NET).
Pentru orice întrebări legate de aplicațiile de pe CD sau DVD, vă rugăm să contactați telefonic, prin fax sau prin e-mail, autorii programelor respective.
ATENȚIE! Pentru rularea corectă a interfeței CD-ului și a DVD-ului vă recomandăm setarea unei rezoluții minime de 800 x 600, o adâncime a culorii de 16 biți și folosirea opțiunii Small Fonts!
CD-ul inclus poate fi utilizat în conformitate cu parametrii definiți în standardul Philips - YELLOW BOOK. Editura nu își asumă responsabilitatea asupra eventualelor pagube provocate de utilizarea CD-ului și a DVD-ului în alți parametri decât cei stabiliți în standardul menționat anterior.

PROGRAME INCLUSE CD DVD TIP

PROGRAME INCLUSE	CD	DVD	TIP
AvailSuite 2.0	nu	da	Management
DivxCreate 6.2	nu	da	Multimedia
BitDefender Professional Plus 9.5	da	da	Securitate
Find Desktop	nu	da	Utilitar
Girder 4.04	nu	da	Utilitar
Kaspersky Anti-Virus 6 beta	nu	da	Securitate
Kaspersky Internet Security 6 beta	nu	da	Securitate
MARS 2.7	nu	da	Programare
MDaemon 9	nu	da	Server
MicroWorld Toolkit	nu	da	Securitate
n-Track Studio 4	nu	da	Multimedia
Paragon Drive Backup 7	da	da	Utilitar
Parallels Workstation 2.1	nu	da	Virtualizare
Pinnacle Studio 10.5	da	da	Multimedia
RenderPal 2004 1.70	nu	da	Utilitar
Stylus Studio 2006 R2 XML	nu	da	Programare
TierDeveloper .NET 5.2	nu	da	Programare
Touchserver 0.10	nu	da	Sever
Window Blinds 5	da	da	Utilitar
Ulead DVD MovieFactory 5	nu	da	Multimedia
Driver-e			
Catalyst 6.4	nu	da	Driver
ATI Video Encoder AVIVO	nu	da	Driver
Intel Chipset Software Utility	nu	da	Driver
Intel Matrix Storage	nu	da	Driver
Intel Centrino	nu	da	Driver
nVidia Forceware 81.98 XP	nu	da	Driver
NForce 2 Drivers	nu	da	Driver
NForce 4 Drivers Intel	nu	da	Driver
NForce 4 Drivers AMD	nu	da	Driver
Driver-e Realtek AC97	nu	da	Driver
Realtek LAN	nu	da	Driver
VIA Hyperion 5.0	nu	da	Driver
VIA RAID	nu	da	Driver

În această rubrică puteți citi:

- 14 Statistică
România în vizorul IIPA
- 16 Fuziune
Alcatel și Lucent
- 18 Promisiuni
Roadmap Microsoft
- 22 Robotică
Sony AIBO
- 24 Tehnologie
SED

Altex

Fabrică de calculatoare la București

Distribuitorul de electrocasnice și produse IT&C Altex a investit 1,4 milioane de euro într-o linie proprie de producție și asamblare a calculatoarelor. Noua fabrică va funcționa în cadrul companiei Complet Electro Serv (CES), care assemblează din 2004 computere sub marca Davio în același parc logistic. Linia de producție a fost furnizată de FlexLink, iar supervizarea din punct de vedere al standardelor calitative a fost asigurată de Intel și Microsoft. Printre planurile companiei se numără și extinderea activității pentru zona de business, dar și inițierea exporturilor de computere. Divizia de producție IT speră că va înregistra anul acesta o cifră de afaceri de 29 milioane euro, cu 60% mai mult decât anul trecut. Noua platformă include și un departament de cercetare – dezvoltare

Producție: Linia are o capacitate de 10.000 de computere pe lună pentru un singur schimb de lucru.

cu ajutorul căruia CES va produce servere pentru o piață intermediară, între serverele profesionale și cele de uz comun. Altex va mai lansa, în curând, o marcă de computere. www.altex.ro

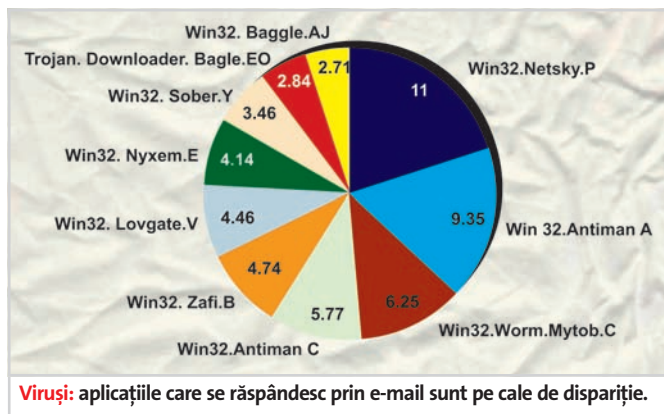
Statistică

Netsky.P, numărul unu în România în 2006

Numărul virusilor aflați în circulație în primul trimestru al acestui an a crescut cu 15% față de trimestrul IV

din 2005 și cu 50% față de aceeași perioadă a anului trecut, arată cel mai recent „Top 10 Malefic” elaborat

de BitDefender. Pe ultimele locuri ale clasamentului au intrat noi apariții: Nyxem.E, Bagle.EO și Bagle.AJ. În urma analizelor, specialiștii consideră că structura celor mai periculoase amenințări s-a modificat. „Tendința ultimelor trei luni confirmă previziunile făcute la începutul anului 2005. Astfel, aplicațiile periculoase care se răspândesc prin e-mail sunt pe cale de dispariție. Acestea au ajuns să reprezinte mai puțin de 10% din cei 30.000 de virusi noi din această perioadă. Restul de 90% este reprezentat de troieni și aplicații de tip backdoor”, spune Bogdan Dumitru, BitDefender CTO. www.softwin.ro

Virusi: aplicațiile care se răspândesc prin e-mail sunt pe cale de dispariție.

Telefonie

Nouă licitație pentru licențe 3G

Guvernul României a finalizat modificarea HG privind acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice în vederea furnizării rețelelor și serviciilor de comunicații mobile de generația a treia. Elementele noi se referă, în principal, la nominalizarea Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației (IGCTI) ca instituție abilitată de legiuitor în ceea ce privește organizarea licitației prin intermediul căreia se

vor acorda licențele de comunicații mobile de generația a treia. Spre deosebire de prima licitație 3G, din 2004, de această dată se vor elimina barierele de ordin financiar. În prezent, în România dețin licențe 3G doi operatori de telefonie, Connex-Vodafone și Orange România. Pentru noile licențe și-au anunțat interesul alți doi operatori autohtoni, Zapp și Cosmote. www.igcti.ro

3G: Alte licențe își așteaptă operatorii.

Ofertă

Televiziune pe mobil

Un studiu al Jupiter Research arată că mai mult de 40% dintre utilizatorii de telefoane mobile sunt interesați să urmărească programe TV pe terminalele lor. Mai rămâne ca operatorii de telecomunicații să identifice combinația potrivită dintre ofertă și preț pentru a putea atrage un număr mare de clienți. Previunile arată că această industrie va genera în 2010 venituri de peste 417 milioane de euro, în comparație cu 51,5 milioane de euro anul trecut. Deocamdată, penetrarea serviciilor de televiziune pe mobil este destul de redusă, doar 2% dintre utilizatorii de telefonie mobilă beneficiind de aceste servicii. www.jupiterresearch.com

3G: Utilizatorii sunt interesați de programele TV pe mobil.

Stocare

USB Flash de 64... GB!

Compania americană Kanguru a lansat o unitate de memorie Flash pe USB care oferă 64 GB spațiu de stocare, dar are și un dezavantaj: prețul este de nu mai puțin de 2.800 de dolari! Cu suma plătită pentru Kanguru Flash Drive Max se pot cumpăra nu mai puțin de trei unități de stocare externe LaCie Little Big Drive a câte 320 GB. Avantajul unității Kanguru este însă că aceasta are o greutate de doar 18 grame și măsoară doar 9,2x2,5x1,5 cm. Kanguru a anun-

țat că noile unități Flash USB conțin doar cipuri NAND Flash „de top”, cu o perioadă garantată de retenție a datelor de 10 ani și cu o carcasă din aluminiu, pentru o protecție sporită la șocurile fizice. www.kanguru.com

Flash Drive Max: Avantaje la un preț piperat!

Concurență

Samsung amână lansarea Blu-ray

Samsung Electronics a amânat cu o lună, respectiv pentru 25 iunie, lansarea pe piața americană a primelor playere standalone echipate cu tehnologia Blu-ray. Oficialii au subliniat că intenționează să fie prima companie care oferă un astfel de produs echipat cu tehnologia Blu-ray. Prețul va fi, probabil, de

999 de dolari. Promotorul tehnologiei, Sony, a anunțat că va lansa primele sale playere (care vor costa în jur de 1.000 de dolari) doar în iulie, noile console PlayStation 3 urmând a fi echipate cu acest tip de drive.

Panasonic, la rândul său, a anunțat că va scoate pe piață, la începutul lunii septembrie, un player Blu-ray care va costa mai puțin de 1.500 de dolari. Produsul va fi vândut standalone, cât și ca parte componentă pentru PC sau dispozitive pentru gaming. Panasonic nu este interesată să dezvolte un player care să suporte atât formatul Blu-ray, cât și pe cel HD DVD. www.samsung.com
www.panasonic.com

Samsung Blu-ray: În magazine, începând cu luna iunie.

Piața IT&C

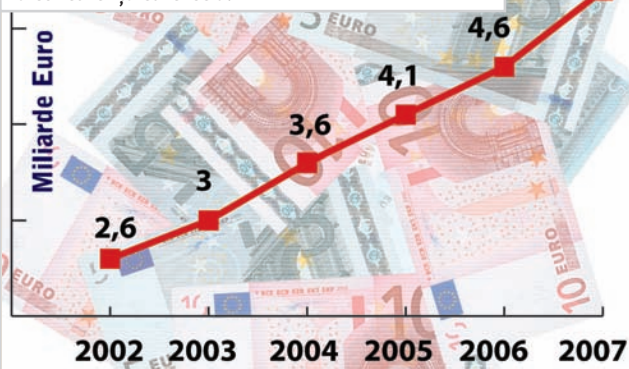
Tehnologia informației duce România în UE

Potrivit The European Information Technology Observatory (EITO), în 2005, piața IT&C din România a ajuns la 4.153 milioane de euro, în creștere cu 20%, față de 2004.

Mai mult decât atât, prognozele arată că și în acest an piața va continua să crească. Estimările EITO pentru 2006 spun că piața va ajunge la circa 4.600 milioane de euro, iar ministrul Comunicațiilor, Zsolt Nagy, apreciază că în 2007 vom ajunge la 5.400 milioane de euro.

dar și majorării numărului de computere și al utilizatorilor de internet. Evoluțiile din domeniul IT&C s-au regăsit și în ceea ce privește exportul de software. Potrivit celor mai recente statistici, acesta a înregistrat în 2005 un total de 280 milioane de euro, în creștere cu 20% față de 2004.

Dacă prognoza se va adevăra, România se va situa pe unul dintre primele locuri între țările din Balcani, la concurență cu Grecia.

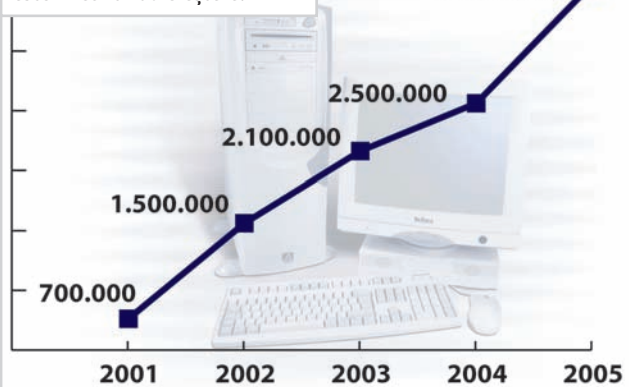

Potrivit MCTI, domeniul IT&C ocupă astăzi 8% din PIB, fiind unul dintre cele mai „pregătite” pentru integrare. Volumul total al investițiilor în IT&C în 2005 a fost de 1,8 miliarde euro, fără a include investițiile directe. În ce privește acest tip de investiții, telecomunicațiile au atras prin cele 50 de proiecte un volum de 1,6 miliarde de dolari, reprezentând 22,56% din totalul investițiilor. Rezultatele se datorează evoluției telefoniei mobile,

Principalul avantaj al României îl constituie raportul calitate/preț. Costul specialiștilor IT reprezintă doar o treime din costurile practicate în Europa sau SUA, în timp ce densitatea absolvenților specializați la o mie de locuitori este de cinci ori mai ridicată decât în Rusia și de șapte ori mai mare decât în India.

www.eito.com
www.weforum.org

Numărul de PC-uri în România este în continuă creștere.

PE SCURT

◆ **Contraatac Vodafone live!**

Retragerea serviciilor Web2SMS, Album MMS și SMS e-mail de pe portalul MyX este doar o măsură temporară, anunță Connex-Vodafone. O parte dintre aceste servicii se vor regăsi după lansarea ofertei Vodafone live!
www.connex.ro

◆ **Mobil cu iPod**

Apple va lansa în acest an iPhone, un terminal care oferă funcțiile unui telefon mobil pe lângă cele ale unui iPod. Informația a fost confirmată și de cei de la BenQ, care au aflat că Apple caută companii care să producă piese pentru iPhone.
www.apple.com

◆ **„Mariaj” Google-AOL**

Google a finalizat detaliile prelungirii parteneriatului cu AOL, incluzând achiziționarea celor cinci procente din acțiunile acestei companii, pentru suma de un miliard de dolari. Înțelegerea prevede „unirea” serviciilor de instant messaging și asistență din partea AOL pentru serviciul de căutare video.
www.google.com

◆ **Bani din VoIP**

Echipamentele și aplicațiile care permit apelurile telefonice prin internet vor genera vânzări la nivel mondial de 5,5 miliarde de dolari până în 2007, conform unui studiu Juniper Research. După 2007, piața se va satura, creșterea cererii va încetini, iar vânzările vor scădea la trei miliarde de dolari la sfârșitul anului 2010.
www.juniperresearch.com

◆ **PersonalWeb beta**

Claria a lansat varianta beta a PersonalWeb, un serviciu de urmărire a activității internet ce livrează conținut abonaților prin intermediul paginilor personalizate. Claria, fostul Gator, susține că PersonalWeb nu adună și nici nu folosește informații personale legate de utilizatori.
www.personalweb.com

Statistici

România pe lista gri (închis)

IIPA a publicat faimosul său raport anual privind respectarea la nivel mondial a proprietății intelectuale. România a primit recomandarea specială 301, deci suntem pe lista specială a țărilor aflate în culpă.

IIPA (International Intellectual Property Alliance) este o organizație internațională care are ca scop protecția dreptului de proprietate intelectuală. Împreună cu Business Software Alliance (care reprezintă drepturile producătorilor de software), întocmește în fiecare an un raport în care sunt identificate statele în care proprietatea intelectuală nu este protejată eficient, iar legislația este destul de blândă. În funcție de lipsurile legislative, statele aflate în culpă au fost împărțite în mai multe categorii. Rusia deține „supremația” în materie de piraterie intelectuală, fiind încadrată în categoria „Priority Foreign Country”. Pe lista „Priority Watch List” sunt incluse 15 state cu probleme serioase în domeniu, în timp ce România împarte cu alte 28 de state (printre care Bulgaria, Ungaria, Serbia și Italia) categoria „Watch List” (țări care trebuie în continuare monitorizate).

Listele din raport sunt importante mai ales pentru firmele de software din întreaga lume, care le consultă atunci când doresc să își extindă afacerile pe o piață. În funcție de categoria de înscriere pe listă, sunt angajate de către IIPA negocieri pentru întărirea protecției dreptului de autor și se poate merge chiar până la sancțiuni economice.

Măsuri

Potrivit raportului, autoritățile ar trebui să ia o serie de măsuri pentru a reduce pirateria, pornind de la condamnarea acestor practici la nivel guvernamental, reorganizarea sistemului judiciar privind aceste infracțiuni, îmbunătățirea activității autorităților vamale, simplificarea procedurilor legale pentru efectuarea controalelor legate de piraterie și sfârșind cu măsuri punctuale, cum ar fi organizarea unui sistem de monitorizare a importurilor de

aceștia folosind medii optice de stocare de import. Nici pirateria pe internet nu este de trecut cu vederea în cazul României, deși autoritățile române au demonstrat o implicare deosebită în stoparea acestui fenomen. O colaborare bună s-a semnalat și din partea furnizorilor de internet, care au răspuns prompt cererilor organizațiilor internaționale și au sancționat imediat site-urile care ofereau conținut ilegal.

E-commerce cu bucluc

Probleme rămân însă în cazul licențierii pe internet, multe dintre infracțiunile de acest gen fiind comise de cetățenii români. Pe lângă oferirea de produse care nu există pe site-uri specializate de comerț electronic, se mai practică obținerea de date despre cărțile de credit prin intermediul unui site fals, date care apoi sunt scrise pe benzile magnetice ale altor cărți de credit pentru a scoate bani din bancomat sau pentru a achiziționa produse. Studiul comandat de BSA, disponibil online la adresa <http://www.bsa.org/idcstudy>, evaluează impactul economic al domeniului IT în 70 de țări din lumea întreagă și beneficiile pe care le-ar putea dobândi acestea prin reducerea pirateriei software și promovarea protecției proprietății intelectuale.

Atenționare: Numărul extrem de mare de discuri pirat îngrijorează autoritățile.

medii optice de tip blank. În ceea ce privește România, țara noastră a fost inclusă pe listă, în primul rând din cauza numărului extrem de mare de discuri pirat care pot fi găsite cu ușurință. Deși majoritatea provin din Rusia, de obicei prin Moldova și Ucraina, nici „producătorii” români nu sunt de neglijat,

Anul	2005		2004		2003		2002		2001	
	pierderi	%	pierderi	%	pierderi	%	pierderi	%	pierderi	%
Muzică și înregistrări	17,0	80	18,0	78	18,0	80	15,0	75	14,0	70
Business Software	41,6	75	32,0	74	28,0	73	20,7	70	15,7	75
Entertainment Software	DI	DI	7,5	65	DI	DI	35,20	97	DI	95
Filme	DI	DI	8,0	55	8,0	35	6,0	55	6,0	65
Cărți	2,0	DI	2,0	DI	2,0	DI	2,0	DI	2,0	DI
Total	60,6+		60,0		56,0		78,9		37,7	

Pierderile estimate din cauza nerespectării drepturilor de proprietate intelectuală în România.

PE SCURT

◆ Adio, UMD!

Sony Universal Media Disc, utilizat în consolele PlayStation Portable, tinde să fie eliminat ca format destinat filmelor. Studiourile Paramount, Universal și Imagine au renunțat la acest suport, iar Wal-Mart va stopa comercializarea filmelor pe UMD.

www.sony.com

◆ Colaborare Nokia - Germanos

Magazinele din rețeaua Germanos vor putea colecta în vederea reparării orice telefon original Nokia care se află încă în perioada de garanție. Facilitatea se aplică tuturor terminalelor Nokia originale noi, indiferent de localitatea sau magazinul din România de unde au fost cumpărate.

www.nokia.ro

◆ Cu mobilul în avion

Air France va utiliza, din 2007, primul avion de pasageri Airbus A318 echipat cu sistemul OnAir – care va permite folosirea telefoanelor mobile în timpul zborului.

www.airfrance.com

◆ EUfonika la Poșta Română

Facturile de telefonie fixă EUfonika emise de Combridge SRL pot fi achitate prin toate subunitățile poștale din țară. Pentru a efectua plata, clienții se pot prezenta la oricare subunitate poștală cu factura, putând achita suma înscrisă pe aceasta.

www.posta-romana.ro

◆ POSTelecom se vinde

Pachetul majoritar de acțiuni al POSTelecom, înființat în urmă cu trei ani ca o alternativă la RomTelecom, va fi vândut către compania chineză Zhongxing Telecommunication Equipment (ZTE) Corporation și unui alt investitor.

ZTE va prelua responsabilitățile legate de costurile operaționale ale POSTelecom pentru primii doi ani de funcționare și va asigura finanțarea parțială a operațiunilor.

www.mcti.ro

Intel

Parteneriat Intel – guvernul României

Unul dintre cele mai importante evenimente ale lunii a avut loc odată cu sosirea în România a lui Craig Barrett, Chairman of the Board al Intel Corporation. Într-un keynote adresat unui public format din aproximativ 600 de lideri din domeniul guvernamental și comunitatea de afaceri, Barrett și-a prezentat opiniile asupra modului în care tehnologia digitală influențează viața de zi cu zi a cetățenilor, de la operarea sistemelor guvernamentale până la managementul sistemelor de îngrijire a sănătății. El a făcut și o scurtă radiografie a situației tehnologiei din țara noastră, a plasat România în contextul internațional și a avertizat că o dezvoltare serioasă trebuie să se bazeze pe un învățământ de top. Principala resursă a țării noastre sunt oamenii, iar integrarea României într-un context internațional, pe picior de egalitate cu țările bine dezvoltate, se poate face pe baza

unui contingent de specialiști bine pregătiți.

Prin intermediul lui Craig Barrett, Intel a semnat împreună cu Zsolt Nagy,

că părțile sunt de acord să colaboreze pentru a aduce tehnologia informației în zonele rurale și semi-urbane, precum și pentru a educa

Cooperare: Craig Barrett și Zsolt Nagy au semnat acordul între Intel și Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației.

Ministrul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, un Memorandum de Înțelegere (MOU) care subliniază

cetățenii cu privire la avantajele utilizării tehnologiei în general.

www.mcti.ro

Apple

Update pentru Mac OS X

Apple Computer a lansat oficial cel de-al șaselea update important pentru Mac OS X 10.4 Tiger. Noua ediție repară o serie de bug-uri minore, o importanță scăpare de securitate și aduce îmbunătățiri sistemului de operare. Update-ul 10.4.6 este valabil pentru sistemele care rulează atât pe recente cipuri Intel, cât și pe cele mai vechi, cu procesoare PowerPC.

www.apple.com

Mac OS X: 10.4.6, cel mai recent update lansat de Apple.

Abandon

Infineon nu mai fabrică memorii

Compania Infineon și-a anunțat retragerea de pe piața de memorii. Divizia care producea până acum cipurile DRAM se va separa de compania mamă și va purta denumirea de Quimonda. Motivul deciziei îl constituie acuzația adusă

producătorilor mari legată de practicarea unor prețuri de dumping, precum și recente procese intentate de către Rambus, firma deținătoare a numeroase patente legate de fabricarea memoriei RAM. Quimonda va prelua imediat fabricile de memorii ale Infineon, inclusiv pe cele din Dresda și Richmond, precum și participația acesteia din Inotera, un proiect început de către Infineon împreună cu Nanya. Quimonda va deveni astfel al patrulea producător de memorii din lume ca mărime.

www.infineon.com

Telecomunicații

Alcatel și Lucent fuzionează

Producătorul francez de echipamente de telecomunicații Alcatel a fuzionat cu grupul american Lucent Technologies, formând un nou lider în domeniul telecomunicațiilor, specializat în transformarea rețelelor mobile, fixe și convergente de nouă generație. Alcatel va controla 60% din noua companie, care va avea la dispoziție cea mai mare capacitate de cercetare și dezvoltare din domeniu, cu un buget de 2,4 miliarde de euro. Grupul, a cărui înființare a fost aprobată de Consiliile de Administrație ale celor două companii, va fi de drept francez și va avea sediul la Paris.

www.alcatel.com

Serge Tchuruk de la Alcatel va fi noul președinte al companiei, iar **Patricia Russo** de la Lucent noul director executiv.

Microsoft Promisiuni neonorate

Gigantul software nu a avut niciodată planuri atât de mari ca în anul acesta. „Înarmat” cu Vista, Office 12 și noile servicii web, Microsoft a abordat bărbătește ofensiva împotriva Google și a sistemelor Open Source.

Cel mai mare producător de software din lume este decis ca, în acest an, să acopere o cât mai mare parte din nevoile de software ale lumii digitale, de la telefoane mobile, laptopuri, computere, dar și alte echipamente electronice—prioritatea companiei fiind ca toate acestea să opereze perfect atunci când sunt puse să lucreze împreună. Din păcate însă, multe dintre componentele cheie ale strategiei sale, anunțate cu surle și trâmbițe, au fost amânate pentru începutul anului viitor.

Windows Vista, mai aproape de utilizatorul obișnuit

Mult așteptatul sistem de operare marca Microsoft va fi prezent în șase versiuni de bază, la care se vor adăuga două versiuni suplimentare personalizate pentru piața din Uniunea Europeană, care nu vor include Windows Media Player. Fiecare produs este conceput pentru a satisface nevoi ale unor segmente diferite de utilizatori și vizează popularizarea tehnologiilor pe 64 de biți și a conceptelor Media Center și Tablet PC.

Deși prima prezentare oficială Vista s-a anunțat că va avea loc în cadrul evenimentului Tech-Ed Israel 2006, în perioada 9-11 mai, iar clienții enterprise îl vor putea implementa începând cu luna noiembrie, consumatorii obișnuiți se vor putea folosi de Windows Vista și de noile servicii abia în ianuarie anul viitor

— și aceasta în cel mai bun caz!

Internet Explorer 7, în rând cu Opera și Firefox

Noul browser Microsoft va oferi posibilitatea de navigare prin tab-uri, suport pentru imagini PNG cu transparențe, un engine XML implementat nativ, va include suport pentru feed-urile RSS și va beneficia de o compatibilitate îmbunătățită cu standardele CSS (*Cascading Style Sheets*). Toate pe fondul unei atenții deosebite acordate securității, în încercarea de a șterge imaginea mai puțin favorabilă de care se bucură IE în acest domeniu, atât în rândul utilizatorilor avizați, cât și al specialiștilor. Browser-ul este așteptat să apară pe piață în cel de-al doilea trimestru al acestui an. Deși o dată oficială nu a fost încă specificată, lansarea lui va fi făcută, probabil, înainte de cea a lui Windows Vista.

Office 12, adică noul Office 2007

Prima variantă beta de Office 12 a fost lansată încă din noiembrie 2005, prilej cu care utilizatorii s-au convins că folosirea formatului XML este o certitudine. În afara unui nou look și a unei interfețe grafice orientată spre obținerea mai rapidă a rezultatelor, suita include o bază de date lărgită de template-uri pe baza cărora utilizatorii pot crea mai repede documente text și prezentări. Cu un Outlook îmbunătățit și cu o soluție pentru instant messaging

denumită Office Communicator, versiunea finală va include, sub numele Microsoft Office System 2007, șapte programe Office, inclusiv un nou pachet enterprise, Office Enterprise 2007, precum și două pachete care au fost rebranduite.

Suita ar fi trebuit să poată fi cumpărată începând cu sfârșitul anului, însă lansarea sa a fost amânată, odată cu cea pentru Vista, tot pentru 2007, cele două urmând a fi prezentate în tandem, așa cum fusese preconizat inițial. Cu cele două amânări anunțate de Microsoft, sezonul de cumpărături din această iarnă va fi destul de diferit față de ceea ce prognozau producătorii de computere. Microsoft a anunțat că nu se așteaptă ca amânarea lansării Vista să afecteze vânzările de PC-uri în trimestrul IV al anului, dar analiștii nu sunt de aceeași părere.

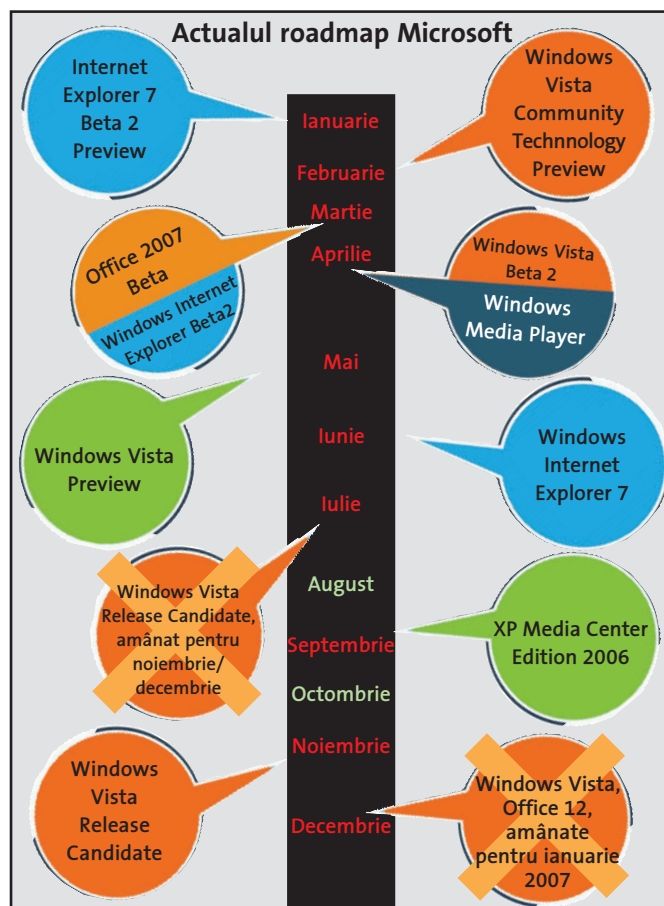
Media Center 2006 și Windows Live

Windows Media Center a însemnat, la început, ambiția lui Bill Gates de a-i conecta pe utilizatori la mediul digital, indiferent de locul în care aceștia se găsesc—acasă, pe stradă sau la birou. Conceptul se pare că a prins în rândul utilizatorilor, astfel că, afirmă reprezentanții companiei, vânzările pentru Media Center au

ajuns la 10 milioane de dolari în Statele Unite în primul trimestru din 2006 și acesta a reușit să pătrundă și pe piața românească. Tot ei susțin că noul Media Center, care va fi lansat pe piață anul viitor integrat în Windows Vista, va face să dispară linia de demarcație dintre televiziune și conținutul video interactiv. Până atunci, în vară va fi lansată o versiune independentă a Windows Media Center 2006, spre deosebire de versiunile OEM anterioare. Windows Live, soluția Microsoft de servicii Web, va încorpora opțiuni de video și de voce pentru MSN și Windows Live Messenger și va integra servicii gratuite de voce PC-PC. Seria de servicii online oferite de Microsoft constituie „biletul de intrare” al companiei în conceptul Web 2.0.

În concluzie, 2006 a început sub imperiul unor promisiuni mărețe din partea Microsoft și se poate sfârși printr-un eșec răsunător din cauza nenumăratelor promisiuni neîndeplinite.

Chiar dacă specialiștii companiei nu sunt chiar atât de pesimiști și sunt de părere că amânarea principalelor proiecte pentru anul viitor nu va afecta veniturile acestea, se pare că a afectat capitalul de încredere în ochii utilizatorilor.

Telefonie

Voice over IP câștigă noi adepți

Circa două milioane de utilizatori de pe glob plătesc un abonament lunar pentru a accesa servicii de telefonie prin internet, arată un raport al Forrester Research.

Serviciile, populare mai ales în rândul tinerilor, nu au doar avantajul tarifelor mai mici față de cele ale operatorilor tradiționali, ci și pe cel al convergenței cu cele de e-mail și mesagerie instantanee, plus

posibilitatea de a efectua convorbiri gratuite între două PC-uri. Cel mai nou serviciu de acest gen lansat pe piață este cel al Yahoo, care oferă, în schimbul unei taxe lunare de 2,99 dolari, posibilitatea de a obține, practic, un număr de telefon, locul aparatului telefonic fiind însă luat de PC-ul conectat la internet.

www.forrester.com

VoIP: Telefonie prin internet va înlocui apelurile tradiționale.

Esențial

Internetul, unplugged

Compania Webaroo a anunțat că Acer va pune în vânzare laptopuri cu 40 GB de date care reprezintă esența informațiilor de pe internet. Deși conținutul integral al internetului reprezintă milioane de GB de date, fondatorii Webaroo spun că au creat o metodă pentru a oferi căutări web offline cu cele mai relevante informații care se pot găsi online.

Sistemul se bazează pe o tehnologie software, optimizată pentru ceea ce compania prezintă ca „densitatea conținutului”. Practic, Webaroo a captat și comprimat

date, oferind utilizatorilor o mostră de informații care altfel s-ar repeta de mii de ori la o căutare pe Google sau Yahoo.

Compania a anunțat că serverele sale scanează internetul și analizează paginile web în funcție de calitatea, acoperirea și mărimea lor. Pentru a evita nemulțumirile, sistemul va oferi site-urile intacte (inclusiv reclamele) și se va actualiza când laptopul este online, așa că permite și căutarea informațiilor postate recent pe site-urile care se actualizează des.

www.webaroo.com

Serverele Webaroo scanează internetul și analizează paginile web în funcție de calitatea, acoperirea și mărimea lor. Paginile web sunt asamblate apoi în pachete specifice și oferite utilizatorilor.

Webaroo: Internetul pe un laptop!

DA

.eu se bucură de interes

În prima zi de disponibilitate a noului domeniu .eu, 7 aprilie, au fost făcute peste 700.000 de rezervări de adrese. Domeniul este disponibil din decembrie 2005 pentru organizațiile caritabile și deținătorii de mărci înregistrate. În februarie, li s-a dat o șansă și celor cu „alte interese”.
www.eurid.eu

Prețuri mici pentru LCD-uri

De la 1 iulie va intra în vigoare actul de Restricție a Substanțelor Periculoase (ROHS), care va impune prohibiția folosirii de substanțe nocive în producția de monitoare.

De aceea, prețurile stocurilor actuale vor scădea semnificativ, pe măsură ce producătorii vor fi siliți să scape de acestea.

www.isuppli.com

Promoție

RomTelecom desfășoară, până în 12 mai, o promoție specială destinată celor care solicită instalarea unei linii telefonice sau a unui trunchi analogic. Clienții care vor semna contracte de un an vor beneficia de conectare gratuită pentru linia telefonică sau trunchiul analogic solicitat și de abonament gratuit pentru două luni (prima și a doua lună de contract).
www.romtelecom.ro

Raport

Războiul autorilor de viruși

Confruntarea dintre autorii de viruși și industria anti-virus escaladează, autorii de viruși începând să-și atace chiar și „colegii”. Conform raportului Kaspersky Labs „Malware Evolution 2005, Part II”, creșterea activităților infracționale informatice se datorează lăcomiei. Atacatorii încearcă să submineze aproape fiecare etapă a dezvoltării de update-uri anti-virus, prin metode ca lansarea de atacuri denial-of-service împotriva rețelelor companiilor de securitate. Scopul acestora, ca și al expedierii în masă prin e-mail a programelor malițioase este de a face mai dificilă interceptarea mostrelor de cod de care companiile anti-virus au nevoie pentru dezvoltarea update-urilor.
www.kaspersky.com

PS3 va avea un preț piperat

Sony PS3 va costa între 499 și 599 de euro, iar în Statele Unite ar putea ajunge chiar și la peste 700 de dolari. Sony motivează prețul ridicat prin includerea unei unități optice Blu-ray. PS3 va costa cu aproximativ 120 de dolari mai mult față de versiunea standard Xbox 360.

www.playstation.com

Incompatibilitate cu Vista

Aproape jumătate dintre calculatoarele folosite în companii nu sunt suficiente de bine echipate pentru a putea rula toate aplicațiile noului sistem de operare Windows Vista, arată un recent studiu al companiei Gartner.

www.gartner.com

Microsoft din nou la tribunal

Din nou Microsoft și Comisia Europeană se vor confrunta la tribunal, motivul fiind un apel împotriva unei decizii din 2004 a CE, în care arată că drepturile sale de proprietate intelectuală sunt amenințate de măsurile impuse de organismul european de reglementare. Principalul argument al Microsoft este că nu ar trebui să fie obligată să renunțe la proprietatea sa intelectuală, doar pe considerentul că aceasta a avut un succes prea mare.

www.microsoft.com

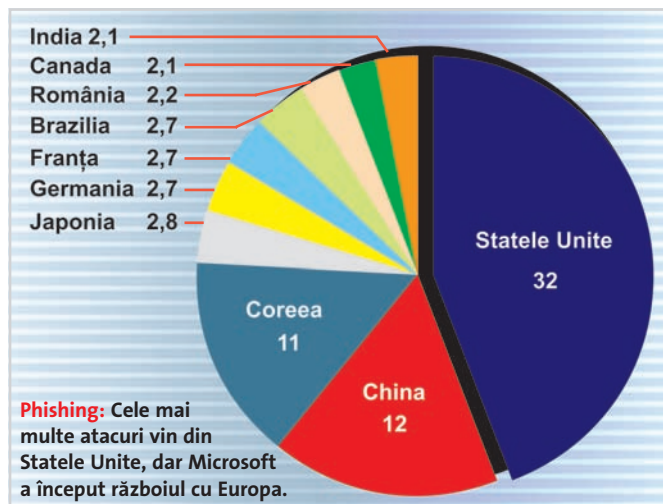
NU

Campanie

Phishing-ul sub lupa Microsoft

Microsoft a anunțat la Bruxelles, în cadrul unei conferințe comune cu European Internet Services Providers Association (EuroISPA) și Interpol, începerea unei importante campanii împotriva celor care practică phishing-ul. Una dintre primele etape constă în deschiderea de procese împotriva a peste 50 de phisher europeni. Acest lucru este posibil după ce compania de software a reușit să convingă ISP-urile

care găzduiesc site-uri de phishing să predea informații legate de identitățile celor care le gestionează. Astfel, Microsoft va acționa împotriva a 20 de atacatori din Turcia, șapte din Spania, patru din Maroc, patru din Marea Britanie, patru din Germania și câte unul din Austria, Egipt și Suedia. Alți 100 de phisher vor fi dați în judecată până în iunie.
www.microsoft.com

Restructurare

Sanyo renunță la semiconductoare

Sanyo, al treilea producător japonez de aparatură electronică, vinde divizia producătoare de semiconductoare la 1 iulie, ca urmare a pierderilor. Până în prezent, compania a mai renunțat la afacerile cu aparatură DVD și video. Aceasta este ultima etapă a planului de restructurare anunțat în noiembrie 2005. Divizia de semiconductoare a avut o evoluție descendentă începând cu anul 2004, când un cutremur a provocat pagube importante unei fabrici. Conform datelor din luna martie 2005, divizia de cipuri avea vânzări de 1,88 miliarde de dolari, reprezentând circa 10% din veniturile grupului.
www.sanyo.com

Record

Download de 7.2 Mbps

Nortel Networks și Qualcomm au stabilit un nou record în domeniul comunicațiilor mobile, atingând o viteză de transfer de 7.2 Mbps. Tehnologia este bazată pe standardul UMTS-HSDPA (*Universal Mobile Telephone System-High Speed Downlink Packet Access*), un protocol de tehnologie mobilă care extinde WCDMA și oferă viteze mai mari, dublând în același timp numărul suportat de utilizatori, totul la un cost de operare mai scăzut comparativ cu cel al rețelelor UMTS. Tehnologia este denumită adesea 3.5G sau 4G,

pentru că mărește practic viteza de download a unei rețele obișnuite de generația a treia, 3G. Terminalele pentru download au fost construite utilizând modemul Qualcomm Mobile Station MSM6280 și echipament de network HSDPA furnizat de Nortel. Testele au acoperit cele mai folosite frecvențe din spectrul UMTS (inclusiv 850, 900 și 2100 MHz), viteza de transfer atinsă fiind de aproape patru ori mai mare decât cea oferită de conexiunile actuale.

www.nortel.com

www.qualcomm.com

Cross-platform

Virus cross-platform

Autorii de viruși au reușit să creeze un virus care poate infecta computerele, indiferent de sistemul de operare folosit, Windows sau Linux. Conceptul acestuia a fost trimis spre analiză companiei Kaspersky Labs, care l-a botezat „Virus.Linux.Bi.a/Virus.Win32.Bi.a”. Programul a fost scris în assembler și este limitat la infectarea fișierelor din directorul

curent. Cu toate acestea, poate infecta fișiere în orice tip de format folosit în Linux și Windows. Bi.a nu este decât un concept, care dovedește că se poate crea un virus cross-platform, dar odată ce așa ceva a fost realizat, spun specialiștii Kaspersky, este de așteptat ca persoane rău intenționate să utilizeze acest cod și să îl adapteze. www.kaspersky.com

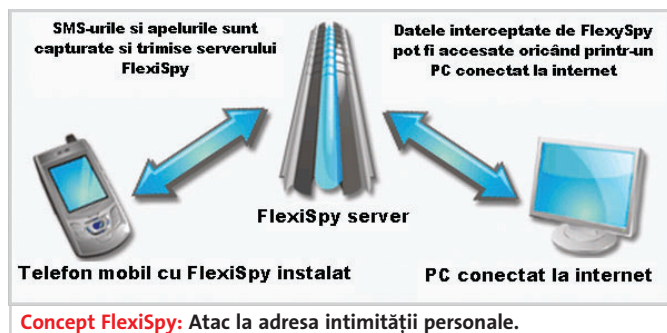
Software

Spion pentru telefoanele mobile

O aplicație software lansată recent ne permite să monitorizăm în detaliu activitatea de pe telefonul mobil al unui alt utilizator. Dedicat în special părinților, FlexiSpy înregistrează mesajele text, situația convorbirilor și a activităților pe internet. Programul costă 49,95 dolari și este prezentat de către compania Vervata din Bangkok ca un instrument pentru monitorizare. Datele capturate sunt trimise serverelor Vervata, de unde pot fi accesate de

către clienți prin intermediul unui site special. Aplicația a atras critici din partea companiei de securitate F-Secure, care a catalogat programul ca fiind un troian. FlexiSpy ar putea fi utilizat ca vector penetrare pentru aplicații nedorite pentru telefoane. Programul este disponibil pentru telefoanele mobile care rulează sistemul de operare Symbian, precum terminalele din gama Nokia Series 60.

www.flexispy.com

Lansare

Lenovo se reorientează

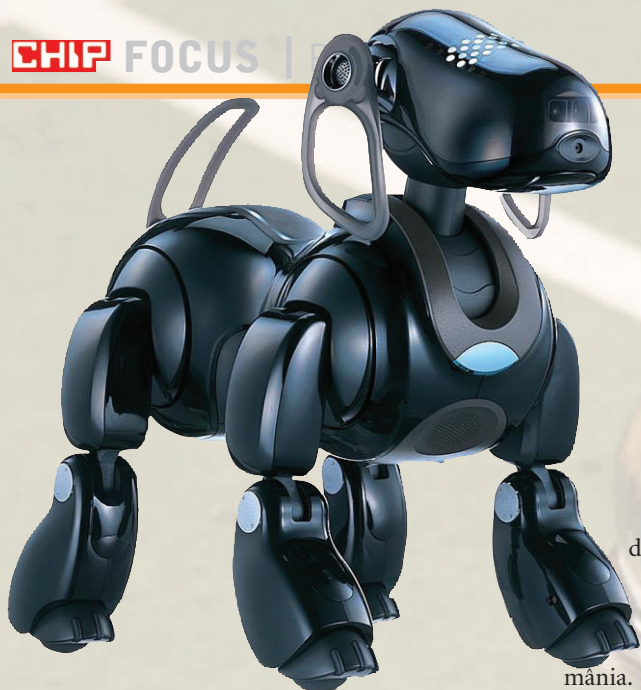
Producătorul de PC-uri Lenovo și-a propus să devină în acest an numărul trei pe piața locală de profil. Compania a lansat și în România primele calculatoare reunite sub marcă proprie, Lenovo 3000, după achiziția de anul trecut a diviziei de PC-uri IBM. Desktop-urile Lenovo J100 sunt concepute pentru companiile mici și clienții din comunitatea de afaceri și sunt disponibile la prețuri începând cu 510 euro. Prin noua gamă de computere, Lenovo încearcă să se întoarcă pe segmentul de piață low-end, pe care IBM l-a părăsit în 2004 pentru a se concentra pe piața

pentru companii. După achiziționarea diviziei de PC-uri de la IBM, Lenovo a urcat în topul producătorilor mondiali de PC-uri, după Dell și Hewlett-Packard.

www.lenovo.com

Lenovo J100: Pentru companiile mici și clienții din comunitatea de afaceri.

Hello AIBO...

Luna aceasta am avut „invitat” în redacția CHIP un câine AIBO și ne-am decis să vi-l prezentăm pentru a vedea progresul atins de inteligența artificială în zona roboților domestici.

Cătălina Lazăr

AIBO ERS7 este cel mai recent robot domestic de la Sony și a ajuns la un stadiu de dezvoltare impresionant. Cercetările asidue în domeniul inteligenței artificiale, al recunoașterii vocale și al tehnologiilor vizuale au dus la crearea unui robot autonom, capabil să recepteze și să exprime emoție. În casetă puteți vedea

drumul parcurs de AIBO începând de la primele prototipuri rudimentare și până la robotul pe care îl avem astăzi disponibil și în România.

Sony a propus acest robot ca un companion pentru copii sau pentru cei care simt nevoia unui animal de casă, fără a-și mai bate însă capul cu hrănitul și curățatul după acesta. Deși în cultura asiatică a fost îmbrățișat cu entuziasm pe post de companion, în cultura europeană și-a găsit locul mai ales în... laboratoarele de cercetare ale universităților. Aici studenții au putut

dezvolta diverse aplicații pentru AIBO, cum ar fi mișcări, rutine sau tipare de comportament. Sony a făcut disponibil în regim open source codul sursă al robotului câine și a oferit astfel studenților o unealtă deosebită de învățare și dezvoltare. Programarea pentru AIBO a devenit chiar material pentru cursuri predate în universități, punându-se astfel baza pentru cercetări aprofundate în domeniul cercetării artificiale.

Dacă achiziționați un astfel de robot-câine sau vă convingeți profesorii de la universitate să achiziționeze unul pentru

ISTORIC

» Evoluția lui AIBO

Prototip 1

În 1997 apar primele prototipuri realizate în laboratorul de cercetare a roboților de la Sony. Primul prototip, rudimentar, avea șase picioare și încerca să imite forma unui patruped.

Prototip 2

Alte prototipuri sunt lansate și se apropie încet de forma primului robot câine comercial. Fiecare dintre modelele lansate este bazat pe arhitectura „Open-R”, interfața standard pentru sistemul robotului de divertisment. Interacțiunea dintre hardware și modulele software este îmbunătățită și de asemenea acum se poate modifica forma unui robot (prin schimbarea unui modul hardware: cap, picior sau coadă).

ERS-110

În mai 1999, AIBO a fost prezentat publicului larg. Primele 3000 de modele s-au vândut în Japonia în 20 de minute, iar în SUA, primele 2000 de bucăți au fost cumpărate în mai puțin de patru zile.

ERS-210

A doua generație de AIBO dispunea de expresivitate în interacțiunea cu mediul înconjurător. Au fost introduse în acest model funcțiile de înregistrare a numelui și de recunoaștere vocală. Modelele speciale LATTE și MACARON erau considerate „adorabile” și au fost destinate în primul rând copiilor.

ERS-220

Acest model dispunea de un look futurist și încorporează o multitudine de tehnologii. Numeroasele leduri și senzorii încorporați îi permiteau o serie de acțiuni avansate. Era cel mai sofisticat robot de divertisment de pe piață.

ERS7

Ultimul robot câine al celor de la Sony este capabil să învețe și să interacționeze puternic cu oamenii. O adevărată bijuterie mecanică, cu suflu de inteligență artificială.

QRIO

Robotul umanoid al celor de la Sony a avut exclusiv o viață de laborator și a dispus de câteva ieșiri la rampă în cadrul unor expoziții internaționale. Dezvoltarea pentru acest robot umanoid a fost oprită de Sony odată cu încetarea producerii de roboți AIBO.

Viața după moarte

Deși AIBO a fost eutanasiat, iar QRIO a murit încă din fașă, sufletul lor continuă să trăiască. Programele „MIND” vor beneficia de dezvoltare ulterioară și vor fi incluse în produse de tip consumer electronics.

cercetare, vă puteți încerca cunoștințele de programare cu uneltele oferite la <http://openr.aibo.com/>. AIBO a avut succes ca platformă de studiu a inteligenței artificiale și datorită faptului că integrează un computer, un sistem de vizualizare și articulații într-un pachet mult mai ieftin decât roboții convenționali dedicați acestui lucru.

Ce este și ce face

Pe scurt, AIBO este un robot autonom, dedicat mediului casnic. Poate merge, poate vedea prin camera sa integrată, poate recunoaște comenzile vocale și, cel mai important, poate învăța pe baza stimulilor externi care vin din partea stăpânului său sau a mediului înconjurător.

Este dotat cu senzori pe spate, în bărbie, pe piept și în pernițele labelor, un panou de leduri situat în zona feței (IllumeFace) prin intermediul căruia comunică diferitele sale stări, un difuzor, un microfon, un card wireless LAN, un procesor RISC pe 64 de biți cu frecvența de 576 MHz, memorie de 64MB și dispune de un memory stick care rulează aplicația AIBO Mind (ajunsă la versiunea a treia), care îi permite să realizeze o mulțime de acțiuni.

Senzorii încorporați sunt de temperatură, sensor infraroșu de distanță, de accelerare, de presiune și de vibrație.

Ce este interesant de urmărit la acest robot este capacitatea sa de învățare. El poate fi resetat la stadiul de pui și poate fi învățat să realizeze în timp diferite acțiuni. Va răspunde la circa 100 de fraze și cuvinte, va recunoaște fața și vocea stăpânului său, iar tehnologiile încorporate de recunoaștere vizuală îi permit să reacționeze la 15 carduri diferite. În timpul în care ne-am jucat cu AIBO am observat că abilitățile sale de învățare sunt îmbunătățite de... încurajările stăpânului (vocale sau tactile). De asemenea, răspunsul la comenzile vocale sau la cele prin carduri ține mult de instinctul său de moment. Dacă de exemplu îi este foame și se îndreaptă către stația de încărcare (folosește un algoritm special de recunoaștere pentru aceasta), va ignora majoritatea comenzilor pe care i le vom da în acest timp.

AIBO se va dovedi nu numai un robot de divertisment care „cântă, latră și dansează”, ci va demonstra că poate fi și util. Cu ajutorul său vă veți putea lua e-mail-urile, vi le va citi (asta doar în cazul în care sunt în limba engleză), vă poate trezi dimineața sau poate păzi casa cu ajutorul camerei încorporate care poate transmite imagini via e-mail și WiFi.

Toate aceste componente, încorporate cu stil în corpul robotului câine, au făcut ca AIBO să fie un succes. Un succes pe care însă Sony îl consideră prea mic.

Compania japoneză s-a hotărât să oprească producția de AIBO și să nu mai investească nici măcar în dezvoltarea robotului umanoid QRIO. Conform unor slide-uri oficiale de pe site-ul Sony (de la sfârșitul lunii ianuarie), bugetul de dezvoltare pentru inteligența artificială va fi păstrat, însă zona de dezvoltare va fi cea a electro-nicelor de consum. Ceea ce ne duce cu gândul la faptul că tehnologiile de recunoaștere vocală sau de învățare se vor regăsi în televizoarele sau combinele noastre hi-fi. Suportul pentru AIBO va continua câțiva ani buni. La noi în țară mai pot fi găsiți (noi am primit exemplarul de față de la Flamingo), dar în curând vor deveni adevărate piese de colecție.

catalina_lazar@chip.ro

... Good Bye AIBO

Un tub într-un pixel

Culoare, contrast, strălucire, toate promise de Canon și Toshiba cu televizoarele viitoare.

Codrin Hosu

Bătălia pentru sufrageria digitală nu se va da numai între Sony și Microsoft, între console sau PC-uri (aceasta este doar o fațetă), ci și între Samsung și Pioneer sau între Philips și Toshiba pentru a impune modul în care imaginile vor fi oferite spectatorilor. Oare cât de mult ne vor face să exclamăm: Uau?

La începutul anului, cu ocazia CES-ului (*Consumer Electronics Show*), Canon împreună cu Toshiba au făcut în Las Vegas demonstrații prin care au reușit să impresioneze asistența. Au oferit la modul cel mai propriu o imagine a tehnologiei SED (*Surface conduction Electron emission Display*), pe care intenționează să o folosească în viitoarele lor televizoare de înaltă definiție. Prototipul prezentat de Toshiba a făcut dovada contrastului și coloritului excelent de care este capabil.

La începutul anilor 2000, compania americană Candescent a făcut eforturi deosebite pentru a dezvolta o tehnologie de afișare care să ofere avantajele tuburilor catodice, dar să

ocupe un spațiu redus, precum display-urile cu cristale lichide sau cu plasmă. Din păcate pentru ea, Candescent nu a apucat să se bucure de ThinCRT pentru că în 2004 a ajuns în pragul falimentului și a fost nevoită să vândă toate drepturile asupra tehnologiei către Canon.

Canon a fost interesată de o tehnologie similară încă din anii '80, iar în 1999 s-a aliat cu Toshiba în această direcție. Achiziția din 2004 se pare că a potrivit toate piesele la locul lor pentru că acum primele prototipuri au fost prezentate publicului.

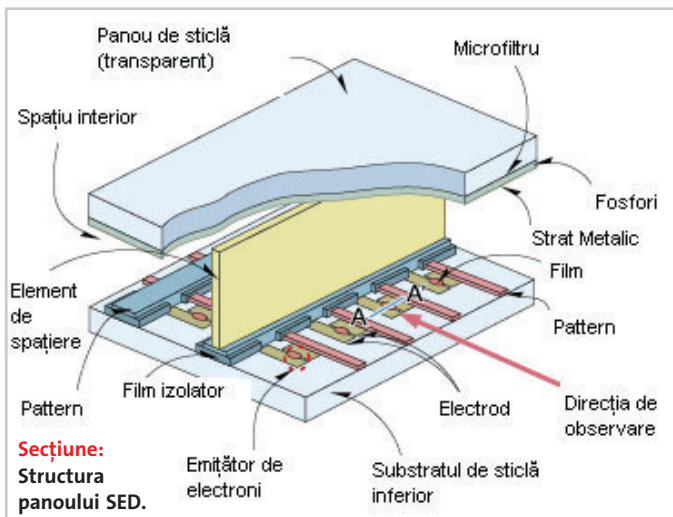
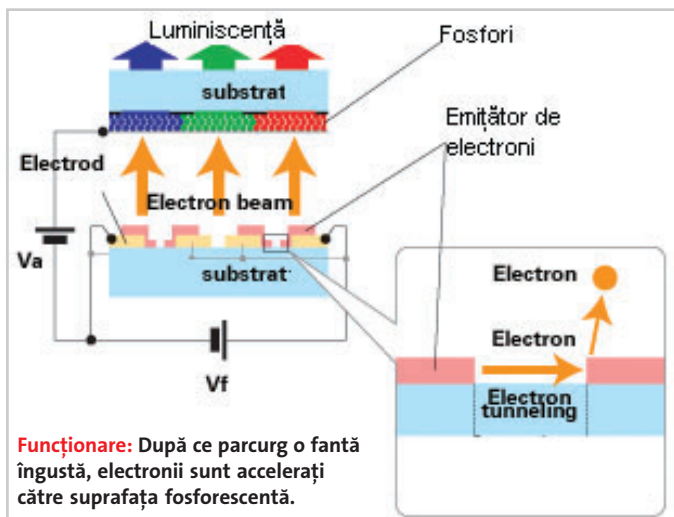
Modul de funcționare

SED este o tehnologie de tip Active Matrix și de aceea, pentru simplificare, vom purta în continuare discuția la nivel de pixel. Extrapolarea la nivelul întregului panou se poate face în aceeași manieră ca și în cazul TFT-urilor, știind că fiecare pixel este controlat individual, iar la nivelul fiecărui pixel există de asemenea un control individual asupra fiecărui canal de culoare (Roșu, Verde sau Albastru).

Așadar SED implică existența a două panouri de sticlă separate de un spațiu vid, foarte mic. Pe unul dintre panouri se află o suprafață cu emițatori de electroni, iar pe cel de-al doilea panou se află elementele fosforescente corespunzătoare unui anumit canal de culoare al pixelului. Când aceste elemente sunt bombardate cu electroni, are loc emisia specifică de lumină. Este același principiu ca și în cazul CRT-urilor, dar este aplicat de această dată la scară redusă. Construcția emițătorului de electroni presupune doi poli separați de o fantă extrem de îngustă (de dimensiune mai mică de un micron), fantă prin care electronii migrează de la un pol la altul în situația aplicării unui anumit voltaj; la cel de-al doilea pol, o parte dintre electronii ajunși sunt împrăștiați și accelerați către suprafața cu fosfor.

Proiecte pentru viitor

Cele două companii au afirmat, într-un comunicat dat publicității la începutul lunii martie, că vor începe producția în masă a panourilor SED în iulie anul viitor, urmând ca din trimestrul al patrulea din 2007 să fie disponibile pe piață primele televizoare SED. Tehnologia în sine are anumite avantaje, dar trebuie să recunoaștem că are un viitor incert. Pe de o parte, display-urile cu plasmă sunt „bine înfipte” pe această piață a televizoarelor plate și mari și oferă avantaje legate de costuri. Pe de altă parte, tehnologia panourilor TFT LCD a evoluat spectaculos în ultimii ani și unele din handicapurile sale tradiționale (ce țin de timp de răspuns, contrast, unghi de vizibilitate sau suprafețe mai mici ale panourilor) au fost reduse semnificativ. În plus, volumele ridicate de fabricație ce sunt susținute în primul rând prin intermediul industriei de tehnică de calcul îi dau avantaje legate de costuri și pe alte piețe, inclusiv a televizoarelor. În sfârșit, nu

SCURTĂ REAMINTIRE

» Ecrane subțiri pentru televizoare

Când vine vorba de display-uri, în special de cele subțiri și mari, pentru living-room, există câteva tehnologii principale care concurează sau vor concura pe termen mediu pe piață.

PDP (Plasma Display Panel) – cea mai utilizată tehnologie în acest segment la ora actuală. Ea și-a făcut apariția în anii '60 și se bazează pe o descărcare de plasmă între doi electrozi amplasați pe două panouri diferite de sticlă. Mai exact, avem două straturi paralele de sticlă între care se află un gaz inert nobil (xenon și neon) pe fiecare dintre panouri fiind amplasat câte un electrod. Când între aceștia este aplicată o sarcină electrică adecvată, se produce o emisie de fotoni care va activa coating-ul fosforescent al stratului de sticlă dinspre exterior.

Are ca avantaje un gamut mare (paletă largă de culori) și un contrast bun. Unul dintre dezavantaje este că suprafața panoului este fierbinte.

TFT LCD (Thin Film Transistor) – tehnologia ne este bine-cunoscută de la notebook-uri și display-urile de zi cu zi pe care le folosim la calculatoare. Ea presupune existența unei surse de lumină amplasată în spatele unui panou de tip sandwich; între două suprafețe paralele ale sandwichiului este plasată o soluție de cristale lichide. În funcție de varietatea de tehnologie TFT LCD, avem doi electrozi, amplasați fie pe suprafețe paralele, fie în același plan (principiul general este oricum similar), electrozi care, atunci când li se aplică o anumită tensiune, determină realinierea (sau răsucirea) cristalelor lichide. În consecință, o cantitate mai mare sau mai mică de lumină poate să treacă prin panou, în funcție de tensiunea aplicată electrozilor.

OLED (Organic Light Emitting Diode) – cea mai promițătoare dintre tehnologiile trecute în revistă. Între doi electrozi sunt amplasate două (în alte variante tehnologice, trei) straturi de material organic, dispuse unul peste altul. Înspre anod (polaritate +) se află primul dintre cele două straturi (considerat conductor), care va ceda către anod electroni; astfel vor apărea în acest prim strat așa-numite „găuri” de polaritate (+) care vor fi absorbite de cel de-al doilea strat (considerat emisiv). La nivelul celui de-al doilea strat, care este la rândul lui conectat mai departe la catod (polaritate -), se va realiza fuziunea dintre „găuri” și electroni, rezultând emisie de lumină.

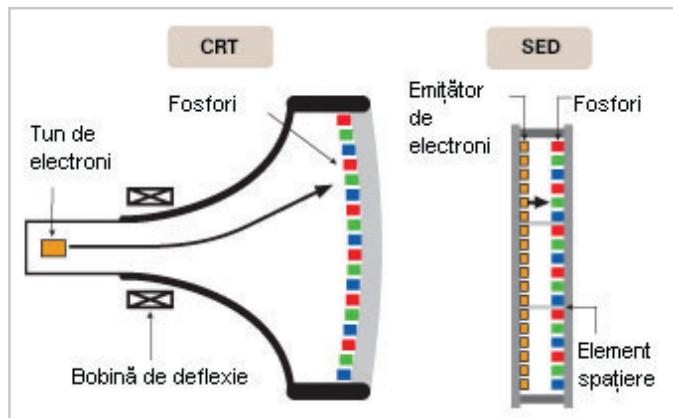
Este cel mai eficient mod de conversie a electricității în lumină și de aceea consumul panourilor OLED este foarte mic.

SED (Surface conduction Electron emission Display) – tehnologie asemănătoare cu FED (Field Emission Display), la a cărei dezvoltare a contribuit foarte mult, acum câțiva ani, compania Candescent. Ea urmărește să implementeze la nivel de pixel un concept similar tubului catodic (CRT) la nivel micro.

putem uita nici tehnologia OLED care, deși acum face primii pași către televizoarele mari, este urmărită cu atenție de toată lumea, mai ales că multe companii au investit speranțe și bani în ea.

Dacă ar fi să facem o estimare a locului pe care SED l-ar putea ocupa pe termen lung, cele mai mari șanse le-ar avea împotriva display-urilor cu plasmă. Dar și aceasta rămâne de văzut.

codrin_hosu@chip.ro

Principiu: Fiecărui canal de culoare al fiecărui pixel îi este asociat un emițător de electroni.

Aplicații în

COVERSTORY

în priză

De data aceasta ne-am gândit să ne îndreptăm atenția către acele mici aplicații care dau savoare programelor pe care le folosim zi de zi. Niciodată (sau foarte, foarte rar) nu vom găsi o aplicație completă, care să ne satisfacă toate dorințele într-un anumit domeniu. De aceea și există zeci de programe de același tip: fiecare se laudă, pe lângă funcțiile de bază cât mai bine implementate, cu câte una sau mai multe facilități interesante și exclusive. Și atunci ce ne facem când ne trezim în situația în care ne uităm cu un ochi la slănină (programul nostru de zi cu zi) și altul la făină (facilitățile interesante din alte programe)? Ei bine, dacă se poate apelăm la plugin-uri. Trecând peste definiția seacă a unui plugin software (un modul care adaugă o anumită facilitate unui sistem mai mare), trebuie să spunem că sunt adevărate bijuterii care adaugă funcționalitate programelor noastre.

Și ceea ce ne place și mai mult la acestea este faptul că putem alege exact acele plugin-uri care ne sunt nouă folositoare. Nu ne mai place ideea de programe complete, împănate cu toate facilitățile posibile, care se încarcă greu tocmai din cauza acestei abundențe de module. Plus că nici măcar nu le folosim pe toate. Ne place ideea pe care a pornit Firefox, aceea de program mic la care putem adăuga noi module în funcție de preferințele noastre. Iar în timp dispunem de un program personalizat după modul și ritmul nostru de lucru.

Trebuie să facem însă câteva precizări. Nu ne-am axat în acest coverstory numai pe definiția „ortodoxă” a unui plugin, ci am făcut apel și la așa-numitele extensii, add-on-uri sau add-in-uri. Scopul articolului este de a vă oferi informații despre toate posibilitățile de mărire a funcționalității unui program, indiferent dacă este vorba despre programe complementare sau integrarea unor noi funcții în programul-mamă.

Programele alese

Dacă vă veți întreba care au fost criteriile care au stat la baza alegerii programelor pentru care am căutat noi extensii și plugin-uri, acestea au fost foarte simple. Am ales, în urma unui vot în redacție, cele mai folosite programe de către redactorii CHIP în munca lor de zi cu zi. Fiecare dintre cei care au scris un anumit program vă împărtășesc din experiența proprie și vă indică acele plugin-uri care le-au făcut viața mai ușoară (sau mai plăcută). Alegerea acestora poate fi considerată subiectivă, dar, la urma urmei, este imposibil să acoperi multitudinea de plugin-uri existente. Sperăm că vom reuși să vă trezim apetitul către personalizarea aplicațiilor și așteptăm opiniile voastre pe adresa redacție@chip.ro. Și acum să-i dăm drumul...

GRAFICĂ

Tehnologia foto digitală e departe de a fi perfectă. De fapt, ea a înlocuit filmul din necesități practice, nu pentru că ar fi fost mai bună decât acesta. Fotografierea digitală are șanse destul de mari să se finalizeze cu deficiențe ale fotografiilor. Zgomot, contrast prea mare sau prea mic, balans de alb incorect setat, ochi roșii sunt doar câteva dintre „incidentele” care pot să dea peste cap o fotografie. De aici și necesitatea unui program care să corecteze într-o anumită măsură ceea ce scapă aparatului. Mai scumpe, mai ieftine sau chiar gratuite, aproape oricare din aceste programe poate ajunge o unealtă performantă în corectarea fotografiilor, totul depinzând de obișnuință și experiență.

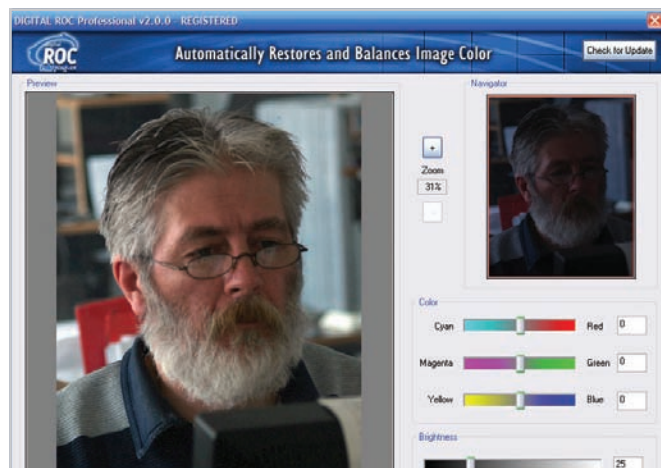
Adobe Photoshop

Există puține programe despre care se poate spune că au popularizat conceptul de plugin/addon/addin. În orice discuție despre plugin-uri nu se poate să nu existe o referință la Adobe Photoshop deoarece din punct de vedere cronologic a fost printre primele aplicații comerciale care au implementat posibilitatea de a îmbogăți programul cu extensii create de terți. Apoi, statutul de standard în prelucrarea grafică pe care și l-a creat de-a lungul vremii a făcut ca orice încercare din partea competiției de a impune un format nou de plugin-uri să se lovească de indiferența utilizatorilor care ar fi preferat formatul Photoshop. Aceasta a dus la situația în care aplicații mai mult sau mai puțin concurente cu produsul Adobe (Fireworks, Corel PHOTO-PAINT, Paint Shop Pro etc.) să suporte API-ul de plugin-uri al Photoshop-ului. Înainte de a prezenta câteva plugin-uri, trebuie spus că, în general, plugin-urile Photoshop vor fi găsite în acest program sub denumirea de Filters. Până la urmă este doar o convenție de numire.

O categorisire a diferitelor filtre pentru Photoshop nu prea există. Vom încerca noi una mai mult sau mai puțin empirică: există filtre destinate corecției imaginilor – îmbunătățirii calității acestora și filtre destinate creației (să le spunem artistice). În prima categorie putem găsi filtre cu ajutorul cărora imaginilor preluate în general de pe camerele foto le pot fi corectate diferite erori, iar în cea de-a doua putem grupa acele filtre cu ajutorul cărora putem să ne dezlănțuim creativitatea. În continuare vom prezenta câteva filtre pentru ambele categorii.

DigitalROC

Una dintre erorile cel mai des întâlnite în fotografia digitală este subexpunerea imaginilor. Dacă imaginea este viabilă – este clară,

Digital ROC Professional: Și fotografiile cu defecte de expunere pot fi recuperate prin intermediul acestui plugin.

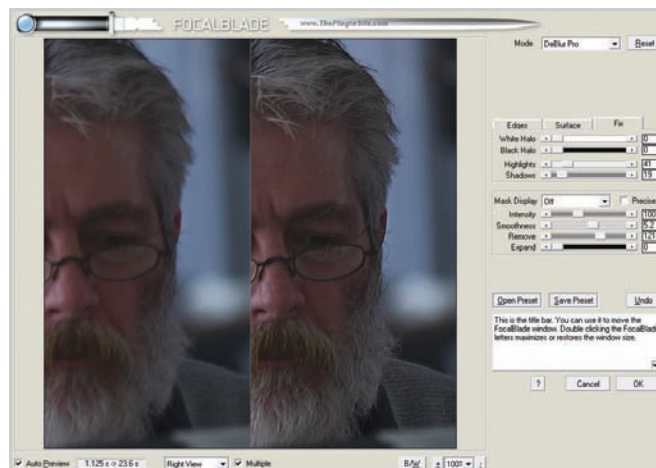
chiar dacă întunecată – este păcat să o pierdem. Cu ajutorul unui plugin de la Kodak putem recupera imaginea subexpusă. Filturul DigitalROC este disponibil în două variante, între care diferența este că versiunea Professional suportă imagini cu adâncimi de culoare de 16 biți. Interfața este deosebit de simplă și prin intermediul ei poate fi ajustată imaginea în cazul în care prelucrarea automată făcută de plugin nu vă satisface.

Imagenomic Noiseware Professional

O altă problemă care poate apărea la prelucrarea imaginilor luate cu camerele digitale este că în cazul unor setări incorecte ale sensibilității ISO sau în condiții de iluminare slabă, în imagini se manifestă așa-zisul zgomot: apare o „granularizare” deranjantă a imaginilor. Același lucru poate apărea și în cazul în care asupra imaginilor sunt aplicate diferite filtre de corecție. Un plugin destinat corecției unor astfel de probleme este Imagenomic Noiseware Professional. Filturul prezintă avantajul că are predefinite câteva preset-uri prin intermediul cărora imaginile pot fi ajustate rapid. Există și controale manuale pentru diferiții parametri de corecție și cu multă atenție și răbdare se pot obține rezultate excelente din imagini altfel fără speranță.

FocalBlade

Și pentru imaginile prost focalizate se mai poate face câte ceva atâta vreme cât defectul nu este extrem. Cu ajutorul filtrului FocalBlade se poate elimina, prin folosirea opțiunilor sale, acel „blur” care apare pe imaginile cu erori. Plugin-ul oferă o serie de preset-uri, dar și posibilitatea de a salva altele noi. Ca pentru orice efect, orice corecție asupra imaginilor trebuie făcută cu răbdare pentru a avea rezultate bune.

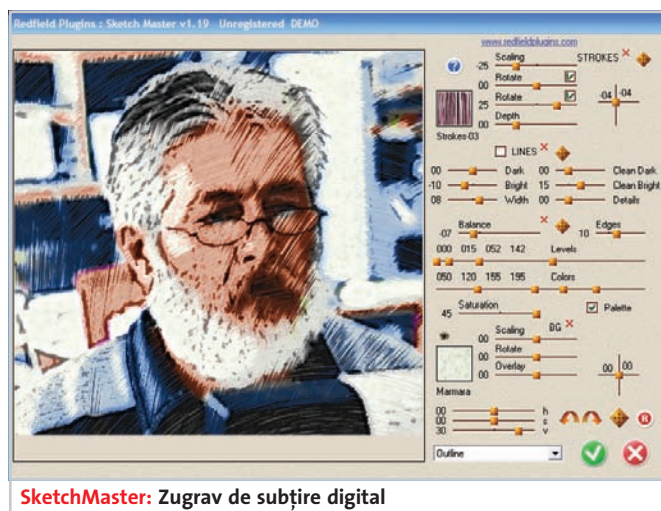
Focalizare: Pentru unele imagini este posibilă refocalizarea lor prin folosirea unui plugin de genul FocalBlade.

Filtre creative

Trecând în a doua categorie, cea a plugin-urilor „creative”, situația este un pic altfel. Aici, până la urmă contează în mai mică măsură ceea ce știe să facă filtrul, cât ceea ce-și dorește să facă artistul. De aceea, în mare măsură, acest tip de filtre sunt folosite mai ales în compoziții și creații digitale. Gama de filtre pe care le întâlnim în această zonă este deosebit de bogată: de la cunoscutele Kai's Power Tools și până la seriile Mystical Lighting, Dream Suite sau Mystical Tint Tone and Color de la AutoFX, trecând prin cele oferite de Andromeda.

SketchMaster: Zugrav de subțire digital

PHOTOSHOP

» Cele mai bune filtre

Filtre de corecție

FocusMagic, Aurelon PhotoPro LensTools, Andromeda LensDoc, FixerLab FocusFixer, Kodak DigitalSHO, PictureCode NoiseNinja, Kodak Digital GEM.

Filtre creative:

AutoFX Mystical Lighting, nik Color Efex, Alien Skin Eye Candy, Digital ANarchy Primatte, AV Bros PageCurl, AV Bros Puzzle, Corel KPT Tools, Redfield Plugins, Flaming Pear Melancholytron,

ACDSee

O mare parte dintre utilizatori folosesc programe avansate pentru operații banale, pe care le pot face aceste programe. Rezultatul: un preț cu multe zerouri (în dolari) pentru funcții ce sunt folosite în procent de maximum 30%. Există programe decente ca dotări și foarte avantajoase din punct de vedere al prețului care, împerecheate cu plugin-uri, ajung să coste mult mai puțin decât un software avansat și sunt la fel de utile și chiar mai intuitive și mai ușor de folosit. Un astfel de program este ACDSee. Nu e gratuit, la fel și plugin-urile pe care le veți găsi pentru el (care sunt destul de puține). Singurul astfel de add-on care merită menționat este...

... RealOptimizer Pro

RealOptimizer Pro este un plugin de optimizare care permite redimensionarea și optimizarea imaginilor pentru publicare web și expediere via e-mail. Adevărata utilitate a acestui plugin constă în posibilitatea de a aplica operațiile asupra unei liste de imagini, salvându-vă timp prețios. În acest sens, există și un „vrăjitor” care pas cu pas vă va întreba detalii, putând astfel stabili reguli de optimizare (calitate, dimensiune, destinația fișierelor). În plus, pachetul mai include și 14 filtre și efecte incluzând flip image, mirror image, filtre de zgomot și comenzi de rotire a imaginii, aplicabile oricare din ele și asupra unui grup de imagini. Din punct de vedere al interfeței, plugin-ul se prezintă ca un grup de trei ferestre, una care afișează imaginea originală, una pentru imaginea cu modificările aplicate și una cu potențiale modificări.

Efecte: RealOptimizer oferă și posibilitatea de a aplica efecte asupra imaginilor de prelucrat.

INTERNET

Un utilizator de internet care se respectă știe că o navigare sigură implică neapărat un browser pe măsură. Definiția exclude aproape automat Internet Explorer-ul, care, indiferent de plugin-urile atașate, rămâne o gaură masivă de securitate în sistem. Și aceasta oricum nu este cea mai mare problemă, căci din punct de vedere tehnologic, browser-ul produs de Microsoft nu este la fel cu cel de acum trei-patru ani...

Firefox

Trecerea la orice alt browser implică pentru cei mai mulți dintre utilizatori o mică revelație. Unul dintre principalele avantaje aduse de Firefox este navigarea cu tab-uri, fapt ce aduce cu sine o decongestionare serioasă a taskbar-ului.

În instalarea inițială, Firefox are funcționalitate obișnuită pentru un browser, dar în mare măsură suficientă. Pe măsura acumulării de experiență, pretențiile utilizatorului vor crește exponențial.

Soluția propusă de cei de la Mozilla a fost pachetul de extensii. Acestea sunt niște module care se instalează separat și completează sau măresc facilitățile browser-ului.

Adblock & Adblock Filterset.G Updater

Este dreptul oricărui utilizator să-și modeleze felul în care îi este prezentată informația. Dacă la televizor alternativa la reclamă o constituie telecomanda și schimbarea pe alt canal, în cazul Firefox salvarea o aduce extensia Adblock. Cu aceasta putem scoate definitiv

orice fel de reclamă sau animație Flash care de cele mai multe ori nu fac decât să deranjeze și să distragă atenția de la conținut.

Greasemonkey

Extensia Greasemonkey permite rularea în browser a unor scripturi ce completează funcționalitatea diverselor site-uri (ex: script ce adaugă buton de delete forever pentru Gmail, script care download-ează filmulețe de pe YouTube sau GoogleVideos etc.)

Mouse Gestures

Fără îndoială, aceasta este extensia care aduce cel mai mare plus de confort în navigare. Cu ajutorul ei puteți să navigați fără a mai apela la tastatură. Din simple gesturi făcute cu mouse-ul (chiar și numai din clicuri) se poate executa back, forward, selecție de tab-uri, deschidere sau închidere de tab-uri noi... lista este foarte lungă. După perioada de acomodare creează dependență.

Fasterfox

Această extensie aplică un set de tweak-uri pentru browser și optimizează mecanismele interne pentru o încărcarea mai rapidă a paginilor.

DownThemAll!

Una dintre cele mai populare extensii Firefox este DownThemAll. Aceasta rivalizează cu cele mai cunoscute managere de download de pe piață și oferă un pachet de filtre foarte utile pentru cei care practică download-urile în masă.

FIREFOX

» Mai versatil

Linkification – Convertește orice adresă web în format text (fără tag-uri <a href> în spate) într-un link pe care se poate da clic.

MinimizeToTray – Atunci când se minimizează fereastra browser-ului, aceasta va coborî în System Tray și nu va mai ocupa spațiul din taskbar.

SessionSaver – În cazul unei blocări sau al unui crash, extensia va restaura sesiunea Firefox activă înaintea evenimentului nefast.

undoclosetab – Este foarte frustrant când îți închizi din greșeală un tab. Extensia oferă neatentilor posibilitatea de a redeschide tab-ul închis din grabă.

termBlaster (Firefox edition) – Foarte utilă și pune la dispoziție 110 medii de căutare (de la motoare de căutare, dicționare sau enciclopedii). Cum funcționează? Foarte simplu: se selectează bucata de text ce interesează, iar cu clic dreapta se alege unde anume dorim să executăm căutarea: google, wikipedia, torrents.

googlebar – Oferă toate instrumentele necesare pentru a folosi la maximum motorul de căutare de la Google. Se pot face căutări de poze, filme, știri, newsgroups.

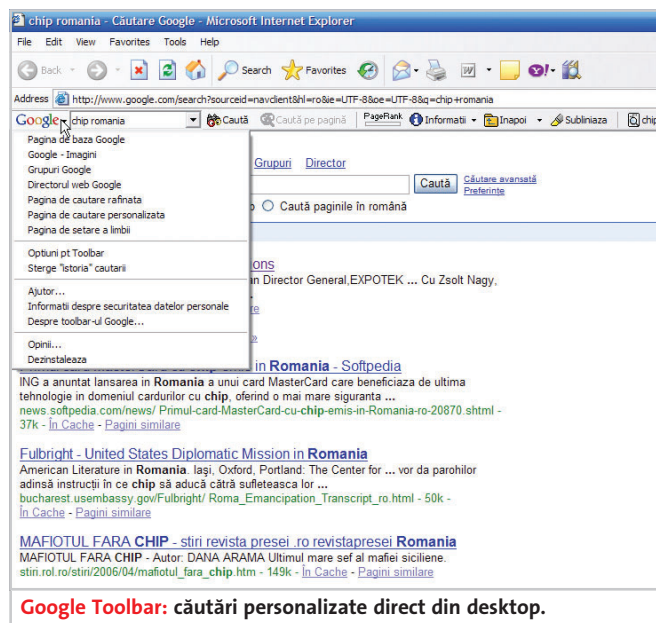
infoRSS – După ce am încercat mai toți clienții de feeduri RSS, am ajuns la concluzia că infoRSS este cel mai puțin intrusiv și cel mai ușor de observat. Așa cum curg știrile pe CNN, infoRSS afișează pe o bandă derulantă feed-urile RSS la care v-ați abonat.

Internet Explorer

Date fiind scăpările mari de securitate pe care Internet Explorer le-a avut în versiunile sale anterioare, multe aplicații răuvoitoare au ajuns să stăpânească în voie browser-ul, motiv pentru care mulți utilizatori au renunțat la a-l mai folosi sau au impus reguli stricte în ceea ce privește add-on-urile ce pot rula odată cu el. Suntem de acord cu aceste măsuri, însă vrem să vă spunem că puteți totuși lăsa să ruleze câteva dintre aceste add-on-uri pe care vi le vom prezenta pentru că vă extind în bine funcționalitatea browser-ului.

Ele pot fi împărțite în două categorii: cele care permit redarea în browser a unui conținut extins și cele care aduc funcționalități noi. Din prima categorie merită menționate Macromedia Flash Player 8 și Macromedia Shockwave Player 10.1, instrumente fără de care nu vă veți putea bucura de conținut multimedia în browser și prin urmare veți fi văduviți de aspectul mult mai plăcut al unor site-uri. Urmează apoi runtime-ul Java, care la rândul său extinde foarte mult tipul de informație și funcționalitatea ce poate fi adusă în browser (de exemplu, aplicațiile Java sau jocurile scrise pe această platformă). Am lăsat la urmă Apple QuickTime și un plugin VRML ce poartă numele de Octava Player, module ce permit redarea fișierelor QuickTime, respectiv a celor VRML (*Virtual Reality Modelling*), făcând posibilă navigarea via browser prin lumile virtuale (3D) găzduite de diverse site-uri.

Amintim apoi addon-urile pentru Internet Explorer care extind funcțiile standard implementate în el. Aici se detașează cele de tip toolbar, unde vă propunem Google Toolbar. Pe lângă o interfață mai rapidă către motorul de căutare www.google.com, Google Toolbar mai oferă și o funcție de blocare de pop-up-uri, una de spellcheck și una de traducere automată. Partea bună este că reduce foarte mult timpul necesar efectuării unor operații de căutare și pot fi personalizate criteriile pentru a nu fi nevoiți să le specificăm de fiecare dată. Una peste alta, Google Toolbar își face foarte bine treaba și nu generează blocări.

Thunderbird

Thunderbird, la fel ca și Firefox, este un membru al familiei Mozilla, fiind o alternativă la Outlook-urile oferite de Microsoft. La fel ca și browser-ul de internet, Thunderbird permite instalarea unor extensii și teme care cresc plăcerea utilizării acestui program. O mare parte dintre acestea sunt comune cu Firefox, însă își găsesc utilitate și în clientul de e-mail. Din cauză că temele nu sunt altceva decât skin-uri și alegerea acestora este o problemă ce ține exclusiv de gusturile fiecăruia, în continuare ne vom concentra atenția asupra extensiilor. Prin instalarea lor funcțiile oferite se îmbunătățesc și, de ce nu, cresc ca număr.

O parte din extensiile prezentate se găsesc și pe CD-ul și DVD-ul CHIP, iar pagina de unde se pot descărca (acestea și multe altele) și face update-uri este <https://addons.mozilla.org/thunderbird>.

THUNDERBIRD

» După gustul propriu

Contacts Sidebar – Atașează o fereastră în cea principală unde se găsește toate contactele din Address Book, permițând printre altele și editarea lor. Tasta F4 este scurtătura ce face această fereastră activă.

FlashGot – Acces rapid către cele mai cunoscute download-manager-e.

Attachment Extractor – Extrage toate atașamentele dintr-un e-mail.

Config Date – Configurarea coloanei de dată și din header-ul mesajului.

Display Mail User Agent Extension – Aduagă o imagine ce reprezintă programul în care a fost scris e-mail-ul primit.

JavaScript Debugger – Depanare JavaScript.

Mozilla Calendar – Calendar care permite printre altele și setarea unor alarme.

MR Tech Local Install – Permite instalarea și managementul temelor și extensiilor local.

Reminder Fox – O alarmă simplă ce permite o configurare rapidă atât a unei liste de lucruri de făcut, cât și a unor evenimente ce nu trebuie uitate.

Switch Proxy Tool – Ușurează schimbarea și configurarea mai multor proxy-uri.

Update Notifier – O extensie ce are „grijă” ca extensiile și temele instalate să fie la zi.

Mouse Gestures

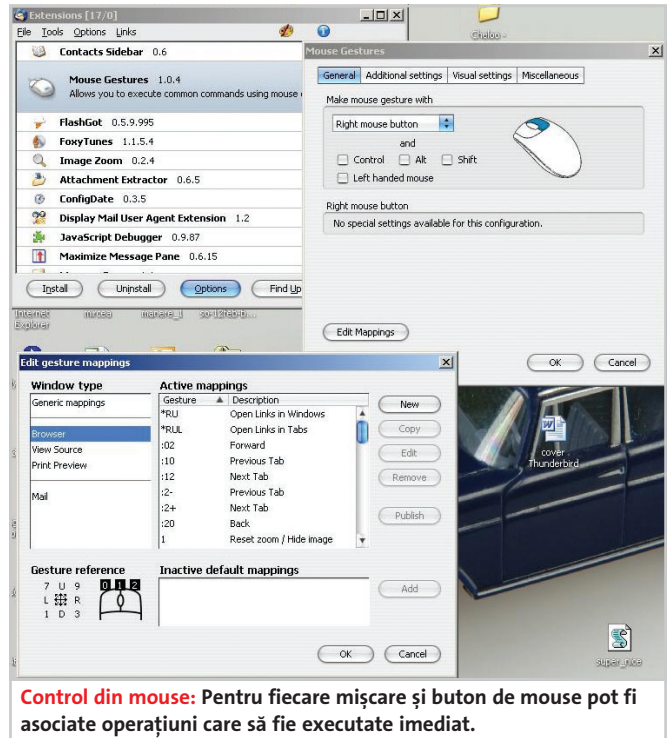
Deși această extensie este comună cu Firefox, are utilitate și în Thunderbird. Prin intermediul ei comenzi comune ce se executau din tastatură se pot face prin intermediul mouse-ului. Prin configurare se pot asigura diverse comenzi precum pagină înainte, pagină înapoi, zoom in-out, închiderea unei ferestre sau a întregului program și multe altele.

Foxy Tunes

O altă extensie comună cu Firefox care adaugă butoane ce permit controlul total al playerului din bara din josul paginii. Numărul de programe suportate de această extensie este mare. Tot ce trebuie să faceți este să alegeți playerul folosit și, odată pornit, controlul lui se poate face prin intermediul acestei extensii, nemaifiind necesară navigarea între ferestre.

Image Zoom

Crește funcționalitatea zoom-ului într-o imagine, acesta putând fi

Control din mouse: Pentru fiecare mișcare și buton de mouse pot fi asociate operațiuni care să fie executate imediat.

controlat atât direct prin mouse, cât și prin meniul ce se deschide prin apăsarea butonului din dreapta.

Maximize Message Pane

Maximizarea ferestrei ce conține mesajul. Această opțiune este utilă în momentul în care un anumit mesaj este mai mare și prin folosirea acestei funcții nu se mai deschide o fereastră nouă pentru a vizualiza mai bine mesajul

Minimize To Tray

În momentul închiderii sau al minimizării ferestrei (se poate alege din setări), Thunderbird rămâne activ în taskbar.

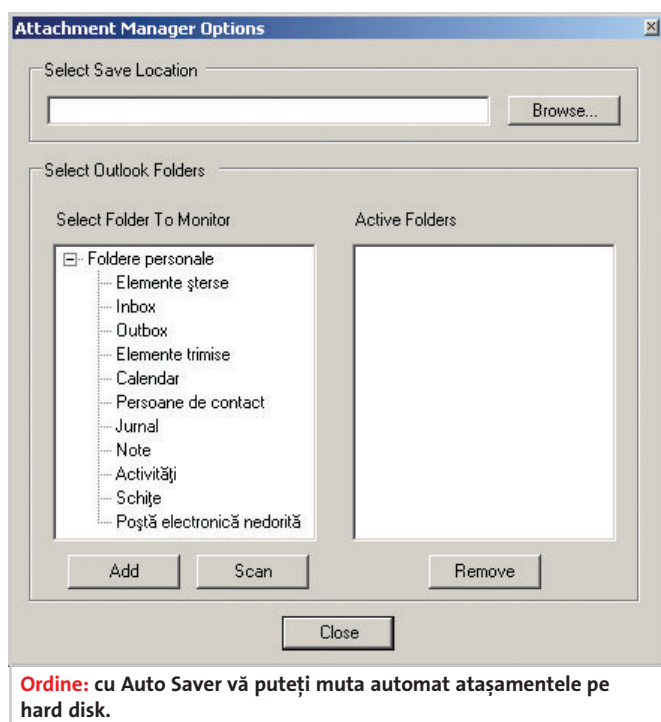
Extensia este utilă deoarece un client de e-mail care va rămâne deschis pe tot parcursul zilei va ocupa o parte din bara de start a Windows-ului.

Outlook

Nu puteam să trecem prin secțiunea de internet fără a ne referi, pe scurt, și la Outlook, cunoscutul program de mail din Microsoft Office.

Attachment Auto Saver

Un plugin care ne-a plăcut. Este simplu, se integrează perfect în Outlook și este deosebit de util (cel puțin pentru cei care au o corespondență intensă). Îl puteți configura să supravegheze anumite directoare și să salveze automat atașamentele într-o anumită locație pe hard disk. Vă puteți crea de exemplu un director pentru mesajele primite de la prietenii apropiați și să salvați toate imaginile, filmulețele și glumele primite pe hard disk. Scăpați de mult balast și vă mențineți fișierul .pst în dimensiuni normale.

Emoticons email

Veți da culoare e-mail-urilor trimise din Outlook și din Outlook Express cu ajutorul acestui plugin. Dispuneți de peste 800 de smile-uri grupate în nouă categorii.

123 Outlook Express Backup

Vă salvează mesajele, setările de cont, address book-ul, regulile pe care le-ați creat pentru sortarea e-mail-urilor, precum și semnăturile într-un singur fișier de backup. Funcționează numai pentru Outlook Express

Outlook Team Contacts

Foarte util pentru sincronizarea address-book-urilor între mai mulți clienți de Outlook fără ajutorul unui server de Exchange. Există și suport pentru PDA.

AntiSpam Umbrella

Un filtru antispam eficient pentru Outlook (nu Express!). Se integrează într-un toolbar în Outlook și îl puteți folosi foarte simplu. Puteți marca un mesaj de tip spam sau puteți trece expeditorul în lista de „prieteni”.

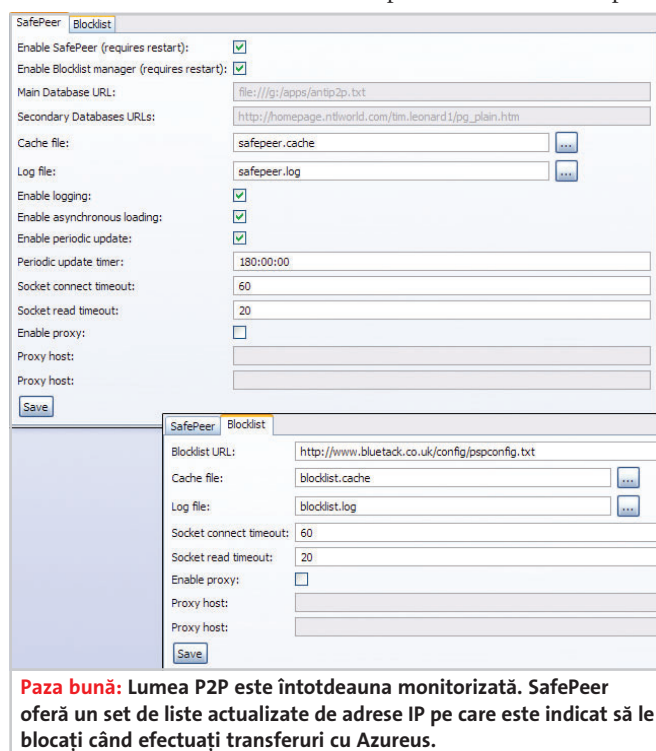
Azureus

Chiar dacă nu este neapărat cel mai ușor de folosit client Bittorrent, cu siguranță Azureus este cel mai complex. Și această complexitate poate fi mărită prin plugin-urile care pot fi instalate de utilizator. Spunem mărită pentru că deja de la instalare Azureus conține un set de plugin-uri – așa-numitele plugin-uri built-in. La acestea, prin intermediul dialogului *Installation Wizard* apelabil din meniul *Plugins*, pot fi adăugate și alte module. Programul prezintă opțiunile de a descărca lista oficială de plugin-uri de pe site-ul proiectului sau, dacă este disponibil vreun plugin pe alt site, acesta poate fi descărcat și preluat de pe hard disk. Plugin-urile pot fi instalate global – în acest caz utilizatorii aceluși sistem vor avea acces la respectivele plugin-uri – sau doar pentru utilizatorul activ, în acest caz plugin-urile fiind stocate în directorul care conține profilul utilizatorului. În general, după instalarea unui plugin este recomandabilă repornirea programului. Azureus mai conține în opțiunile sale de configurare și un modul de gestionare a plugin-urilor, unde fiecare poate fi activat să pornească odată cu programul.

Din gama de plugin-uri disponibile pe pagina http://azureus.sourceforge.net/plugin_list.php (aceeași listă este prezentată și de Azureus), câteva ies în evidență prin faptul că plusul de funcționalitate oferit este chiar util.

SafePeer

În Azureus poate fi găsit un filtru de adrese IP în care pot fi stabilite adresele cu care clientul poate comunica. Adăugarea de adrese în acest filtru este destul de anevoioasă dacă este făcută manual. Și cum lista de adrese IP cu care este mai bine să eviți orice contact este mult prea lungă și destul de dinamică, a fost necesară crearea unui plugin cu ajutorul căruia această listă de adrese de evitat să fie descărcată de pe internet de pe site-uri specializate și încărcată automat în modulul IPFilter al lui Azureus. Plugin-ul se numește SafePeer și conține practic două module, fiecare cu tab-ul lui de configurare. Primul – SafePeer – este modulul cu ajutorul căruia sunt exportate către IPFilter adresele dintr-o listă de tipul PeerGuardian care poate

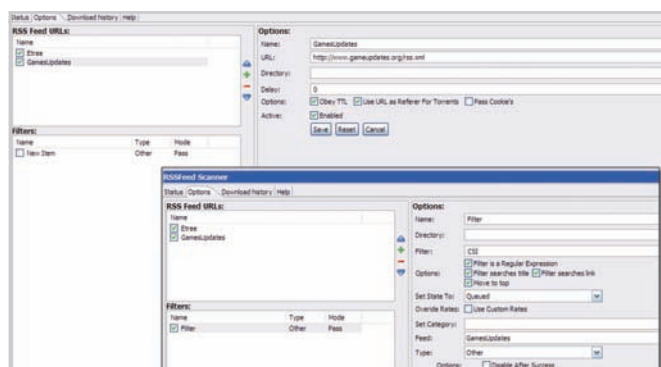

Paza bună: Lumea P2P este întotdeauna monitorizată. SafePeer oferă un set de liste actualizate de adrese IP pe care este indicat să le blocați când efectuați transferuri cu Azureus.

fi obținută de pe internet sau stocată pe hard disk. Al doilea tab – Blocklist – este cel în care sunt stabilite opțiunile pentru managerul de liste. Practic, cu ajutorul acestui modul este descărcat de pe internet (site-ul www.bluetack.co.uk/config/spconfig.txt) un set de adrese unde se găsesc listele în format PeerGuardian pe care SafePeer le va descărca și le va transforma în listă de tip IPFilter.

RSS Feed Scanner

Un al doilea plugin care poate face viața mai ușoară utilizatorilor de Azureus este RSS Feed Scanner. Multe site-uri tracker oferă și un flux RSS pentru noutățile apărute pe site. Pentru fiecare flux de știri sau la nivel global pot fi create reguli de filtrare astfel încât fișierele .torrent sunt descărcate și sunt adăugate în lista de așteptare. În funcție de interesul pentru un anumit subiect pot fi stabilite priorități de pornire a download-ului. Regulile de filtrare sunt ușor de creat și mai ales de testat și plugin-ul suportă și expresii regulate.

Automatizare: Din feed-urile RSS pot fi extrase și descărcate automat doar acele fișiere torrent care ne interesează.

SpeedScheduler

Un plugin de interes pentru cei care folosesc Azureus nu numai acasă este SpeedScheduler. Practic, cu ajutorul acestei extensii se poate stabili un orar după care Azureus să-și ajusteze vitezele de download și upload. Ca opțiuni, SpeedScheduler oferă posibilitatea de oprire a download-urilor sau upload-urilor în anumite intervale orare și stabilirea de orare diferite pentru zilele săptămânii.

AZUREUS

» Pur și simplu interesante

Peer Injector – oferă posibilitatea de a „injecta”, în lista de peer-uri/seed-uri a unui anumit download, un peer/seed despre care se știe că are fișierul respectiv. Trebuie cunoscute adresa IP și portul.

AZCVSUpdater – cu ajutorul lui se pot descărca versiunile intermediare beta ale clientului Azureus. Oferă și posibilitatea de backup a configurației curente.

Monitoring – folosind acest plugin se pot vizualiza foarte clar consumul de memorie și alte informații despre bucătăria internă a programului.

Advanced Statistics – plugin-ul oferă un set detaliat de informații despre transferurile efectuate de-a lungul timpului.

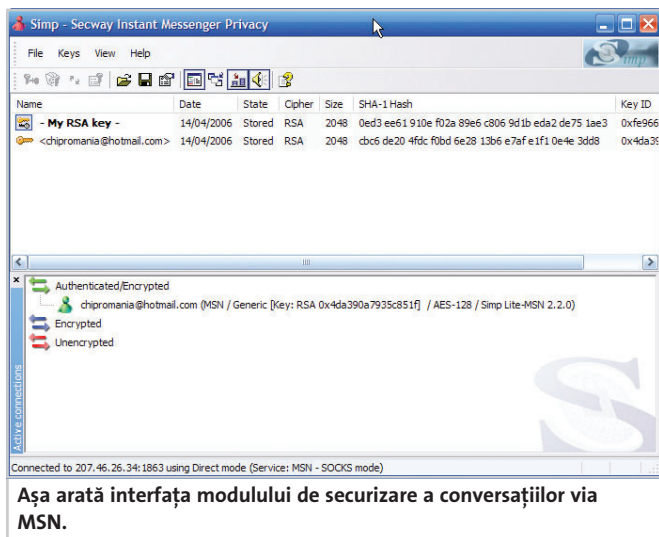
AzSMRC – prin intermediul acestui plugin se poate controla o instanță remote de Azureus printr-o implementare de tip client-server. Către aceasta pot fi trimise spre descărcare fișiere .torrent. Suportă și o configurație multi-utilizator. Este disponibil de la adresa <http://azsmrc.sourceforge.net/index.php>.

MSN Messenger

Criptare messenger

Cantitatea de informație vehiculată prin intermediul serviciilor de mesagerie instant este într-o continuă creștere și se previzionează că în câțiva ani va ajunge să depășească în volum clasicele e-mail-uri. Mobilitatea, costurile reduse, posibilitatea de a transmite stări de spirit prin smiley-uri sau opțiunile de voce fac din aceste servicii o cale eficientă de comunicare. Însă odată cu adoptarea serviciilor publice pe scară tot mai largă în cadrul companiilor, folosirea lor pentru schimbul de informații confidențiale atrage după sine un pericol foarte mare prin expunerea informațiilor. Oricine are la dispoziție un program de captură și analiză a pachetelor are posibilitatea de a vedea conținutul discuțiilor realizate prin clienții IM, situație pe care dorim să o evităm.

De aceea, chiar dacă nu sunt niște plugin-uri în sensul standard, ne-am gândit să vă facem cunoscute aplicațiile din gama Simp. Versiunile gratuite pentru utilizarea personală ale soluțiilor Simp, denumite SimpLite for MSN, Yahoo, ICQ/AIM sau Jabber/Google se interpun între clienții serviciilor respective și server, criptând conținutul

Așa arată interfața modulului de securizare a conversațiilor via MSN.

pe baza unor algoritmi cu chei publice. Acest lucru presupune că și partenerul de discuție trebuie să aibă instalat modulul Simp, pentru a asigura o comunicare criptată. Imediat după instalare este creată o cheie de criptare de tip RSA pe maximum 2048 biți, iar criptarea propriu-zisă a mesajelor se face folosind algoritmi AES sau Twofish. În momentul în care una dintre persoanele aflate în lista de contacte generează o discuție, se verifică dacă dispune la rândul său de un modul Simp și, dacă se primește un răspuns afirmativ, se trece la schimbarea cheilor ce vor permite decodarea mesajelor și autentificarea conversației. Foarte important și extrem de util este că aceste module nu sunt limitate la folosirea doar în clienții nativi, ci pot rula și cu aplicații generice precum Gaim sau Trillian, dar numai pe un singur serviciu.

Pentru utilizarea în regim personal, caz în care modulele sunt gratuite și poartă denumirea de SimpLite, nu se pot folosi simultan. Prin urmare, dacă utilizați concomitent mai multe servicii de mesagerie, aveți de ales între o singură cale criptată sau să achiziționați varianta Pro ce asigură criptarea tuturor mesajelor transmise...

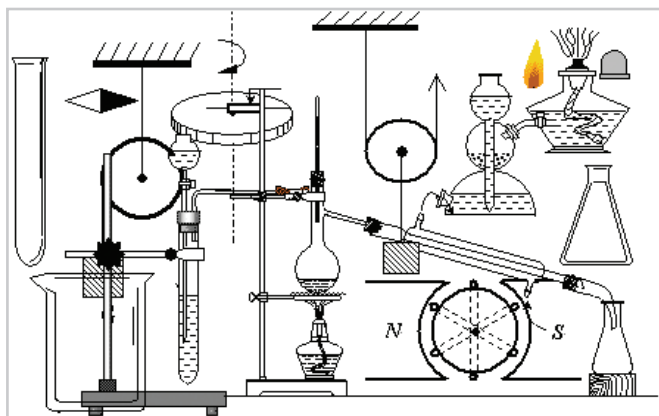
OFFICE ȘI UTILITARE

Programele din Microsoft Office reprezintă unele dintre cele mai folosite aplicații de pretutindeni. Editorul de text sau cel de tabele conduc în topul aplicațiilor de gen. Deși sunt aplicații complexe, iată că funcționalitatea lor mai poate fi mărită cu ajutorul plugin-urilor.

WORD

Science Helper

Science Helper este un instrument deosebit de util pentru elevi, studenți și profesori. Acest plugin vă pune la dispoziție peste 1000 de simboluri din matematică, fizică și chimie și vă permite să realizați în doi timpi și trei mișcări scheme complexe a căror realizare v-ar fi luat o groază de timp. Este simplu de folosit și veți vedea că schemele cele mai complicate le puteți realiza doar prin clicuri, mutare și redimensionare. În secțiunea de matematică aveți la dispoziție și două calculatoare (pentru volum și pentru calculul ariilor).

Din câteva clicuri: Schemele complicate sunt o joacă de copil cu ajutorul lui Science Helper.

Doc to Image Converter

După cum îi spune și numele, acest plugin vă permite să salvați un document word în câteva formate de imagine. Formatele posibile sunt JPEG, TIFF, BMP, EPS sau postscript. Pentru fiecare dintre ele există câteva setări: rezoluție, culori, calitate. Este util pentru cei

care doresc să distribuie niște documente care să poată fi vizualizate cu ajutorul oricărui viewer de imagini.

Word Document Link Checker

Folositor pentru documentele care trebuie ținute la zi. Acest plugin ia la purcat toate link-urile pe care le găsește în document și verifică dacă sunt valide. Se raportează separat link-urile care nu mai sunt actuale.

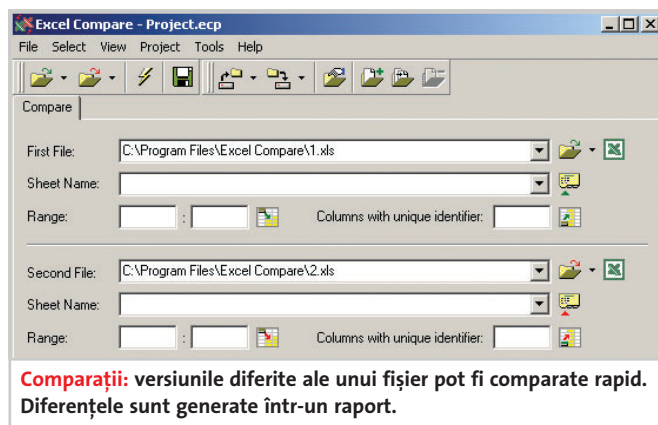
Add on Word

Acest plugin vă ajută să modificați toolbar-urile din Word, precum și câteva setări implicite.

Excel

Excel Compare

Un plugin care ne-a plăcut în mod deosebit, datorită în primul rând utilității sale, este Excel Compare. Nu veți mai fi nevoiți să căutați diferențele între două fișiere Excel (de multe ori, în cazul fișierelor

stufoase, o căutare ce seamănă cu cea a acului în carul cu fân). Pur și simplu încărcați cele două fișiere (de obicei două versiuni ale aceluiași document), apăsați un buton și vi se va genera un raport care afișează datele adăugate, șterse sau schimbate. Puteți compara și foi cu același nume din documente Excel diferite. O unealtă flexibilă, foarte utilă pentru analizarea schimbărilor aduse unui document.

Unit Converter for Excel

Vă permite să converțiți șiruri de date în diverse unități de măsură din domeniile: dimensiune și capacitate, energie și putere, mecanică, hidraulică, căldură, energie, magnetism, lumină și sunet, radiație. Se integrează sub forma unui mic toolbar.

EXCEL

» Productivitate maximă

Chart Tools for Excel – Acest add-in de Excel vă permite să copiați și să lipiți formate dintr-o diagramă în alta, să modificați dimensiunea acestora, să adăugați imagini, să adăugați și să mutați label-uri.

Advanced Excel Find & Replace – Un add-in care îmbunătățește facilitatea de căutare din Excel. Veți putea căuta simultan prin valori, formule și comentarii. Puteți selecta datele de interes, puteți înlocui valorile în datele selectate, puteți efectua o a doua căutare în datele selectate.

XLChartPro – Produce diagrame Point and Figure în Excel. Poate realiza medii, histograme de volum și poate genera trenduri de evoluție.

Checkbook for Excel – Un portofel personal. Cu ajutorul său vă puteți ține evidența cheltuielilor și a câștigurilor dumneavoastră. Include și Check Book Companion pentru Palm OS care vă permite să introduceți tranzacții pe Palm și să îl sincronizați apoi cu aplicația de pe PC.

Excel to MySQL – Un program care convertește foile Excel în baze de date MySQL. Fiecare foaie devine un tabel, fiecare rând devine o înregistrare și fiecare celulă un câmp. Dispuneți de varianta demo în care puteți converti doar câte cinci rânduri dintr-o foaie de lucru Excel.

PowerPoint

PractiCount Toolbar for MS Office

Un toolbar atât pentru PowerPoint, cât și pentru Word. Este deosebit de util pentru traducători. Numără caracterele, cuvintele și dispune de un modul de calcul al eventualei traduceri în funcție de criteriile

Document Sections	Words	Asian characters: Korean words	Non Asian words	Characters without Spaces	Characters with Spaces	Slides	Hours (Editing Time)	Rate	Currency	Amount
☒ Slides										
☒ Text	2		2	27	28	1		0.01	USD	0.02
☒ Footers								0.01	USD	
☒ Comments								0.01	USD	
☒ WordArt								0.01	USD	
☒ Inserted MS Word Documents								0.01	USD	
☒ Inserted MS Word Pictures								0.01	USD	
☒ Inserted MS PowerPoint Presentation								0.01	USD	
☒ Inserted MS PowerPoint Slides								0.01	USD	
☒ Inserted MS Excel Worksheets								0.01	USD	
☒ Notes Page								0.01	USD	
☒ Text								0.01	USD	
☒ Headers								0.01	USD	
☒ Footers								0.01	USD	
☒ WordArt								0.01	USD	
☒ Inserted MS Word Documents								0.01	USD	
☒ Inserted MS Word Pictures								0.01	USD	
☒ Inserted MS PowerPoint Presentation								0.01	USD	
☒ Inserted MS PowerPoint Slides								0.01	USD	
☒ Inserted MS Excel Worksheets								0.01	USD	
☐ Slide Master								0.01	USD	
☐ Title Master								0.01	USD	
☐ Notes Master								0.01	USD	
☐ Handout Master								0.01	USD	
Total :	2	0	2	27	28	1	0	0.01	USD	0.02

Raport: traducătorii vor fi încântați de acest plugin care generează un raport cu numărul de caractere folosit, precum și costul final al traducerii.

introduse (monedă, cost per cuvânt și timp de lucru). Generează și o listă a celor mai frecvent folosite cuvinte.

PowerVideoMaker Professional

O soluție de calitate pentru conversia fișierelor .ppt în fișiere video WMV, AVI sau MPEG. Interfața sa este intuitivă și ușor de folosit. Puteți controla rezoluția fișierului de output și codecul folosit pentru codare.

POWERPOINT

» Prezentări de clasă

Screensaver PowerPoint Studio – Creează screensaver-e pe baza prezentărilor PowerPoint.

Point Capture – Vă ajută să căutați în fișierele PowerPoint un anumit cuvânt sau număr. Poate extrage doar slide-urile pe care apar cuvintele cheie și le puteți salva într-o prezentare separată. Puteți localiza și fișiere după numele autorului sau după data de creare a acestora.

PowerPoint to Flash Converter – După cum îi spune și numele, este un plugin dedicat convertirii fișierelor PowerPoint în fișiere flash.

PowerShrink – Vă permite comprimarea fișierelor PowerPoint. Nu veți mai avea probleme cu trimiterea acestora prin intermediul e-mail-ului.

pptXtreme Edit for PowerPoint – Cu ajutorul său veți putea „prelua” animații sau forme particularizate și le veți putea aplica ori de câte ori aveți nevoie.

Total Commander

Aplicația este atât de cunoscută și folosită, încât nu credem că trebuie să-i facem o prezentare, toată lumea știe de Total Commander. Referitor la plugin-uri, pentru a nu avea mare bătaie de cap căutându-le, veți găsi foarte multe chiar pe o pagină a site-ului oficial, www.ghisler.com/plugins.htm. Dintre acestea vi le vom prezenta pe cele care nouă ne sunt cel mai utile, restul lăsându-vă să le descoperiți singuri.

Packer extensions

La secțiunea Packer extensions găsim un plugin interesant, care ne va ajuta să „vedem” conținutul imaginilor de CD-uri direct din Total Commander. De acum avem acces la conținutul imaginii, putem copia fișiere etc., oarecum ca într-o arhivă obișnuită pe care o deschidem cu Total Commander. Instalarea e simplă, copiați fișierul wcx în directorul în care aveți instalat Total Commander, mergeți la configuration/options/packer, alegeți Configure Packer Extension wcx, iar acolo alegeți ca extensia ISO să fie asociată cu respectivul plugin. Partea neplăcută este că operațiunea trebuie repetată pentru fiecare tip de imagine (BIN, NRG, IMG). Procesul de mai sus este cel standard pentru instalarea extensiilor sub Total Commander, în general singurul lucru diferit fiind categoria la care trebuie să încadrăm respectivul plugin.

File System extensions

Următorul „capitol”, File system extensions, conține multe plugin-uri interesante. Din lipsă de spațiu, doar amintim și nu prezentăm extensiile cu care puteți inscripționa CD-uri, vă puteți gestiona e-mail-ul (POP3), puteți face browsing pe internet, puteți edita registry-ul și multe altele. Ne oprim la ceva ce utilizatorii de dispozitive mobile moderne vor aprecia cu siguranță, și anume plugin-uri ce ne oferă acces direct din Total Commander la sistemul de fișiere al aparatelor cu sistem de operare Symbian sau Microsoft Windows CE (via ActiveSync sau, cu alte cuvinte, plugin-ul nu funcționează dacă nu aveți ActiveSync-ul instalat).

Lister extensions

În continuare, ne sunt oferite o serie de plugin-uri adunate sub titlatura Lister extensions. Numele spune totul: avem aici extensii pentru a putea vizualiza fișiere de toate felurile (PDF-uri, foi Excel,

Shockwave, obiecte realizate cu aplicații CAD etc.), ba putem face și chestiuni mai speciale de genul redare de fișiere audio sau video.

Un alt loc de unde puteți procura plugin-uri foarte interesante pentru Total Commander este site-ul www.totalcmd.net. Găsim aici și o versiune shareware „extinsă” a aplicației, cu propriul installer, foarte multe plugin-uri preinstalate, schimbări în interfață și funcționalitate și multe altele.

TOTAL COMMANDER

» Mai rapid

Packer extensions

msi_plugin – deschide fișiere .msi (Microsoft Installer)
iso_plugin – oferă acces la fișierele imaginii de CD-uri (.iso, .nrg, .bin, .img)
wcx_multiarc_120.0 – după instalarea acestei extensii, veți putea lucra cu arhive în multe formate pe care TC standard nu le suportă

File system extensions

symsfS04 – oferă acces direct din Total Commander la sistemul de fișiere al aparatelor cu sistem de operare Symbian
wincefs – oferă acces direct din Total Commander la sistemul de fișiere al aparatelor cu sistem de operare Windows CE

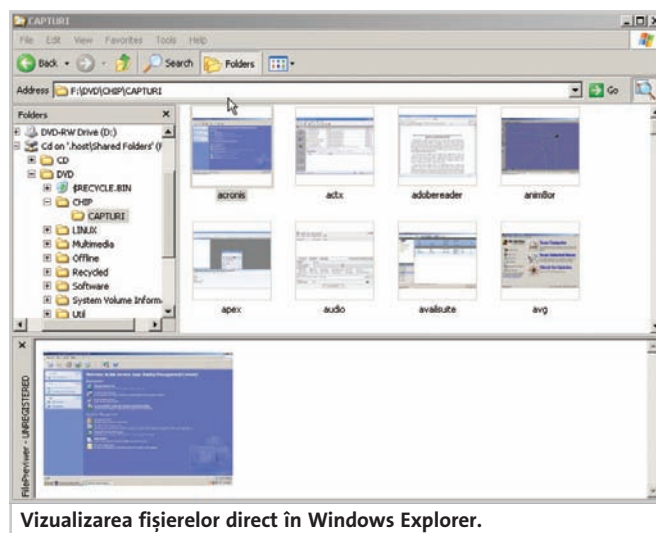
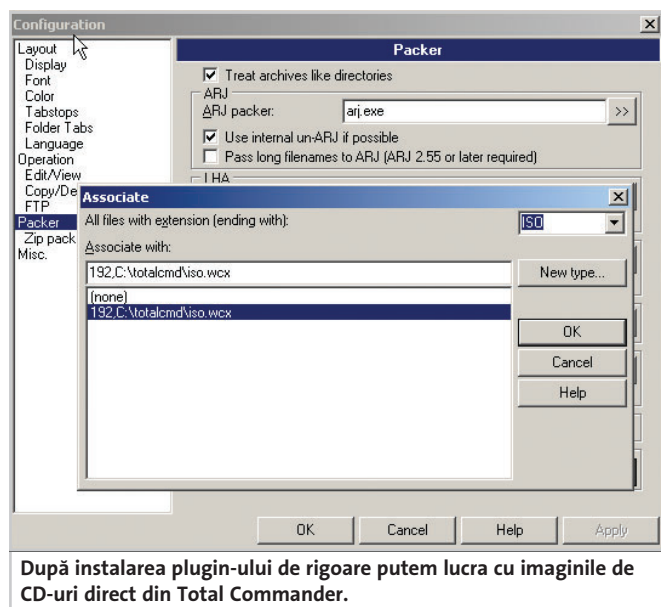
Lister extensions

cdbfview – permite listarea fișierelor baze de date .dbf
playlist – lucrează cu populare formate de playlist-uri, m3u sau pls
flashview – dacă aveți Macromedia Flash Player instalat, veți putea vizualiza fișierele flash (.swf) cu listerul din TC

Windows Explorer

Nu puteam să vorbim despre Internet Explorer și să nu facem câteva referiri la Windows Explorer. Folosindu-se din plin de caracteristicile lui IE, Windows Explorer este și el destul de fragil și de aceea ar fi bine să faceți o selecție atentă a add-on-urilor pe care le veți folosi. Unul dintre cele mai interesante astfel de add-on-uri este File Preview-er, ce extinde funcționalitatea lui Windows Explorer prin faptul că printr-un clic pe un fișier obțineți un preview al acestuia fără a mai fi nevoie să îl deschideți într-un program dedicat.

Există însă și un dezavantaj major, și anume acela că va îngreuna sistemul destul de tare.

MULTIMEDIA

VirtualDub

White Balance

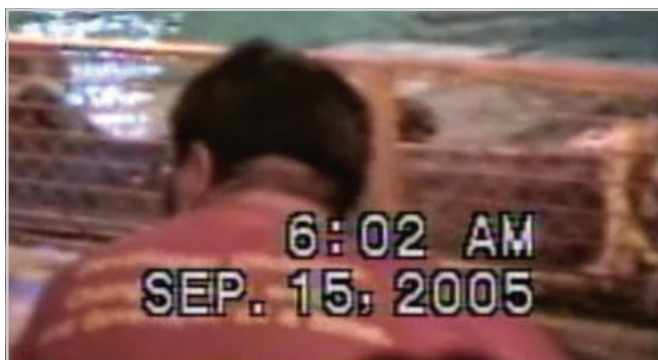
Din gama de plugin-uri ce pot fi aplicate puternicului program de conversie video VirtualDub ne-am oprit la White Balance, deși am fi putut alege la fel de bine oricare altul. Însă faptul că prin intermediul său putem controla în amănunt aspectele legate de caracteristicile de saturație și intensitate pentru culorile din filmul prelucrat face din el un instrument foarte puternic. Prin urmare, avem la dispoziție o soluție gratuită cu care fie putem îmbunătăți semnificativ (sau schimba) culorile din film, fie putem crea capodopere alb-negru sau, dacă este cazul, putem truca imaginea prin aplicarea unui efect de tip flip-horiz prin care imaginile sunt inversate pe verticală.

Optimized 2D Cleaner

De cele mai multe ori, materialele pe care dorim să le prelucram în VirtualDub suferă din cauza lipsei de calitate și atunci suntem nevoiți să aplicăm diverse trucuri pentru a obține rezultate bune. Cea mai simplă modalitate de a crește calitatea unui film (rețineți însă că numai în situațiile în care avem de-a face cu foarte multe imagini statice) este să aplicăm un filtru care să încerce nivelarea informației eliminând așa-zisele zone de „zgomot”. Optimized 2D Cleaner este un astfel de filtru și oferă rezultate bune, atât din punct de vedere al vitezei de procesare, cât și al calității imaginilor rezultate.

DeLogo Filter

Să presupunem că avem o bucată de material video în care și-a făcut loc într-un mod accidental o informație vizuală (să zicem un logo sau un titlu) pe care nu dorim să o distribuim. Să refacem filmarea nu este o opțiune și singurul lucru pe care îl putem încerca este

Efect: Înainte și după aplicarea filtrului DeLogo.

ștergerea ei. Aici, DeLogo Filter ne dă o mână de ajutor cu rezultate acceptabile după ce învățăm cum să îl folosim și pe ce tipuri de proiecte este eficient. Nu vă așteptați la rezultate spectaculoase, însă este mai mult decât nimic. Chiar și un simplu blur pe zona respectivă poate fi o soluție în anumite situații. Ca principiu de utilizare, se realizează o captură a unui frame în care apare informația pe care o dorim eliminată. Trebuie să prelucram manual această captură și să evidențiem cu o culoare roșie (în orice program de editare de imagini) zona care ne interesează. Ulterior vom specifica în filtru poza de referință și gata!

VIRTUAL DUB

» Ajutoare pentru codare video

- Denoise Filter** – Eliminarea zgomotului din filme.
- High Quality Smoother** – Curățirea materialului video.
- Subtitler** – Adăugarea unor mesaje de text în materialul video (ex: subtitrări).
- FXVHS** – Filtru dedicat curățirii materialelor video preluate de pe casete VHS.

Winamp

Există o multitudine de module, de la plugin-uri de uz general (de exemplu, Winamp Bluetooth Commander), plugin-uri de intrare (pentru suportul diverselor formate audio, unele mai puțin răspândite), până la plugin-urile de prelucrare a sunetului (DSP). Ne vom opri atenția doar asupra a două-trei care fac parte din ultima categorie. În primul rând sunt stacker-ele, care permit înlanțuirea mai multor plugin-uri DSP. În mod normal, în Winamp se poate folosi un singur plugin de prelucrare de sunet la un moment dat, însă, cu ajutorul unui asemenea stacker se pot aplica două sau mai multe DSP-uri simultan. Desigur, va exista o ordine a prelucrării care va putea fi configurată de către utilizator. Există două stacker-e principale: DSP Stacker, care se află la versiunea 1.6, și MuchFX2. În ambele cazuri, atât instalarea, cât și folosirea sunt banale; utilizatorul va adăuga într-o listă plugin-urile DSP pe care dorește să le activeze și le va ordona în funcție de ce efecte vrea să fie aplicate mai întâi.

În afară de stacker-e, merită să amintim și un plugin DSP dintr-o categorie diferită. Este vorba de un bridge cu ajutorul căruia se pot utiliza plugin-uri VST în Winamp: VST Host DSP. În felul acesta, utilizatorii vor putea avea acces la o gamă mult mai bogată de plugin-uri de prelucrare de calitate, cele mai multe dintre ele fiind folosite în sfera profesională și semi-profesională.

Mult timp, playere precum MyMP3 Pro dețineau în fața Winamp-ului tocmai acest atu, al suportului integrat pentru plugin-uri VST, însă, în prezent, combinația dintre MuchFX2 (sau DSP Stacker) și VST Host se poate spune că readuce echilibrul între playerele respective.

Sonic Maximizer: Acest plugin VST poate fi utilizat în Winamp cu ajutorul lui VST Host.

În această rubrică puteți citi:

- **44** Test comparativ
Plăci video AGP
- **46** Test comparativ
Unități LightScribe
- **48** Test comparativ
Camere digitale compacte
- **56** Test
AMD FX60 vs Intel 965XE
- **60** Teste individuale
Bancul de probă
- **74** Platforme
W64 vs W32
- **78** Sunet
Soluții audio digitale
- **82** Telefonie
Lumea mobilă
- **84** Test
Silent PC
- **86** Clasamente
CHIP Top 10

Sony

Noile playere Walkman

Compania care a inventat playerul de muzică portabilă încearcă să recupereze terenul pierdut în fața lui Apple cu noi produse bazate pe memorie flash.

Sony a lansat în Europa o linie de playere MP3 gen pendrive de capacitate cuprinse între 512 MB și 2 GB. Din punct de vedere atât funcțional, cât și al capacităților suportate, gama prezentată la începutul lunii aprilie poate fi încadrată undeva între iPod Shuffle și iPod Nano.

Noile dispozitive Walkman dispun de conector USB integrat la fel ca iPod Shuffle, dar în plus față de acesta au și un mic display OLED încorporat în carcasă; pe de altă parte, comparativ cu iPod Nano, într-adevăr au display, dar este mai mic și nu poate fi folosit în aceeași manieră. Ținând cont că Apple oferă Nano și în capacități de 1 GB și 2 GB, se poate considera că noile Walkman-uri și linia iPod Nano intră în competiție (aproape) directă.

Sony are unele atuuri la noile produse, printre care se numără posibilitatea de încărcare rapidă. În aproximativ 3-4 minute bateriile se pot încărca la un nivel suficient pentru a oferi 3 ore de audiție; dacă

bateria este încărcată în mod obișnuit, la întreaga capacitate, autonomia poate ajunge la 27-28 de ore, în funcție de formatul de muzică folosit.

Noile produse, care cântăresc 25 de grame, au stil și, după cum afirmă Sony (și nu avem motive să credem că ar fi altfel), oferă o calitate audio de top. Formatele de muzică pe care

le suportă sunt ATRAC, MP3 și WMA (fără DRM). Alte dotări și funcții includ un egalizator pe 5 benzi și un tuner FM care pentru variantele mai mici (512 KB și 1 MB) este doar opțional. Pentru a putea concura cu succes iPod Nano sau Shuffle va fi importantă politica de prețuri pe care Sony o va adopta.

www.sonyeurope.com

Noile Walkman-uri cu memorie flash, mici, frumoase și longevive.

Samsung

Hard disk Solid State

Samsung a lansat la sfârșitul lunii martie un nou hard disk fără componente în mișcare, bazat în totalitate pe memorie NAND Flash. Deși nu este o premieră (chiar Samsung a lansat anul trecut un model de capacitate mai mică), un asemenea produs merită toată atenția, deoarece aceeași companie este în același timp și principalul producător de memorii (inclusiv flash). Până în prezent, existau și alte companii precum Memtech sau Bitmicro care ofereau hard diskuri Solid State, însă ele se adresau mai mult unor segmente de nișă, cum ar fi aplicațiile militare sau cele industriale. Compania coreeană țintește o arie mai largă, exprimându-și în repetate rânduri intenția de a conduce

piața într-un asemenea punct încât hard diskurile clasice să poată fi înlocuite cu dispozitive de stocare bazate pe memorie și, în anumite zone (în special cazul formatelor foarte mici, de 1"), aproape că reușește aceasta. Revenind la produsul lansat de Samsung, acesta se numește Flash SDD (Solid State Disk), dispune de o interfață ATA5 Ultra DMA și oferă o capacitate de 32 GB. Este fabricat în două formate, de 1,8" și de 2,5" fiind destinat sistemelor portabile. Compania susține că viteza oferită de noul produs este de aproximativ trei ori mai mare la citire, respectiv 1,5 ori la scriere față de hard diskurile tradiționale. Oferă avantajul unui consum minim de

Capacitate rezonabilă: Un hard disk Solid State oferit de Samsung.

energie, al rezistenței la șocuri și al unei operări fără zgomot. www.samsung.com

Teac

Hard disk portabil cu cititor de carduri

Teac a lansat un dispozitiv portabil de stocare foarte potrivit pentru utilizarea în timpul vacanțelor.

Teac Digi Drive integrează un hard disk cu capacitate cuprinse între 40 și 160 GB și un cititor de carduri 9 în 1 care suportă memorii flash CF I & II, MD, SM, MS, MS-Pro, SD, Mini-SD, MMC. Avantajul său este că memoriile pot fi citite și copiate pe hard disk printr-o simplă apăsare a unui buton, fără a mai fi necesară intermedierea unui calculator. De aceea într-un concediu vor fi suficiente o cameră foto și acest dispozitiv pentru a avea unde să golum cardurile. Dispune de un display pentru vizualizarea parametrilor și a mesajelor (de exemplu, dacă fișierele au fost sau nu copiate de pe card etc.). Transferul informațiilor de pe card se desfășoară cu o viteză de până la 2,5 MB/s.

Bateria încorporată este de tip Li-Ion și oferă o autonomie de

aproximativ două ore de funcționare continuă (după un minut dispozitivul intră în power saving dacă nu este utilizat).

Interfața către calculator este USB 2.0.

Prețul Digi Drive-ului este de aproximativ 120 de euro pentru varianta de 40 GB.

www.teac.de

Digi Drive: Un dispozitiv de stocare bun pentru vacanțe.

iRiver

Player cu telecomandă

Producătorul coreean iRiver pregătește un player MP3 care va putea fi utilizat și pe post de telecomandă de televizor, conform unor informații neconfirmate încă oficial. Numele acestuia este iRiver E10, iar el va dispune de un hard disk de 6 GB, de o baterie de tip Litiu-Polimer ce-i va asigura o autonomie de aproximativ 32 de ore și de un display color de 1,5". Va oferi funcții de slide show pentru afișarea fotografiilor, alături de cele de înregistrare de voce și de

tunerul pentru ascultarea posturilor radio. Interfața cu PC-ul va fi asigurată printr-o conexiune USB 2.0; în funcție de varianta localizată, deservirea playerului și transferul fișierelor de muzică se vor face fie cu iRiver Plus 2, fie cu Windows Media Player 10.

Formatele suportate vor include printre altele MP3, WMA și ASF. La lansarea inițială, care se va produce în Coreea, prețul se va situa în jurul sumei de 240 de dolari.

www.iriver.com

Mobilitate audio: iRiver pregătește un player portabil cu telecomandă TV.

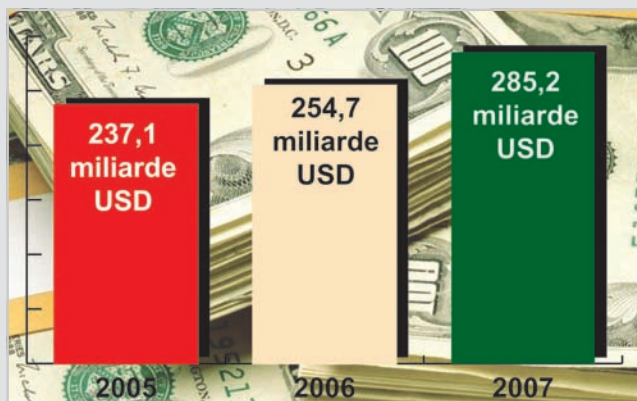
iSupli

» Creștere moderată pe piața semiconductorilor

Compania de studii de piață iSupli apreciază că anul 2006 va marca, la fel ca și anul 2005, o creștere moderată pentru piața semiconductorilor (ne referim aici la procesoare, memorii, cipuri de orice fel). iSupli estimează că vânzările în acest sector vor totaliza aproximativ 254,7 miliarde de dolari pe parcursul lui 2006 (cu 7,4% mai mult decât cele 237,1 miliarde în 2005), urmând ca în anul 2007 ritmul de creștere să ajungă să depășească pragul de 10%, cu un total al vânzărilor cotate la 285,2 miliarde de dolari. Spre a ne putea face o imagine, putem menționa că Intel, care este cel mai mare producător de cipuri, a avut în primul trimestru al anului 2006 venituri de aproximativ 9,4 miliarde de dolari.

În același studiu, iSupli indică o revenire a pieței de memorii DRAM după un 2005 dificil și o atenuare a creșterii explozive care a avut loc anul trecut pe piața memoriilor NAND Flash.

www.isupli.com

Creșteri moderate: Piața cipurilor în 2006.

Buslink

Un nou stich USB de 64 GB

Luna aceasta două companii și-au anunțat intenția de a vinde în curând pe piață pendrive-uri cu memorie flash, având capacități record. Prețurile vor fi însă pe măsură. Este vorba de un produs de la Kanguru (care a fost tratat în prima parte a revistei) și de unul de la Buslink, denumit FlashDrive Pro2.

Acesta va fi mai rapid decât cel de la Kanguru, fiind capabil să atingă 20 MB/s la citire, respectiv 15 MB/s la scriere (față de 9 MB/s respectiv 5 MB/s) însă va fi un lux care se va plăti corespunzător, pentru că va avea un preț de aproximativ 5000 USD.

Pachetul va include de asemenea un cablu prelungitor pentru USB, manuale și software. Sunt disponibile și variante mai mici, de 16 GB și 32 GB.

www.buslink.com

Un dispozitiv valorând de foarte multe ori greutatea sa în aur.

Alternativă la trecerea pe PCI-e

Cântecul de lebedă

Celor care doresc să își înlocuiască placa video, dar nu sunt încă pregătiți să schimbe platforma cu una pe PCI-e, CHIP le oferă o soluție care, deși se află pe ultima sută de metri a existenței sale, încă mai este căutată de mulți dintre noi: placa video pe AGP.

Alexandru Costache

A trecut o perioadă de timp destul de însemnată de când nu am mai prezentat soluții video pe AGP. Dacă în urmă cu un an testul comparativ de plăci video număra printre concurenți și plăci AGP, în cel din urmă cu o lună (aprilie 2006), situația s-a schimbat. Acesta a avut prezente la start doar plăci PCI-e. Principalul motiv al acestei alegeri ar fi acela că evoluția acestui segment al pieței IT are o singură direcție (cel puțin pentru moment) în ceea ce privește interfața cu placa de bază: PCI-e.

Concurenți și generații

Odată cu trecerea timpului, suportul producătorilor a scăzut treptat pentru acest gen de modele. Pe măsură ce apar generații noi, versiunile pe AGP sunt din ce în ce mai „timid” prezentate publicului. Însă acestea există încă! Atât generația 7 de la NVIDIA, cât și x1000 de la ATI au încă în componența lor acceleratoare AGP.

Mini-comparativul AGP a avut la start cinci plăci grafice, fiind prezente atât soluții ce aparțin generației 6,7 NVIDIA, cât și celei X800 ATI: Gigabyte 6800GT GV-N68T256DH-N, MSI NX6800GT-TD256, Gigabyte Radeon X800PRO GV-R80P256V, Leadtek Winfast A7800GS TDH și ATI X800XT All in Wonder.

AGP vs. PCI-e

Pentru cei care nu cunosc încă diferența între cele două tipuri de interfețe, să revedem un pic caracteristicile acestora. Interfața PCI-e (PCI Express) are la bază o conexiune bidirecțională, serială de tip punct la punct, cunoscută sub denumirea de lane. Componentele ce se interfațează prin PCI-e pot utiliza până la 32 de lane-

uri. Din acestea, plăcile video folosesc 16.

AGP-ul este de asemenea o conexiune punct la punct, dar care este unidirecțională. Versiunile existente de AGP încep cu 1x și ajung până la 8x. Diferența între ele este aceea că, la AGP 8x, același tact de ceas ca și la AGP 1x este împărțit în 8. Practic, se pot executa 8 instrucțiuni pe durata respectivului tact de ceas. Rata de transfer ce se poate atinge în acest caz este de aproximativ 2 GB/s.

AGP nativ sau bridge?

Poate v-ați pus întrebarea de ce plăcile grafice pe AGP au costurile mai ridicate

decât corespondentele pe PCI-e. Principalul motiv este acela al disponibilității lor. Pe măsura trecerii timpului și din cauza suportului din ce în ce mai slab din partea producătorilor, plăcile grafice pe AGP devin din ce în ce mai greu de găsit pentru cumpărător. Un alt motiv care contribuie la creșterea prețului îl reprezintă cipurile grafice. Acestea sunt proiectate pentru a fi interfațate la PCI-e. Pentru a putea conecta acel cip la AGP este nevoie de o punte. Rolul ei este tocmai acela de a face interconectarea între AGP și cipul grafic.

alex_costache@chip.ro

CUM AM TESTAT

» Suport pentru AGP

Fiind vorba de acceleratoare grafice pe AGP, platforma de testare construită a fost una mai specială. Principalul scop urmărit a fost eliminarea unor posibile limitări fizice ale plăcilor din cauza altor componente. În același timp, un alt obiectiv a fost realizarea unei soluții care să se apropie, într-o măsură cât mai mare posibil, de un sistem actual care nu beneficiază, încă, de un accelerator grafic puternic care să permită rularea celor mai noi jocuri.

PLATFORMA DE TEST:

- placă de bază ABIT AV8 cu chipset-uri VIA K8T800 Pro/VT8237 și socket 939
- 1 GB memorie 2x512 OCZ PC3200 DDR400 (timing-uri 2,5-4-4-8 1T)
- procesor: AMD Athlon 3500+ (rulează la frecvența 2,2GHz)
- hard disk WD Raptor 36GB la 10000 rpm.

Odată instalat și sistemul de operare, Windows XP SP2 pe 32 de biți, am adus optimizări atât la nivel de BIOS, cât și de Windows.

Acestea s-au constituit în minimizarea și eliminarea tuturor setărilor ce ar fi avut ca efect consumul de memorie.

Driver-ele folosite atât pentru placa de bază, cât și pentru cele video, au fost cele mai recente existente pe site-urile producătorilor. Pentru acceleratoarele video cu chipset NVIDIA versiunea utilizată a fost 84.21 și pentru cele ATI Catalyst 6.3.

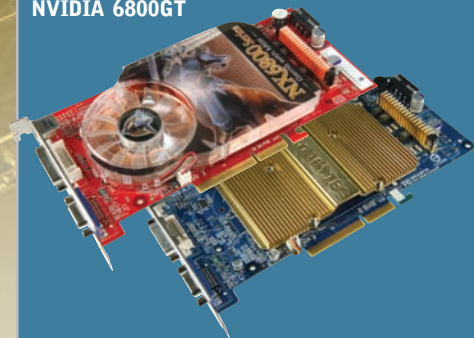
TESTELE

În mare parte aceleași ca la acceleratoarele grafice PCI-e: 3DMark 2005 rulat în 1024x768 NOAA NOAF, F.E.A.R. și Quake4. Pe lângă acestea, am mai rulat și Serious Sam 2. Rezoluțiile în care au fost rulate jocurile sunt 1280x960 (excepție făcând Quake4 - 1280x1024) și 1600x1200 atât cu filtrările Anisotropic Filtering 16x și Antialiasing 4x activate, cât și fără ele. Rezultatele din tabel prezintă doar extremele (1280 fără filtrări și 1600 cu filtrări), acesta fiind cel mai ușor, respectiv cel mai greu test la care au fost supuse acceleratoarele.

HIGHLIGHTS

NVIDIA 6800GT

Cele două plăci grafice aparținând gamei 6800GT sunt produse una de Gigabyte și una de MSI. Ambele au la bază core-ul grafic NV40 ce este setat la frecvența de 350 MHz. Cei 256 MB de memorie rulează la 1000 MHz. Din punct de vedere constructiv, cele două 6800GT sunt identice. Singurele diferențe care apar sunt la bundle-ul aferent și la sistemul de răcire. În ceea ce privește acest aspect, ambii producători au optat pentru soluții single slot. MSI 6800GT oferă, prin intermediul unui potențiomtru ce se găsește în partea superioară a răcirii, posibilitatea reglării hardware a vitezei ventilatorului. Gigabyte, pe de altă parte, a adoptat un sistem de răcire semi pasiv (dacă se poate numi așa). Pe partea frontală a PCB-ului se găsește un radiator care transferă, prin intermediul a două heatpipe-uri, căldura generată de procesor pe partea din spate a plăcii. Aici se află un alt radiator ce are montat un ventilator pentru a asigura o răcire eficientă. Ambele plăci s-au comportat bine în teste, însă vom lăsa tabelul să vorbească de la sine.

ATI X800PRO

Unul din cei doi reprezentanți ATI are ca firmă producătoare tot pe Gigabyte: GV-R80P256V. Core-ul grafic R420 rulează la frecvența de 475 MHz și memoriile la 900 MHz. Deși frecvența GPU-ului este mai ridicată față de 6800, el prezintă un dezavantaj (numărul de pipeline-uri) care de altfel a fost și cauza pentru care a coborât sub placa NVIDIA. X800PRO numără 12 unități de procesare a pixelilor, în timp ce 6800GT are 16. În ceea ce privește numărul de unități de procesare a vertex-urilor, ambele plăci au același număr: 6. Acest lucru demonstrează încă o dată că frecvența procesorului și a memoriilor nu sunt singurele caracteristici după care trebuie cumpărat un accelerator grafic.

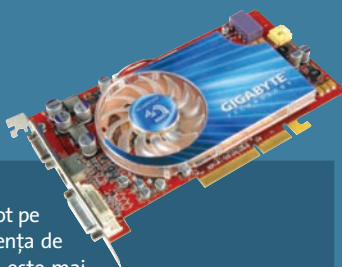
NVIDIA 7800GS

Placa grafică ce demonstrează cel mai bine că AGP-ul nu a murit încă este 7800GS. Leadtek Winfast A7800GS TDH are ca nucleu grafic pe nimeni altul decât G70-ul prezent la toată familia 7800. Frecvența core-ului este de 375 MHz și cea a memoriei de 1200 MHz. Câștigătoarea testului a fost această placă, după cum era de altfel și de așteptat. Totodată, este și cel mai bun exemplu de placă ce nu a fost proiectată nativ pe AGP. GPU-ul G70 este mutat din mijlocul plăcii spre dreapta către alimentarea suplimentară. Locul lui îl ia circuitul integrat ce joacă rol de punte între interfața PCI-e pentru care e proiectat cipul și cea AGP a plăcii video. Deși frecvențele sunt coborâte față de 7800GT, prețul nu se îndepărtează foarte mult de acesta.

All In Wonder X800XT

Cea mai interesantă placă prezentă în test este, fără îndoială, cea All In Wonder X800XT. Ea poate reprezenta o investiție foarte bună pentru iubitorii de asemenea soluții, dovedind că plăcile All In Wonder sunt disponibile și sub această formă: AGP. Una dintre diferențele între aceste plăci și cele din ultima generație ATI AIW o reprezintă conectorii. Dacă la ultimele generații ATI a conceput conectorii TV și FM lângă cel de DVI, în cazul lui X800XT aceștia sunt disponibili doar dacă se montează adaptorul audio-video specific acestor plăci. Core-ul grafic ce echipează acest accelerator este de asemenea R420, însă frecvența lui este de 500 MHz. Cei 256 MB de memorie DDR3 sunt setați la 1000 MHz. În testele specifice plăcilor video, X800XT s-a comportat bine, fiind aproape de 6800GT de la NVIDIA. Însă cine cumpără un astfel de produs urmărește mult mai multe de la acest „accelerator grafic”.

La final

Principalul scop al acestui test a fost acela de a prezenta într-o anumită măsură câteva dintre variantele de plăci grafice pe AGP care se mai găsesc încă în magazine. Aici trebuie tras un semnal de alarmă. Cei care se gândesc să facă o achiziție de acest gen ar trebui să se grăbească deoarece producătorii vor încuraja din ce în ce mai puțin această parte a pieței. Și intențiile lor sunt cât se poate de clare. Trecerea de la cipurile proiectate pentru interfațarea la AGP la acele punți ce fac legătura între PCI-e și AGP este o mișcare care arată clar direcția către care se îndreaptă lucrurile. Însă ce e important este că AGP-ul nu a „murit” și încă ne mai putem bucura de astfel de produse. Însă zilele îi sunt numărate...

Nume placă	Leadtek Winfast A7800GS TDH	ATI X800XT All in Wonder	MSI NX6800GT TD256	Gigabyte 6800GT GV-N68T256DH-N	Gigabyte X800PRO GV-R80P256V
Producător	Leadtek	ATI	MSI	Gigabyte	Gigabyte
Ofertant	Skin Media	ProCA ROMANIA	Flamingo Computers	Ultra PRO Computers	Ultra PRO Computers
Pref [RON]	1190		1999	1637	995
Caracteristici / dotare					
Chipset	G70	R420	NV40	NV40	R420
Frecvență GPU	375 MHz	500 MHz	350 MHz	350 MHz	475 MHz
Tip memorie	GDDR3	GDDR3	GDDR3	GDDR3	GDDR3
Cantitate memorie	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB
Frecvență memorie	1200 MHz	1000 MHz	1000 MHz	1000 MHz	900 MHz
Interfață	AGP 8x	AGP 8x	AGP 8x	AGP 8x	AGP 8x
Tip alimentare	Standard + Molex	Standard + Molex mic	Standard + Molex	Standard + Molex	Standard + Molex
Rezultate teste:					
1024 x 768 NOAA NOAF					
3DMark2005	5664	5978	5020	4977	5595
1280 NOAA NOAF					
F.E.A.R.	55	48	49	48	45
Serious Sam 2	41.8	39.7	41.7	41.8	39.3
Quake 4	64.7	54.9	59.2	57.2	50.9
1600 x 1200 AA4x AF16x					
F.E.A.R.	24	23	21	21	21
Serious Sam 2	31.2	27.5	25.7	25.6	26
Quake 4	34.3	28	29.8	29.7	25.6

LightScribe

Etichete „arse”

V-ați săturat de metodele tradiționale de etichetare a CD-urilor și a DVD-urilor? Iată o soluție simplă și ingenioasă: folosirea aceluiași fascicol laser cu care se inscripționează datele pentru a imprima o etichetă pe mediul de stocare.

În primele zile ale anului 2004, la Consumer Electronics Show, Las Vegas, compania Hewlett-Packard a prezentat o tehnologie cu care visa să revoluționeze etichetarea mediilor optice: LightScribe. Imediat după aceea, mai multe companii de renume au adoptat tehnologia și au anunțat integrarea ei în produse proprii. La doi ani după acest eveniment, pe piața românească au apărut primele unități dotate cu LightScribe. Reuniunea în laboratorul CHIP a trei unități certificate LightScribe a fost

Beniamin Onaț

un bun prilej pentru a-mi da răspuns întrebărilor legate de această tehnologie deja cu vechime, dar, din păcate, cvasi-necunoscută.

Pachetul LightScribe

Tehnologia despre care voi vorbi în continuare nu înseamnă doar unitate optică specială, ci un ansamblu format din patru componente: unitatea optică specială, mediile optice LightScribe, software-ul certificat LightScribe și driver-ele speciale pentru suportul LightScribe (Host System Software).

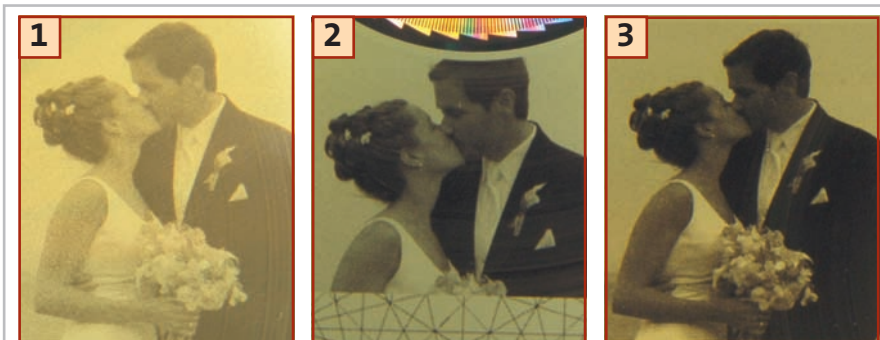
Aplicația software

Cele mai populare aplicații de scriere/etichetare deja suportă tehnologia de acest tip. O aplicație care este certificată LightScribe trebuie să îndeplinească, în conformitate cu declarațiile HP, o serie de condiții. Prima dintre acestea se referă la template-uri. Nu este îndeajuns ca aplicația să creeze etichete, trebuie să permită crearea etichetelor de diferite grade de complexitate, de la banal către elaborat. O a doua condiție impune software-ului posibilitatea de a alege între modulele „normal” și „best”. Aplicații precum Nero Cover Designer au luat-o înainte și permit chiar o a treia setare, „draft”, pentru etichete nepretențioase și rapide. Ultima condiție se referă la comunicația bidirecțională dintre software și mecanismele de ardere a etichetei. Aceasta obligă la folosirea unei interfețe proprietare prin care se pot schimba informații de tipul comenzi de imprimare, informații de status și parametrii de funcționare ai unității.

LightScribe Host System Software

Rolul acestuia este acela de a intermedia comunicarea între membrii sistemului LightScribe. O primă componentă este LightScribe Label Control API, interfața de comunicare dintre software și mecanismele de imprimare. LightScribe Drive Communication Layer, cea de-a doua componentă, reprezintă un canal de comunicații de mare viteză care însoțește toate comunicațiile control-hardware, în scopul furnizării informațiilor legate de performanțele și starea hardware-ului.

Partea cea mai importantă a lui LightScribe Host este reprezentată de către LightScribe Label Engine. Aceasta poate fi considerată „creierul” sistemului, rolul său fiind acela de a orchestra comunicarea între membrii ansamblului LightScribe. Astfel, această componentă primește concomitent datele etichetei de la aplicația de editare, performanțele unității de scriere și parametrii de etichetare de la mediul LightScribe. Am spus „creier” pentru că aici are loc conversia imaginii rectangulare în format circular optimizat pentru imprimare LightScribe. Formatul optimizat presupune transpunerea imaginii în sistemul de coordonate circulare, procesarea imaginii (aplicarea operațiilor de redimensionare, separare a culorilor, transformarea lor în tonuri de gri și aplicarea filtrelor specifice) și optimizarea modului de imprimare (a traiectoriei laserului).

Dacă nu aveți multă răbdare, ajunge și rezultatul din figura 1 (o singură inscripționare). De două ori mai mult timp alocat și veți obține rezultatul din imaginea 2. Trei imprimări (imaginea 3) înseamnă și timp lung pentru finalizare, dar și avantajul unui contrast excelent.

	BENQ DW1655	SAMSUNG SH-W162L	LG GSA-H20L
Citire CD	48	40	48
Sciere CD-R/CD-RW	48/32	48/32	48/32
Citire DVD	16	16	16
Sciere DVD-R/DVD-RW/-DL	16/6/4	16/6/4	16/6/4
Sciere DVD+R/DVD+RW/+DL	16/8/6	16/8/8	16/8/8
Buffer	2 MB	2 MB	2 MB
Culoare	neagră	neagră	albă
Ofertant	Partenerii BenQ	Ultra PRO Computers	Partenerii LG
Telefon	-	031-4022292	-
Preț	179 RON	225 RON	189 RON

BenQ DW1655: Unitatea s-a dovedit cea mai bună la citire. S-a remarcat în special prin vitezele medii de citire pe mai multe tipuri de medii, viteză menținută mare chiar și acolo unde concurenții s-au împotmolit. Totuși, la scris, BenQ are deficiențe mai vechi, pe care nu le-a soluționat: 20.000 de erori C1. Numărul de erori C2 nu a fost raportat, testul de C2 Errors nefiind suportat de firmware.

LG GSA-H20L: În majoritatea testelor, LG GSA-H20L s-a ținut foarte aproape de unitatea BenQ, departajarea clară făcându-se pe mediul de test 2 din protocolul CHIP.

Samsung SH-W162L: Reprezintă o alegere bună dacă vă interesează în mod special timpii de acces și siguranța scrierii. Ceea ce Samsung știe foarte bine la unități optice este cum să scadă timpii de acces la niveluri incredibile. Astfel, Samsung SH-W162L se laudă cu timpi de acces cu 20% mai buni decât ai celorlalte două unități.

Mediile LightScribe folosite au fost TDK și Verbatim. Ele ne-au fost puse la dispoziție prin amabilitatea firmei Casetaro din Cluj, respectiv LG România.

Mediul LightScribe

Nu orice tip de mediu de stocare permite inscripționarea LightScribe. Ca formă și dimensiuni, mediile LightScribe sunt identice cu cele obișnuite. Suprafața unui disc special se compune din zona de logo (mediile vor prezenta logo-ul tehnologiei pe zona transparentă de la mijlocul discului), zona de informații de control și cea de imprimare a etichetei.

Zona de control are forma unui inel, plasat imediat după zona de logo, rolul său fiind acela de orientare a laserului. La începerea operației de scriere, laserul se va orienta după această zonă și va începe mereu scrierea în același punct. Ca urmare, este posibilă chiar imprimarea mai multor etichete pe același disc. Desigur, nu se poate șterge o etichetă deja imprimată, dar se pot accentua elementele prin tipărirea aceleiași etichete din nou sau se pot adăuga elemente pe spațiul rămas liber după imprimările anterioare.

Zona de imprimare a etichetei are o rază de 5,87 cm. Aceasta conține un strat special care absoarbe energia laserului de 780 nm la puterea caracteristică operației de inscripționare a datelor și produce o reacție chimică finalizată prin schimbarea culorii. Imprimarea LightScribe se face inteligent, în funcție de informațiile despre parametrii mediului incluși pe disc de către producător. Un aspect declarat de producător și testat în laboratorul CHIP este acela că datele nu sunt afectate de procesul de imprimare, riscul apariției erorilor de citire din această cauză fiind nul. O etichetă imprimată folosind tehnologia LightScribe poate rezista expusă la lumină naturală fără degradare a culorii până la nouă luni, și mult mai mult în plicuri, carcase. Legat de sensibilitatea etichetei, a fost remarcat faptul că aceasta se deteriorează serios în contact cu vitamina E, prezentă în loțiunile de piele.

Fiecare mediu de stocare are o zonă specială în care e stocat ID-ul acestuia. În cazul în care introduceți în unitate un

DIFERENȚE ÎNTRE UNITĂȚI

» Etichete sub lupă

Test de MIRĂ:

Primul test a constatat în imprimarea unei mire care conținea mai multe elemente, fiecare având în vedere studiarea anumitor aspecte ale tehnologiei.

- text de diferite dimensiuni

- o zonă cu principalele culori și o zonă cu gradient (pentru a analiza modul de aproximare a culorilor în tonuri de gri)

- zone cu detalii (pentru a studia rezoluția)

Singurele concluzii trase sunt cele legate de performanțele tehnologiei: se poate citi text chiar și de 2 pt, unitatea nu se împotmolește în detalii (testul de rezoluție) și nu are probleme de geometrie. Interpretarea și reprezentarea culorilor sunt identice, datorită faptului că această sarcină cade în seama sistemului LightScribe Host, nu a unității.

Diferențe între unități au putut fi observate numai la capitolul contrast. Nu au fost remarcate diferențe nici între cele două tipuri de medii folosite, Verbatim și TDK.

Test de inscripționări succesive:

Pentru a studia sporul de calitate ce poate fi obținut prin inscripționări succesive am creat o etichetă compusă din trei zone identice. Prin filtrarea informației de pe etichete am reușit ca în urma imprimării să obținem o treime de etichetă imprimată o singură dată, o alta de două ori și ultima parte imprimată de trei ori. Probleme a avut doar unitatea BenQ, care pe mediul TDK, la a treia suprapunere nu s-a orientat bine pe etichetă, rezultatul fiind o etichetă "mișcată". Diferențele de contrast între cele trei zone ale etichetei sunt semnificative.

TIMP DE IMPRIMARE: Dacă aveți o etichetă complexă, așteptați-vă la aproximativ 29 de minute în modul „best”, 22 în modul „normal” și 15 pe „draft”.

Etichetele obținute pot fi examinate vizualizând imaginile incluse pe CD-ul/DVD-ul CHIP.

mediu clasic, unitatea va sesiza acest lucru datorită ID-ului discului și va dezactiva opțiunea de imprimare a etichetei.

Unitatea optică LightScribe

Tot ceea ce are de făcut un producător pentru a avea o unitate optică LightScribe este să ia o unitate comună, să efectueze modificări minore și să facă o mică adăugire. Transformarea unei unități optice obișnuite într-una LightScribe presupune în primul rând adăugarea unui codor optic aproape de mecanismul de rotație. Până în prezent, toți producătorii folosesc un PCB separat cu codorul optic respectiv, care se conectează la PCB-ul principal. Alte modificări au ca scop posibilitatea citirii și a zonelor extreme ale discului (pentru citirea ID-ului discului), implementarea interfeței de comunicație și adaptarea firmware-ului.

beniamin_onat@chip.ro

AVANTAJELE

- ✓ orice tip de desen poate fi așternut pe etichetă
- ✓ tehnologia este comodă și practică. Nu aveți nevoie de o imprimantă specială
- ✓ elimină dezavantajele aduse de etichetele colante (schimbarea centrului de greutate)
- ✓ etichetele sunt foarte durabile
- ✓ prețul unei unități este mai mare cu doar (aproximativ) 10 dolari

DEZAVANTAJELE

- ✗ paletă de culori restrânsă (tonuri de gri pe un fond veșnic auriu). La CeBIT 2005 se vorbea de imprimarea LightScribe în mai multe culori dar...s-a rămas la stadiul de vorbe
- ✗ timp de ardere mare (în jur de jumătate de oră pentru o etichetă complexă). Dar din nou avem parte de promisiuni: unii producători de medii de stocare au în plan discuri LightScribe mai rapide

45 de camere foto în test

De la mic la mare, avem de toate

Cristalizarea direcțiilor de dezvoltare a camerelor foto ne-a impus anul acesta împărțirea lor în trei categorii: de buzunar, „normale” și mari, cu super zoom. Puteți alege! Aveți de unde.

CHIP Team

Anul trecut, am fost martorii unui val puternic pe piața aparatelor foto, odată cu scoaterea accizelor împovărătoare. Dintr-odată, aparatul foto nu mai reprezenta un produs de lux la care majoritatea dintre noi nici nu îndrăzneau să visăm. Concurența acerbă a mai ajutat un pic românul să ajungă mai aproape de camera mult visată, grație promoțiilor ambițioase ale unor producători ca Panasonic, Sony, Fuji, Canon și alții. Ceea ce este foarte bine. Dacă anul trecut jumătate din camere se situau în partea superioară a gamei de preț stabilite de noi, foarte aproape de limita superioară (500 de euro fără TVA), iată că în 2006 cele mai multe aparate se mențin la distanță de pragul superior. Doar camerele foarte mari, cu zoom mare, adică

cele cu pretenții serioase se mai apropie de aceste valori. Dar s-a mai întâmplat ceva în piață...

Jucători noi, ambiții mari

Nu ne referim la camere no-name, făcute pe cine știe ce vapor în Marea Galbenă. Vă supunem atenției produsele unor companii cu nume răsunător, dar care nu au o istorie foarte serioasă în spate în ceea ce privește aparatele foto digitale. Dispun însă de departamente serioase de cercetare, bine finanțate, care reușesc să facă o treabă uimitoare. Pentru a vă convinge că aceste vorbe nu sunt doar vorbe în vânt, aruncați o privire și pe CD/DVD. Veți descoperi că pozele la cele două scene (iluminant Tungsten și lumină de 5000 K) sunt foarte

frumoase, echilibrate, calde, cu profunzime excelentă, cu aberații cromatice minime, balans de alb automat foarte bun. Iar în dreptul lor, veți da de nume care vă vor surprinde cu siguranță: BenQ, HP, Samsung. Da, aceste companii au investit enorm în acest domeniu și efortul lor a reușit să ne surprindă (extrem de plăcut) și pe noi. Nu mică ne-a fost mirarea când am văzut deviația de culoare cea mai mică la o cameră HP sau culori ireproșabile, în scena de noapte, la un Samsung, „dând lecții” unor camere aparținând giganților ca Olympus, Canon sau Sony. De asemenea, am văzut și cum un BenQ la testul de calitate a bătut aproape la toate capitolele un Canon din seria PowerShot (urmăriți în tabel rubrica Nota Calitate Imagine). Asta este. Dacă

proprile lentile nu sunt foarte reușite (lucru care s-a văzut cel mai bine la testul de deformare), acești ambițioși producători au început să-și doteze aparatele cu lentile de marcă (Pentax, Schneider-KREUZNACH). Și rezultatele sunt vizibile imediat.

Jucători vechi: Sayonara!

Este trist, dar adevărat: această luptă pe viață și pe moarte, pentru fiecare procent din piață, n-are cum să nu aibă și repercusiuni directe asupra unor producători. Mai cu seamă sunt afectați cei cu punga mai mică, indiferent dacă ne referim la cea alocată dezvoltării, cercetării sau pur și simplu marketingului etc. Cel mai important jucător care a părăsit această zonă este Konica-Minolta, cu o tradiție de peste 100 de ani în domeniul foto. Evident, de tot Know-How-ul renumitei companii trebuia să profite cineva, nu putea să dispară pur și simplu în neant. Iar acesta este Sony, care intenționează să intre pe piața deja aglomerată a camerelor DSLR. Noile camere DSLR de la Sony vor putea fi în consecință dotate cu obiective Konica Minolta (pe piață există milioane de astfel de obiective, nu se poate renunța pur și simplu la un asemenea potențial, nu?), grație sistemului de prindere dezvoltat de KM. Ne așteptăm să regăsim în viitoarele aparate Sony toate elementele unice aduse în domeniul DSLR de KM (stabilizator de imagine în aparat, nu în obiectiv, adică se mișcă senzorul, nu lentilele). Și suntem convinși că piața se va subția în continuare, pe măsură ce noii jucători devin din ce în ce mai cunoscuți. Cine știe, poate nu într-un viitor foarte îndepărtat, Samsung va deveni un nou Sony? Vom trăi și vom vedea.

Alte tendințe

Piața camerelor se împarte destul de vizibil, ceea ce ne-a făcut ca la acest test să împărțim și noi în trei aparatele venite la testare. În primul rând, există un segment de utilizatori care nu vor decât un aparat Point & Shoot, dar au pretenții mai mari de la acesta decât de la un aparat foto dintr-un telefon mobil, chiar dacă acesta din urmă poate avea și 5 Mpixeli sau chiar mai mult. Ce se vrea de la o cameră din prima categorie? În primul rând, să fie foarte mică, slim, să încapă într-un buzunar. Dacă tot o ținem în buzunar, există șansa să alunece de acolo, deci ar fi bine să nu se facă praf imediat. O carcasă metalică ar fi de preferat. Dacă are și zoom optic, ar fi minunat, dar nu este o necesitate absolută. Nici prezența unui vizor nu este necesară. Același lucru

CUM AM TESTAT

» Teste mai multe, proceduri noi

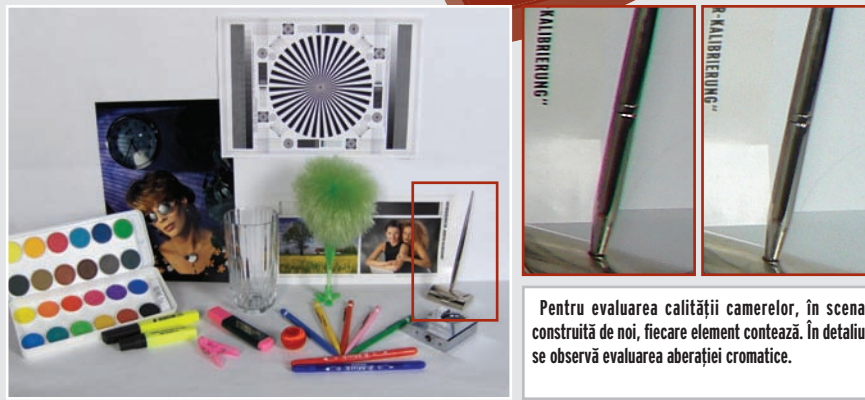
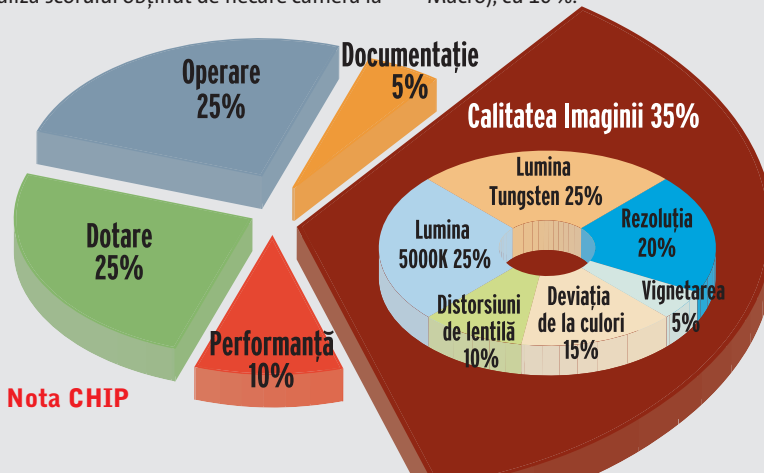
Deși numărul de camere a crescut substanțial de anul trecut, am crescut și numărul de teste. Pare imposibil, efortul fiind titanicoasă, însă prin ambiția întregii echipe hardware (lucrând aproape în schimburi) am reușit să luăm la mână fiecare cameră de cel puțin opt ori. Astfel, pe lângă testele de acum clasice (rezoluția; calitatea culorilor la lumină controlată de 5.000 K, la lumină Tungsten fără bliț; distanța minimă de focalizare corectă în modul macro; vitezele de realizare a cinci poze cu bliț și fără bliț, plus viteza de realizare a unei poze cu bliț din momentul pornirii camerei), am mai adăugat ceva nou. Și foarte interesant, am adăuga noi. Testul de vignetație, testul de deviație de culori și testul de distorsiuni ale lentilei. Pentru testul de rezoluție am folosit, ca și în trecut, imaginea de test PIMA / ISO (DSERESF) – un document de test în conformitate cu standardul ISO Final Draft International 12233. Din această imagine s-au decupat zonele de interes care au fost evaluate cu ajutorul software-ului HYres 3.1. Pentru aprecierea calității imaginii am aranjat o mică scenă ce a trebuit să conțină cât mai multe culori. S-au analizat puritatea albului, naturațea culorii pielii „personajelor”, redarea culorilor fosforescente, a transparenței, a culorilor acuarelelor și cariocilor, profunzimea (pusă în evidență de pământul verde), aberațiile cromatice și zgomotul de imagine. Evaluarea tuturor camerelor digitale s-a făcut atât obiectiv, cât și subiectiv, componenta obiectivă constând în analiza scorului obținut de fiecare cameră la

fiecare zonă de interes din imaginea DSERESF, în analiza pozelor făcute în mod macro și în cronometrarea vitezelor menționate mai sus. De asemenea, măsurătorile de vignetație, deformare a imaginii și deviația culorilor de la cele standard ale unui chart GretagMacbeth le-am lăsat pe seama Photoshop-ului, unde am lăsat câteva filtre și plugin-uri specializate să-și spună părerea obiectivă. Partea subiectivă s-a materializat în analiza efectivă a calității fotografiilor efectuate după criteriile descrise mai sus, atât la lumină naturală, cât și la lumină artificială, cu și fără bliț.

Explicația notelor

În mod evident, notele au căpătat ponderi diferite față de anul trecut. Cea mai importantă, cea a calității imaginii, se compune astfel: nota obținută pentru rezoluție a reprezentat 20%, vignetațea 5 %, deviația de la culori GretagMacbeth 15 % și nota de geometrie (distorsiuni generate de lentile) 10%. Celelalte 50% s-au împărțit frățeste între nota la lumina controlată de 5.000 K și cea la lumină Tungsten.

Nota CHIP a fiecărei camere digitale este compusă din nota obținută pentru dotarea hardware, ce a contat în proporție de 25%, nota pentru operare de asemenea cu 25 de procente, nota obținută pentru documentație ce a contat în proporție de 5%, nota de calitate, având cea mai mare pondere, de 35% și, nu în ultimul rând, nota de performanță (cele trei viteze plus performanțele modului Macro), cu 10 %.

Pentru evaluarea calității camerelor, în scena construită de noi, fiecare element contează. În detaliu se observă evaluarea aberației cromatice.

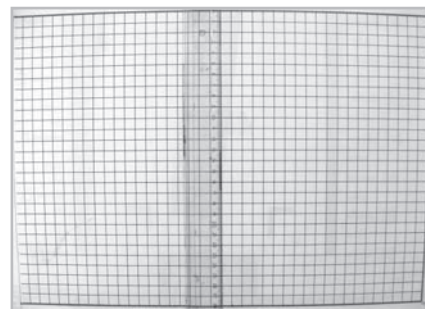
GretagMacbeth ColorChecker DC:
Așa arată etalonul folosit pentru evaluarea deviației de culoare.

se poate spune despre setările manuale, de orice fel. Cine va utiliza o astfel de cameră nu este neapărat un mare cunoscător al artei fotografice, dar ar dori să-și immortalizeze evenimentele marcante (excursii, zile de naștere etc.). Aceste persoane vor agreea cu siguranță LCD-ul, care, cu cât este mai mare, cu atât e mai bine. Camera fiind foarte mică, poate n-ar strica o stabilizare optică deoarece mișcarea mâinii poate

avea un impact mult mai marcant decât la un aparat mare, greu, în condiții de zoom optic mediu (4x-6x).

Gama pasionaților

La colțul opus se află cei care au pretenții, stau și „bibilesc” aparatul, înainte de a face repede o poză de peisaj, pentru a se asigura că balansul de alb este potrivit, expunerea este bine făcută, profunzimea sau lipsa ei scoate în evidență lucrul dorit „așa cum trebuie”. Unii preferă să folosească un bracket-ing, un focus manual, să ajusteze puterea blițului, lucruri care doar la o cameră cu pretenții sunt posibile. Vreți și un zoom pe măsură? Ar fi bine să vă asigurați că aparatul are stabilizator (și nu ne referim la „glumele” de stabilizare digitală, care nu fac decât să ridice sensibilitatea imaginii, undeva spre 800 sau chiar ISO 1600, pentru a putea reduce timpul de expunere) sau ar fi bine să vă dotați și cu un trepied. Acest ac-

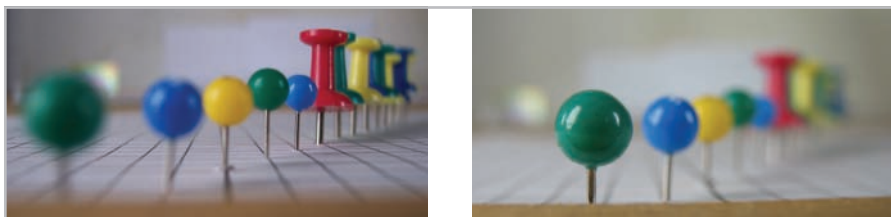

Așa arată o rețea de linii drepte printr-un obiectiv modest.

cesoriu oricum va deveni unul obligatoriu pe lumină foarte slabă (sau noaptea), când nici cel mai bun stabilizator optic nu poate face minuni, când timpul de expunere este mult prea mare pentru a mai putea fi stabilizat în orice fel.

Și ceilalți

Dacă nu vă încadrați în nici una dintre cele două categorii descrise mai sus, ei bine, vi se potrivește un aparat compact. Nici ultra-compact, nici un compact prea mare. Dacă vă uitați în tabloul de compacte, veți vedea că aveți de unde alege. Iar ca funcții se apropie destul de mult de gama pasionaților: veți avea setări manuale, un zoom optic decent, chiar și stabilizator de imagine. Dar a venit momentul să vedem cu ce ne ademenesc producătorii la începutul sezonului 2006.

Distanța dintre acele folosite pentru testul de macro este de 1 cm. Doar puține camere au reușit performanța focalizării pe primul ac.

Compacte		Preț RON cu TVA	Nota operare	Nota dotare/facilități	Nota performanță (viteză + macro)	Nota calitate imagine	NOTA CHIP	Rezoluție/ Distanța focală (35mm camera)/ Domeniul de descriere maximă al diafragmei	Zoom optic / digital	Slot pentru card/ Card inclus / Memorie internă	Distanța minimă (macro) cm	Carcasă (metal/plastic)	Balansul de alb (număr presetări)	Display (inch)	Sensibilitate (ISO)	Alimentare/ Încărcător acumulator/alimentator inclus	Dimensiuni (lungime x lățime x înălțime) mm/ Greutate (fără baterii/acumulator)
Olympus SP-350 Flamingo Computers		1199	84.50	53.32	70.15	77.23	72.25	8.3 Mp/ 38-114/ F2.8 - F4.9	3x / 5x	xD / x / 25 MB	2	plastic	6	2.5	Auto, 50, 100, 200, 400	2 x AA/ nici unul	99,5 x 65 x 35/ 195 g
Fujifilm FinePix E900 Atlas Corporation		1456	85.75	51.97	65.54	75.18	71.30	9.2 Mp/ 32-128/ F2.8 - F5.6	4x / 7.6x	xD / 16 MB / x	7.5	plastic	7	2	Auto, 80, 100, 200, 400, 800	2 x AA/ încărcător	102 x 63 x 34/ 200 g
Canon PowerShot A620 Tornado Systems		1466	82.50	58.82	83.05	67.74	69.85	7.1 Mp/ 35-140/ F2.8 - F4.1	4x / 4x	SD / MMC / 16 MB / x	1	combinat	7	2	Auto, 50, 100, 200, 400	4 x AA/ nici unul	105 x 66 x 49/ 235 g
Panasonic Lumix DMC-TZ1 Panasonic Romania		1599	49.25	56.57	71.05	83.91	67.43	5 Mp/ 35-350/ F2.8 - F4.2	10x / 4x	SD / MMC / x / 13.4 MB	5	combinat	24	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1600	Li-Ion/ încărcător	112 x 58 x 40/ 234 g
HP Photosmart R817 Ultra PRO Computers		1136	65.75	48.16	76.10	74.65	66.71	5 Mp/ 36-180/ F2.4 - F4.7	5x / 8x	SD / MMC / x / 32 MB	3	combinat	5	2	Auto, 50, 100, 200, 400	Li-Ion/ alimentator	91 x 29.75 x 57/ 166 g
Kodak DX7630 EVERIT GRUP		1226	66.75	48.88	55.56	78.82	65.80	6.1 Mp/ 39-117/ F2.8 - F4.8	3x / 4x	SD / MMC / x / 32 MB	7	plastic	4	2.2	Auto, 100, 200, 400, 800	Li-Ion/ încărcător	100 x 69 x 40/ 219 g
Samsung Digimax V800-G DECK Computers International		1215	48.25	47.94	77.28	75.44	61.43	8 Mp/ 38-114/ F2.8 - F5.1	3x / 10x	SD / MMC / x / 20 MB	4	plastic	8	2.5	Auto, ISO 50, 100, 200, 400	Li-Ion/ încărcător	106 x 56.4 x 30.5/ 162 g
Panasonic Lumix DMC-LZ5 Panasonic Romania		1099	48.25	47.24	59.65	76.23	61.02	6.37 Mp/ 37-222/ F2.8 - F4.5	6x / 8.3x	SD / MMC / 16 MB / x	5	plastic	24	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1600	2 x AA/ nici unul	100 x 62 x 45/ 186 g
Sony Cyber-shot DSC-S600 Flamingo Computers		868	68.25	42.74	54.01	65.77	60.67	6 Mp/ 31-93/ F2.8 - F5.1	3x / 2x	Memory Stick (PRO) Duo / x / 32 MB	12	plastic	5	2	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1000	2 x AA/ nici unul	99.9 x 52 x 36.8/ 133 g
Canon PowerShot A530 Tornado Systems		832	70.00	44.90	54.36	64.57	59.26	5 Mp/ 35-140/ F2.6 - F5.5	4x / 4x	SD / MMC / 16 MB / x	5	plastic	7	1.8	Auto, 80, 100, 200, 400, 800	2 x AA/ nici unul	90.4 x 64.0 x 43.2/ 170 g
Samsung Digimax L55W-S DECK Computers International		1281	42.25	54.50	81.63	67.56	59.25	5 Mp/ 28-135/ F3.3 - F4.8	4.8x / 5x	SD / MMC / x / 24 MB	2	metal	7	2.8	AUTO, 50, 100, 200, 400	Li-Ion/ încărcător	99 x 55 x 27/ 169 g
Kodak LS743 EVERIT GRUP		804	47.50	47.89	57.41	72.49	58.71	4.2 Mp/ 36-100/ F3.0 - F4.9	2.8x / 3.6x	SD / MMC / x / 16 MB	5	combinat	4	1.8	Auto, 80, 100, 200, 400, 800	Li-Ion/ încărcător	108 x 30 x 49/ 165 g
BenQ DSC P500 Partenerii BenQ		827	46.25	48.28	56.69	69.91	58.27	5 Mp/ 35-180/ F2.8 - F4.7	5x / 4x	SD / MMC / x / 16 MB	3	combinat	5	2.5	Auto, 100, 200, 400	Li-Ion/ alimentator	96 x 60.5 x 29.6/ 165 g
Kodak LS753 EVERIT GRUP		875	48.25	48.76	57.87	68.14	57.64	5.36 Mp/ 36-100/ F3.0 - F4.9	2.8x / 3.6x	SD / MMC / x / 32 MB	5	combinat	4	1.8	Auto, 80, 100, 200, 400, 800	Li-Ion/ încărcător	108 x 30 x 49/ 165 g
Kodak DX4530 EVERIT GRUP		804	45.50	42.54	51.78	75.92	57.51	5 Mp/ 38-114/ F2.8 - F4.8	3x / 3.3x	SD / MMC / x / 32 MB	7	plastic	1	1.8	Auto	2 x AA/ nici unul	111 x 66 x 39/ 210 g
Kodak CX7530 EVERIT GRUP		945	45.50	45.38	60.65	67.69	56.23	5.3 Mp/ 34-102/ F2.6 - F4.6	3x / 5x	SD / MMC / x / 32 MB	13	combinat	4	1.8	Auto, 80, 100, 200, 400, 800	2 x AA/ nici unul	102.5 x 65 x 38/ 192 g
Samsung Digimax S800-B DECK Computers International		918	47.25	40.60	58.50	71.66	56.14	8.1 Mp/ 35-105/ F2.8 - F4.9	3x / 12.8x	SD / MMC / x / 20 MB	4	plastic	6	2.4	AUTO, 50, 100, 200, 400	2 x AA/ nici unul	99.6 x 61.8 x 26.95/ 136 g
Samsung Digimax A55W-S DECK Computers International		873	48.75	39.52	58.11	70.85	55.93	5.1 Mp/ 28-135/ F3.3 - F4.8	4.8x / 5x	SD / MMC / x / 25 MB	2	plastic	6	2.5	Auto, 100, 200, 400	2 x AA/ nici unul	106 x 57 x 27/ 150 g
Samsung Digimax S600-S DECK Computers International		732	47.25	38.85	67.25	67.49	55.12	6 Mp/ 35-105/ F2.8 - F4.9	3x / 5x	SD / MMC / x / 20 MB	5	plastic	6	2.4	AUTO, 50, 100, 200, 400	2 x AA/ nici unul	96.8 x 61.8 x 26.4/ 136 g
Samsung Digimax S500-S DECK Computers International		629	47.25	38.85	68.98	66.77	55.04	5.1 Mp/ 35-105/ F2.8 - F4.9	3x / 5x	SD / MMC / x / 20 MB	5	plastic	6	2.4	AUTO, 50, 100, 200, 400	2 x AA/ nici unul	96.8 x 61.8 x 26.4/ 136 g
HP Photosmart M525 HP INteractive Center		661	47.00	34.57	35.52	71.84	53.09	6 Mp/ 38-114/ F2.8 - F4.8	3x / 7x	SD / MMC / x / 16 MB	12	plastic	5	1.7	Auto, 100, 200, 400	2 x AA/ nici unul	95 x 31 x 62/ 190 g

COMPACTE ÎN LUMINA REFLECTOARELOR

Panasonic DMC-TZ1

Datorită unicității ei, am avut oarecare ezitări în clasificarea acestei camere. Primul impuls a fost să o „aruncăm” în arena cu leii grei: Canon S2 IS, Sony H2, Panasonic FZ7, Fuji S5600 etc., adică cei cu zoom foarte mare. Doar are 10x optic, nu? Ei bine, lucrurile nu sunt atât de simple. Setările, meniurile din această cameră, facilitățile oferite ne arată clar că segmentul de posibili utilizatori ai lui TZ1 nu se vrea a fi cel din care fac parte aparatele mai sus menționate. Nu se pot atașa filtre, nici bliț extern, lipsesc controalele manuale, posibilitatea setării priorității de diafragmă, timp, în schimb există nu mai puțin de 19 scene. Și încă un mic amănunt: este de două-trei ori mai slim decât aparatele din categoria compacte mari (și cu zoom mare). Este o cameră perfectă în călătorii, excursii: zoom optic impresionant (de fapt, TZ1 este cea mai compactă cameră cu un astfel de zoom), stabilizator de imagine (două moduri de lucru diferite), procesor de imagini de ultimă generație (Venus Engine III), care face imaginile și mai reale, mai apropiate de ochiul uman (lucru dovedit și de scenele noastre) și reduce consumul cu aproximativ 20 de procente față de Venus II. Încheiem prin a sublinia viteza uimitoare a camerei: de la pornire și până la declanșarea obturatorului s-au scurs doar 1,78 secunde!

Olympus SP-350

Iată că Olympus a reușit ceea ce puțini ar fi crezut posibil (nici noi): să marcheze de două ori din trei ocazii. Dacă și la compacte mari ar

fi fost un model pe măsura camerelor ultra-compacte și compacte, hattrick-ul ar fi fost chiar posibil. Revenind însă la termenii mai familiari nouă, vedem în SP-350 exemplul viu al camerei excelent construite (feeling-ul din palmă este pozitiv, finalitatea fiind o senzație de siguranță, pe care n-ai cum s-o scapi, nici din greșală), care, deși arareori excelează, se impune liniștit. De ce? Deoarece este echilibrată. Am observat că majoritatea camerelor au un punct slab: ori la deviația de culori, ori la vignetație, ori la testul de rezoluție, ori la distorsiunile cauzate de obiectiv, ori sunt pur și simplu prea încete. Iată că SP-350 strălucește la mai multe categorii, cum ar fi cea dedicată redării fidele a culorilor (în special la lumina Tungsten), testul de vignetație sau cel de rezoluție. Însă este mai „puturoasă” când vine vorba să o comparăm cu A620 sau TZ1, asta ca să facem doar o comparație foarte localizată: până la prima poză se duc aproape 4 secunde, cam mult din punctul nostru de vedere (2 sec la A620). Bogată în schimb în funcții, dotată cu absolut tot ce-și dorește un amator cu pretenții de cunoscător, camera merită atenția cuvenită locului ocupat în top.

Canon Powershot A620, A530

Aparatele din gama PowerShot ne-au fost aproape de suflet de mulți ani. Cred că nu ne înșelăm dacă spunem că gama A este una

dintre cele mai populare game din România. A60, 70, 75, 80 au marcat ușor, dar sigur, utilizatorul final, fiind mereu printre cele mai atractive soluții. De curând, Canon a lansat colecția de primăvară 2006, din care fac parte și modelele de față (chiar dacă atunci a fost lansat și Canon S3 IS, acesta n-a mai prins testul nostru). Ne-a impresionat A620, demn urmaș al modelului A95. Ecranul rabatabil are acum 2 inchi, zoom-ul optic a ajuns la 4x, rezoluția noului senzor CCD este de 7 Mpixeli. Procesorul de imagine este și el înlocuit: Digic II este net superior celui din A95 (Digic). Macro-ul este la rândul lui mult mai puternic, ajungând până la 1 cm de subiect. Și totuși, iată că A620 n-a reușit să se impună în gama compactelor. De ce? Scena la lumina Tungsten a fost gardul pe care A620 n-a reușit să-l treacă la proba de 100 m garduri, împiedicându-se un pic și pierzând timp prețios în favoarea concurenței. Vignetația mare i-a pus ultima piedică, dezechilibrarea fiind prea mare pentru a mai reuși ocuparea primei poziții, așa cum și noi și, probabil, mulți dintre voi v-ați așteptat.

Fujifilm Finepix E900

La un pas de a purta lauri victoriei, E900 și-a lăsat inevitabil amprenta în laboratorul nostru, poate și datorită rezoluției senzorului, neobișnuit pentru o cameră compactă. Cel puțin pentru noi a fost o noutate, negăsindu-i perechea până în prezent. Dar vă întrebăm: chiar este necesară prezența unui senzor atât de performant? Chiar avem nevoie de poze cu rezoluția de 3848 x 2616? Dacă vrei să scoateți poze A4 sau mai mari, răspunsul este afirmativ. Atfel... Oricum ar fi, merită amintită facilitatea specifică oricărei camere Fujii care se respectă: modul CCD-RAW, pentru ca ulterior să se poată prelucra la nivel profesional pozele (corecții de erori de expunere etc.)

Ultra compacte		Pret RON cu TVA	Nota operare	Nota dotare/facilități	Nota performanță (viteză + macro)	Nota calitate imagine	NOTA CHIP	Rezoluție/distanța focală (65mm camera)/ Domeniul de deschidere maximă al diafragmei	Zoom optic / digital	Slot pentru card Card inclus / Memorie internă	Distanța minimă (macro) cm	Carcasă (metal/plastic)	Display (inch)	Sensibilitate (ISO)	Alimentare/ Încărcător acumulator/alimentator inclus	Dimensiuni (lungime x lățime x înălțime) mm/ Greutate (fără baterii/acumulatori)
Olympus SP-700 Flamingo Computers		1249	83.00	59.01	72.01	79.21	74.18	6.18 Mp/ 38 - 114mm/ F3.3 - F4.0	3x / 4x	xD/ x / 11 MB	1	combinat	3	Auto, 64, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ alimentator	97.5 x 56.5 x 24.5/ 140 g
HP Photosmart R927 HP Interactive Center		1244	75.00	64.74	60.93	82.22	73.81	8.2 Mp/ 35-105/ F2.8- F5.0	3x / 8x	SD / MMC/ x / 32 MB	12	metal	3	Auto, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ alimentator	96 x 62 x 26 / 200 g
Panasonic Lumix DMC-FX01 Panasonic Romania		1499	74.00	74.31	70.26	71.69	73.69	6.3 Mp/ 28-102/ F2.8 - F5.6	3.6x / 4x	SD / MMC/ 16 MB / x	5	combinat	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1600	acumulator Li-Ion/ încărcător	94 x 51 x 24/ 125 g
Sony Cyber-shot DSC-N1 Flamingo Computers		1849	81.00	64.00	81.79	70.34	73.55	8.1 Mp/ 38-114/ F2.8 - 5.4	3x / 6x	Memory Stick (PRO) Duo/ x / 26 MB	6	metal	3	Auto, 64, 100, 200, 400, 800	acumulator Li-Ion/ încărcător	96.7 x 61.1 x 22.7/ 151 g
Sony Cyber-shot DSC-T9 Flamingo Computers		1399	83.00	68.46	71.66	68.20	73.40	6 Mp/ 38-114/ F3.5 - F4.3	3x / 2x	Memory Stick PRO Duo/ x / 58 MB	8	metal	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 640	acumulator Li-Ion/ încărcător	89.7 x 54.9 x 20.6/ 134 g
Olympus μ[mju:] 720SW Flamingo Computers		1299	82.00	66.21	75.34	71.47	73.35	7.1 Mp/ 38 - 114mm/ F3.5 - F5.0	3x / 5x	xD/ x / 19,1 MB	7	metal	2.5	Auto, 64, 100, 200, 400, 800, 1600.	acumulator Li-Ion/ încărcător	91 x 58.7 x 19.8/ 149 g
Sony Cyber-shot DSC-T5 Flamingo Computers		1149	83.00	60.23	87.40	68.79	73.13	5.1 Mp/ 38-114/ F3.5 - F4.4	3x / 2x	Memory Stick (PRO) Duo/ x / 32 MB	8	metal	2.5	Auto, 64, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ încărcător	94 x 60 x 20/ 113 g
Olympus μ[mju:] 810 Flamingo Computers		1449	77.00	58.00	81.54	75.51	72.08	8.3 Mp/ 35 - 105mm/ F2.8 - F4.7	3x / 5x	xD/ x / 28,4	10	combinat	2.5	Auto, 64, 100, 200, 400, 800, 1600, 3200	acumulator Li-Ion/ încărcător	97 x 56.2 x 22.7/ 145 g
Sony Cyber-shot DSC-W50 Flamingo Computers		1099	80.00	61.90	95.24	69.64	69.37	6.1 Mp/ 38-114/ F2.8 - F5.2	3 x / 2x	Memory Stick PRO Duo/ x / 32 MB	2	metal	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1000	acumulator Li-Ion/ încărcător	89 x 57 x 23/ 127 g
HP Photosmart R727 HP Interactive Center		994	70.00	53.45	69.76	78.03	69.15	6.2 Mp/ 39-118/ F3.5- F4.2	3x / 8x	SD / MMC/ x / 32 MB	10	combinat	2.5	Auto, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ alimentator	93 x 61 x 24/ 150 g
Sony Cyber-shot DSC-W30 Flamingo Computers		899	80.00	60.15	88.05	70.51	68.52	6.1 Mp/ 38-114 / F2.8 - F5.2	3x / 2x	Memory Stick PRO Duo/ x / 32 MB	2	metal	2	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1000	acumulator Li-Ion/ încărcător	89 x 59 x 23/ 123 g
Olympus μ[mju:] 700 Flamingo Computers		999	80.00	57.83	63.54	66.70	67.91	7.1 Mp/ 37 - 111mm / F3.4 - F5.7	3x / 5x	xD/ x / 19,1 MB	8	combinat	2.5	Auto, 64, 100, 200, 400, 800, 1600.	acumulator Li-Ion/ încărcător	94.8 x 55.9 x 20.4/ 103 g
Sony Cyber-shot DSC-W100 Flamingo Computers		1349	81.00	63.12	75.59	67.49	67.21	8.1 Mp/ 38-114 / F2.8 - F5.4	3x / 2x	Memory Stick PRO Duo/ x / 64 MB	6	metal	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1000, 1250	acumulator Li-Ion/ încărcător	94.2 x 60.6 x 24.8/ 161 g
Samsung Digimax L50-S DECK Computers International		987	68.00	56.73	68.00	73.04	66.80	5 Mp/ 39 - 109 / F3.2 - 5.4	3x / 4x	SD / MMC/ x / 26 MB	10	metal	2.5	AUTO, 50, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ încărcător	94 x 52 x 25/ 120 g
Fujifilm FinePix Z1 Atlas Corporation		1019	77.00	58.35	66.13	60.19	65.52	5.1 Mp/ 36-108 / F3.5 - F4.2	3x / 5.7x	xD/ 16 MB / x	8	metal	2.5	Auto, 64, 100, 200, 400, 800	acumulator Li-Ion/ alimentator	90 x 55x 19/ 130 g
Samsung Digimax i6-S PMP DECK Computers International		1204	66.00	58.13	74.86	67.24	65.30	6.1 Mp/ 39-117mm / F3.5 - 4.5	3x / 5x	SD / MMC/ x / 45 MB	5	metal	2.5	Auto, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ alimentator	96 x 61 x 18.5/ 130 g
Canon Digital IXUS I Zoom G Tornado Systems		1395	66.00	51.12	80.58	63.91	62.21	5 Mp/ 38-90 / F3.2 - F5.4	2.4x / 4x	SD / MMC/ 16 MB / x	10	combinat	1.8	Auto, 50, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ alimentator	96 x 45 x 24 / 105 g
Samsung Digimax i50 MP3-S DECK Computers International Ultra PRO Computers		1038 1082	68.00	55.73	69.81	59.66	62.04	5 Mp/ 39-117 / F3.5 - 4.5	3x / 5x	SD / MMC/ x / 50 MB	5	metal	2.5	AUTO, 100, 200, 400	acumulator Li-Ion/ încărcător	92.3 x 60.2 x 17.7/ 120 g

ULTRA-COMPACTE LA ÎNĂLȚIME

Olympus SP700, Olympus μ [mju:] 720SW

Această cameră ne-a plăcut încă de la primul contact vizual. Senzația pe care o ai este că ții un Sony PSP: ecran foarte mare (trei țoli), partea din spate a camerei, în jurul ecranului LCD (inclusiv butoanele) este acoperită cu un plastic elegant, acrilic, negru, de cea mai bună calitate, iar fața este din metal. Toate acestea ne sugerează clar că SP700 nu este cea mai ieftină cameră din test.

Trecând peste prima impresie, observăm câteva funcții interesante, destul de rare pentru o cameră din gama ultra-compactelor: posibilitatea editării rapide a pozelor (crop, salvare la rezoluții diverse), modul multi-shot, care într-o clipă înregistrează nouă imagini (mult mai repede decât orice mod burst), pe care le concatenează apoi sub forma unei singure imagini de 2816 x 2112 (imaginați-vă pozele de pașaport sau buletin).

Camera este complet automată, iar pentru a compensa anumite lipsuri pe care acest lucru îl poate genera, este prevăzută cu nu mai puțin de 26 de moduri de fotografiere, de la banalele moduri portret, peisaj, scene de noapte, zăpadă, plajă, până la scene subacvatice. Deși zoom-ul optic se bazează pe un sistem de prisme în interiorul aparatului, cele 12 elemente ale sistemului optic (9 grupe,

CHIP TIP
Best Product
Mai

trei elemente asferice) corectează excelent distorsiunile optice, SP700 recomandându-se și prin deformările cele mai mici din test (!). Fratele mai mic, μ [mju:] 720SW, s-a evidențiat printr-o caracteristică unică în test: rezistent la apă (până la o adâncime de 3 m) și șocuri (căzături de până la 1,5 m).

Într-adevăr, ai impresia că este făcută mai degrabă pentru armată decât pentru niște utilizatori mai neglijenți, dar aceștia din urmă vor avea suficiente momente (Murphy nu doarme niciodată) și ocazii să testeze robustețea lui μ [mju:] 720SW.

Sony T5, T9, N1

Dacă vă doriți o cameră ultra-slim, ultra-ușoară, elegantă și în același timp robustă, T5 ar fi

alegerea potrivită. Dacă nu vă ajung 5 Mpixeli (deși nu vedem de ce nu v-ar ajunge) și vreți și stabilizator de imagine, T9 este următoarea recomandare. După pozele la lumina Tungsten am observat anumite deficiențe în a face un white-balance potrivit, care au făcut ca aceste camere din seria T (ca și cele din gama W) să cadă mai la urmă în clasament (totuși seria W este înainte de lansare, am dori să revedem gama W după lansarea comercială, poate anumite chestiuni se rezolvă din firmware). S-a remarcat în schimb N1, cu un ecran de tip touch-screen de 3 țoli, unic în felul său în acest comparativ. Niciodată nu a fost mai distractivă setarea unui parametru!

Samsung L50

Chiar dacă la prima vedere L50 nu se evidențiază prin construcție (cu atât mai dificil, având o armată de T-uri și μ -uri prin preajmă), mare ne-a fost surpriza când am luat la „bani mărunți” cele două poze făcute de acesta, în condiții grele de lumină (Tungsten și lumină de laborator de 5000 K). Acestea pot rivaliza oricând cu celelalte poze obținute, fiind printre cele mai bune din test (note peste 90 la calitate scenă). Punctul slab al camerei este vignetarea, cam mare pentru gusturile noastre.

Panasonic FX01

Chiar dacă s-a aflat constant în umbra „monștrilor” FZ7 și TZ1, care ne-au marcat serios la acest test, micuțul FX01 a reușit și el să se evidențieze cu câteva facilități unice în gama sa. Astfel, chiar și cei mai puțin avizați, care n-au auzit în viața lor de distanțe focale, diafragme etc., vor aprecia unghiurile generoase pe care le pune această cameră foto la dispoziție. Cu cât distanța focală este mai mică, cu atât cresc unghiurile sub care este capturată imaginea (deci informația capturată este mai multă). De exemplu, sunteți la o nuntă și doriți să faceți o poză unui grup de persoane, dar în același timp vreți să încapă în poză și biserica din fundal. Dacă aveți unghiuri largi (28 mm așa s-ar putea traduce), este mult mai ușor de realizat o astfel de poză. Dar FX01 mai are și alte trăsături rare: stabilizator optic de imagine (celebrul Mega O.I.S) și încă o trăsătură unică: așa-numitul mod High-Angle, la care revin mai încolo, la descrierea lui FZ7.

HP R927

Marea revelație a acestui comparativ este clasarea modelului HP pe podiumul destinat camerelor ultra-compacte. Și locul său este bine-meritat. Dacă nu vă vine să credeți când vă uitați la notele de calitate, aruncați o privire pe CD/DVD la pozele făcute de acesta. Chiar dacă la lumina de 5000 K nu excelează (27 de puncte dintr-un maxim de 30), la lumina becului Tungsten lucrurile stau altfel (atingând maximumul posibil). Adăugați la aceasta ecranul de trei inch, funcția Adaptive Lighting (poze împotriva luminii), carcasa din metal, foarte robustă, funcții manuale și veți obține o cameră demnă de luat în seamă. Rezoluție foarte mare, vigneta mică, deviație foarte mică de culoare: iată cum arată CV-ul acestui HP după testul nostru. Se vede că HP a revenit în forță după „lâncezeala” de anul trecut.

Compacte mari		Preț RON cu TVA	Nota operare	Nota dotare/facilități	Nota performanță (viteză + macro)	Nota calitate imagine	NOTA CHIP	Rezoluție / Distanța focală (35mm camera) / Domeniul de deschidere maximă al diafragmei	Zoom optic / digital	Stabilizator optic	Slot pentru card Card inclus / Memorie internă	Distanța minimă (macro) cm	Protecție pentru lentile	Carcasă (metal/plastic)	Balansul de alb (număr presetări)	Display (inchi)	Sensibilitate (ISO)	Alimentare / Încărcător acumulator / Alimentator inclus	Dimensiuni (lungime x lățime x înălțime) mm / Greutate (fără baterii/acumulatori)
Panasonic Lumix DMC-FZ7 Panasonic Romania		1799	92.00	73.91	84.89	94.48	87.53	6.37 Mp/ 36-432/ F2.8 - F3.3	12x / 4x	da	SD / MMC/ 16 MB / x	5	da	plastic	5	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1600	Li-Ion/ încărcător	113 x 72 x 79/ 310 g
Sony Cyber-shot DSC-H2 Flamingo Computers		1499	93.00	71.55	96.76	74.27	81.31	7.2 Mp/ 36-432/ F2.8-8	12x / 2x	da	Memory Stick (PRO) Duo/ x / 30 MB	2	da	plastic	6	2	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1000	2 x AA/ încărcător	113.2 x 83 x 94/ 389 g
Canon PowerShot S2 IS Tornado Systems		2043	90.00	75.71	94.48	74.55	79.47	5 Mp/ 36-432/ F2.7 - F3.5	12x / 4x	da	SD / MMC/ 16 MB / x	0	da	combinat	7	2	Auto, 50, 100, 200, 400	4 x AA/ nici unul	113 x 78 x 75.5/ 405 g
Fujifilm FinePix 5600 Atlas Corporation		1394	86.50	57.18	80.81	87.83	78.74	5.1 Mp/ 38-380/ F3.2 - F3.5	10x / 4x	nu	xD/ 16 MB / x	3	da	plastic	7	1.8	Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1600	4 x AA/ nici unul	114 x 85 x 112/ 370 g
Olympus SP-500UZ Flamingo Computers		1199	94.50	59.87	66.48	83.99	78.39	6.37 Mp/ 38 - 380mm/ f2.8-f3.7	10x / 5x	nu	xD/ x / 10 MB	3	da	plastic	8	2.5	Auto, 80, 100, 200, 400	4 x AA/ nici unul	105.5 x 74.5 x 71.0/ 285 g
Kodak Z740 Ultra PRO Computers		1043	77.00	53.71	65.34	82.47	71.83	5.36 Mp/ 38-380/ F2.8 - F3.7	10x / 5x	nu	SD / MMC/ x / 32 MB	12	da	plastic	5	1.8	Auto, 80, 100, 200, 400, 800	2 x AA/ nici unul	98 x 78 x 73/ 286 g

APARATE CU GABARIT DEPĂȘIT

Canon S2 IS

Ne pare rău că nu a putut fi testat urmașul acestuia, S3 IS, care se anunță un serios pretendent la titlu, însă de îndată ce îl vom primi la test, îl vom supune acelorași proceduri de testare. În ciuda faptului că S2 IS este la final de drum, poziția ocupată în clasament anunță parcă performanțele de vârf pentru modelele următoare.

Panasonic FZ7

Marele câștigător al testului super-zoom vine de la Panasonic. Este exclus să nu fi auzit de seria FZ, asta dacă ați fost interesați de cumpărarea unui aparat cu zoom optic mare. Am avut ocazia anul trecut la comparativ să facem cunoștință cu FZ4, apoi cu FZ5, 20, 30, toate ridicându-se la nivelul așteptărilor noastre. Iată că nici FZ7 nu poate dezamăgi, diversitatea funcțiilor sale, calitatea pozelor ne fac s-o recomandăm călduros oricărui fan super-zoom. Chiar dacă nu dispune de un ecran rabatabil ca și Canon, LCD-ul poate fi setat în mod High Angle, în momentul în care vrem să facem poză peste o mulțime în mijlocul căreia ne aflăm. Chiar dacă ecranul devine mai luminos cu 40%, ajutând real în situația dată, noi rămânem adepții ecranului rabatabil. O altă facilitate interesantă, demnă de amintit, ar fi posibilitatea ajustării manuale a balansului de alb, într-o plajă de valori de plus minus 1500 K, cu pași de 150 K (zece pași către cald, către roșu și alți zece către culorile reci, către albastru).

Sony H2

Înlocuitorul lui H1 n-a reușit să ne aducă pe buze aceleași cuvinte de laudă folosite în cazul primului model Sony cu super-zoom, testat acum aproape trei sferturi de an. Carcasa este dintr-un plastic ce dă impresia de ieftin, iar ecranul LCD este mai mic. Este mai rapid decât FZ7, rezoluția senzorului este la fel de bună, însă la calitatea pozelor rămâne în umbra exemplarului de la Panasonic. Oricum, stabilizatorul este foarte bun și devine excelent dacă urcați sensibilitatea către ISO 200. Altfel, într-o lumină mai puțin ideală nu veți reuși să faceți poze cu zoom la maximum, fără a fi mișcate (nici Canon, nici Panasonic n-au reușit acest lucru până când n-am mărit sensibilitatea). La ISO 200 zgomotul este încă acceptabil, așa că nu vă fie teamă să-l folosiți. Pentru o cameră cu zoom optic 12x și stabilizator optic de imagine, Sony oferă un aparat cu un preț atractiv pentru gama din care face parte.

Procesoare

Marele derby: FX-60 vs. 965XE

Intel și AMD s-au sincronizat din nou și au lansat în aceeași perioadă câte un nou procesor eXtrEm. Lupta pentru supremație continuă!

Benjamin Onaț

AMD vs. Intel este un veșnic derby, o bătălie necontenită, un joc al ambițiilor, al renumelui și, nu în ultimul rând, al banilor. În mai bine de două decenii de confruntare directă între cele două echipe, Intel a fost mai des în formă și a câștigat mai multe trofee. Totuși, de la generația K8, AMD a atentat serios la laurii de învingător. A început prin a pune mici probleme, știrbind ușor din piața Intel cu socket 754 și a devenit mult mai agresiv și mai competitiv decât Intel, odată cu platforma 939. Dacă la single-core situația a rămas cât de cât echilibrată (cu avantaj evident Intel în multitasking și AMD în jocuri), balanța s-a înclinat clar în favoarea AMD odată cu lansarea seriei X2. Pe vremea seriei Intel 8xx, AMD cu seria X2 nu avea rival. Trecerea Intel la 65 nm și noua politică de preț au făcut totuși ca Intel să mai capete vlagă. Fanii Intel au răsuflat liniștiți odată cu lansarea procesorului 955 XE pe noul nucleu Presler, când atât rezultatele din confruntarea cu 4800+, cât

și avantajele potențialului de overclocking și consum mai mic au ridicat moralul „inteliștilor”: Intel avea din nou replică. E drept, AMD păstra un avantaj, dar Intel era mult mai aproape de AMD.

De ceva vreme, comunitatea IT a fost pusă pe jar de benchmark-uri care scot în

evidență performanțele ipotetice ale noilor procesoare AMD (platforma AM2) și Intel (nucleul Conroe). Mai mult sau mai puțin realiste (nu e decât o chestiune de timp până vom afla), benchmark-urile nu au făcut decât să crească tensiunea dinaintea confruntării noilor generații și să distragă atenția de la ceea ce se găsește momentan pe piață. Utilizatorii au fost puși pe gânduri, iar vânzarea de procesoare dual-core riscă să scadă semnificativ până la Conroe. Și totuși, când se părea că Presler și 939 au căzut în umbră, AMD și Intel au hotărât să se mai lupte încă o dată, probabil pentru ultima oară, cu armele clasice (Intel cu arhitectura NetBurst și AMD cu DDR).

AMD FX-60

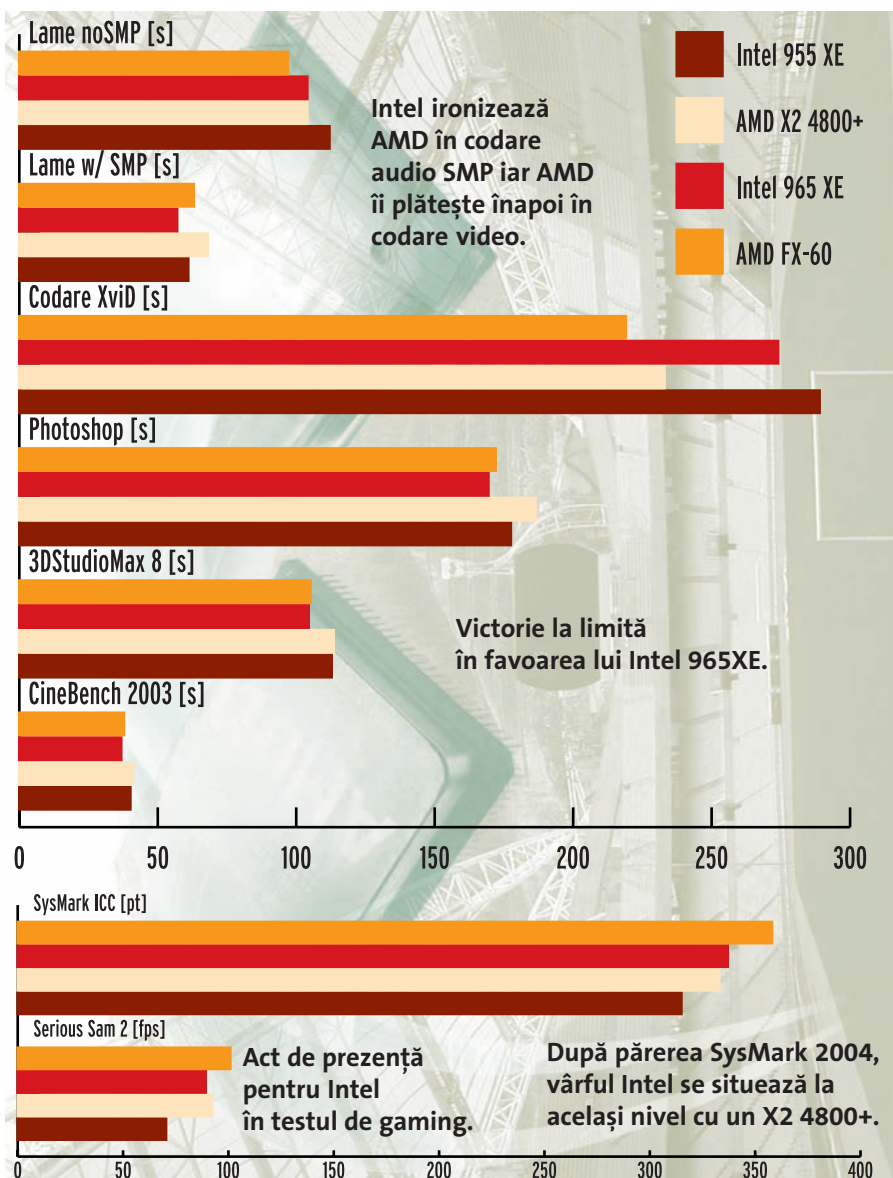
Ultimul schimb de replici dintre Intel și AMD a fost previzibil. Nu era nevoie să fii geniu IT ca să prevezi cu mult înainte de

CPU-Z			
CPU	Cache	Mainboard	Memory
Processor			
Name	Intel Pentium Extreme Edition		
Code Name	Presler	Brand ID	6
Package	LGA775		
Technology	65 nm	Voltage	
Specification			
Genuine Intel(R) CPU 6.00GHz (ES)			
Family	F	Model	6
Ext. Family	0	Ext. Model	0
Instructions	MMX, SSE, SSE2, SSE3, EM64T	Stepping	4
Clocks			
Core Speed	3733.5 MHz	L1 Data	16 KBytes
Multiplier	x 14.0 (12 - 60)	L1 Trace	12 Kuops
FSB	266.7 MHz	Level 2	2048 KBytes
Bus Speed	1066.7 MHz	Level 3	
Processor Selection			
CPU #1 (Core 1)		APIC ID	0
Version 1.32.1			

CPU-Z			
CPU	Cache	Mainboard	Memory
Processor			
Name	AMD Athlon 64 FX-60		
Code Name	Toledo	Brand ID	6
Package	Socket 939		
Technology	90 nm	Voltage	1.312 v
Specification			
AMD Athlon(tm) 64 FX-60 Dual Core Processor			
Family	F	Model	3
Ext. Family	F	Ext. Model	23
Instructions	MMX (+), 3DNow! (+), SSE, SSE2, SSE3, x86-64	Stepping	2
Clocks			
Core Speed	2612.2 MHz	L1 Data	64 KBytes
Multiplier	x 13.0	L1 Code	64 KBytes
HTT	200.9 MHz	Level 2	1024 KBytes
Bus Speed		Level 3	
Processor Selection			
CPU #1 (Core 1)		APIC ID	0
Version 1.31.2			

Privire de adio către vedetele unei generații pe cale de dispariție.

primele zvonuri că FX-ul dual-core va fi cu 200 MHz mai rapid decât vechiul flagship AMD dual-core, 4800+. În afară de megahertzii în plus (care au crescut frecvența celui mai bun procesor AMD la 2600 MHz), procesorul a căpătat un nume mai impunător și tradiționalul multiplicator deblocat al seriei FX. În rest, aceeași tehnologie pe 90 nm, SOI, același nucleu Toledo cu câte 1 MB de cache pentru fiecare din nuclee și aceeași conexiune HyperTransport la 1GHz.

Lucru destul de neobișnuit la AMD, FX-60 continuă să coexiste pe piață cu FX-57 (deși până acum fiecare generație nouă de FX-uri o înlocuia pe cea precedentă). Aceasta pentru că în scenariu single-thread FX-57 este mai rapid decât FX-60 grație celor 200 MHz în plus.

Despre FX-60 se spune că ar fi ultimul procesor de vârf pentru platforma 939, succesul lui, FX-62, urmând să apară doar pe platforma AM2.

Intel 965XE

Procesorul 840 Extreme Edition i-a fost nefast lui Intel: consum mare, temperaturi de funcționare ridicate și distanță semnificativă față de procesoarele dual-core de la AMD. 840 Extreme Edition nici măcar nu concura cu cel mai bun procesor dual-core de la AMD, ci cu unul mult mai modest, 4400+. Intel a conștientizat faptul că doar prin trecerea la 65 nm (ce aducea avantajele consumului și temperaturii de funcționare mai mici) nu va urca în clasament. Așa că seria 9xx a căpătat 2 MB de cache pentru fiecare nucleu (față de 1 MB per nucleu al seriei 8xx). Mai mult, primul procesor Extreme Edition din seria 9xx nu a obținut doar 200 MHz în plus după regula de până atunci, ci 266 MHz, pas ce promitea apropierea de AMD. O mișcare inspirată a fost folosirea unui FSB crescut, de 1066 MHz, mult mai adecvat arhitecturii avide după lățime de bandă. În

spiritul seriei Extreme Edition, 965XE păstrează tehnologia HyperThreading, include tehnologia de virtualizare, suportul pentru setul de instrucțiuni EMT64 și XD-bit. Toate acestea la o frecvență impresionantă, foarte aproape de recordul Intel pe single-core: 3,73GHz.

Fluier de final

Când doi se bat, al treilea câștigă. Și în acest caz, al treilea este utilizatorul. Bătălia dintre vedetele celor două tabere a devenit serioasă și neașteptat de echilibrată. Și cum într-o bătălie echilibrată nu se poate decide un învingător clar, alternativa este continuarea confruntării pe un alt tărâm, cel al prețurilor. Intel deja a aplicat o politică de prețuri care face din procesoarele sale "best buy"-uri pentru generația dual-core.

Dacă ar fi să numărăm testele în care Intel a învins și cele care au fost câștigate de AMD, am avea un rezultat de 4 la 4, adică remiză. Totuși, situația nu este chiar așa. Din cele patru victorii Intel, două au fost câștigate la limită, la diferențe de aproximativ un procent. Prea mici pentru a fi luate în seamă în aplicațiile reale. Dar, cum meciurile se joacă pe puncte, nu avem de ales decât să le trecem pe tabelă în dreptul Intel. Gigantul din Santa Clara s-a impus categoric în codare audio, unde codecul Lame, optimizat pentru SMP, s-a folosit de cele patru nuclee (două reale, două virtuale) și a terminat codarea într-un timp cu 10% mai scurt decât al procesorului AMD. Punct meritat pentru echipa XE. Tot un avantaj semnificativ a avut Intel în CineBench unde o secundă, adică 3%, reprezintă un avans greu de obținut.

Replica AMD la rezultatele convingătoare Intel a constat în 12 procente în gaming (chiar și 4800+ a fost mai bun cu 3% decât 965XE), 21 de procente (!) la codare video (cam atât cu legendele care zic că Intel e procesor pentru codare video) și 20% avantaj în codare audio fără optimizare pentru mai multe nuclee. Totuși, ultimul punct marcat de AMD are șanse să fie invalidat de opinia publică, dată fiind irelevanța lui din punct de vedere practic. Nu are nici un sens să dai valoare rezultatelor obținute în condiții cu care nu te întâlnești în practica de zi cu zi: majoritatea aplicațiilor de codare audio sunt deja optimizate pentru multi-procesor. Am lăsat la urmă cel mai relevant test, în opinia mea, pentru utilizatorul obișnuit: SysMark 2004. Partea de ICC folosește câte un pic din fiecare test menționat anterior, mai puțin pe cea de gaming: codare audio-video, randare, editare foto și alte aplicații de web-publish-

CUM AM TESTAT

» Energizante pentru jucători

Nu poți să compari strict procesoarele, deși ele sunt vedetele acestei confruntări. Întotdeauna, victoria aparține unei întregi echipe, nu doar vedetei care marchează.

PLATFORMA DE TEST

De partea procesorului Intel au fost placa de bază MSI 975X Platinum H cu chipset-ul i975X Express și un kit de memorii 2x512 MB Corsair CM2X-8500 setate la 667 MHz cu latențele 3-3-3-6. Mușchii procesorului AMD au fost placa de bază Dfi LanParty NF4 Sli-D și memoriile Kingston KHX3200ULK2/1G 2x512 MB rulate la 400 MHz cu latențele 2-2-2-5. Procesoarele platformelor au fost răcite de cooler-ele BOX. Comune ambelor platforme au fost hard diskul WD Raptor 36GB la 10.000 rpm, placa video ASUS 7800GTX TOP și sursa de alimentare CoolerMaster RealPower 550W.

TESTELE

Testele rulate au fost alese așa încât să studieze cât mai bine comportamentul acestor procesoare exact în aplicațiile cărora le sunt sortite.

CODAREA

O primă categorie de aplicații cărora li se pretează bine aceste procesoare este codarea. Partea de codare audio a constat în transformarea unui fișier .wav în .mp3 cu tradiționalul Lame, versiunea care suportă SMP

(Symetric Multi-Processing). Testul de codare video a implicat compresia unui fișier .vob de 286 MB cu popularul codec XviD.

PRELUCRAREA IMAGINILOR

Capacitatea de prelucrare a imaginilor a fost un alt aspect testat prin aplicarea succesivă a unei suite de filtre Photoshop, rezultatul notat fiind timpul însumat pentru calcularea lor.

RANDAREA

Randarea reprezintă una din zonele în care aceste procesoare vor fi folosite cu adevărat la maximum. Din această sferă a randării am ales două aplicații, deja tradiționalul CineBench 2003 și 3DStudioMax 8 (unde am randat trei scene din pachetul SPEC: 3DSMax Rays, CBalls2, SinglePipe2).

JOCURI

Pe partea de jocuri am rulat Serious Sam 2, joc unde abilitățile de multitasking au pondere foarte mare.

BENCHMARK

Din celebrul SysMark 2004 am ales să rulăm doar partea de Internet Content Creation, dat fiind că cea de-a doua parte, de Office Productivity, depinde foarte mult de cum a fost construită placa (nu am vrut să punem pe umerii procesorului vina pentru comportamentul diferit al plăcilor de bază la operații I/O).

ing. Rezultatul raportat este o medie ponderată a notelor obținute la fiecare secțiune. Deci, putem spune că scorurile din SysMark 2004 reprezintă o măsură a diferenței pe care o va simți utilizatorul în mod real dacă va folosi un procesor sau altul. Situația e favorabilă AMD, care se distanțează la aproape 6% de vârful Intel. Încă un aspect care merge în tandem cu concluzia SysMark 2004 este consumul, în cazul platformei Intel de 137W în idle (cu 44W mai mult decât procesorul AMD), respectiv 210W în full-load (aici FX-ul s-a oprit la 162W).

Cu ochii spre revanșă

Remarc cu bucurie că Intel a învățat din greșelile trecutului și a reparat multe din hibe. Consumul stă acum la valori mult mai decente decât odinioară, performanța este mult mai „comparabilă” cu a procesoarelor AMD decât la generația 8xx. AMD doar a continuat o linie încununată de succese, nimic inovator (încă nu are nevoie să aducă ceva nou). Ambele tabere se pregătesc de schimbări majore în lot: Intel va adopta nucleul Conroe, care, după cum se anunță, seamănă din anumite puncte de vedere (un pipeline cu mai puține stagii, frecvențe mai joase) cu actuala arhitectură AMD. Tot legat de Intel, acesta anunță prin Conroe politica de creștere a performanței cu menținerea

consumului. Și nu e vorba de consumul actual, ci de cel mult mai mic (după cum umblă bârfele pe internet) al procesorului pe care îl va lansa în al treilea trimestru al anului). AMD pregătește o nouă generație de procesoare care vor suporta memoriile DDR2, rezultatul fiind lățime de bandă mai mare și costuri mai mici pentru utilizatori (memoriile DDR2 au o dezvoltare rapidă, prețuri atractive și perspective foarte luminoase privind performanța și prețul).

Despre bătălia de față nu pot spune decât că reprezintă (foarte probabil) ultima participare a vechilor arhitecturi în prima ligă. Nu peste multă vreme acestea vor fi retrogradate și atunci vom avea o nouă confruntare, la un alt nivel. Interesant este faptul că nici una din companii nu a mizat totul pe viitoarele procesoare pe care comunitatea IT le așteaptă cu nerăbdare și suspans, ci ambele au preferat să continue disputele chiar și până atunci. Nu cred că cele două procesoare vor avea succesul seriilor precedente (timpul scurt care a mai rămas până la noile generații spune imperativ “Așteaptă!”). Dar mă bucur că această confruntare a existat pentru că ea poate fi văzută ca o palidă reprezentare a ceea ce va urma: lupte pe bani și onoare, viață și moarte! Mai mult, bătălia de față ne dă încă o idee despre ambiția lui Intel și capacitatea sa!

În acest articol puteți citi despre:

- 62 Sistem de boxe
Microlab FM-6662
- 63 Monitor TFT
ViewSonic VE710b Ultra Slim
- 63 Sursă alimentare PC
Thermaltake Purepower 680W
- 64 Notebook
Packard Bell EasyNote R3801
- 64 Carcasă
Silverstone SG01B
- 64 Tuner TV
SnaZio* Tv PVR PRO SZ6930
- 64 Notebook
Lenovo IBM Thinkpad Z60t
- 65 Carcasă
NZXT LEXA-101
- 66 Monitor TFT
NEC 1980FXi
- 66 Placă grafică PCI-e
ATI AIW X1900XT 256MB FM+DVB-T
ASUS EN7600GT
- 67 Monitor TFT
ViewSonic VA912
- 67 Placă de bază
MSI K8N Diamond PLUS
- 68 Kit desktop tastatură
și mouse wireless
BenQ x530 Wireless Desktop Companion
- 68 Placă grafică PCI-e
GECUBE GC-X1800GTOD-VID3 256MB
- 68 Placă de bază
Gigabyte GA-K8N51PVM-T
- 69 Tuner TV
Gigabyte Digital Theater Hybrid
TV Card GC-PTV-TAF
- 69 Sursă alimentare PC
LC Power Scorpio LC6480S
- 70 Placă grafică PCI-e
Leadtek WinFast PX 7900GTX
TDH Extreme 512
- 70 Monitor TFT
BenQ FP93V
- 70 Carcasă desktop ATX
Chiefftec Maestro AE-01B-B
- 71 Plăci de bază
DFI NF4 Infinity / DFI NF4 SLI Infinity
- 71 Pocket PC
Fujitsu-Siemens Pocket LOOX N520
- 72 Kit tastatură și mouse laser
Logitech Desktop MX5000 Laser
- 72 Kit accesorii laptop
Thrustmaster Nomad's Pack Wireless 2
- 72 Telefon Combi DECT/VoIP
Premier Noblesse VoIP

Bancul de probă

MICROLAB FM-6662

Cam de un an încoace am observat că produsele brandurilor chinezești încep să devină din ce în ce mai calitative, păstrându-și avantajul prețului. Microlab FM-6662 este cel mai recent exemplu de surpriză chinezească. Este vorba, în opinia mea, de cel mai bun sistem consumer audio 5.1 până în suta de dolari (TVA inclus). Calitatea construcției este impecabilă, sunt folosite difuzoare cu magneți foarte mari în sateliți și woofer, dar izolarea magnetică este impecabilă, carcasa unității de amplificare și control este metalică, sateliții oferă posibilitatea montării cu șuruburi pe suporturi înalți standard, iar totul este solid construit și plăcut la privit. La audiție, FM-6662 se dovedește dinamic, cu un foarte bun detaliu în frecvențele înalte și cu un bas solid, subwoofer-ul funcționând percusiv și cu claritate chiar la volume mari. Două chestiuni trebuie, însă, avute în vedere pentru a obține cele mai plăcute rezultate audio cu sistemul FM-6662. Întâi, la egalizatorul playerului audio folosit este bine să atenuați cu 3-4 decibeli frecvențele din zona 400-600 Hz, pe o sinusoidă foarte largă. Apoi, poziționați sateliții la o înălțime cât mai apropiată de cea a urechilor, în așa fel încât să „întească” înspre locul în care vă aflați – aceasta deoarece dispersia frecvențelor înalte nu este foarte largă la sateliții sistemului FM-6662. O problemă de

care, totuși, chiar m-am lovit este aceea că unitatea de amplificare nu este încorporată în carcasa subwoofer-ului, fapt pentru care acesta este destul de ușor. Din acest motiv, la volume mari, deși nu distorsionează, subwoofer-ul vibrează pe suprafața pe care este dispus. Deoarece este bine să lași wooferul pe o suprafață dură, deși un covor rezolvă problema, am preferat să pun câteva cărți pe subwoofer, care a funcționat apoi impecabil. Poate părea ciudat pentru un produs al lunii, dar este vorba de un produs aproape șocant de bun pentru nivelul consumer, până în 300 RON, destinat sonorizării apropiate, de birou, sau pentru cameră de dimensiuni medii. Pe lângă calitatea audio neobișnuit de bună în această zonă de preț, aspect sub care nu are concurent, sistemul Microlab FM-6662 este dotat și cu radio AM-FM, pentru care este livrat și cu două antene.

Concluzie: Folosind sistemul Microlab FM-6662 am căpătat convingerea că surpriza chinezească nu va mai veni doar cu picătura...

marius_ghinea@chip.ro

APRECIERE

» Nota CHIP

Pentru o imagine de ansamblu cât mai corectă a performanțelor și mai ales a calității produselor testate de revista CHIP, această apreciere va fi făcută după o grilă definită în imaginea alăturată. Astfel, dumneavoastră, în calitate de beneficiari direcți, veți fi mai bine informați în ceea ce privește rezultatele obținute la teste și cele mai noi și interesante produse ce sosesc lunar în laboratorul CHIP. Nu în ultimul rând, această apreciere a revistei noastre va include,

100 (puncte)	■ ■ ■ ■ ■
80 (puncte)	■ ■ ■ ■ □
60 (puncte)	■ ■ ■ □ □
40 (puncte)	■ ■ □ □ □
20 (puncte)	■ □ □ □ □
0 (puncte)	□ □ □ □ □

pe lângă performanța pură, atât prețul fiecărui produs, cât și fiabilitatea sa sau aspectul general, încercând astfel să vină în ajutorul oricui ar dori să achiziționeze aceste produse.

Evaluare CHIP:	
Ofertant:	Kon Electronic
Preț:	299 RON
Preț / Performanță:	10
DATE TEHNICE:	
Configurații posibile:	2.1, 4.1, 5.1
Putere: 14 Watt /satelit RMS, 29 Watt /subwoofer RMS	
Diametru subwoofer:	5,25 țoli
Număr câi/satelit:	1x2,5 țoli
Controlare:	Volum general, volum subwoofer, volum surround, volum center, selecție bandă radio, reglaj fin bandă radio
Efecte/tipurii decodare:	Nu/ Nu
Ieșire căști:	Nu
Telecomandă:	Da

Monitor TFT

VIEWSONIC VE710B ULTRA SLIM

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: Elsaco Electronic
Preț: **939 RON**
Preț / performanță: 10

DATE TEHNICE:

Diagonală:	17 țoli
Tip matrice:	a-si TFT
Luminozitate:	300 cd/m ²
Contrast:	500:1
Unghiuri de vizibilitate:	160°/160°
Țimp de răspuns specificat de producător:	8 ms
Țimp de răspuns măsurat de CHIP:	9,3 ms negru-alb- negru
Consum:	30 W

Sursă alimentare PC

THERMALTAKE PUREPOWER 680W

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: Elsaco Electronic
Preț: **550 RON**
Preț / Performanță: 10

DATE TEHNICE:

Specificat (3,3/5/12V1/12V2/12V3):	28/30/14/23/15A
Măsurat (3,3/5/12V1/12V2/12V3):	28/30/14/23/15 A
Tensiune alimentare:	115±240 V AC, PFC activ
Putere sursă +5VSB:	12,5 W
Conectori Mx/mx/A/PCIe/SATA:	8/2/1+1/2/4
Eficiența la 10/20/15A din 3,3/5/12V:	79,55% la 313W
Ventilator:	2x8 cm, rulmenți
Putere specificată/măsurată:	680W/680W

Dacă sunteți în căutarea unui monitor TFT cu pretenții, cu siguranță ați observat că Viewsonic și-a făcut simțită prezența atât în topul de 17, cât și în cel al monitoarelor de 19 țoli. Însă toate au prețul lor, nu toți românii își pot pune pe birou un exemplar din seria X a cunoscutului producător. Nu la fel stau lucrurile în gama E2, recomandată de producător studenților, firmelor mici și, nu în ultimul rând, oricărui utilizator de internet. Testele au scos la iveală un monitor destul de performant (chiar dacă VE710B nu și-a făcut loc între primele 10, care, evident, vin la alt preț), cinstit în specificații. De ce anume spunem cinstit? La trecerea de la alb la negru, osciloscopul ne-a arătat 9,3 ms, foarte aproape de timpul de răspuns specificat de producător (8 ms, neafectat de „virusul” gray to gray). Mai mult, contrastul este chiar peste specificații (valoare măsurată 576:1), însă gamutul este cam „subțire”, ușor sub medie. Designul este deosebit, rareori am avut ocazia să vedem modele atât de slim. Unghiurile de vizibilitate sunt și ele destul de bune, în gama „de mijloc”: 160 de grade atât pe orizontală, cât și pe verticală (nu vă gândiți la o comparație cu un panou S-IPS, care are până la 178 de grade: acela aparține unei alte clase, mult mai scumpe!).

Concluzie: Un monitor cinstit la un preț cinstit.

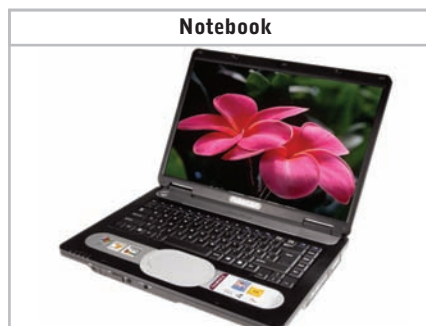
francisc_kurko@chip.ro

Purepower 680W este cea mai puternică sursă care a fost testată în laboratorul CHIP. Modelul se fabrică în două variante, cu un maxim de putere (250W) pentru sursa de 5V (50A) sau cea testată de noi: SSI EPS 12V cu un maxim de 52A, adică 624 W furnizați de sursa triplă de 12V. Pentru disponibilitatea mare de curent și stabilitate, sursa Thermaltake de 680 W a primit certificare ATI Crossfire. Managementul cablurilor constă doar în sleeveuirea lor în culori diferite pentru identificarea rapidă și evitarea contactelor suplimentare. Eficiența măsurată este mare comparativ cu alte surse, ceea ce înseamnă și o încălzire redusă a componentelor din interior, cele două ventilatoare de 8 cm evacuând căldura la turații suficient de mici pentru a fi silențioase. Valoarea specificată a zgomotului pentru temperaturi mai mici de 60 de grade este de 19 dBA, adică la limita inferioară a audibilității. Zgomotul se accentuează cu încărcarea sursei, dar majoritatea configurațiilor au un necesar de putere mult sub pragul de la care crește turația ventilatoarelor. Construcția sursei este solidă, cu radiatoare mari și componente bine fixate mecanic. Au fost prevăzute și circuitele de protecție specifice unei surse de calitate.

Concluzie: Pentru puterea sa, sursa are un preț bun, fiind o alegere corectă pentru cine are nevoie de 680W și de stabilitate în funcționare.

vasile_prodan@chip.ro

Notebook

PACKARD BELL EASYNOTE R3801

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: **Ultra PRO Computers**
 Preț: **3696 RON**
 Preț / performanță: **9**

DATE TEHNICE:

Procesor / memorie:	AMD Turion 64 ML32, 1.80GHz, 512KB Cache / 512 MB PC2700 CAS 2,5
Placă video / sunet:	ATI Radeon Xpress 200M, 64 MB dedicated, VGA, TV out / Realtek ALC202
Display:	15,4" WXGA Diamond View (1280 x 800)
HDD / unitate optică:	Western Digital 60 GB / DVD+RW DL NEC ND-6650A
Conectori:	PCMCIA 1 x Type II, 3 x USB 2.0, 1 x IEEE 1394
Rețelistică:	56kbps v.92, Gigabit Ethernet
Acumulator / greutate:	6 cells Li-Ion / 2,8 kg

Packard Bell EasyNote R3801 este o soluție portabilă construită pe o rețetă cu ingredientul AMD. Rețeta nu are ca scop performanțe extraordinare, ci costuri mici. Procesorul folosit este un Turion ML-32 rulând la 1,8 GHz (procesor situat nu departe de zona "best buy" pentru platforma mobilă), principalul responsabil pentru scorul mai modest din Sysmark 2004 (scor general de 119 puncte, 140 de puncte pentru partea de ICC și doar 102 puncte pentru secțiunea Office Productivity).

Pe partea de laude putem să menționăm silențiozitatea (mai bună decât a celor mai multe notebook-uri), greutatea sub 3 kg, conectivitatea și touchpad-ul caracteristic notebook-urilor din gama EasyNote, cu o suprafață mare și sensibilitate bună. Pe partea de neajunsuri, adăugăm încălzirea semnificativă în timpul funcționării (consecință a silențiozității laudate), și ecranul care are problemele generale ale notebook-urilor din această gamă de preț (și chiar ale multora cu mult mai scumpe): unghiurile de vizibilitate reduse pe verticală și contrastul slab.

Concluzie: Nu are sens să depunți un notebook ca acesta pentru neajunsuri care sunt în trăsă legătură cu target-ul lui. Până la urmă prețul comandă calitatea. Impresia generală este cea de produs rentabil preț/performanță.

beniamin_onat@chip.ro

Carcasă

SILVERSTONE SG01B

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: **Top Quality Computers**
 Preț: **485 RON**
 Preț / performanță: **10**

DATE TEHNICE:

Construcție:	Mască din aluminiu/acrilic, corp din aluminiu de 1,5 mm
Bay-uri:	2 x 5.25", 2 x 3.5"
Placă de bază / sursă:	mATX / standard ATX
Ventilație:	2 x 80 mm (spate/lateral), 1 x 80 mm opțional
Panou frontal:	4 x USB2.0, 1 x IEE1394, Audio in/out
Dimensiuni:	393 mm x 263 mm x 216 mm
Greutate:	3 kg

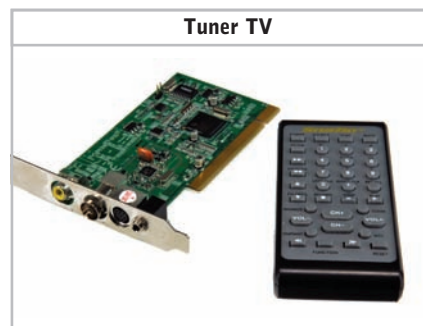
Dacă vă place aspectul unui mini-PC, dar vă deranjează faptul că cele mai multe barebone-uri vă impun un anumit tip de procesor, sau că plățiți pentru brand prea mult, atunci probabil că veți lua în calcul Silverstone SG01B. Ceea ce vă prezentăm nu este un barebone, ci o veritabilă carcasă destinată sufrageriilor.

Primul lucru care ne-a impresionat la această carcasă a fost aspectul. Masca este construită dintr-o combinație reușită de aluminiu și material acrilic și este elementul care are ponderea cea mai mare în nota pentru aspect a acestei carcase. Ventilația carcasei este bună, ea venind cu două ventilatoare de 80 mm preinstalate. Corpul carcasei este construit din aluminiu de 1,5 mm, grosime la care sunt șanse reduse de transmitere a vibrațiilor de la componentele din PC generatoare de vibrații.

Am făcut precizarea că avem în față o carcasă, nu un barebone. Ca urmare, există posibilitatea alegerii tipului de procesor, a plăcii de bază (singura condiție impusă e ca aceasta să fie format mATX), și a sursei de alimentare, ATX standard. Cele două bay-uri de 5,25" și cele două locașuri pentru hard diskuri sunt probabil suficiente pentru cei mai mulți utilizatori.

Concluzie: O carcasă cu un aspect deosebit, ce vă dă posibilitatea să construiți propriul mini-PC. Carcasă de calitate ridicată la un preț foarte avantajos!

beniamin_onat@chip.ro

Tuner TV

SNAZIO* TV PVR PRO SZ6930

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ □

Ofertant: **Multinet**
 Preț: **210 RON**
 Preț / Performanță: **9**

DATE TEHNICE:

Tip:	Intern
Chipset:	Philips SAA7131E
Conectori Input / Output:	Antenă TV, FM, audio-video in, remote
Formate TV:	PAL, NTSC, SECAM
Teletext:	Da
Cabluri/adaptoare:	audio stereo (RCA), video compozit, adaptor s-video, audio, video compozit
Alte funcții:	Timeshifting

Prezentată ca o extensie a liniei de produse SnaZio*, gama SnaZio* numără și tunere TV. SnaZio* TV PVR PRO SZ6930 este un tuner intern ce are la bază decodorul Philips SAA7131E pe 10 biți. Această soluție este una adoptată de mai mulți producători, fiind prezentă pe un număr ridicat de tunere TV. SnaZio* SZ6930 prezintă ca intrări atât obișnușii conectori TV și FM, cât și unul audio-video. Acesta din urmă este completat de cablurile și adaptoarele conținute în bundle: audio RCA, video compozit și adaptoare S-Video, audio și video compozit. Cu ajutorul acestora se pot conecta o gamă largă de produse audio-video (camere video, video recordere). Software-ul ce însoțește tunerul este format din două părți: DVR și PVR. Deoarece momentan update-uri la acest software nu se pot face direct de pe pagina producătorului, acestea sunt oferite prin e-mail potențialilor cumpărători, de îndată ce apar, de către firma ce îl comercializează. Calitatea programelor recepționate este bună, produsul reușind să prindă toate posturile din grilă.

Concluzie: SnaZio* TV PVR PRO SZ6930 are un raport preț/performanță bun. Acesta îl recomandă unui utilizator obișnuit, care dorește în primul rând de la un astfel de produs o vizionare de calitate a posturilor de televiziune.

alex_costache@chip.ro

Carcasă

NZXT LEXA-101

Evaluare CHIP:

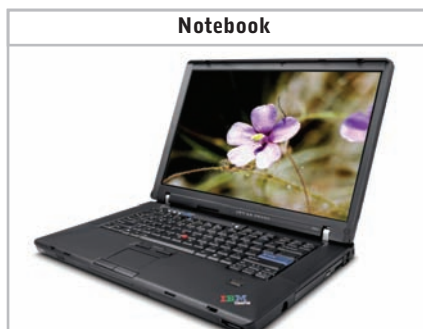
Ofertant:	IT Direct
Preț:	459 RON
Preț / Performanță:	8

DATE TEHNICE:

Dimensiuni:	220 mm x 569 mm x 522 mm
Greutate:	5,8 kg
Bay-uri 5,25 inch:	5
Bay-uri 3,5 inch:	6
Nr. de ventilatoare ce pot fi montate / tip:	
	120*120*25 mm ventilator
	120*120*25 mm ventilator frontal
	120*120*25 mm ventilator lateral
	80*80*25 mm ventilator sus
Opțional:	Temperatură vopsea lucioasă

Atunci când se achiziționează o carcasă, factorii cei mai importanți care trebuie luați în considerare sunt prețul, funcționalitatea și abia apoi aspectul. În ordine inversă, primul contact este însă cel vizual. LEXA NZXT este o apariție interesantă, fiind o carcasă simetrică, realizată integral din aluminiu și orientată mai ales spre cei care gustă lanparty-urile (carcasa este prevăzută cu geam). În dotarea sa, întâlnim și un display care afișează temperatura din interior, de la suprafața procesorului și a hard diskului. Alt aspect legat de designul exterior este ușa de plastic ce închide panoul frontal. Am repetat în nenumărate contexte: plasticul se rupe indiferent de voința ta. Prezența ușii dă de gândit atunci când trebuie să alegem locația pentru calculator, și mă refer aici la amplasarea lângă un perete. La interior, legea o fac cele patru ventilatoare silențioase (viteză de 1100 rpm), toate plasate în poziții optime. Carcasa este prevăzută cu un sistem de prindere fără șuruburi, hard diskurile și unitățile optice fiind prinse cu ajutorul unor cleme.

Concluzie: Dacă la interior nu avem nimic de reproșat (ventilatoarele își fac treaba eficient și silențios), aspectul exterior rămâne în acest caz un criteriu foarte important. Dacă vă place LEXA, atunci puteți să mergeți oricând pe mâna acestei carcase ce controlează foarte bine fluxul intern de aer. mihai_barbat@chip.ro

Notebook

LENOVO IBM THINKPAD Z60T

Evaluare CHIP:

Ofertant:	Flamingo Computers
Preț:	7000 RON
Preț performanță:	3

DATE TEHNICE

Memorie:	512 MB
Hard disk:	Fujitsu 60 GB
Procesor:	Intel Pentium M 1,8 GHz
Cip grafic:	Integrat în chipset
Wi-Fi:	802.11g
Rezoluție display:	1280 x 768
Alte dotări:	Bluetooth, SD-Reader, cititor de amprente

ThinkPad Z60t este un sistem portabil din zona de mainstream oferit de Lenovo. Avem de-a face cu un notebook subțire, ușor și dotat corespunzător sectorului către care se adresează, în speță zona de business. Dispune de 512 MB memorie RAM (un nivel devenit standard la ora actuală), de un hard disk de 60 GB și de o unitate optică de tip combo (nu poate scrie DVD-uri, dar poate scrie CD-uri). După cum se poate vedea, sunt dotări să le spunem obișnuite (mai puțin cititorul de amprente de care nu am amintit), care nu ar face neapărat diferența față de multe alte modele de pe piață. Totuși, este un produs bine construit, care ne-a lăsat o impresie plăcută. Am remarcat uneltele de asistență software (monitorizare, control, configurare, backup etc.) grupate sub numele de ThinkVantage, un capitol la care ThinkPad excela și înainte și reușește să o facă și în continuare.

La fel ca și celelalte modele Thinkpad oferite în ultima vreme, și cel de față este livrat fără nici un CD, dispunând în schimb de o partiție protejată, unde utilizatorul își poate salva informațiile importante și unde se află imaginea sistemului de operare, care poate fi restaurat atunci când este necesar.

Concluzie: Chiar și după ce a migrat de la IBM la Lenovo, linia ThinkPad a reușit să-și păstreze caracteristicile și trăsăturile esențiale (inclusiv prețul mare), rămânând aceeași unealtă care va fi apreciată în mediile business și office. codrin_hosu@chip.ro

Monitor TFT	
	
NEC MULTISYNC 1980FXI	
Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■	
Ofertant:	Flamingo Computers
Preț:	2799 RON
Preț performanță:	8
DATE TEHNICE:	
Diagonală:	19 țoli
Tip matrice:	a-si TFT S-IPS
Luminozitate:	270 cd/m ²
Contrast:	600:1
Unghiuri de vizibilitate:	178°/178°
Timp de răspuns specificat de producător:	16 ms
Timp de răspuns măsurat de CHIP:	13,5 ms
	negru-alb-negru
Consum:	48 W

Nu cred că mai trebuie să facem o introducere pentru monitoarele NEC. Model după model, toate au influențat topurile. Singurul motiv pentru care 90GX2 este „doar” ocupantul locului al treilea pe podium este viteza de reacție greu de egalat a concurenților de pe primele două locuri. Însă pentru mine, 90GX2 va rămâne un model de referință. 1980FXi face parte dintr-o gamă cu totul diferită. Nu țintește către inima pasionaților de jocuri (13,5 ms nu-i chiar un timp atât de rău). DTP-iștii sunt cei vizați și nu numai: cei mai pretențioși, cei care prelucrează la nivel profesional imaginile foto (pregătire pentru printing etc.). Acest lucru se vede chiar înainte de a porni monitorul, după tipul (grosimea) display-ului, după piciorul pivotant, agreat de cei care fac DTP. Navigând prin meniuri, am descoperit o funcție foarte interesantă: în funcție de lumina ambientală, monitorul poate să-și reducă luminozitatea sau, din contră, să o crească, pentru a se asigura că utilizatorul are condiții optime și ergonomice de lucru. Facilitatea care diferențiază acest model de „restul” este posibilitatea setării a șase culori, adică pe lângă cele trei culori principale (R, G, B), aveți încă trei (Cyan, Yellow, Magenta). În modul analogic se poate seta inclusiv nivelul de negru, facilitate extrem de rară.

Concluzie: Un model recomandat pentru DTP și profesioniști în prelucrare grafică.

francisc_kurko@chip.ro

Placă grafică PCI-e	
	
ATI AIW X1900XT 256MB FM+DVB-T	
Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■	
Ofertant:	Skin Media
Preț:	1835 RON
Preț / Performanță:	10
DATE TEHNICE:	
Chipset:	R580
Cantitate memorie:	256 MB
Tip memorie:	DDR3
Bus memorie:	256 biți
Frecvență GPU / memorie:	500/954 MHz
Tip conectori:	DSUB, DVI, VIDEO, TV, FM
Tip alimentare:	Standard +PCI-e
Interfață:	PCI-e 16x

Seria plăcilor grafice din gama All In Wonder continuă, cel mai nou produs ce se alătură acestei familii fiind ATI AIW X1900XT 256MB FM+DVB-T. Deoarece seria X1900 este compatibilă pin la pin cu X1800, apariția modelului All In Wonder X1900 a avut loc odată cu lansarea celorlalte plăci din familie. Privită ca accelerator grafic, AIW X1900XT are la bază cipul grafic R580 cu frecvența de 500 MHz și memoria setată la 954 MHz. În testele uzuale a obținut următoarele rezultate: 8844 puncte în 3Dmark 2005 (1024x768 NOAA, NOAF), 36 fps în Quake 4, 44,5 fps în X3 Reunion și 30 fps în F.E.A.R. (1600x1200 AA4x AF16x). Însă ceea ce face specială această placă, la fel ca toate produsele All In Wonder, sunt funcțiile multimedia. Producătorul a optat și la acest model pentru un cip Microtune (2121F) ce poate prelua semnalul RF sau FM atât în formă digitală, cât și analogică. Urmează decodorul ATI Theater 200 care transformă semnalul din formă analogică în digitală. Software-ul ce însoțește produsul este unul de tip media center. Telecomanda are suportul necesar pentru controlarea tuturor funcțiilor oferite de programe, chiar și mouse-ul putând fi mișcat prin intermediul său.

Concluzie: Fiind un produs de ultimă generație de la ATI, AIW X1900XT va face mult mai plăcută experiența multimedia, în special pentru cei care sunt atrași de acest gen de soluții.

alex_costache@chip.ro

Placă grafică PCI-e	
	
ASUS EN7600GT	
Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■	
Ofertant:	Partenerii ASUS
Preț:	aprox. 815 RON
Preț / Performanță:	10
DATE TEHNICE:	
Chipset:	G73
Cantitate memorie:	256 MB
Tip memorie:	DDR3
Bus memorie:	128 biți
Frecvență GPU / memorie:	560/1400 MHz
Tip conectori:	DVI, VIDEO
Tip alimentare:	Standard
Interfață:	PCI-e 16x
OC frecvențe [MHz] spor performanță [%]:	
600/1560 8.12	

În topul plăcilor grafice adresate segmentului mainstream se adaugă în această lună proaspăt lansată 7600GT de la NVIDIA. ASUS are, așa cum ne-am obișnuit deja, și această variantă ce poartă „numele de cod” EN7600GT/2DHT. Aceste plăci sunt echipate cu cipuri grafice G73 la 560 MHz și memorii DDR3 setate la 1400 MHz (default). ASUS a optat la EN7600GT pentru răcirea standard NVIDIA, sistem ce acoperă exclusiv core-ul grafic. În teste, a obținut: 6049 puncte în 3Dmark 2005 (1024x768 NOAA, NOAF), 70,8 fps în Quake4, 44,5 fps în X3 Reunion și 58 fps în F.E.A.R. Jocurile au fost rulate în rezoluția 1280x1024 (F.E.A.R. 1280x960) NOAA și NOAF. Nota CHIP a lui ASUS EN7600GT (și anume 104.7) clasează acest produs în fruntea plăcilor pentru publicul larg. Aceasta este totodată și prima notă ce depășește pragul de 100. Cauza este aceea că acceleratorul care joacă rol de referință pentru celelalte (în funcție de care sunt calculate toate notele) este cel care a câștigat în testul de luna trecută. Această regulă se aplică de altfel în toate topurile de plăci video.

Concluzie: ASUS EN7600GT, ca toate plăcile 7600GT de la NVIDIA, reprezintă o investiție bună, fiind cel mai puternic accelerator de mainstream care a fost testat de CHIP (până acum). Însă răspunsul canadienilor există deja și se numește X1800GTO. Deocamdată, poziția de lider este deținută de NVIDIA. alex_costache@chip.ro

Monitor TFT

VIEWSONIC VA912

Evaluare CHIP: ■■■■□

Ofertant:	Elsaco Electronic
Preț:	1145 RON
Preț / performanță:	10

DATE TEHNICE:

Diagonală:	19 țoli
Tip matrice:	a-si TFT
Luminozitate:	250 cd/m ²
Contrast:	500:1
Unghiuri de vizibilitate:	160°/160°
Timp de răspuns specificat de producător:	8 ms
Timp de răspuns măsurat de CHIP:	13,5 ms negru-alb-negru
Consum:	36 W

VA912 este cel de-al doilea monitor Viewsonic pe care vi-l prezentăm luna aceasta. Din nou, fiind din seria A, este unul mai modest decât vârfurile de lance din seria X. Dar aceasta nu înseamnă că nu merită să intre „în calcule”.

Am observat de-a lungul timpului că se face mereu un compromis în ceea ce privește panoul. Nu există, din păcate, un panou care să se poată lăuda în același timp cu unghiuri maxime de vizibilitate, un timp de răspuns extraordinar de mic și pe deasupra să aibă și un gamut bun în mediul DTP. Modelul de față, de exemplu, vine cu un timp de răspuns destul de comun (în 2006), timpul real, măsurat de noi, fiind de 13,5 ms. Asta totuși nu-l exclude din lumea multimedia, unde se va descurca foarte bine: dacă veți dori să vizionați un film, nu veți fi (foarte) deranjați de efectul de „ghosting”. În plus, mai aveți și boxe încorporate, dacă pe biroul unde lucrați nu aveți ceva mai serios. Iată însă că legea compensației își face simțită și aici efectul, monitorul excelând îndeosebi la capitolul gamut, unde a avut, surprinzător, cea mai mare valoare pe care am obținut-o în cazul unui monitor de 19 țoli. Acest lucru se traduce printr-o paletă bogată de culori. Și încă un punct forte: contrastul măsurat este de 648:1 (luminanță alb 214, luminanță negru: 0.33).

Concluzie: În gama de mijloc, concurența are încă un reprezentant respectabil.

francisc_kurko@chip.ro

Placă de bază

MSI K8N DIAMOND PLUS

Evaluare CHIP: ■■■■

Ofertant:	Skin Media
Preț:	771 RON
Preț / Performanță:	9

DATE TEHNICE:

CPU socket:	Socket 939
Chipset:	nForce4 SLiX16
Bancuri memorie:	4
Cantitate maximă de memorie:	4 GB
Sloturi:	2xPCIe x1, 2xPCIe x16, 2xPCI
Sunet:	Creative CA0106-DAT 7.1
Extra:	Dual GigabitLan, 6xSATA, nvRAID

Utile celor care vor să se joace la rezoluții mari sau celor care au în plan un upgrade, plăcile cu SLI sunt soluția de vârf a momentului. Un trend recent în lumea plăcilor de bază este soluția de răcire silențioasă, fără nici un ventilator în mișcare. În ciuda heatpipe-ului dintre Northbridge și Southbridge, cooler-ul MSI folosește în continuare un ventilator. Din proprie experiență, vă spunem că, mai devreme sau mai târziu, acesta va fi unul din principalii generatori de zgomot din carcasă.

De remarcat că dotările sunt la înălțime. Enumerăm aici suportul pentru SATA (atât din chipset-ul nForce4, cât și din Sil 3112), FireWire, conexiunile digitale de audio in/out. Dacă restul lumii a mers pe mâna codec-ului AC'97, MSI a integrat pe K8NDiamond Plus un cip de sunet (Creative CA0106-DAT), folosit și de clasicul SoundBlaster Live! 24-bit. Cipul este capabil să lucreze cu stream-uri de 24 de biți, fără a avea însă accelerare audio 3D. BIOS-ul stă foarte bine, motiv pentru care placa a obținut în teste scoruri onorabile. Raportăm aici 206 puncte în Sysmark2004, 25104 puncte în 3DMark2001, 89 fps în FarCry, iar codarea DivX a fost terminată în 15 m și 17s.

Concluzie: Această placă a reușit să ne impresioneze doar prin prisma dotării excesive, „overkill” pentru majoritate. mihai_barbat@chip.ro

Kit desktop tastatură și mouse wireless

BENQ X530 WIRELESS DESKTOP COMPANION

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: **Partenerii BenQ**
 Preț: **92 RON**
 Preț / performanță: **10**

DATE TEHNICE:

Tehnologie wireless: **27 MHz RF**
 Interfață: **USB/PS2**
 Construcție: **tehnologie X-Structure Key**
 Mouse: **optic, 800dpi**
 Taste multimedia: **Internet, E-mail, Media Player Playback**

Placă grafică PCI-e

GECUBE GC-X1800GTOD-VID3 256MB

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: **Skin Media**
 Preț: **1327 RON**
 Preț / Performanță: **9**

DATE TEHNICE:

Chipset: **R520**
 Cantitate memorie: **256 MB**
 Tip memorie: **DDR3**
 Bus memorie: **256 biți**
 Frecvență GPU / memorie: **500/1000 MHz**
 Tip conectori: **DVI, VIDEO**
 Tip alimentare: **Standard +PCI-e**
 Interfață: **PCI-e 16x**
 OC frecvențe [MHz] | spor performanță [%]:
565/1240 | 11.09

Placă de bază

GIGABYTE GA-K8N51PVMT-9

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant: **Partenerii Gigabyte**
 Preț: **316 RON**
 Preț / Performanță: **10**

DATE TEHNICE:

CPU socket: **Socket 939**
 Chipset: **nForce430+Geforce6150**
 Bancuri memorie: **4**
 Cantitate maximă de memorie: **4 GB**
 Sloturi: **1xPCIe x1, 1xPCIe x16, 2xPCI**
 Sunet: **AC97 Realtek ALC880 7.1**
 Extra: **GigabitLan, 4xSATA, nvRAID**

Oferta de periferice multimedia începe să fie din ce în ce mai generoasă cu utilizatorii. Dacă până nu demult, atunci când vorbeam de un mouse, o tastatură sau chiar un kit multimedia ce le conține pe amândouă nu rosteam multe nume de producători, numărul acestora a crescut de-a lungul vremii. Acest lucru a adus și o creștere a calității produselor, motivul fiind concurența dintre acestea. BenQ are produse și pe acest segment de piață, X530 fiind a doua generație de kit multimedia cu design în formă de scoică. Legătura la PC se poate face și prin port USB și prin unul PS2, iar frecvența la care lucrează X530 este de 27 MHz. Tastatura are la bază tehnologia de construcție X-Structure, care combină tastele ce sunt specifice unui notebook cu adâncimea la care se apasă, ea fiind un pic mai mare față de o tastatură de laptop. Pe lângă butoanele obișnuite ce se găsesc pe orice tastatură, BenQ a adăugat încă 13 cu funcții multimedia. Mouse-ul este unul normal ce are în dotare cele trei butoane clasice. Însă dezavantajul acestui produs, ca de altfel al tuturor perifericelor wireless, este funcționarea pe baterii, ele fiind mari consumatoare ale acestei resurse.

Concluzie: Deoarece nu are caracteristici ieșite din comun, BenQ x530 este oferit la un preț scăzut, ce îl plasează înaintea altor produse de acest gen. Dar totul este până la urmă doar o problemă de gust...

alex_costache@chip.ro

Odată cu apariția pe piață a lui X1900, canadienii au scos din roadmap modelul pe care l-a înlocuit, X1800. Acesta părea a fi sfârșitul seriei X1800, gama ATI cuprinzând la acel moment toate segmentele pieței de acceleratoare grafice. Nevoia unei plăci grafice care să concureze cu 7600 de la NVIDIA a dus la apariția unui nou model destinat mainstream-ului: X1800GTO. Primul astfel de accelerator ce ajunge în laboratorul CHIP poartă semnătura GECUBE: GC-X1800GTOD-VID3 256MB. Având la bază nucleul R520, X1800GTO se încadrează în această categorie, fiind un descendent al seriei X1800 cu pipeline-uri dezactivate. El numără 12 astfel de unități de procesare a pixelilor. Frecvența la care rulează core-ul grafic este de 500 MHz, în timp ce memoriile sunt setate la 1000 MHz. Rezultatele testelor au plasat X1800GTO GECUBE sub 7600GT, dar în același timp peste câștigătoarea din testul comparativ de luna trecută. Concret, placa a obținut următoarele punctaje: 6843 puncte în 3Dmark 2005 (1024x768 NOAA, NOAF), 43,9 fps în Quake4, 41,5 fps în X3 Reunion și 35 fps în F.E.A.R. (1600x1200 NOAA NOAF).

Concluzie: Deși în urma testelor GECUBE GC-X1800GTO-VID3 nu a reușit să surclaseze ocupanta locului întâi, această placă ar putea prezenta potențial din alt punct de vedere: cele 4 pipeline-uri dezactivate.

alex_costache@chip.ro

Ca întotdeauna, nebunia graficii din cele mai recente jocuri obligă la upgrade-uri continue și foarte costisitoare. Există și persoane care fac și altceva cu calculatorul în afara jocurilor. Pentru aceștia din urmă, o placă grafică „puternică” și care costă 200-300 de dolari chiar nu merită. Până nu demult, cei din casa graficii onboard aveau doar alternative gen Via Unichrome (&co.) - cipuri grafice la nivelul sfârșitului anilor 90', dar odată cu noile GeForce6100 și 6150, lucrurile s-au schimbat. Grafica onboard a trecut de anii 90' și a ajuns la nivelul lui 2001-2002. Testată conform protocolului din comparativul de Socket 939 (procesor Athlon64 3800+, placă grafică ATI X800 XT, 2x512 MB RAM 2-2-2-5), placa Gigabyte a obținut 208 puncte în Sysmark2004, 25436 în 3Dmark 2001 și 90 fps în FarCry. În ciuda unui BIOS mai sărac, rezultatele clasează acest model Gigabyte în prima jumătate a clasamentului. Placa punctează și prin prisma dimensiunilor: fiind un μ ATX, aceasta poate fi integrată într-o carcasă de dimensiuni mici, numai bună pentru un mediu Office.

Concluzie: Achiziționarea unei plăci grafice performante este motivată doar dacă discutăm despre jucători înrăiți. Cei cu buzunare mai modeste pot lua în considerare oricând plăcile NVIDIA cu grafică onboard – la 800x600 (normal, fără anti-aliasing și anisotropic filtering), multe jocuri fiind încă accesibile. mihai_barbat@chip.ro

Tuner TV

GIGABYTE DIGITAL THEATER HYBRID TV CARD GC-PTV-TAF

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant:	Partenerii Gigabyte
Preț:	280 RON
Preț / Performanță:	9

DATE TEHNICE:

Tip:	Intern
Chipset:	SAA7131E
Conectori Input / Output:	Antenă TV, FM, audio in, video compozit, s-video in
Formate TV:	PAL, NTSC, SECAM, DVB-T
Dotări extra:	antenă TV, cablu audio stereo
Alte funcții:	Timeshifting

Digital Theater Hybrid TV Card GC-PTV-TAF este numele unui alt tuner TV intern bazat pe decodorul Philips SAA7131E și oferit de Gigabyte.

Și în acest caz proiectanții au mers pe linia de circuite integrate produse de Philips pentru a deservi acest gen de soluție TV pe PC. Pe lângă decodorul SAA7131E și tunerul 8275AC1 de la olandezi, Gigabyte are prezent pe această placă și un cip ce se ocupă de prelucrarea digitală a semnalului primit: TDA10046A. Acesta din urmă este produs tot de Philips. Spre deosebire de tunerul SnaZio*, Gigabyte Digital Theater Hybrid TV Card GC-PTV-TAF prezintă intrări separate pe PCB pentru audio, video compozit și S-Video. Senzorul de telecomandă se interfațează la calculator prin intermediul USB-ului, ceea ce face necesară existența unui astfel de port liber. Aplicația ce însoțește produsul este oferită de Cyberlink, și anume Power Cinema 4.0. Prin acesta, calculatorul se transformă într-un adevărat centru multimedia, iar telecomanda vine ca un suport necesar. Datorită funcțiilor pe care le oferă, controlul asupra PC-ului este total: viziune TV, fișiere locale: poze, audio, video.

Concluzie: Cu toate că are un preț un pic mai ridicat față de tunerele TV obișnuite, acesta este justificat de funcțiile pe care Digital Theater Hybrid TV Card GC-PTV-TAF le oferă în plus. alex_costache@chip.ro

Sursă alimentare PC

LC POWER SCORPIO LC6480S

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■

Ofertant:	PC Coolers
Preț:	298 RON
Preț / Performanță:	8

DATE TEHNICE:

Specificat (3,3/5/12V1/12V2):	32/38/18/18/A
Măsurat (3,3/5/12V1/12V2):	24/28/18/15 A
Tensiune alimentare:	195±240 V AC, PFC activ
Putere sursă +5VSB:	10 W
Conectori Mx/mx/A/PCIe/SATA:	4/2/1+1/1/2
Eficiența la 10/20/15A din 3,3/5/12V: 73,68% la 313W	
Ventilator:	1x8 cm + 1x12 cm
Putere specificată/măsurată:	480W/480W

Despre prima sursă primită spre testare de la LC Power putem spune că iese în evidență față de concurență doar prin culoarea albastră a sursei, a conectorilor și a cablurilor sleeveuite. Cifrele de pe etichetă corespunzătoare curenților maximi admiși sunt fanteziste și nu respectă aritmetica elementară. Fără nici o condiție de limitare de putere, excepție făcând doar puterea totală, cifrele ar corespunde unei puteri totale de 750W, evident departe de cei 480W putere maximă admisă. Pentru încărcare la puterea maximă a fost necesară o anumită alegere a combinației de curenți, respectiv 14/20/13/13/0,8/2,5 A. Cu această combinație, sursa a funcționat corect în limitele de stabilizare admise, dar cele două ventilatoare au avut de lucru, chiar dacă eficacitatea sursei este medie. Managementul cablurilor este total în sensul că toate cablurile sursei pot fi detașate, chiar și cel principal. Conectorii folosiți pentru aceasta sunt aproape identici la ambele capete, excepție făcând cablurile SATA. Dintr-un anumit punct de vedere, este mai comod așa, dar se încalcă regula prin care nici o sursă de tensiune nu trebuie să aibă conectori de tip tată pe partea unde se generează tensiunea.

Concluzie: Pentru valori de curenți în limita sau chiar mai mici decât cei specificați în combinația puterii maxime, sursa LC Power funcționează corect și arată deosebit în sistemul dumneavoastră. vasile_prodan@chip.ro

Placă grafică PCI-e

LEADTEK WINFAST PX 7900GTX TDH EXTREME 512

Evaluare CHIP: ■■■■■

Ofertant: Skin Media
 Preț: **2311 RON**
 Preț / Performanță: 9

DATE TEHNICE:

Chipset:	G71
Cantitate memorie:	512 MB
Tip memorie:	DDR3
Bus memorie:	256 biți
Frecvență GPU / memorie:	675/1660 MHz
Tip conectori:	DVI, VIDEO
Tip alimentare:	Standard +PCI-e
Interfață:	PCI-e 16x
OC frecvențe [MHz] spor performanță [%]:	690/1740 2.54

Monitor TFT

BENQ FP93V

Evaluare CHIP: ■■■■■

Ofertant: Partenerii BenQ
 Preț: **1142 RON**
 Preț / Performanță: 10

DATE TEHNICE:

Diagonală:	19 țoli
Tip matrice:	a-si TFT TN
Luminozitate:	270 cd/m ²
Contrast:	550:1
Unghiuri de vizibilitate:	140°/140°
Temp de răspuns specificat de producător:	8 ms
Temp de răspuns măsurat de CHIP:	9 ms negru-alb-negru
Consum:	40 W

Carcasă desktop ATX

CHIEFTEC MAESTRO AE-01B-B

Evaluare CHIP: ■■■■■

Ofertant: Ultra PRO Computers
 Preț: **537 RON**
 Preț / Performanță: 8

DATE TEHNICE:

Construcție:	Carcasă din oțel, mască din aluminiu
Bay-uri externe / interne:	1 x 5.25" / 4 x 3.5"
Placă de bază / sursă:	ATX / standard ATX
Ventilație:	1 x 80 mm, 2 x 60 mm, 2 fante de aerisire laterale
Panou frontal:	4 x USB2.0, 1 x IEE1394, Audio in/out
Dimensiuni:	425 mm x 430 mm x 155 mm
Greutate:	10 kg

Deși acceleratoarele grafice din seria 7900 au fost lansate în urmă cu aproximativ o lună, pe piață există deja modele overclockate din fabrică. Prima astfel de placă ajunsă în laboratorul CHIP poartă semnătura Leadtek. Frecvențele standard la aceste modele sunt de 650 MHz pentru core-ul grafic și 1600 MHz pentru memorii. Pe lângă acestea, inginerii de la Leadtek au adăugat pentru modelul WinFast PX 7900GTX TDH Extreme 25 MHz la GPU și 60 MHz la memorii. În rest, 7900GTX de la Leadtek păstrează linia plăcilor din această serie. Odată cu relansarea seriei 7, NVIDIA a venit și cu driver-e noi (care din păcate nu au fost sincronizate perfect cu apariția plăcilor) cu care am și testat: versiunea 84.21. În aceste condiții, WinFast PX 7900GTX TDH Extreme s-a clasat în imediata apropiere a câștigătoarei de luna trecută: X1900XTX (chiar a surclasat una dintre ele datorită dotărilor mai bune) în topul adresat zonei de high-end. Rezultatele raportate în urma testelor au fost: 10967 de puncte în 3Dmark 2005 (1024x768 NOAA, NOAF), 57,4 fps în Quake4, 50,7 fps în X3 Reunion și 45 fps în F.E.A.R. (1600x1200 AA4x AF16x).

Concluzie: Deși nu prezintă frecvențe mult mai ridicate față de versiunea standard, placa demonstrează că și acești „monștri” ai procesării grafice mai pot fi încă împinși spre limită și, în plus se și garantează pentru aceste frecvențe.

alex_costache@chip.ro

A trecut ceva timp de când n-am mai avut un monitor BenQ în laborator. Dar și când l-am primit... pe scurt, nu te poate lăsa indiferent. Aceasta dacă sunteți adeptul albului imaculat, acrilic, ce caracterizează de obicei calculatoarele Apple. Colegul meu Mihai Bărbat testa un iMac, iar efectul Apple se resimțea în felul următor: unii colegi, văzând monitorul pe biroul meu, întrebau dacă nu cumva e un alt produs cu „mărul pe el”. Ei bine, nu. Chiar dacă un Apple Mini Mac s-ar potrivi de minune la baza standului. Și pentru ca efectul mărului să fie deplin, în setările prestabilite de culoare am descoperit chiar și standardul Mac... Dar acest monitor nu se adresează doar celor care vor să impresioneze sau dau orice sau oricât pentru a impresiona. Nu este vorba de un monitor care arată bine și atât. Are un panou rapid, de doar 9 ms (măsurat de noi), care îl recomandă și gamerilor, dar și pentru multimedia. De asemenea, culorile sunt bogate (gamut bun) și are un contrast bun (561:1). Ceea ce am remarcat este display-ul foarte luminos (luminanță alb 261 de lumeni, mult peste medie la monitoarele de 19 țoli). Punctul slab, călcăiul lui Ahile, ar fi unghiul de vizibilitate redus, specific panourilor TN, de 140 de grade.

Concluzie: Per total, avem de-a face cu un produs ce ne-a lăsat o impresie bună și care a spart monotonia negrului sau griului, caracteristic majorității monitoarelor.

francisc_kurko@chip.ro

Carcasele de acest tip sunt rare și de aceea, când sunt întâlnite, sunt apreciate. Chieftec Maestro poate fi soluția miraculoasă de câștigare a câtorva centimetri pătrați pe biroul dumneavoastră, fiind posibilă instalarea monitorului pe unitatea centrală. În spiritul Chieftec, Maestro este o carcasă robustă, cele 10 kg trădând construcția din oțel. Rezultatul este o carcasă care nu dă nici o șansă vibrațiilor și care poate suporta chiar și monitoare mai grele. În cazul în care folosiți un birou de înălțime standard și un monitor TFT, veți obține un anumit disconfort din faptul că cei 16 cm ai carcusei se vor adăuga la lungimea piciorului monitorului și veți fi obligați să priviți „de jos” la acesta. Această poziție nu e tocmai confortabilă în special din cauza faptului că unghiurile de vizibilitate ale TFT-urilor variază cel mai mult pe verticală. Carcasa are și potențial bun de aerisire, proporțional cu sacrificarea silențiozității sistemului: un locaș pentru un ventilator de 80 mm și două pentru ventilatoare de 60 mm, dimensiuni la care inevitabil avem parte și de zgomot. Veți aprecia cu siguranță masca din aluminiu cu un aspect elegant și panoul frontal.

Concluzie: O carcasă elegantă și practică, ce vă poate elibera biroul pentru un preț de achiziție cam piperat, caracteristic tuturor produselor la care alternativele nu sunt multe.

benjamin_onat@chip.ro

Plăci de bază

**DFI NF4 INFINITY
DFI NF4 SLI INFINITY**

Evaluare CHIP: ■■■■■

Ofertant:	Torent Computers
Preț:	309 / 409 RON
Preț / Performanță:	10 / 10

DATE TEHNICE:

CPU socket:	Socket 939
Chipset:	nForce4 / nForce4 SLI
Bancuri memorie:	4
Cantitate maximă de memorie:	4 GB
Sloturi:	2xPCIe x1, 1xPCIe x16, 3xPCI / 2xPCIe x1, 2xPCIe x16, 3xPCI
Sunet:	AC97 Realtek ALC650 5.1
Extra:	GigabitLan, 4xSATA, nVRAID

Despre plăcile DFI am spus multe de-a lungul vremii. Testele noastre au arătat că la DFI overclocking-ul este la el acasă. Prețul plătit pentru vârfurile de gamă de la DFI este totuși un pic cam mare, dar este și normal, deoarece ele nu sunt construite pentru oricine. Cine știe ce vrea plătește prețul performanței. Seria Infinity vine să acopere zona de mainstream a plăcilor de bază. Cu mai puține dotări decât rivalele lor din seria LanParty, cu un BIOS mai cu picioarele pe pământ, cu un număr de conectori SATA mai modest (încă nu cunosc pe nimeni care folosește toți cei 8 conectori ai modelelor de vârf), seria Infinity este mult mai accesibilă. Testat conform protocolului Socket 939, modelul DFI NF4 SLI Infinity a obținut 208 puncte în Sysmark2004, 25846 puncte în 3Dmark2001, 95,83 fps în FarCry. Varianta fără SLI a obținut 25973 puncte în 3Dmark2001 și 95,16 fps în FarCry. Așadar, diferențele de performanță între cele două plăci sunt insesizabile. Cum este și normal, cea mai ieftină placă (modelul Infinity) devine așadar prima opțiune. BIOS-ul dispune de un set suficient de opțiuni, peste media celorlalte plăci din gama mainstream. Lipsește însă Memtest-ul, foarte util atunci când căutăm limita maximă de funcționare a memoriilor.

Concluzie: Recomandăm aceste două plăci celor care nu aleargă după dotări în exces și care vor o placă de bază cu pedigree la un preț accesibil.

mihai_barbat@chip.ro

Pocket PC

**FUJITSU-SIEMENS
POCKET LOOX N520**

Evaluare CHIP: ■■■■■

Ofertant:	Flamingo Computers
Preț:	1499
Preț / Performanță:	9

DATE TEHNICE:

CPU:	Intel XScale PXA270 312 MHz
Cantitate de memorie internă:	128 MB
Rezoluție ecran:	320 x 240 (culori 64K)
Sistem de operare instalat:	Microsoft Windows Mobile Pocket PC 5.0
Sloturi:	Multimedia Card , Secure Digital Card
Conectică:	WiFi, IrDa, USB 1.1,
Extra:	Receptor GPS

Dacă până de curând puneam la îndoială viitorul PDA-urilor, întâlnirea cu Pocket LOOX N520 mi-a readus încrederea și o plăcere în utilizare demnă de un produs Apple. Până acum, am privit circumspect viitorul PDA-urilor din cauza aflului de telefoane inteligente (smartphone-uri). Gadget-uri ce acumulează din ce în ce mai multe dotări, din păcate, smartphone-urile încă nu au convins pe nimeni la capitolul interfață cu utilizatorul (tastatură și ecran foarte mic). Ce-i lipsea PDA-ului? Vă spunem noi, modulul de GPS integrat. Am testat pe drumurile din Brașov acest PDA cu software-ul iGO. Conduși de perechea Pocket LOOX N520+iGO, am ajuns foarte repede la destinație ghidați de vocea PDA-ului, tot timpul promptă și precisă. Acesta a recalculat instantaneu traseul atunci când din neatenție am ratat virajul indicat de hartă. Jucăria este indispensabilă șoferilor care se respectă și care nu vor să se rătăcească atunci când conduc pentru prima dată într-un oraș nou sau în altă țară. Ecranul nu strălucește, fiind capabil doar de o rezoluție de 320x240 pixeli cu 65000 de culori. Dotarea nu-l recomandă așadar pentru aplicații intensive, destinate modelelor de vârf. Modulul GPS depășește însă orice lipsă, acesta meritându-și toți banii.

Concluzie: Șoferi, a venit și vremea voastră, cu Fujitsu-Siemens Pocket LOOX N520 vă veți găsi tot timpul drumul, ajutați direct de sateliții GPS.

mihai_barbat@chip.ro

Kit tastatură și mouse laser

LOGITECH DESKTOP MX5000 LASER

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■	
Ofertant:	Ultra PRO Computers
Preț:	684 RON
Preț / performanță:	8
DATE TEHNICE:	
Transmisie / conectare:	Bluetooth 2.0 ERD / Dongle Bluetooth USB
Mouse nume / tip / rezoluție:	Logitech MX1000 / laser / 800dpi
Dotări mouse:	Bază pentru încărcare rapidă, acumulator Li-Ion, indicator încărcare acumulatori, scroll vertical/orizontal, butoane back/forward
Tastatură:	Logitech MX5000
Extra:	Afișaj LCD, panou touch sensitive, funcție de hub bluetooth
Alimentare:	4 baterii AA

Kit-ul Desktop MX5000 Laser este o combinație reușită între tastatura multimedia de vârf MX5000 și mouse-ul bun la toate MX1000. Nu voi insista asupra mouse-ului care vă este familiar. Precizez doar că este un urmaș demn al lui MX700, primul mouse fără fir care se comporta la fel de bine ca unul „wired” și că a fost inclus de Logitech într-un număr mare de combinații tastatură și mouse. Tastatura este printre „cele mai multimedia” pe care am pus mâna. Dacă v-ați obișnuit cu conceptul de „plug and play” pentru tastatură, acum veți avea o surpriză: este „plug”, dar până la „play” aveți de studiat bine manualul și software-ul (excepțional) de configurare al tastaturii.

Prima și cea mai impresionantă dotare a acestei tastaturi este LCD-ul integrat în două culori care, în combinație cu software-ul livrat, face minuni: vă afișează mesaje din messenger, numele melodiei din Winamp, temperatura din cameră și alte detalii (programabile). Aproape la fel de incitant este panoul de control multimedia „touch sensitive” ce vă dă posibilitatea să faceți zoom, să controlați volumul și funcțiile de tip play/next într-un mod „digital”.

Concluzie: Un produs demn de (re)numele Logitech. O tastatură de nota zece, care vă va schimba complet experiența multimedia și va atrage invidia prietenilor! Păcat de prețul prohibitiv.

beniamin_onat@chip.ro

Kit accesorii laptop

THRUSTMASTER NOMAD'S PACK WIRELESS 2

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ □	
Ofertant:	Ubi Soft Romania
Preț:	122 RON
Preț/Performanță:	9
DATE TEHNICE:	
Conectare la PC:	USB
Caracteristici NumPad:	NumPad USB + USB Hub (cu 2 porturi), prelungitor cablu USB
Accesorii:	căști earbuds
Mouse optic:	Wireless, 800 dpi

Avantajul mobilității oferite de notebook-uri este reprezentat în mare parte de formatul mic și de integrarea perifericelor. Iar cum integrarea presupune minimizare și renunțare la „mofturi”, ergonomia are de suferit. Dacă mouse-ul poate fi înlocuit cu succes de touchpad în majoritatea aplicațiilor office, lipsa NumPad-ului e mai greu de ignorat. De aceea, e binevenită ideea producătorului Thrustmaster de a crea un NumPad-ul atașabil. Acesta se conectează prin portul USB și joacă și rol de hub USB cu două porturi. Tastele acestuia sunt slim, asemănătoare celor din notebook-uri. Alături de NumPad, în kit mai este prezent și un mouse optic pentru notebook-uri cu scroll. Partea interesantă a acestui mouse este sistemul de încărcare a acumulatorilor, ce constă într-un banal cablu jack-jack care leagă mouse-ul de receiver-ul conectat pe USB, permițând astfel încărcarea fără a avea la dispoziție vreo priză și chiar folosirea mouse-ului pe timpul încărcării. Alte accesorii incluse în kit sunt un set de căști earbuds cu un sistem interesant de strângere a segmentului de fir neutilizat și un prelungitor USB care folosește același sistem retractil prezent la perechea de căști.

Concluzie: Acest kit e una din puținele soluții de acest gen de pe piață, deloc ieftin, dar merită achiziționat dacă lucrați intensiv în aplicații precum Microsoft Excel unde NumPad-ul e vital.

beniamin_onat@chip.ro

Telefon Combi DECT /VoIP

PREMIER NOBLESSE VOIP

Evaluare CHIP: ■ ■ ■ ■ ■	
Ofertant:	SigmaNET Computers
Preț:	240 RON
Preț/Performanță:	8
DATE TEHNICE:	
Agendă internă:	200 de nume și numere
Identificare apelant (CLIP):	da /memorie de 30 numere
Căutare telefon:	da
Handsfree Speakerphone:	încorporat
Blocare tastatură:	da
Conectare la PC:	USB 1.1
Alimentare telefon/stație:	Acumulatori 2xAAA Ni-MH/rețea
Blocare numere /prefix:	Da /da

Combinăția telefon wireless DECT și VoIP (Skype, MSN, SJ-Phone, Net2Phone etc.) este soluția optimă pentru oameni activi, care stau puțin la birou, dar care își desfășoară activitatea relativ aproape de unitatea de bază. Costul convorbirilor este minim, mai ales dacă partenerii de convorbire utilizează și ei un program de telefonie prin internet. Instalarea pentru linia fixă (centrale analogice /PSTN) se face ușor, pentru telefonie prin internet, ceva mai complicat (trebuie doar să știți că deocamdată este compatibil doar cu Skype 1.4, nu și cu versiunea 2.0). Nu la fel de ușor se fac setările de telefon, și nu din vina telefonului sau a meniurilor, ci din cauza numărului mare de opțiuni și setări disponibile. Telefonul dispune și de un ceas intern, putând fi afișată data și ora la care a fost efectuată o anumită convorbire. Pentru VoIP se poate modifica status-ul chiar din telefon. Aspectul telefonului este elegant, forma lui permițând utilizarea comodă cu o singură mână. Pentru sonerie sunt disponibile nouă melodii polifonice și nouă monofonice cu 10 niveluri de volum, putând fi setate melodii diferite pentru apelare VoIP sau fix.

Concluzie: Investiția într-un astfel de telefon este răsplătită imediat prin comoditatea în exploatare dar și după primirea primei facturi în care nu mai apar convorbirile făcute VoIP.

vasile_prodan@chip.ro

Windows XP x86 vs. Windows XP x64

Războiul platformelor

Chiar dacă aparent IT-ul se află într-o goană nebună, acesta se sprijină pe fundații bine concepute, direcția spre care se îndreaptă fiind gândită de mult timp.

Mihai Bărbat

IT-ul este fără îndoială una dintre cele mai alerte industrii. Pe piață apar neîncetat produse noi, fiecare contribuind cumva la ridicarea nivelului de performanță. Dacă scena procesoarelor sau a plăcilor grafice ne-a bulversat total în ultimii ani, schimbarea impusă de trecerea de la 32 la 64 de biți se petrece însă mult mai lent.

Istoric

Dacă stăm bine să ne gândim, observăm că de-a lungul istoriei au fost foarte puține momente de acest gen. Anii '80 au marcat trecerea de la procesoarele pe 8 biți la cele pe 16 biți. Atunci, calculatoarele și-au schimbat Z80-urile cu noile apariții pe 16 biți de la Intel

(8086, 80286) sau Motorola 68000 (folosite în principal de Amiga și Atari). Schimbarea petrecută la nivel hardware a atras după sine și suportul software, de altfel lucru perfect normal. Sistemele de operare s-au adaptat imediat noilor specificații tehnice și s-au folosit din plin de avantajele aduse. La mijlocul deceniului 8, industria a făcut apoi trecerea la procesoarele pe 32 de biți, de atunci și până acum majoritatea PC-urilor fiind echipate de acestea.

Procesoarele

Ce înseamnă de fapt un procesor pe 64 de biți? Etichetele cu 16 biți, 32 biți sau 64 biți se referă la setul de date cu care un procesor poate lucra sau, mai în detaliu, la numărul de biți pe care-l poate stoca un registru de uz general. Tehnic vorbind, procesoarele pe 64 de biți pot opera cu numere de 4,3 miliarde de ori mai mari decât CPU-urile pe 32 de biți. Până la urmă, aceasta este calitatea unui procesor pe 64 de biți. În nici un caz nu se pune problema unei procesări de două ori mai rapide. Atunci când un programator care folosește un procesor pe 32 de biți se lovește de mesaje de eroare ce indică overflow, el poate utiliza un tip de date long (de ex. long int). Aici compilatorul folosește doi regiștri pentru MSB-ul (most significant byte), respectiv LSB-ul (least significant byte) datei de tip integer - se fac calcule cu o precizie de 64 de biți utilizând un procesor pe 32 de biți. Penalizarea de performanță este evidentă, în schimbul ei preferându-se oricând un CPU cu adevărat pe 64 de biți.

DICȚIONAR

» Procesoare

ALU (arithmetic logic unit) - O componentă comună tuturor procesoarelor. Unitățile ALU se ocupă de calculele aritmetice de bază.

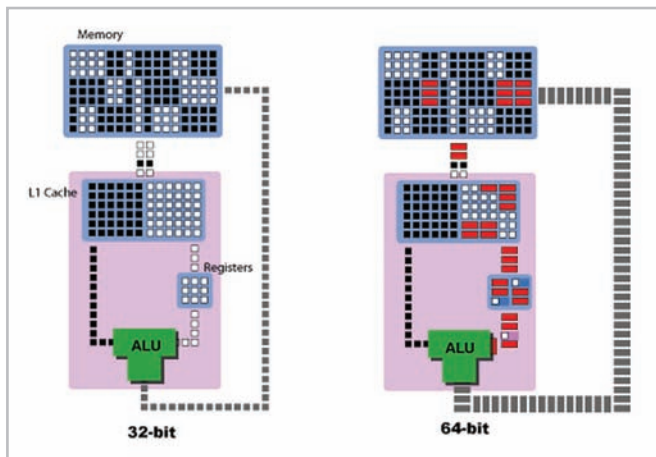
PC (program counter) - Un registru de procesor care indică poziția curentă din secvența de instrucțiuni. În funcție de arhitectură, acesta stochează fie adresa instrucțiunii care este executată, fie adresa instrucțiunii ce urmează a fi executată.

Registru - O zonă de memorie foarte mică, dar și foarte rapidă utilizată pentru a oferi acces rapid către datele des folosite. Atunci când operează calcule, majoritatea procesoarelor mută datele din memoria RAM în regiștri, fac calculele și mută rezultatul înapoi în memoria RAM (arhitectura load-store). Regiștrii unui procesor se află în topul ierarhiei și oferă cea

mai rapidă cale de acces la date. Utilizarea lor pentru stocarea datelor frecvent folosite este primordială și critică pentru performanța unui sistem. Alocarea acestora este făcută de către compilator.

IR (instruction register) - Parte componentă a unității de control din procesor care stochează instrucțiunea ce se execută curent. Fiecare instrucțiune ce urmează a fi executată este încărcată în IR în timp ce este decodată, pregătită și în final executată. Procesoarele mai complexe folosesc o organizare de tip Pipeline, unde fiecare stagiu se ocupă în paralel de „bucățica” lui de decodare, preparare și execuție.

PSW (program status word) - Un registru care conține informații cu privire la starea programului aflat în execuție.

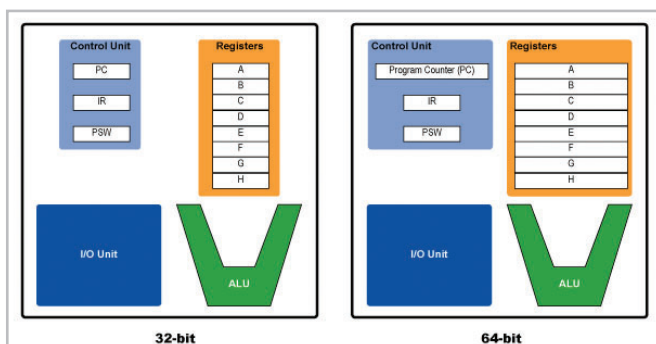

Cu negru am evidențiat instrucțiunile, cu alb datele ce urmează a fi prelucrate, iar căsuțele gri reprezintă rezultatele. Se poate observa că nu avem de-a face peste tot doar cu date pe 64 de biți. În cazul procesoarelor pe 64 de biți s-a dublat lățimea fluxului de date. Automat s-au dublat și regiștrii procesorului și căile de date interne legate la acesta.

Alt domeniu de aplicabilitate pentru procesoarele pe 64 de biți este criptografia. În cazul acesteia se lucrează cu factorizări și operații pe numere întregi foarte mari, dimensiunea lor fiind direct proporțională cu nivelul de securitate dorit.

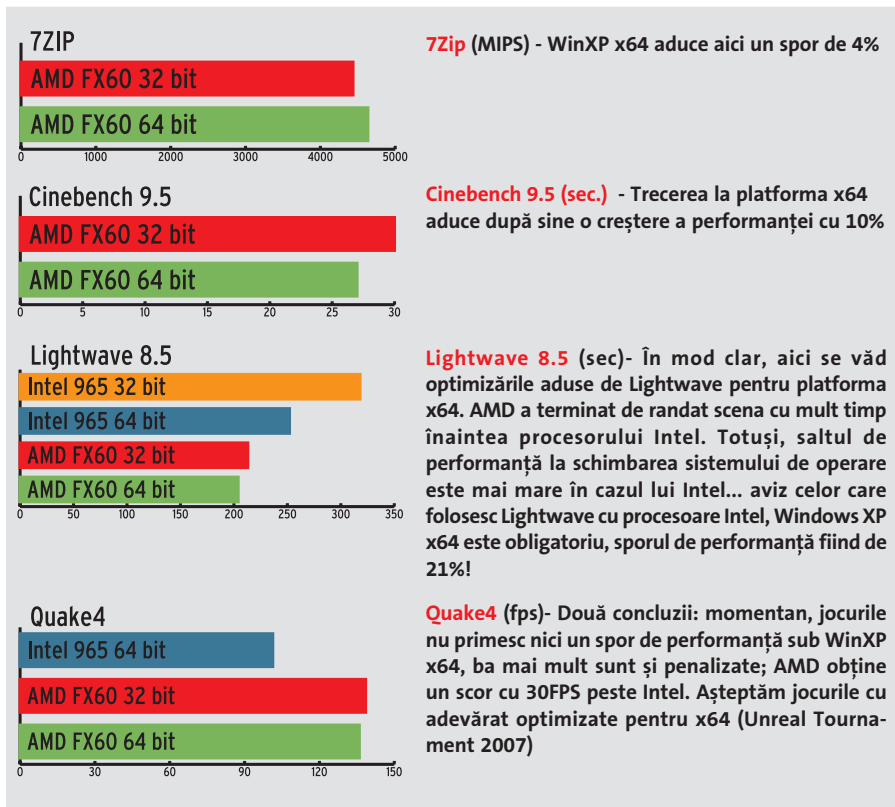
Software

Un procesor destinat publicului larg este ca și mort fără suport software. Din acest motiv, pentru o lungă perioadă de timp procesoarele Athlon64 nu s-au putut bucura de software nativ. Lipsa în primul rând sistemul de operare, și mă refer aici la Windows pe 64 de biți. Întârzierea cu care Microsoft a răspuns schimbării de tehnologie a ridicat foarte multe semne de întrebare și a dat naștere la o sumedenie de teorii conspiraționiste. S-a vorbit pe bună dreptate despre alianța strategică cu Intel, conglomeratul Wintel. Nu putem confirma nimic, putem doar să spunem că adevărul este, ca întotdeauna, undeva la mijloc. Interesant a fost însă că Microsoft a lansat Windows XP x64 la foarte scurt timp după ce au fost scoase pe piață și procesoarele Intel pe 64 de biți. Dacă până atunci AMD a fost mai tot timpul în urma gigantului din Santa Clara, situația s-a schimbat atunci brusc. Setul de instrucțiuni x64 a fost definit de AMD și copiat apoi de Intel sub numele de EMT64.

Regiștrii din procesoarele pe 64 de biți sunt de două ori mai largi comparați cu cele pe 32 de biți. Regiștrul de instrucțiuni (IR), cel care notează instrucțiunea ce se execută în mod curent, și-a păstrat dimensiunea.

WindowsXP x64

Sistemul de operare prezentat de Microsoft este construit pe platforma Windows Server 2003 SP1. Acest detaliu este îmbucurător, familia de SO-uri orientată către zona de servere fiind ceva mai sigură și mai stabilă.

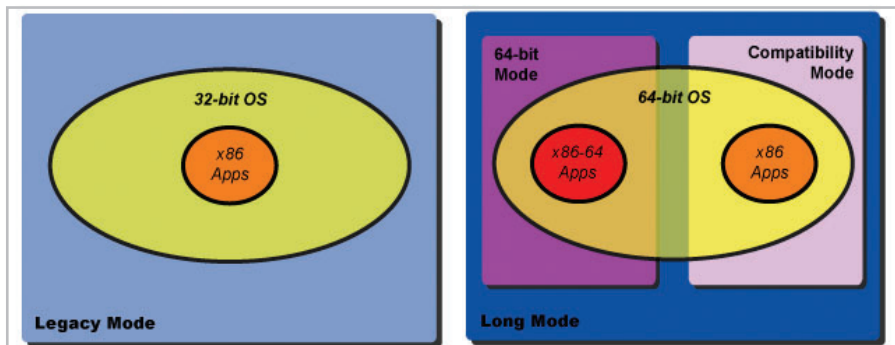
A trecut mai bine de un an de zile de la lansarea lui XP x64 și situația s-a îmbunătățit simțitor. Problemele inerente începutului au fost rezolvate pe rând, fiind oferit acum un pachet aproape complet de driver-e.

Problema cu acestea din urmă a fost incompatibilitatea. Dacă WinXP x64 poate rula prin emulare software pe 32 de biți, nu la fel se întâmplă și cu driver-

ele. Acestea trebuie rescrise (cum au și fost) pentru noua platformă.

Cel mai mare avantaj adus de un sistem de operare pe 64 de biți este capacitatea acestuia de a adresa cantități mari de memorie. Dacă XP-ul pe 32 de biți era limitat la 4 GB de RAM, dintre care doar 2 GB erau disponibili pentru aplicații, Windows XP x64 suportă 128 GB RAM și 16 TB (terabytes) de memorie virtuală.

Chiar dacă astăzi majoritatea PC-urilor abia dacă au 1 GB de RAM, uriașa cantitate de memorie ce poate fi accesată de noul XP poate deveni utilă celor care utilizează sistemul pentru aplicații CAD, modelare 3D sau folosesc calculatorul pentru diverse calcule științifice.

În modul legacy procesorul funcționează ca orice CPU pe 32 de biți: rulează un sistem de operare și aplicații pe 32 de biți. Nici una din extensiile x86-64 nu este însă activată. Pentru a rula aplicații în modul Long este necesar un SO pe 64 de biți. Modul Long oferă două submoduri: compatibility mode și 64 bit mode, în care sistemul de operare poate rula cod pe 32 de biți, respectiv pe 64 biți.

Programe pe 64 de biți

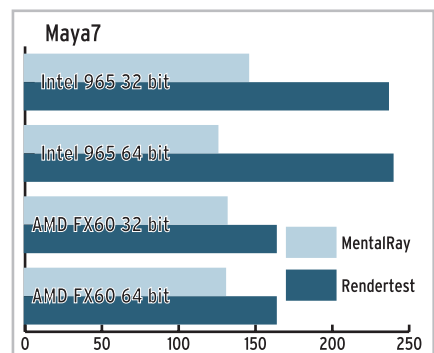
Prima dată au apărut procesoarele. A urmat apoi sistemul de operare. Astăzi suntem în ultima etapă. Așteptăm apariția programelor scrise pentru procesoarele pe 64 de biți. Pentru aplicații complexe, în care s-au folosit specificitățile platformei pe 32 de biți, migrarea codului nu este ceva la îndemâna oricui și în mod evident nu este doar o treabă de recompilare a aplicației. Ritmul tranziției la 64 de biți este lent; tocmai din cauza software-ului aplicațiile care ar putea beneficia de pe urma acestei platforme întârzie să apară.

Platforma de test

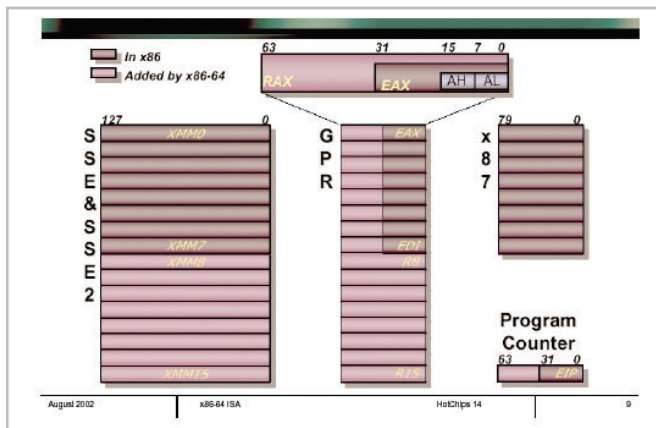
Pentru test am ales vârfurile de lance de la AMD și Intel: FX 60, respectiv Intel 965 XE. Configurația AMD a fost întregită de o placă de bază DFI LanParty SLI-D cu 2x512 MB Kingston KHX3200 ULK2/1G DR400 setate la 2-2-2-5. Platforma Intel s-a compus dintr-o placă de bază MSI 975X Platinum cu 2x512 MB Corsair DDR2 667 setate la 3-3-3-6. Hard diskul Western Digital Raptor de 36G și placa grafică ASUS NVIDIA 7800 GT au fost comune ambelor platforme.

Pe sisteme s-au instalat Windows XP SP2 și Windows XP x64. Pentru a anula orice avantaj (sau dezavantaj), am ales cel mai nou set de driver-e (la aceeași versiune) pentru chipset-urile plăcilor de bază, respectiv pentru placă grafică.

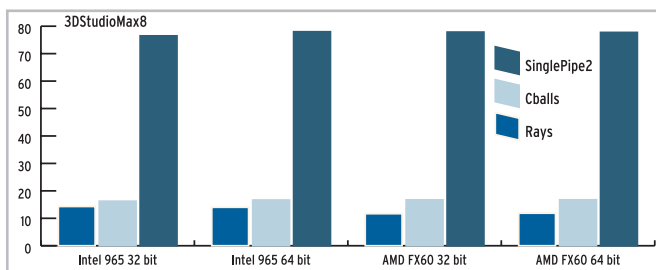
Am preferat să rămânem în zona benchmark-urilor reale și din acest motiv nu am ales nimic sintetic. Am rulat astfel o baterie de teste formată în special din aplicații pentru grafică 3D. Mă refer aici la Maya 7, 3DStudioMax8 și Lightwave 8.5. Toate trei se bucură de o recunoaștere universală în industria de profil, fiind responsabile pentru majoritatea filmelor produse astăzi.

Maya7 (sec) - Ca și la Lightwave, AMD domină rezultatele. Câștigul de performanță adus de x64 este mult mai mic în cazul lui Maya7. Așteptăm versiunile următoare.

Una din principalele limitări ale arhitecturii x86 a fost numărul redus de regiștri: 8 regiștri GPR (general purpose register), 8 regiștri FPR (floating point register) și 8 regiștri SIMD (single instruction multiple data). Noile procesoare de tip RISC, cum ar fi PowerPC-ul de la IBM, dețin 32 de regiștri din fiecare tip. Numărul mare de regiștri permite procesorului să stocheze mai multă informație acolo unde unitățile de execuție o pot accesa mai rapid. Aceasta se traduce printr-un număr mai mic de instrucțiuni de tip LOAD sau STORE. În mod automat, se decongestionează traficul de memorie și apar timpi mai mici de așteptare. Un procesor ce deține mai mulți regiștri oferă programatorului, dar mai ales compilatorului mai multă flexibilitate în optimizarea codului.

3DStudioMax8 (sec)- Cu excepția primei scene, diferențele de performanță dintre procesorul Intel, respectiv AMD, sunt nule. La fel, sporul de performanță adus în acest caz de Win XP x64 este zero.

S-a mai rulat apoi și Cinebench 9.5, aplicație ce folosește engine-ul din spatele unei alte aplicații 3D, și anume Cinema 4D.

Am completat testul cu Quake4, joc la modă, care vine cu un patch special pentru procesoarele dual core. Am folosit și programul 7Zip, utilitar ce rivalizează și uneori chiar și depășește WinRAR-ul. Acesta este oferit și în versiune nativă pe 64 de biți.

Festina lente

Chiar dacă Windows XP x64 este o platformă temporară, fiind o soluție de moment până la adevărata revoluție Vista, comparând situația prezentă cu cea de anul trecut, putem spune că platforma x64 nu mai este deloc una sterilă. Lucrurile încep să se schimbe și, încet, dar sigur apar tot mai multe aplicații native.

Merită să instalezi un sistem de operare pe 64 de biți? Dacă există suportul hardware necesar (procesor pe 64 de biți) și folosești programe de grafică 3D sau lucrezi cu baze de date mari, ce necesită memorie RAM din belșug, alternativa oferită de „bițișorii” extra merită neapărat încercată. După cum s-a văzut din rezultatele testelor, AMD domină relaxat în toate aplicațiile. Trecut prin atâtea lupte de uzură, Intel pur și simplu nu poate mai mult, actuala familie Prescott fiind de mult damnată. Așteptăm cu nerăbdare salvarea Conroe, care cel puțin pe hârtie promite că tace și face. Hai Intel, hai AMD, vrem bătaie!

Multiefecte

Urechi analogice, minți digitale

Pentru chitariștii, basiștii și inginerii de sunet care iubesc muzicalitatea și căldura sunetului analogic există două soluții audio digitale ce îi pot împrieteni cu PC-ul chiar și pe cei mai pretențioși dintre aceștia.

Marius Ghinea

Am primit spre testare două soluții hardware de procesare digitală a sunetului ce servesc în mod sensibil diferit celui care dorește să aplice diverse efecte asupra sunetului unui instrument, a vocii sau chiar asupra unor mixuri întregi de piste audio. Una dintre soluții este externă, se conectează la computer prin portul USB și este utilizabilă de către instrumentiști în timp real. A doua soluție este o placă PCI, a cărei putere de procesare permite încărcarea de plugin-uri de efecte, dar a cărei latență audio totală nu o recomandă utilizării în timp real, ci mai degrabă lucrului de detaliu în studio, pe materiale sonore preînregistrate.

În prima categorie se află trei noi multiefecte de la Zoom: G2.1u, B2.1u și G7.1ut. Da, știu, mulți dintre voi veți spune că Zoom produc efecte de calitate mediocră, bune pentru bugete reduse și urechi needucate. Dacă vă gândiți la seria x0x sau GFX, atunci

vă voi da dreptate. Există, însă, antecedente celebre între produsele firmei Zoom, care m-au făcut tot timpul să aștept minuni de la această firmă. Este vorba de formidabilul Zoom 9030 (think early Prince, el l-a folosit extensiv) și de pedalele analogice Power Drive, Hyper Lead, Tri Metal și Ultra Fuzz, mult iubite de chitariști.

Metal din metal

Ceea ce vă pot spune de la bun început este faptul că Zoom au reușit, în sfârșit, să-mi satisfacă așteptările, aproape în totalitate. Noile serii G și B sunt remarcabile, la toate capitolele. În primul rând, construcția. Toate aceste pedale multiefect sunt în întregime metalice, cu flancurile protejate de un strat foarte gros de cauciuc – extrem de solide și de practice, cu atât mai mult cu cât și comutatoarele sunt metalice, heavy-duty. Apoi, la capitolul conexiunilor, și se oferă tot ceea ce este necesar:

intrarea pe jack mare, ieșirea pe jack mare stereo și o intrare pentru un controler. Versiunile 2.1u și 7.1ut au și o conexiune USB, plus o pedală de expresie. G7.1ut oferă și o intrare auxiliară, pentru exerciții împreună cu CD player, o ieșire dedicată pentru cască și o intrare și o ieșire MIDI.

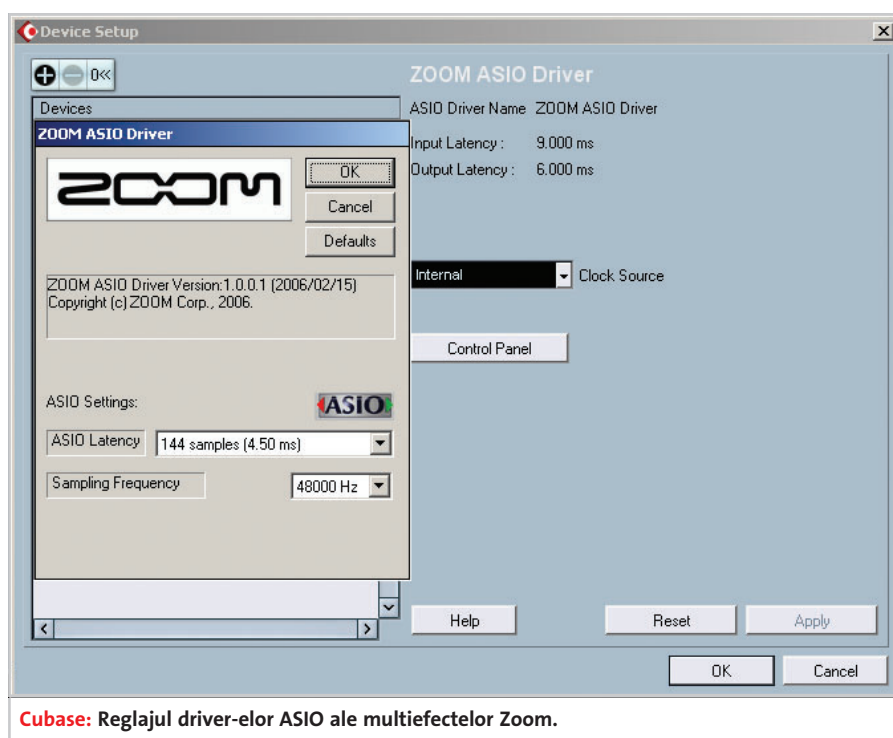
Structura internă este fixă, numai G7.1ut oferă posibilitatea de a inversa dispunerea câtorva dintre modulele de efecte. Dar ordinea modulelor de pe G-uri și B-uri este logică și practică, iar multitudinea de efecte ce pot fi încărcate în fiecare modul permite un număr impresionant de combinații și rezultate tonale.

Digital întru analogic

De altfel, folosirea de către Zoom a unui procesor ZFX de generația a treia a permis ridicarea acestor multiefecte la standardul 24/96. Astfel, convertoarele analog/digital/analog sunt pe 24 bit, iar frecvența de sampling la care lucrează aceste dispozitive este de 96.000 Hz. Mai mult decât atât, procesarea internă se face în rezoluția de 32 bit, adică la nivel profesional. Rezultatul audibil al combinației 24/96 pe convertoare cu 32 bit intern este excelent, claritatea sunetului este impresionantă, iar acoperirea spectrului audio este consistentă. Nici acum nu-mi vine să cred că un procesor digital poate avea bași atât de bine detaliați și de prezenți, de naturali... Dinamica sunetului îți taie respirația, iar credibilitatea modelelor de amplificatoare și efecte de distorsiune analogice este net superioară oricărui produs Zoom anterior, și chiar majorității produselor concurenței. Testate cu un Strat american original (mulțumesc, Cyfer!), dar și în acordaje foarte joase, cu baritonul meu OLP MM5 (în Si), G-urile au făcut față cu succes atât la stilurile mai blânde, cât și la high gain solid, deși la acesta din urmă G7.1ut a fost puternic favorizat de numărul mare de modele de amplificatoare (unele foarte agresive) și de faptul că etajul de boost oferă 5 variante tonale, fiecare având câte o frecvență dominantă. Pe deasupra, tratarea finală a sunetului unui G7.1ut cu tubul electronic încorporat face mai mult decât toți banii, fiind un factor decisiv în obținerea unui sunet cu un caracter analogic consistent. Prezența acestui tub electronic este un atu hotărâtor în fața concurenței, în zona de preț între 300 și 400 de euro.

leftin și USB

Totuși, să nu uităm de ce se află aceste efecte în revista noastră. G2.1u, B2.1u și G7.1ut sunt, totodată, și niște interfețe audio externe, pe USB. Conectate la computer

Cubase: Reglajul driver-elor ASIO ale multiefectelor Zoom.

printr-un cablu USB, aceste multiefecte se comportă ca niște plăci de sunet în toată puterea cuvântului. Sunt dotate cu driver-e ASIO de latență redusă și sunt livrate la cutie cu programul Steinberg Cubase LE, cu care veți putea face muzică în bune condițiuni, inclusiv de legalitate, de cum vă conectați efectul la computer.

Zoom G2.1u, B2.1u și G7.1ut funcționează, ca interfețe audio pe USB, la frecvențele de 32 kHz, 44,1 kHz și 48 kHz, la o adâncime pe biți de 16 bit. Dacă în ce privește ratele de sampling de până la 48 kHz, lucrurile stau bine, în schimb, acei 16 biți nu impresionează de fel. Mi se pare ciudat faptul că Zoom au decis să aleagă o asemenea soluție atunci când efectul este full 24/96... probabil așa au putut ține prețul mai jos. Chiar și așa, însă, înregistrarea prin interfața USB este de foarte bună calitate și poate fi folosită prin dithering la 24 bit în proiecte audio mai pretențioase.

Până la urmă, trebuie să gândim un G2.1u sau un B2.1u ca o soluție mobilă, de buget, pentru chitariști și basiști – o cuplare a acestor efecte cu un Creative Sound Blaster Live! 24 bit ar permite producerea unor materiale audio pe 24 bit de un nivel suficient de bun pentru un demo cu pretenții, la un preț mai mult decât convenabil.

În acest context, nu trebuie să trecem cu vederea nici calitățile deosebite ale modelelor G2 și B2, fără USB, care pot fi folosite ca soluții de DI ieftine, pentru conectarea directă la placa de sunet. În opinia mea, noise gate-ul ZNR, modelele de amplificatoare

NOILE MULTIEFECTE ZOOM

» Zoom G2 și G2.1

Numărul total de efecte puse la dispoziție de Zoom G2.1u este de 54. Din schema curgerii semnalului prin acest efect observăm că aceste efecte sunt aranjate într-o structură fixă, pe următoarele categorii, în ordinea parcurgerii acestora de către semnalul audio: compresor, wah/diverse efecte, noise reduction, drive, EQ, extra EQ/cabinet și microfon, modulație/efecte speciale, delay, reverb. Compresorul și wah-ul sunt minimale, dar foarte muzicale, noise re-

duction-ul este bazat pe ZNR-ul celor de la Zoom, ajuns la a treia generație și la niște performanțe uluitoare în eliminarea zgomotului. Secțiunile de egalizare oferă câte trei benzi fixe de frecvențe (excelent alese) sau câte o bandă de egalizare parametrică. Alternativ, unul din etajele de egalizare poate fi substituit cu un

simulator de cabinet cu microfon – în caz că este activat, cabinetul este ales automat în funcție de drive-ul folosit, iar microfonul are trei poziții. În secțiunea de drive, selecția de amplificatoare și efecte este generoasă, permițând acoperirea aproximativă a oricărui stil muzical actual, de la pop și funk, la blues, rock, heavy metal și chiar stiluri mai grele. Pedala de expresie poate fi atribuită aproape oricărui parametru, iar prin conectorul suplimentar de Control In se poate instala încă o pedală de volum sau un footswitch, care pot prelua din funcțiile pedalei încorporate. Leșirea este stereo, putând fi folosită și cu căști. G2.1u poate fi alimentată de la baterii sau de la un transformator de 9 volți. Versiunea G2 a acestei pedale este identică cu cea G2.1u, dar nu are pedala de expresie și nici interfață audio USB.
Preț Zoom G2: 400 RON (TVA inclus)
Preț Zoom G2.1u: 635 RON (TVA inclus)

și distors-uri, precum și simulatoarele de cabinet de pe G-uri și B-uri depășesc calitativ majoritatea plug-in-urilor software destinate chitariștilor și basiștilor.

Astfel, ca preamplificatoare cu efecte

majoritate față de G2 și G2.1u, dat fiind că aici sunt modelate câteva amplificatoare clasice de bas și cabinetele lor specifice, alături de câteva efecte consacrate pentru bas, cum ar fi Sansamp Bass Driver DI, MXR Bass DI+, Boss ODB-3 sau Fuzz Face. Tot aici găsim și două interesante sintetizatoare de bas. Sub aspectul conexiunilor, B2.1u este identic cu G2.1u. Și în acest caz există o versiune fără pedala de expresie și interfața USB, B2, care nu diferă prin sunet și efecte de B2.1u.

Preț Zoom B2: 400 RON (TVA inclus)
Preț Zoom B2.1u: 710 RON (TVA inclus)

NOILE MULTIEFECTE ZOOM

» Zoom B2 și B2.1

Zoom B2.1u este asemănătoare constructiv și ca structură cu versiunea pentru chitară, având, însă, câteva particularități specifice procesării chitarei bas. Una dintre acestea este amplasarea secțiunii ZNR/Mix după cea de Drive/Synth, pentru a permite un reglaj dry/wet, în care se mixează semnalul original cu cel trecut prin

Drive, pentru prezervarea frecvențelor joase în cazul folosirii viguroase a distorsiunii. De altfel, în secțiunea de Drive se află diferențele

integrate, cuplate tot cu celebrul Live! 24 bit, G2-urile și B2-urile sunt o soluție foarte accesibilă pentru o stație de lucru audio digitală axată pe computer. Nu mă pot abține să adaug aici și o pereche de monitoare Empire Media R-1900 (la sută de euroi pe www.itdirect.ro), pentru a contura o configurație completă pentru un buget sub 10 milioane RON, cu care un chitarist sau un basist poate face muzică pe calculator la o calitate foarte bună la nivel de proiect. Și nici măcar nu este nevoie de un calculator foarte puternic – un Celeron vechi la 1,2 GHz ar face față cu brio, căci procesarea în timp real a instrumentului este în sarcina efectului Zoom.

MIDilateral dezvoltat

Din păcate, interfața USB de pe modelele Zoom testate de mine nu are și funcții MIDI. Sub acest aspect, pot spune, totuși, că Zoom a făcut o alegere bună când a hotărât ce să „taie” ca să păstreze prețurile la un nivel cât mai scăzut – din fericire, intrarea suplimentară de controler mai compensează din absența interfeței MIDI. La G7.1ut, modelul din categoria grea, însă, această interfață MIDI există, cu conectori MIDI In și MIDI Out, și cu o implementare MIDI completă.

Astfel, interfața MIDI este folosibilă pentru upgrade-uri de firmware, dar și pentru controlul total al G7.1ut cu ajutorul

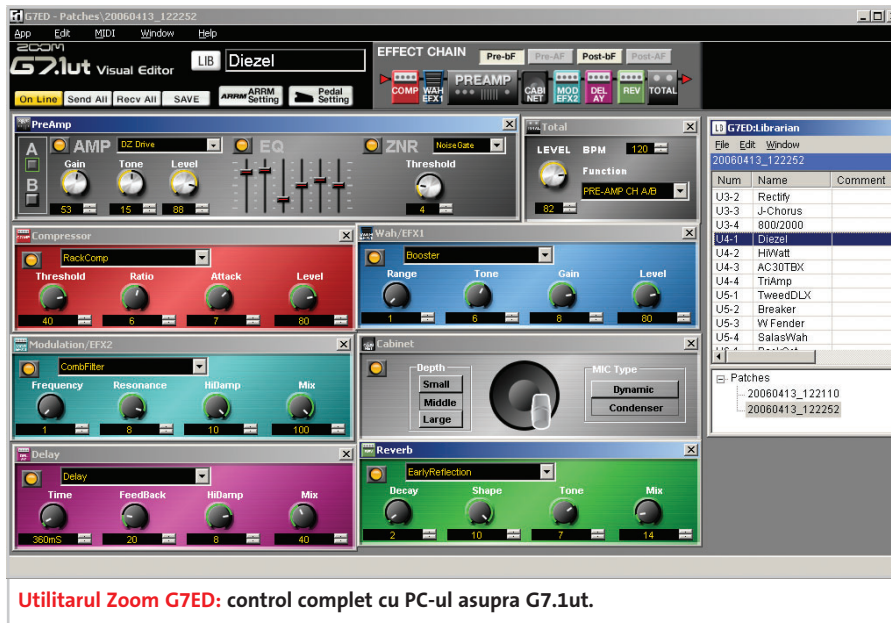

Câteva dintre plugin-urile UAD; de sus în jos: 1176 LN, Cambridge EQ, Pultec Pro, DreamVerb, Fairchild 670.

computerului. De pe site-ul producătorului Zoom poate fi descărcată o aplicație, G7Edit, cu care avem acces foarte simplu și rapid la toți parametrii unui G7.1ut, având în plus posibilitatea de a face foarte ușor managementul de preseturi al acestui dispozitiv. În cadrul gestiunii de preseturi se poate acționa asupra listei interne de preseturi a G7.1ut, dar cel mai important mi se pare faptul că se pot salva pe HDD-ul computerului configurațiile realizate de utilizator. Acestea pot

fi încărcate integral apoi în G7.1ut, ceea ce permite „jonglarea” fără griji cu configurațiile realizate de utilizator și organizarea acestora pe categorii. Menționez faptul că am putut face uz de G7Edit numai după ce am updatat sistemul de operare al G7.1ut la versiunea 1.05, folosind un utilitar descărcat de pe site-ul Zoom; această operațiune a decurs simplu, fără nici un fel de probleme.

analogice produse sub acest nume. Învigorate la începutul anilor '90 de avântul adus de o nouă generație de ingineri de sunet, inițialele UA și-au făcut apariția și pe produse digitale, cum ar fi o placă acceleratoare DSP audio și plugin-urile ce rulează pe aceasta. Placa, numită UAD-1 și destinată slotului PCI, este dotată cu un procesor propriu, ce preia integral sarcina calculului necesare

Utilitarul Zoom G7ED: control complet cu PC-ul asupra G7.1ut.

Pentru cei care doresc să-și comande MIDI un alt dispozitiv, G7.1ut permite programarea numerelor de controler ale tuturor comutatoarelor sale și ale pedalei de expresie, astfel încât aceste elemente de comandă ale G7.1ut să transmită mesajele MIDI „înțelese” de dispozitivul extern. Cum ar veni, G7.1ut poate funcționa ca placă de comutatoare MIDI și pentru alt efect, sintetizator ș.a.m.d.

Vin din analogic

Universal Audio este un nume clasic, cunoscut în studiouri pentru sunetul deosebit al compresoarelor, limiter-elor și preamplificatoarelor

plugin-urilor software produse de Universal Audio. Care plugin-uri sunt modele virtuale ale unora dintre cele mai iubite dispozitive analogice destinate studiourilor de sunet, cum ar fi 1176LN, LA-2A, Pultec EQP-1A, Fairchild 670 ș.a.m.d. Trebuie să menționez aici cu bijecție faptul că pe o placă UAD-1 pot fi rulate numai plugin-uri produse de Universal Audio, iar aceste plugin-uri pot fi folosite numai cu o placă UAD-1. Însă UAD-1 nu are intrări și ieșiri analogice. Ea este doar o unitate de procesare, folosită alături de placa de sunet.

Despre întârziere

Ca la orice placă ce face accelerare hardware pentru plugin-uri software în format VST, AU și RTAS, și în cazul UAD-1 există două chestiuni de discutat: latența audio totală și PDC-ul (*Plugin Delay Compensation*). În ce privește latența audio totală, aceasta este obținută prin însumarea latenței plăcii de sunet „principale”, folosite alături de UAD-1, cu latențele comunicării dus-întors între UAD-1 și placa de sunet, pentru fiecare plugin în parte. Cum ar veni, fiecare instanță de plugin încărcată în UAD-1 adaugă la latența totală o valoare egală cu latența transferului dus-întors între placa de sunet și UAD-1.

În privința PDC-ului, lucrurile sunt foarte simple. În programele gazdă VST mai cunoscute, precum Cubase și Nuendo, Plugin

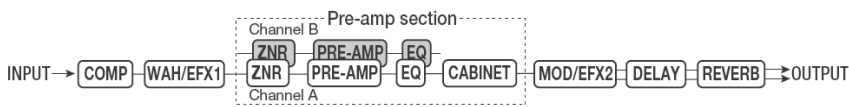
NOILE MULTIEFECTE ZOOM

» Zoom G7.1ut

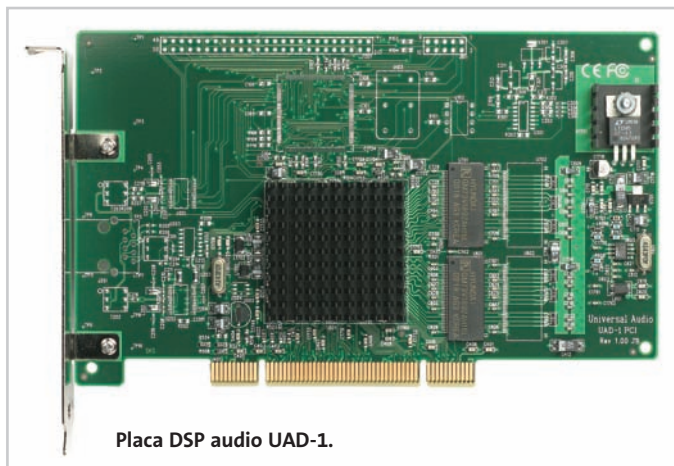
Zoom G7.1ut este un multiprocesor pentru chitară în toată puterea cuvântului. Cu 92 de efecte, cu o interfață cu utilizatorul generoasă în comutatoare și butoane, cu o structură flexibilă dual preamp, cu o interfață audio pe USB la care se adaugă și una MIDI, cu o pedală de expresie încorporată, G7.1ut este un dispozitiv versatil și ergonomic. La toate acestea se adaugă secțiunea Energizer, în care este folosit un tub electronic 12AX7 ca etaj final în tratarea sunetului,

adăugând o tușă remarcabilă de analogic la deja excelentele versiuni digitale ale efectelor și amplificatoarelor modelate de G7.1ut. Preț Zoom 7.1ut: 1300 RON (TVA inclus) Distribuitor Zoom: MC Music Telefon: 021-322.35.41 Online: www.mcmusic.ro

Placa DSP audio UAD-1.

Delay Compensation-ul se realizează automat, fără nici un fel de probleme, adaptându-se perfect la latențele induse de fiecare plugin în parte. Există, însă, și programe gazdă care nu au funcții automate de PDC, iar pentru această situație între plugin-urile oferite alături de UAD-1 se află și UAD Delay Compensator, care rezolvă decalajele apărute între piste audio la folosirea unor plugin-uri UAD. Bineînțeles, chiar și la folosirea unei singure instanțe de plugin, latențele audio induse sunt suficient de mari pentru a face dificilă utilizarea live a acestora, în timp real. Plugin-urile UAD sunt, însă, destinate folosirii în studio, prin aplicarea pe material audio preînregistrat. Nu utilitatea lor în timp real este punctul forte al acestor plugin-uri, ci calitatea lor deosebită.

UAaaaaaa!

Vă spun sincer, nimic din ce se găsește sub formă de plugin-uri software, fie acestea VST sau DirectX, nu se ridică la înălțimea plugin-urilor UAD. Iar asta nu doar pentru că acestea simulează echipamente analogice high end, ce constituie mândria oricărui studio din lume, dar și pentru că această simulare este desăvârșită. Literalmente, ca om pasionat de sunet, am avut o experiență cvasireligioasă folosind plugin-urile UAD. Pe lângă compresorul 1176LN sau egalizatorul Pultec-Pro (suficiente pentru a procesa impecabil o voce), am descoperit muzicalitatea unui egalizator Cambridge EQ sau a limiterului/compresorului LA-2A. Cât despre simulatorul de amplificator de chitară Nigel, pot spune că acesta permite respectarea paradigmei chitaristului rock clasic: „Îmi trebuie numai o chitară, un cablu și un amplificator pe tuburi”. Numai cu acest amplificator virtual am reușit să obțin sunete pentru care, altfel, mă străduiam cu o mulțime de simulatoare și egalizoare, fără același succes. Păcat că Nigel nu poate fi folosit în timp real, pentru că ar fi o plăcere să cânti printr-o asemenea bijuterie.

Iar dacă inginerul de studio știe că degeaba cauți un reverb software bun, pentru că nu-l găsești, același inginer să aflu de la mine că RealVerb Pro și DreamVerb, două plugin-uri UAD, sunt răspunsul la aproape orice pretenții în materie de reverberație plină, caldă, muzicală. Repet, cele două săptămâni în care am putut folosi zilnic plugin-urile de la Universal Audio cu un UAD-1 au fost pentru mine un continuu prilej de încântare și experimentare sonoră. Pachetul UAD-1 este disponibil în trei variante, Flexi Pak, Project Pak și Ultra Pak, ce oferă soluții de procesare profesională la trei paliere de preț, între 500 și 1000 de euro. Plugin-urile UAD pot fi comandate și separat. Această modalitate flexibilă de achiziționare este inspirată, deoarece sporește accesibilitatea plugin-urilor UAD chiar și pentru studiourile de proiect, în timp ce calitatea deosebită a acestor procesoare software le face recomandabile și celor mai pretențioase studiouri profesionale.

marius_ghinea@chip.ro

Distribuitor Universal Audio: A. V. Audio Sys

Tel: 021-456.17.65; Online: www.avaudiosys.ro

În adidași sau costum

Lumea mobilă

Să vedem ce înseamnă „telefoane potrivite pentru un anumit stil de viață”, explorând modelele Nokia 5140 pentru cei dinamici, amatori de sport și drumeții și Nokia N70 pentru cei care au nevoie de aplicațiile unui smartphone.

Mircea Mihălcică

Nokia N70

Având în vedere că tehnologia a apărut la noi deja de mulți ani, interesul pentru telefoanele care suportă servicii de generația a treia a crescut oarecum. Acest lucru, precum și faptul că face parte din „noul val” lansat de Nokia, ne-au făcut interesați de prezentarea modelului Nokia N70.

Déjà vu

Prima impresie la deschiderea pachetului a fost „parcă-l-am mai văzut undeva”. Într-adevăr, modelul Nokia N70 seamănă izbitor cu predecesorul său Nokia 6680 și vom vedea pe parcurs că nu e o coincidență legată de formă și design, ci noul telefon poate fi văzut ca modelul 6680 cu niște îmbunătățiri.

Plus pentru design, minus pentru ergonomie

Fără îndoială, la capitolul design lucrurile stau mult mai bine, Nokia s-a străduit să producă un terminal mai capabil și în același timp mai ușor, mai mic și mai elegant decât 6680. N-a ieșit o jucărie, telefonul este tot masculin, având 11 cm și 126 de grame, de fapt ideea de „mai mic” e doar o impresie, deoarece dimensiunile diferă foarte puțin de ale lui 6680. O ramă metalică încadrează ecranul și tastatura, foarte elegantă, dar care din păcate consumă ceva spațiu util, fapt pentru care tastele lui N70 sunt foarte greu de folosit. Vizual însă, rama și tastele cu aspect metalic dau o imagine de efect terminalului.

Dacă la 6680 mă bucuram că în sfârșit se găsește o formulă pentru elementul de navigație care mă satisfăcea oarecum, acum avem o variantă modificată în rău, direcții greu de apăsat, probleme la selecție. Ca un plus, observăm apariția unei noi taste, cea multimedia, ce poate fi folosită pentru accesul rapid la una din funcțiile sau aplicațiile telefonului.

Un alt lucru care m-a deranjat a fost

faptul că locașul exterior pentru cardul de memorie, din metal la 6680, a fost înlocuit cu unul de plastic prins cu o bandă elastică, o construcție care mie mi se pare foarte puțin rezistentă. Cardul este același Dual Voltage Reduced Size MMC cu care producătorul finlandez ne-a obișnuit, aici în varianta de 64 MB.

Mai multă putere

Deși camera foto pentru portret (frontală) este aceeași ca la 6680 (0,3 megapixeli), iar ecranele sunt identice, camera foto principală a fost înlocuită cu una de 2 megapixeli cu zoom digital 20x. De asemenea, avem mai multă memorie internă, Nokia pomenește de 22 MB de memorie alocată dinamic între contacte, aplicații, conținut multimedia.

Cercetând atent, găsim alte îmbunătățiri – minore pentru multă lume – dar... totul se adună: de la polifonia pe 48 de canale s-a trecut la cea pe 64, observăm prezența radioului FM, iar la partea de conectică remarcăm suportul pentru USB 2.0.

Dacă tot am ajuns la capitolul funcții și aplicații, să nu uităm de platforma pe care sunt rulate: în cazul modelului Nokia N70 avem de-a face cu noua versiune de Series 60, Symbian OS 8.1a. Un utilizator obișnuit va observa la prima vedere schimbarea designului

elementelor din meniu (icon-uri etc.), atât din punct de vedere al culorilor, cât al desenului, toate acestea fiind însoțite însă de o latență care de multe ori m-a scos din sărite.

La orice smartphone, durata de viață a bateriei reprezintă un element esențial în acordarea unei note. Sincer, am fost surprinși că acumulatorul modelului N70 a rezistat mai puțin decât cel al lui 6680, probabil că este și vina camerei foto mai performante, dar oricum, un minus de notat aici. Într-o utilizare foarte lejeră, telefonul a rămas fără energie după trei zile, dar cei care folosesc intensiv funcțiile, camera, apelurile video și serviciile de voce se pot aștepta să fie nevoiți să execute o reîncărcare a aparatului o dată la o zi și jumătate.

Nu putem spune că Nokia N70 este bun sau rău, gândindu-ne și la costul unui astfel de terminal. De fapt, vorbim de smartphone-ul cu care Nokia ne-a obișnuit, cu îmbunătățiri în unele aspecte, dar din păcate din „noul smartphone” lipsește în mare exact elementul de „nou”.

Nume telefon	Nokia N70
Rețele accesibile	UMTS, GSM 900, GSM 1800, GSM 1900
Conectică și date	GPRS, EDGE, Bluetooth, USB, Push To Talk
Platformă	Nokia Series 60 Symbian OS 8.1
Ecran	Rezoluție 176 x 208 pixeli, 256k culori, TFT
Dimensiuni	108.8 x 53 x 24 mm
Greutate	126 g
Capacitate agendă	Dinamică
Timp de standby	6-8 zile
Timp de convorbire	1,5 - 3 ore
Tonuri de apel	Polifonice (64 de canale), True Tones
Vibrații	Da
Cameras foto	2 MP, 1280x960 pixeli, video, bliț, zoom digital 20x
Cameras foto frontală (portret)	0,3 MP
Alte caracteristici	Memorie internă de 22 MB, card extern de 64 MB inclus (RS DV MMC), player MP3/AAC/MPEG4, MMS, radio FM, T9, aplicații Office, tasta multimedia, XpressPrint

Nokia 5140i

Pentru a-mi parafraza colegii, „demult de tot” vă prezentăm un nou model de telefon sport de la Nokia, cu nume de cod 5100, iar la final vă spunem că abia aștept să fie lansat fratele mai mare, și anume modelul Nokia 5140. Îngropați fiind însă între noi modele, inovații și tehnologii, l-am pierdut din vedere, dar ne revanșăm acum, făcând loc în paginile revistei pentru modelul Nokia 5140i.

De-a dreptul special

Nokia 5140i nu este probabil cel mai potrivit pentru cei interesați de aparate cu un design deosebit și funcții moderne, ecrane mari, luminoase și cu sute de mii de culori, multe aplicații multimedia, altfel spus de lucrurile care sunt acum în vogă la telefoanele de ultimă generație. Ecranul nu excelează, tastatura vă va crea multe probleme până vă obișnuieți cu ea, sunetul are de suferit într-o oarecare măsură din cauza naturii elementelor constructive, nu avem chestiuni comune precum Bluetooth, telefonul are o formă clasică și nu iese în evidență printr-un design special.

Modelul este un telefon sport, pentru cei care fac mișcare, se duc pe munte, cu cortul, se cațără, înoată, aleargă etc. Se pune accentul pe protecția aparatului, „învelișul” se prezintă sub forma unei combinații de plastic rezistent și cauciuc pentru a atenua șocurile, este foarte etanș, partea electronică este protejată printr-o altă serie de elemente ce nu lasă apa, praful sau alte impurități să pătrundă. Datorită faptului că patru din cinci colegi, când au văzut modelul, m-au întrebat „pot să dau cu el de perete?”, e bine să clarificăm niște lucruri: nu, nu e recomandat să treceți peste el cu mașina sau să-l aruncați pe geam de la etaj, iar dacă-l lăsați o oră pe fundul unui vas plin cu apă, aproape sigur nu va mai funcționa. Dacă-l scăpați din rucsac în praf atunci când desfaceți bagajul pentru a pune cortul sau dacă îl scăpați pe jos atunci când alergați, dacă vă prinde ploaia sau furtuna pe munte sau alte astfel de evenimente, telefonul va rezista cu brio.

Îi șade bine cu drumul

Amintindu-mi de anii în care am făcut orientare turistică și de „aparatura” de care aveam nevoie acolo, îmi dau seama că telefonul ar fi ținut locul multor chestiuni. În primul rând, avem lanternă, nu se pleacă nicăieri fără ea. Evident, pentru a ne orienta,

ne trebuia o busolă – o regăsim la 5140i, într-o formulă digitală. Aveam nevoie de un fluier în cazul în care ne rătăceam – nu, fluier nu avem (deși nu cred că ar fi fost foarte greu de implementat). Găsim alte elemente interesante, cum ar fi termometrul, ce ne arată temperatura cu o nesatisfăcătoare marjă de plus-minus 4°C, și un instrument de măsură al decibelilor, pentru care mi-a fost destul de greu să găsesc o utilitate. Personal l-aș folosi pentru a „da alarma” noaptea atunci când sforăitul vecinului de cort (acesta fiind avertizat înainte) depășește un nivel considerat de mine ca fiind de bun simț.

Multora li s-a părut ciudată prezența radioului FM și a camerei foto, dar să ascuți muzică atunci când faci sport e ceva foarte întâlnit și să faci fotografii în locurile interesante în care ajungi este o chestiune normală. Mai mult, calitatea acestora este mulțumitoare, mai ales atunci când sunt făcute în lumină bună. Un ultim aspect pe care aș dori să-l punctez este că mă așteptam la o durată de viață a acumulatorului mai bună, dat fiind scopul pentru care mi l-aș achiziționa, valorile la care am ajuns noi fiind undeva la minimul anunțat de producător, 2-3 ore de convorbire și în jur de 150 de ore de standby.

Elemente moderne

Nokia 5140i nu este totuși atât de „sălbatic” cum am reușit eu să-l prezint în aceste puține rânduri. Regăsim prezența tehnologiilor de date, telefonul suportă EDGE, avem e-mail mobil, îl putem conecta la alte dispozitive prin infraroșu. Mai mult, regăsim prezența tehnologiei Push to talk, mai puțin comună la telefoanele lansate în Europa în ziua de azi (este necesar ca tehnologia să fie suportată și de către operator) și, probabil cel mai interesant, un

modul GPS văzut ca accesoriu (nu vine în pachetul telefonului). De fapt, dacă schimbăm carcasa aparatului cu cea cu modul GPS (5140i GPS Xpress-on Shell), telefonul nostru se transformă într-un aparat pentru orientare.

Una peste alta, Nokia 5140i este un telefon special, poate ar trebui să-l vedem ca pe un telefon „de sport și camping” sau, cu alte cuvinte, așa cum schimbăm costumul și luăm rucsacul în spinare atunci când mergem la munte, așa am putea schimba și telefonul nostru de zi cu zi cu modelul de mai sus, în funcție de situație. Și de buzunar, bineînțeles.

mircea_mihalca@chip.ro

Nume telefon	Nokia 5140i
Rețele accesibile	Triband: GSM 900, GSM 1800, GSM 1900
Conectivă și date	GPRS, EDGE, infraroșu, USB, Push To Talk
Ecran	Rezoluție 128 x 128 pixeli, 64k culori, CSTN
Dimensiuni	106.5 x 46.8 x 23.8 mm
Greutate	100,8 g
Capacitate agendă	Dinamică
Timp de standby	6-7 zile
Timp de convorbire	2-3 ore
Tonuri de apel	Polifonice (24 de canale), MP3
Vibrații	Da
Camere foto	VGA, 640x480 pixeli, video
Alte caracteristici	Radio FM, T9, mesaje flash, aplicații și funcții speciale: lanternă, busolă, termometru, cronometru, decibelmetru, posibilitatea atașării unui modul GPS

Mai aproape de PC-ul perfect silențios

Lăsați gălăgia!

Chiar dacă, din păcate, „perfect silențios” și „ultra performant” nu sunt atribute care să meargă mână-n mână în cazul PC-urilor noastre, iată că există o cale de mijloc, numai bună pentru majoritatea utilizatorilor în munca de la birou, dar nu numai.

Francisc Kurko

Orice utilizator care a avut mai multe calculatoare de-a lungul timpului (indiferent că acel prim calculator a fost un Spectrum, 286, 486 sau un K6) și-a făcut upgrade-urile urmărind un singur criteriu: performanța. Evident, la începuturi, problema zgomotului produs de sistem nu era una spinoasă. De fapt, era chiar inexistentă. Vă mai aduceți aminte cum arăta răcirea de pe un P166? Sau cea de pe un Rage 128? Ei bine, vremurile s-au schimbat mult, mult prea mult. Nu știu exact cum va arăta un calculator în 2020, dar un lucru e sigur: direcția în care au început să meargă lucrurile în ultimii doi-trei ani chiar nu era (este) cea potrivită. Ventilatoare peste ventilatoare, procesoare extrem de fierbinți, consum din ce în ce mai mare... Când se va trezi cineva să spună: „Ajunge! Nu mai vrem turbine în casele noastre!”?

Evoluție sau revoluție?

PC-ul furnizat de cei de la Elsaco este diferit de majoritatea PC-urilor pe care vi le-am prezentat până acum. El nu se axează neapărat pe performanțe (ca de obicei, cunoscutele Pantere), nu vrea a fi un doborât de recorduri. Asta nu înseamnă că este împrumutat de undeva din trecut și readus la viață. Nici că ar avea o soluție bazată pe nu știu ce procesor VIA rulând la o frecvență jalnică (700-1000 MHz) doar de dragul consumului redus, al degajării unei călduri cât mai mici și al posibilității răcirii pasive facile. Vom trece în continuare la analiza soluției alese, să vedem care sunt componentele, ce ne putem aștepta de la ele, care sunt punctele forte și cele slabe ale configurației pentru a ne hotărî dacă ni se potrivește sau nu, dacă este pe măsura așteptărilor noastre au ba.

Sursele principale de zgomot

De departe, cele mai zgomotoase componente sunt ventilatoarele, deoarece trebuie să recunoaștem, am ajuns dependente de

ele, într-o măsură mult prea mare. Nu ne mai ajunge un ventilator pe procesor; mai avem nevoie de unul pentru placa video, unul, cel puțin, pentru sursă și, de aici încolo, în funcție de calitatea fluxului de aer din sistem, de unul, două sau mai multe ventilatoare de carcase. Dintre acestea, socotiți unul și pentru hard diskuri, dacă nu vreți să ajungeți prea repede la service cu ele. Unele ventilatoare sunt gălăgioase din start, altele ajung să fie odată cu timpul, după ce devin bine îmbâcsite cu praf. Pentru o răcire eficientă, silențioasă, activă, soluțiile oferite sunt destul de scumpe. Indiferent dacă vorbim de surse silențioase (cum am văzut în testul de surse, de exemplu modelele Seasonic), de cooler-e de procesor eficiente și silențioase, concluziile sunt aceleași: trebuie să sacrificăm o groază de bani pe sursă, cooler procesor, carcasa. Cum ar fi să căutăm în altă parte, să gândim un pic diferit?

Problema sursei: rezolvată!

Una dintre componentele cele mai deranjante este sursa. Iar dacă aveți cumva și un cooler pe procesor gen Titan Cu5TB, cu siguranță până și vecinii vor ști că lucrați la calculator. De-a lungul timpului, am schimbat mai multe componente la sistemul meu, inclusiv sursa. Problema nu este ziua, când oricum este suficient zgomot în mediul ambiant, din exterior sau în interior, care să acopere zgomotul făcut de calculator. Problema este seara sau noaptea, când, din nefericire (pentru cei din jurul meu), mă apuc de treabă. Nu vi s-a reproșat că nu poate lumea să doarmă din cauza vâjâitului calculatorului dumneavoastră? Ei bine, iată o rezolvare elegantă: sursă fără ventilator! Se poate ceva mai silențios? Sursa aleasă este una Thermaltake, W0050 Fanless Purepower 350 PSU, adică varianta cu PFC pasiv. Căldura degajată de componentele din sursă este scoasă în afara sursei cu ajutorul unor heat-pipe-uri, care transportă foarte eficient căldura și o transferă lamelelor din cupru. Partea mai puțin roz a problemei este că lamelele nu există doar pe partea care iese din carcasa, ci și în interiorul carcasei, lucru care, sincer, va rămâne, cel mai probabil, un mister. Chiar era nevoie de cele câteva lamele în interior? Am observat că aceste lamele ridică substanțial temperatura aerului din partea superioară a interiorului carcasei (mă gândeam chiar că ar fi mai bine dacă din partea superioară a carcasei s-ar decupa o bucată de tablă, ca aerul fierbinte ce se

Silențiozitate ridicată: Chiar dacă există acel ventilator de dimensiuni mari (120 mm), el poate șoma și 100% din timpul petrecut la calculator, în funcție de aplicațiile dumneavoastră.

Thermaltake SonicTower: Secretul succesului răcirii procesorului. Dacă procesorul este în 1000 MHz (Cool'n'Quiet), nici nu mai este nevoie de ventilator.

Thermaltake Fanless PurePower 350: Are heatpipe-uri și transferă căldura la lamelele aflate în afara carcasei sursei, atât în exteriorul sistemului, cât și (din nefericire) în interiorul său.

ridică să iasă din carcasă pe cale naturală, fără nici un ventilator, cum am văzut la carcasa Antec P180). În rest, sursa este extrem de silențioasă, nu există bâzâitul cu care probabil v-ați întâlnit la multe surse (cel puțin nu la consumul actual, la un consum cu încă 100 W în plus lucrurile poate ar suna diferit). Iar lamele exterioare nu depășesc 55-60 de grade, ceea ce este complet satisfăcător.

Problema procesorului: rezolvată!

Una dintre cele mai arzătoare probleme (și la propriu, și la figurat) este procesorul. Și aceasta a fost rezolvată cu mare stil: s-a ales un procesor AMD Venice 3000+, care rulează la 1800 MHz în full load și 1000 MHz în idle și are activitate minimă (procesare text, navigare pe internet), când se activează Cool'n'Quiet. Procesorul este deosebit de rece, netrecând de 42 de grade în modul C&Q. Subliniez că ventilatorul este programat să pornească doar dacă procesorul ajunge la 50 de grade, lucru care se întâmplă destul de rar, așa cum voi arăta imediat. Cooler-ul este tot un Thermaltake, SonicTower, prezentat mai demult în paginile revistei noastre. Este unul dintre cele mai eficiente cooler-e pasive care au trecut prin laborator. Practic, în 97% din munca pe care o fac zi de zi, acest cooler reușește să asigure răcirea procesorului în mod pasiv.

Restul de 3%? Ei bine, în timp ce mă uitam la un film, dezarhivam ceva sau prelucram ceva în Photoshop, pornea pentru câteva secunde (sau zeci de secunde), timid, ventilatorul de 120 mm Thunderblade Blue Led Fan (ledul albastru anunțându-mă că într-adevăr se întâmplă ceva), pentru ca apoi liniștea completă să se restabilească. Sau aproape completă, cum vom vedea imediat.

Chipset-ul + video: rezolvat!

De multe ori, cel mai supărător ventilator e cel de pe chipset. Având dimensiuni mici (40-50 mm), pentru o eficiență cât de cât rezonabilă, acesta are o viteză mare, aproximativ 4000-5000 rpm, ceea ce se traduce printr-un zgomot deranjant. Placa de bază Foxconn 6100K8MA-RS vine de altfel și cu grafică integrată în Northbridge (Geforce 6100 este Northbridge-ul iar MCP-ul, adică Southbridge-ul este un nForce 410). Așa cum se știe, această soluție nu este una pe care s-o recomand călduros în jocuri, dar cu setări minimale, cei nepretențioși în privința efectelor vizuale se pot delecta și cu ultimele apariții. Deci iată, din nou, răcire pasivă.

Hard diskul: nerezolvat

Călcăiul lui Ahile la sistemul de față îl reprezintă hard diskul și carcasa, adică o problemă se leagă direct-indirect de alta. De ce spun asta? Hard diskul cu care vine în dotare, Western Digital WD2000JS, este unul performant, dar mai puțin silențios decât multe alte hard diskuri care ne-au trecut prin mână. Pentru o ureche obișnuită, probabil nu va crea probleme, dar nu la fel stau lucrurile cu cineva obsedat de zgomot, cum am ajuns eu. Chiar și în idle se aud platanele, nemai-vorbând de „pocnetele” specifice căutării (modul seek). Problema este că vibrațiile de la hard disk sunt preluate de carcasă și amplificate, rezultând un zgomot de frecvență joasă, dar perceptibil de la distanță mică (0,5-1 m). Ar fi fost bine dacă sistemul ar fi venit într-o carcasă mai „serioasă”, cu o tablă mult mai groasă (îmi aduc aminte de carcasa CoolerMaster Wave Master - TAC-T01 prezentată acum câteva numere în Bancul de probă, marele absent al prezentării de

carcase din numărul trecut). Aceasta nu numai că este din aluminiu masiv, dar chiar și bay-urile interne (tot din aluminiu) de 3,5 țoli aveau o grosime de 2 mm. Rolul unei carcase solide este evident: în primul rând, preia vibrațiile de la hard disk, fără a le propaga mai departe, și, în al doilea rând, preia mult mai multă căldură de la hard diskuri, o disipă mult mai bine și mai repede, deci și hard diskurile o duc mult mai bine (temperatura HDD-urilor poate să scadă chiar și cu 5-10 grade). Hard diskul putea fi suspendat, dar acest lucru rezolvă parțial problema (nu se mai transmit vibrațiile), însă ridică alta: crește temperatura hard diskului cu aproximativ 5-8 grade, în funcție de carcasă. Deoarece nu s-a dorit montarea unor ventilatoare în plus, nici măcar la viteze mici, pe 7 volți (iar gălăgie?), s-a mers pe soluția pasivă, fără suspendare. Cei de la Elsaco ne-au spus că deja se lucrează la versiunea 2 a Silent PC-ului lor, care va îngloba o răcire separată a hard diskului și în plus va asigura o silențiozitate ridicată a unității.

Concluzii

Pentru a-mi susține afirmația că sistemul este bun în aplicații multimedia, office și navigare pe internet, am rulat SysMark 2004 pe acesta. Scorul obținut este mai mult decât acceptabil: 154 de puncte (puteți compara acest scor cu cele de la testul de sisteme office de anul trecut din noiembrie). Sistemul m-a servit bine pe parcursul testelor, lucru care m-a făcut să mă gândesc serios la viitorul sistemului meu de acasă. Mai ales că am cam renunțat la jocuri, activitatea principală fiind redactarea articolelor, navigarea pe net și ascultarea muzicii – vizionatul filmelor. Mie, acest sistem îmi vine ca o mânășă. Dumneavoastră?

francisc_kurko@chip.ro

CHIP Top 10

Vreți să cumpărați o componentă pentru PC-ul dumneavoastră sau doriți să aflați care sunt cele mai bune upgrade-uri? CHIP Top 10 vă stă la dispoziție!

Topul produselor hardware prezentat de revista noastră și rezultat în urma testelor efectuate în laboratorul CHIP este deja o rubrică consacrată a revistei. Pe CD-ul și pe DVD-ul CHIP veți găsi varianta completă a topurilor din această lună. De asemenea, topurile sunt prezente și pe site-ul CHIP la rubrica Insider și conțin clasamentele complete (toate produsele la toate categoriile).

Monitoare TFT 19"

Best Buy

Loc	Model	Notă CHIP	Notă test	Notă timp de răspuns	Notă colorimetrie	Notă performanță totală	Pret estimat (RON cu TVA)	Dodări suplimentare / Porturi USB	Conectori D-sub / BNC / DVI	Pondere consumată (W)	Testat în revista	Ofertant
1	LG L1915S	61.03	58.53	29.59	96.20	62.11	1045	1 / 0 / 0	nu / nu	43	09/2005	DOMO
2	BenQ FP93V	70.79	56.35	64.44	95.91	76.98	1142	1 / 0 / 1	nu / nu	40	04/2006	Partenerii BenQ
3	Philips 190S6	65.54	50.13	53.21	93.98	72.15	1102	1 / 0 / 0	nu / nu	34	09/2005	ProCA ROMANIA
4	ViewSonic VA912	68.00	60.04	42.65	98.41	71.42	1145	1 / 0 / 1	da / nu	36	04/2006	Elsaco Electronic
5	O.Bell QB. 19F	66.86	61.01	40.00	96.56	69.36	1180	1 / 0 / 0	da / nu	38	11/2005	Alliance Computers
6	SAMSUNG SyncMaster 913N	60.96	57.83	30.53	94.40	62.30	1182	1 / 0 / 0	nu / nu	38	09/2005	IT-Works Distribuție
7	Iiyama ProLite E483S-S	59.47	60.26	26.85	96.02	59.13	1169	1 / 0 / 1	da / nu	40	09/2005	Maguay Impex
8	SAMSUNG SyncMaster 930BF	71.02	61.55	61.05	95.04	75.08	1356	1 / 0 / 1	nu / nu	38	11/2005	DECK Computers International
9	Philips 190B6	66.89	63.43	46.40	94.77	68.37	1399 / 1469	1 / 0 / 1	da / nu	40	09/2005	Torent Computers / Tornado Systems
10	ViewSonic V1924	79.78	53.85	96.67	96.16	90.89	1725 / 1649	1 / 0 / 1	nu / nu	35	01/2006	Gotton/Discovery / Elsaco Electronic

Plăci de bază 939 PCIe

Best Performance

Loc	Nume	Notă CHIP	Notă performanță	Notă dotare / caracteristici	Pret estimat (RON cu TVA)	Chipset	Cantitate max mem/tp	Video/PCIe/COM/USB/394	Gigabitlan	Testat în revista	Ofertant
1	DFI LanParty UT NF4 SLI-DR Expert	80.74	75.41	91.36	729	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 2	nForce4+Marvel 88e8001	01/2006	Torent Computers
2	MSI K8N Diamond	79.94	74.55	94.01	800	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 0 / 3 / 1 / 10 / 3	nForce4 SLI, Marvell, 88E8001	05/2005	Flamingo Computers
3	DFI LanParty UT NF4 SLI-DR	79.77	75.00	92.13	729	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 1 / 10 / 2	Vitesse, Marvell, 8202, 88E8001	06/2005	Torent Computers
4	ASUS A8N32-SLI Deluxe	78.92	73.06	94.09	793	NVIDIA nForce4 SLI+nForce4 SPP100	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 3 / 1 / 10 / 2	nForce4+Marvell, 88E8053	02/2006	Ultra PRO Computers
5	DFI LanParty UT NF4 SLI-D	78.63	75.33	86.74	635	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 1 / 10 / 2	Vitesse, Marvell, 8202, 88E8001	05/2005	PC Coolers
6	ABIT AN8 32X	78.36	73.52	83.45	742	NVIDIA nForce4 SLI x16	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 0 / 10 / 2	Vitesse, VSC8202	02/2006	ITDirect
7	ABIT Fatal1ty AN8SLI	77.94	73.44	90.37	757	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 2 / 0 / 10 / 2	Vitesse, VSC8202	12/2005	ITDirect
8	ASUS A8N-SLI Premium	77.77	73.44	91.78	699	nVidia nForce4 SLI	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 2	nForce4SLI+Marvell 88e81001	09/2005	Ultra PRO Computers
9	BioStar NF4UL-A9	77.67	74.13	84.49	274	NVIDIA nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 1	Vitesse, VSC8201	02/2006	FIT Distribution
10	DFI LanParty UT NF4 Ultra-D	77.65	75.16	83.25	512 / 479	nVidia nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 3 / 2 / 1 / 10 / 2	Vitesse, Marvell, 8202, 88E8001	05/2005	PC Coolers / Torent Computers

Plăci de bază 939 PCIe

Best Buy

Loc	Nume	Notă CHIP	Notă performanță	Notă dotare / caracteristici	Pret estimat (RON cu TVA)	Chipset	Cantitate max mem/tp	Video/PCIe/COM/USB/394	Gigabitlan	Testat în revista	Ofertant
1	WinFast 7616XK8MB-RS SIS 7616X-965L	68.61	72.02	60.43	194	NVIDIA SIS 7616X	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 2 / 2 / 8 / 0		01/2006	Partenerii Foxconn
2	ECS nForce4-A939	71.01	73.56	64.43	234	nVidia nForce4	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 0	Marvell, 88E1111	05/2005	ProCA ROMANIA
3	Foxconn Winfast 6100K8MA-RS	72.20	72.16	71.65	250	nVidia nForce410	4096 / PC3200	PCIe / 0 / 4 / 1 / 10 / 0		11/2005	Partenerii Foxconn
4	BioStar NF4UL-A9	77.67	74.13	84.49	274	NVIDIA nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 1	Vitesse, VSC8201	02/2006	FIT Distribution
5	BioStar TForce 6100-939	74.56	71.56	76.64	266	NVIDIA nForce 410	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 2 / 1 / 10 / 0		01/2006	FIT Distribution
6	Gigabyte K8NF-9	73.19	73.89	71.71	336 / 278	nVidia nForce4	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 3	Vitesse, 8201	05/2005	ITDirect / Partenerii Asesoft Distribuție
7	Gigabyte GA-K8NSIPVMT-9	74.01	72.41	75.26	316	NVIDIA nForce4 430	4096 / PC3200	PCIe / 1 / 2 / 1 / 10 / 1	Vitesse, VSC8201	05/2006	Partenerii Gigabyte
8	DFI Infinity	71.93	74.59	64.86	309	NVIDIA nForce4	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 3 / 1 / 10 / 2	Marvell, 88E1111	05/2006	Torent Computers
9	Foxconn WinFast NF4UK8AA-8EKRS	72.27	73.60	69.36	326 / 332	nVidia nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 2 / 4 / 1 / 8 / 2	Vitesse, VSC 8201	05/2005	Omnitech Trading / Elsaco Electronic
10	EPOX 9NPA+ Ultra	76.26	73.36	77.56	377	nVidia nForce4 Ultra	4096 / PC3200	PCIe / 3 / 3 / 2 / 10 / 2	Vitesse, VSC 8201	05/2005	Ultra PRO Computers

Plăci Video PCIe Mainstream

Best Performance

Loc	Nume	Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici	Preț estimat [RON cu TVA]	Chipset	Memorie	leșire / Intra-re video	leșiri monitor	Testat în revista	Ofertant
1	ASUS EN7600GT	104.73	108.97	62.80	811 / 838 / 820	NVIDIA G73	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	05/2006	RHS Company / Tornado Systems / Ultra PRO Computers
2	GECUBE GC-X1800GT0D-VID3	101.74	103.55	83.80	1327	ATI R520	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	05/2006	Skin Media
3	Gainward BLISS 6800GS PCX GS	98.33	99.99	81.55	917	NVIDIA NV42	GDDR3 512 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	ITDirect
4	Leadtek Winfast PX6800GS TDH Extreme Version	95.55	97.33	77.35	813	NVIDIA NV42	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Skin Media
5	PowerColor X1600XT BRAVO	78.10	78.33	74.50	748	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	ProCA ROMANIA
6	Sapphire X800GT02	77.58	76.61	84.70	864 / 854	ATI R430	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	FIT Distribution / Ultra PRO Computers
7	Sapphire Radeon X1600XT V/D/VO	77.16	77.86	78.70	673 / 759	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Tape Computer / Ultra PRO Computers
8	Gigabyte GV-RX167256V-RH	76.68	77.19	68.95	731	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Partenerii Gigabyte
9	Connect 3D RX1600XT	75.32	77.08	55.00	584	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Intend Computer
10	PowerColor X800 R43C-NVD3D	70.13	69.77	70.45	803	ATI R430	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	ProCA ROMANIA

Plăci Video PCIe Mainstream

Best Buy

Loc	Nume	Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici	Preț estimat [RON cu TVA]	Chipset	Memorie	leșire / Intra-re video	leșiri monitor	Testat în revista	Ofertant
1	ASUS Extreme EN6600SILENCER/TD/256M/A	38.87	35.79	65.20	332	NVIDIA NV43	DDR 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Quartz Computer
2	ASUS EN7600GT	104.73	108.97	62.80	811 / 838 / 820	NVIDIA G73	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	05/2006	RHS Company / Tornado Systems / Ultra PRO Computers
3	KYNO GF6600	34.21	31.94	49.60	395	NVIDIA NV43	DDR 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	IT-Works Distributie
4	Connect 3D RX1600XT	75.32	77.08	55.00	584	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Intend Computer
5	Sapphire Radeon X1600PRO	60.37	60.44	66.40	506	ATI RV530	DDR 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	FIT Distribution
6	Leadtek Winfast PX6800GS TDH Extreme Version	95.55	97.33	77.35	813	NVIDIA NV42	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Skin Media
7	Gigabyte NX66T28D-SP	63.03	62.19	67.30	542	NVIDIA NV43	GDDR3 128 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Caro Group
8	Gigabyte GV-NX66T28D	63.06	62.90	60.55	551	NVIDIA NV43	GDDR3 128 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Quartz Computer
9	Gainward BLISS 6800GS PCX GS	98.33	99.99	81.55	917	NVIDIA NV42	GDDR3 512 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	ITDirect
10	Sapphire Radeon X1600XT V/D/VO	77.16	77.86	78.70	673 / 759	ATI RV530	GDDR3 256 MB	da / da	DSUB, DVI	04/2006	Tape Computer / Ultra PRO Computers

Plăci Video PCIe High End

Best Performance

Loc	Nume	Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici	Preț estimat [RON cu TVA]	Chipset	Memorie	leșire / Intra-re video	leșiri monitor	Testat în revista	Ofertant
1	Sapphire Radeon X1900XTX	98.82	100.26	84.25	2232	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	FIT Distribution
2	MSI RX1900XTX-VT2D512E	98.69	100.12	84.25	2999	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Flamingo Computers
3	ASUS EAX1900XTX/2HDHTV/512M/A	98.60	100.04	84.10	1960 / 2333 / 2210	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	RHS Company / Tornado Systems / Ultra PRO Computers
4	HIS RADEON X1900 XTX	98.43	100.08	82.90	2190	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Partenerii Aseosoft Distribution
5	Gigabyte RX19XS12VB-RH	98.37	99.91	82.75	1907	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Caro Group
6	GECUBE Radeon X1900XTD-VIE3	98.16	99.67	82.90	2197	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Skin Media
7	Leadtek WinFast PX 7900GTX TDH Extreme	97.82	99.29	82.90	2311	NVIDIA G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	05/2006	Skin Media
8	Connect 3D X1900XTX 512MB	97.69	99.86	75.70	2683 / 2370	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	TOP QUALITY COMPUTERS / Mario Soft
9	ASUS EAX1800XT TOP	93.71	93.23	97.75	2371 / 2281 / 2443 / 2457	ATI R520	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	RHS Company / Tape Computer / Tornado Systems / Ultra PRO Computers
10	ASUS EN7900GTX	93.06	94.73	75.55	2394 / 2074	NVIDIA G71	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	05/2006	RHS Company / Ultra PRO Computers

Plăci Video PCIe High End

Best Buy

Loc	Nume	Nota CHIP	Nota performanță	Nota dotare /caracteristici	Preț estimat [RON cu TVA]	Chipset	Memorie	leșire / Intra-re video	leșiri monitor	Testat în revista	Ofertant
1	ASUS EN6800GT	50.12	46.94	78.70	971	NVIDIA NV40	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Tape Computer
2	Connect 3D RX1800XL	70.93	70.03	76.60	1187	ATI R520	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Intend Computer
3	ASUS EN7900GT	74.42	75.00	65.80	1386 / 1267 / 1227	NVIDIA G71	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	05/2006	RHS Company / Tornado Systems / Ultra PRO Computers
4	Gainward BLISS 7900GT PCX	70.86	70.62	70.00	1253	NVIDIA G71	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	ITDirect
5	PNY Verto 7800GT	61.87	60.75	68.80	1186	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Magway Impex
6	Leadtek Winfast PX6800GT TDH	50.56	46.85	82.15	1115	NVIDIA NV40	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	SigmaNET Computers
7	Sparkle GeForce 7800GT SP-PX70GVH	63.25	61.14	80.35	1263	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	ProCA ROMANIA
8	PixelView GeForce 7800GT PV-N70GE(256JV)	63.60	61.08	84.70	1304	NVIDIA G70	GDDR3 256 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Tornado Systems
9	Gigabyte RX19XS12VB-RH	98.37	99.91	82.75	1907	ATI R580	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	Caro Group
10	Gainward BLISS 7800GT PCX GS	73.67	71.75	89.95	1455	NVIDIA G70	GDDR3 512 MB	da / da	DVI, DVI	04/2006	ITDirect

În această rubrică puteți citi:

- 92 Prezentare
Albume foto
- 96 Teste individuale
Software sub lupă
- 100 Linux
Linspire

Linux

Fedora Core 5

La sfârșitul lunii martie și-a făcut apariția cea de-a cincea versiune a distribuției de Linux Fedora Core. Aceasta aduce îmbunătățiri în trei direcții principale: la nivelul aplicațiilor de desktop, în privința securității și la nivelul aplicațiilor de virtualizare.

FC5 include suport pentru AIXGL (*Accelerated Indirect XGL*), care oferă fundația necesară pentru efecte de accelerare XGL pe un desktop standard. Secțiunea de Power Management conține pachetul de screensaver-e din GNOME, la care se adaugă și un screensaver specific Fedora; pentru notebook-uri,

funcția de hibernare funcționează pe un număr sporit de combinații hardware.

Sunt prezente și ultimele versiuni ale „suspecților obișnuiți”, Firefox 1.5, OpenOffice.org 2.0.2, Gnome 2.14 și KDE 3.5.

Trecând la cel de-al doilea capitol, vom aminti introducerea unei funcții de protecție a stivei (stack protector) în GCC 4.1 pentru a se evita exploatarea erorilor de tip buffer overflow. Fedora a adoptat un nou set standardizat de politici de securitate pentru SELinux (*Security Enhanced Linux*), care suportă module binare multiple, permițând ca politicile SELinux să fie încorporate în pachetele individuale.

Există suport pentru Linux Unified Key (LUKS), prin care se poate codifica informația de pe hard disk. În sfârșit, cel de-al treilea capitol este cel legat de virtualizare. Fedora Core 5 include o variantă de Xen bazată pe versiunea 3.0 a acestei aplicații, oferind suport pentru hardware atât pe 32, cât și pe 64 de biți. Un script de instalare creat de dezvoltatorii Fedora permite setarea rapidă de către utilizator a mașinilor virtuale.

Nu putea să lipsească: Firefox 1.5 este inclus în Fedora Core 5.

redhat.fedora.com

Linux

Open Document în KOffice 1.5

La mijlocul lunii aprilie a fost lansată versiunea 1.5 a pachetului KOffice. Văzut de unii ca o alternativă mai suplă și mai rapidă decât OpenOffice.org, nu este însă la fel de răspândit, acesta din urmă beneficiind de multitudinea de platforme pe care este portat. Punctul de atracție al prezentei versiuni de KOffice îl constituie adoptarea

în mod nativ a formatului OpenDocument, ceea ce ușurează interoperabilitatea cu alte soluții Office precum OpenOffice.org, StarOffice sau IBM Workplace Manage Client. În acest fel, mai mulți utilizatori de Linux ar putea fi încurajați să folosească suita KOffice.

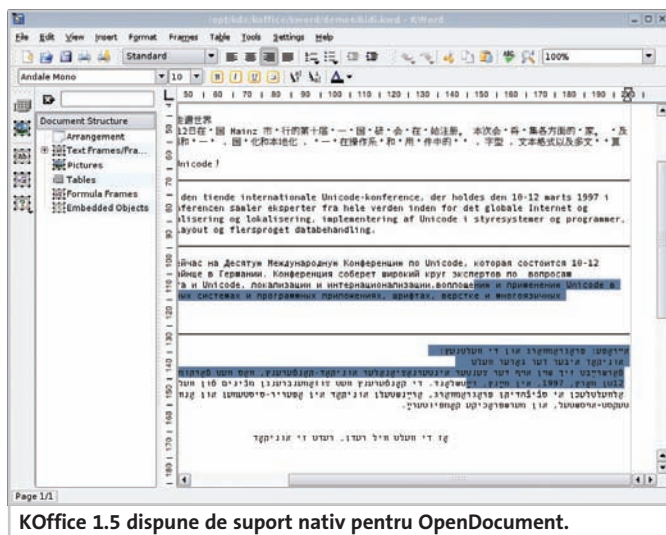
www.kde.org

Symantec

Protecție pentru Instant Messaging

Symantec a anunțat versiunea 8.0 a aplicației IM Manager, destinată protejării comunicațiilor prin intermediul Instant Messenger-elor. Odată cu răspândirea acestui mijloc de comunicare în mediile de afaceri și în cadrul companiilor în general, a apărut și necesitatea unor unelte de protecție adecvate, la fel cum există de exemplu sisteme de protecție pentru comunicarea prin e-mail. IM Manager 8.0 are în vedere amenințări ce țin de spam, viermi, viruși, phishing sau alte tipuri de conținut nedorit. Aplicația oferă politici de control pentru toate tipurile de comunicație în timp real și IM, inclusiv file sharing, application sharing, audio, video și Voice over IP (VoIP). Sunt suportate toate rețelele majore de Instant Messaging: AOL Instant Messenger, MSN Messenger, Yahoo Messenger, GoogleTalk, alături de serviciile și aplicațiile Enterprise precum Microsoft Live Communications Server, IBM/Lotus Sametime și Jabber.

www.symantec.com

KOffice 1.5 dispune de suport nativ pentru OpenDocument.

SOFTWARE

Parallels Virtualizare pentru Mac

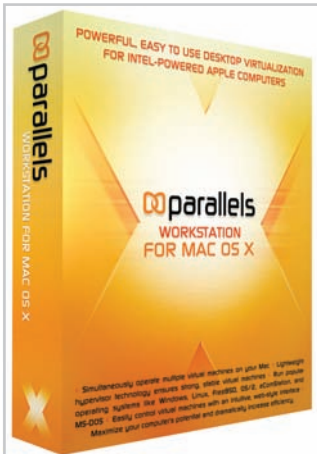
Parallels Software oferă o aplicație de virtualizare la nivel de desktop la un preț accesibil. Pentru aproximativ 50 de dolari, utilizatorii au posibilitatea alegerii uneia din cele trei variante ale lui

Parallels Workstation 2.1, pentru Windows, Linux sau Mac.

Este primul program de acest gen care funcționează în OS X pe noile Mac-uri cu procesoare Intel, Parallels reușind să ia fața altor competitori precum Microsoft (cu Virtual PC) sau VMWare.

Parallels Workstation 2.1 include suport pentru noua tehnologie de virtualizare de la Intel VT-d (*Virtualization Technology for Directed I/O*), cunoscută anterior sub numele de cod Vanderpool. Față de versiunile precedente, aplicația este mai stabilă, oferă o funcționalitate îmbunătățită (incluzând aici posibilitatea de a suspenda sau relua activitatea mașinii virtuale, posibilitatea gestiunii mai bune a resurselor de stocare), are un suport mai bun pentru sistemele de operare rulate în mașina virtuală (de exemplu, se poate rula Sun Solaris) și o izolare mai bună a mașinilor virtuale.

www.parallels.com

Parallels Workstation 2.1: O soluție pentru toate sistemele de operare la nivel de desktop de pe piață.

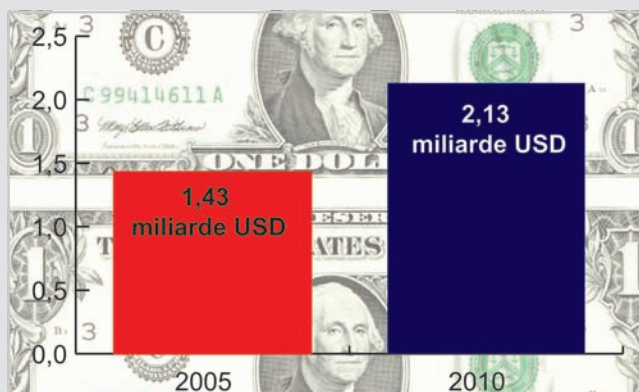
PROGNOZE

» Serviciile pentru software de securitate

Un studiu făcut public de IDC la mijlocul lunii aprilie arată că nivelul cheltuielilor pentru servicii de suport în materie de software de securitate va crește cu aproximativ 50% în următorii cinci ani. La momentul actual (sau, mai exact, pe parcursul lui 2006), companiile plătesc anual aproximativ 1,43 miliarde USD pentru asemenea servicii. Până în 2010, IDC estimează că această sumă va urca la aproximativ 2,13 miliarde USD.

Alte aspecte subliniate de studiul IDC arată că există un număr mare de companii care nu dispun de structuri cu expertiză în domeniul securității și că modalitatea esențială de suport rămâne aceea prin telefon și direct la fața locului.

www.idc.com

Serviciile de asistență pentru software de securitate vor atinge 2,13 miliarde USD în 2010.

Xilisoft Conversia fișierelor video

Xilisoft video converter 3.0 este un utilitar mic și foarte îndemânat pentru conversia rapidă a unui sau a mai multor fișiere dintr-un format video în altul. Sunt suportate toate formatele video populare de la DVD și SVCD până la XviD sau h.264, programul fiind capabil să realizeze conversii inclusiv în formate specifice pentru PSP sau iPod video.

Fișierele care se doresc a fi convertite sunt adăugate într-o listă, specificându-se pentru fiecare în

parte formatul de destinație, după care este lansată comanda de codare, operațiunea decurgând în continuare automat. Utilizatorul are la îndemână o serie de opțiuni ca de exemplu împărțirea fișierelor destinație în bucăți de o dimensiune predefinită (650 MB, 700 MB, 800 MB etc.) sau de durată ce poate fi aleasă. Aplicația este shareware, versiunea gratuită fiind limitată la 5 minute de codare per fișier. Varianta full costă 35 de dolari.

www.xilisoft.com

Video: Conversie simplă cu aplicația de la Xilisoft.

Surfing Firefox portabil

De curând, a apărut o variantă a unei versiuni de Firefox (1.5.0.1), care este optimizată astfel încât să poată fi rulat de pe un stick USB oricând este necesar și oriunde (există un Windows XP). Portable Firefox 1.5.0.1 include o serie de optimizări pentru a rula mai rapid și pentru a extinde durata de viață a memoriei flash pe care este stocată (după cum se știe, acest tip de memorie oferă un număr mai mic de cicluri citire/scriere decât hard diskurile). Browser-ul are integrat laucher-ul PortableApps,

motiv pentru care informațiile personale ale utilizatorului (care este în același timp și posesorul pendrive-ului) nu vor fi lăsate în urmă, pe calculatorul gazdă.

Numele celui care întreține Portable Firefox este John T. Haller. Tot el întreține și site-ul PortableApps.com, unde pot fi găsite variante portabile și pentru alte aplicații populare, precum suita OpenOffice.org sau clientul de e-mail Thunderbird.

portableapps.com

Portable Firefox 1.5.0.1: Browser mereu la purtător.

Amintiri digitale

Albume foto

CHIP vă prezintă cele mai bune și mai interesante metode de a vă păstra colecțiile de fotografii. Modalitățile de păstrare țin de gustul fiecăruia. Alegeți!

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin, Mircea Mihălcică

Încet, încet, camerele digitale au ajuns să înlocuiască clasicele aparate foto cu film. Și locul albumelor de fotografii a fost luat de fișiere, directoare sau CD-uri. Ca și în cazul imaginilor clasice, și pentru fotografiile digitale avem nevoie de o oarecare organizare pentru că nimic nu e mai neplăcut decât să povestești cuiva despre un eveniment la care ai luat parte și ai făcut câteva poze și când vine vorba să le arăți/trimiți să-ți dai seama că nu știi unde se găesc.

Ordine și curățenie

Ca pentru orice lucru de care s-ar putea să avem nevoie într-o situație sau alta, și în cazul stocării imaginilor digitale este necesară o metodă, o regulă de organizare. Ca orice proces de acest fel, și organizarea colecției trebuie să înceapă printr-o sortare a imaginilor pe care dorim să le păstrăm. Trebuie eliminate duplicatele, imaginile de proastă calitate care nu pot fi recuperate

cu ajutorul programelor. O a doua etapă ar fi ca după ce au fost alese imaginile – de la un anumit eveniment să spunem – să le stocăm pe hard disk într-un director cu un nume sugestiv. Windows suportă peste 200 de caractere în numele fișierelor. Peste un an de zile nu ne vom mai aminti ce am făcut la o dată de acum. De aceea, nu lăsați aplicațiile cu care transferați imaginile de pe cameră să vă organizeze ele colecția. Dacă este cazul, redenumiți și imaginile pentru a putea fi găsite cât mai ușor. În al doilea rând, asupra imaginilor digitale se poate interveni foarte ușor pentru corecția unor erori. Orientarea corectă a imaginilor, eliminarea defectelor (ochi roșii), recuperarea zonelor de interes din imagini prost încadrate sunt lucruri la îndemână. Pentru acest gen de retușuri o recomandare ar fi Picasa, aplicație de gestiune a colecțiilor de imagini oferită de Google. Acest program dispune de un set de instrumente pentru corecția de bază a imaginilor atât la nivel

de încadrare (rotire, îndreptare și decupare), cât și la nivelul culorilor (ajustarea contrastului, a luminozității etc.) Ca o paranteză, în cazul în care programul de gestionare a imaginilor permite, pot fi adăugate și tot felul de comentarii imaginilor și pot fi acordate și evaluări.

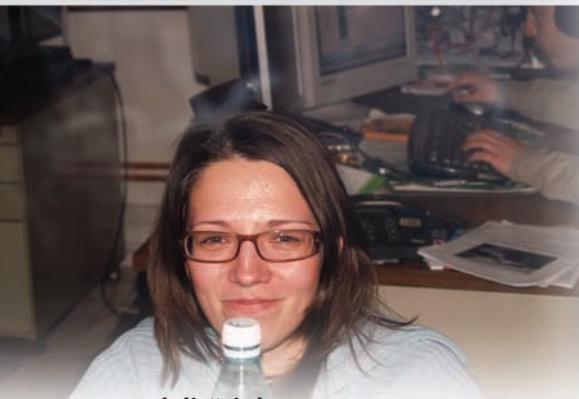
În al treilea rând, sunt amintirile dumneavoastră. Ar fi păcat să le pierdeți în cazul nefericit al morții subite a hard diskului. Un CD e mai ieftin ca o pâine și s-ar putea să merite cele 10 minute pierdute pentru inscripționarea lui. Așadar păstrați un set de imagini și pe alte medii decât pe hard disk.

O altă idee ar fi și organizarea imaginilor după conținutul lor. Imaginile personale ar fi bine de păstrat în alte locații decât cele cu peisaje de exemplu. Apoi, deși poate părea paranoic, imaginile ar trebui șterse de pe hard disk printr-o metodă securizată, care asigură distrugerea ireversibilă a datelor.

Cine știe, poate vreți să vă vindeți calculatorul. Noul proprietar poate fi destul de ingenios încât să vă „recupereze” colecția de imagini personale.

Respectând un set de astfel de reguli (care poate fi oricând ajustat și îmbunătățit), puteți avea siguranța că veți dispune de o colecție de imagini bine organizată. Importante până la urmă nu sunt regulile după care faceți această organizare, ci aplicarea lor cât mai des cu putință. Pentru că veți putea ști unde să căutați atunci când aveți nevoie de o imagine.

Cronologic: Unele aplicații prezintă colecțiile de imagini într-o formă interesantă.

Modalități de prezentare

De obicei, atunci când dispunem de colecții masive de fotografii, cu siguranță vrem să ne și laudăm cu ele prietenilor sau cunoscuților. Faptul că le avem în format digital nu ar trebui să fie un inconvenient, ci din contră, trebuie să beneficiem la maximum de toate formele de distribuție electronică. Aici, ne gândim în primul rând la distribuția materialelor foto pe e-mail, postarea lor pe un site specializat, crearea unor CD/DVD-uri cu prezentări, eventual niște screensaver-e sau chiar colecții încastate într-un fișier executabil.

Așadar, avem la îndemână foarte multe opțiuni și s-ar putea să nu știm care este cea mai bună. Mai mult, caracteristicile de calitate ale respectivelor poze suferă alterări în funcție de modalitatea aleasă de a fi făcute publice și am putea ajunge să regretăm calea aleasă. De aceea vă propunem niște soluții pentru oricare din căile pe care veți merge.

DivX Player

Un DivX Player standalone care integrează și funcții de redare a formatelor de imagini (JPG, TIFF sau BMP) nu mai este de mult o necunoscută. Prețul unui astfel de

aparat a scăzut destul de mult pentru a deveni accesibil, iar calitatea redării (tranziții, corecții la nivelul pozelor) este într-o continuă creștere. Prin urmare, are sens să ne gândim la o modalitate în primul rând de păstrare și apoi de distribuție a pozelor pe un mediu DVD. Pur și simplu să ne selectăm pozele favorite cu ajustările de rigoare din punct de vedere al calității, culorii și rezoluției, să le organizăm într-o structură coerentă și apoi să le inscripționăm pe un DVD. Ulterior, de pe acest DVD vom putea să extragem (pentru diverse scopuri, chiar și pentru tipărire) imaginile dorite la calitate maximă.

Sau, să îl introducem într-un DivX Player standalone și cu ajutorul funcțiilor sale de tip slideshow să le arătăm cunoscuților colecția noastră de imagini. Nimic mai simplu și mai eficient, veți spune. Este posibil însă ca atunci când pe DVD există poze de rezoluție mare, ce au automat dimensiuni apreciabile, să apară timpi morți atunci când acestea se încarcă și sunt redimensionate pentru a încăpea pe ecranul televizorului.

Însă... mai este un lucru de care vă veți lovi. V-ați salvat pe un DVD colecția de poze, la cea mai bună calitate și cu retușurile de rigoare. Mergeți fericit la un prieten și după ce a pornit slideshow-ul de pe DVD, veți vedea cu stupeoare că pe televizor pozele dumneavoastră nu mai arată chiar așa de bine. Detaliile nu se disting așa cum trebuie și poza pare că tremură. Din păcate, nu puteți face prea

DE ȘTIUT!

» Poze afișate pe TV

Toți avem acasă cel puțin un televizor și mulți dintre noi mai posedă și un player de DVD dacă nu unul DivX. Prin urmare, vizionarea pozelor pe TV pare a fi cea mai simplă soluție. Însă există un inconvenient major: nu toate aparatele de redare dispun de posibilități de redimensionare sau orientare a pozelor, ceea ce va însemna că pe televizor imaginile vor arăta mai puțin bine. Așa că, înainte de a crea CD/DVD-ul cu poze, verificați dacă:

- Le-ați salvat într-un format ce permite o calitate maximă, dar care are și o largă răspândire, iar aici JPG-ul este de preferat.
- Ați modificat orientarea pozelor.
- Ați redenumit corespunzător fiecare poză în parte pentru a putea avea la îndemână descrierea ei (Ex: vacanta2003_paris_1.jpg).
- Ați creat o structură logică de organizare, în care să vă fie ușor să navigați și să regăsiți

pozele care vă interesează.

- Televizorul are o rezoluție mult mai mică decât cea a unui monitor și de aceea pozele de dimensiuni mari (peste 800x600) nu vor avea detalii bune decât dacă le priviți de foarte aproape. Plus că va exista și efectul de flicker datorat tubului televizorului. Eventual, faceți câteva teste până găsiți o rezoluție optimă.

- Unele aparate DivX Player au opțiunea de a reda și o melodie în format MP3 atunci când afișează slideshow-uri. Ar fi bine să beneficiați de ea adăugând în fiecare director câte o melodie în concordanță cu starea de spirit transmisă de poze.

- Dacă este posibil, lăsați nealterate informațiile EXIF preluate de pe camera foto sau extindeți-le după preferință. Ulterior, le veți considera utile.

MEDI@SHOW

» **Creați rapid un slideshow**

Din numai câteva clicuri de mouse puteți crea o prezentare spectaculoasă cu pozele favorite. Mai mult, în final puteți avea aceeași prezentare pe diferite formate – într-un fișier executabil, un film pe DVD/CD sau un screensaver.

1. Instalați și porniți aplicația CyberLink Medi@Show.
2. Puteți să folosiți vrăjitorul care v-a sărit în ajutor și să urmați instrucțiunile de pe ecran sau să personalizați prezentarea. Alegem calea mai personală și prin urmare anulăm vrăjitorul prin apăsarea butonului Cancel.
3. În dreapta ecranului avem un meniu de tip float. Cu un clic pe butonul import vom putea încărca în program acele imagini pe care le

dorim incluse în prezentare.

4. Putem să le selectăm pe toate (CTRL+A) sau pe fiecare în parte și să le tragem în zona de jos a ecranului, devenind astfel parte din prezentare.
5. Putem stabili și ordinea în care pozele vor fi prezentate.
6. Alegem un efect de tranziție pentru fiecare poză în parte sau setăm unul generic. Prima situație se rezolvă printr-un clic pe fiecare poză în parte, în zona de prezentare (cea din josul paginii, marcată cu un film) și apoi pe butonul de „switch between Edit and Effect modes”. Aici putem mișca slide-ul în concordanță cu timpul cât imaginea selectată va fi afișată, putem adăuga o descriere pozei (apăsând butonul Text Effects), stabili o tranziție (Transition Effects),

adăuga un efect audio (Audio Effects), selecta niște efecte de mască (Masking Effects) sau putem retușa aspectul imaginii (Edit Image). Opțiunile le validăm prin apăsarea butonului cu bifa pe el.

7. Pentru a selecta aceeași tranziție pentru toate imaginile, trebuie să intrăm în meniul System Settings, câmpul Transition Effects.
8. Ultimul pas rămas este cel de salvare a prezentării într-unul din formatele dorite (din meniul de principal, alegem export, selectăm formatul – în cazul de față DVD/VCD/MPEG Format, selectăm un nume și o locație pe hard disk și gata). Ulterior, putem alege ca format de export atât un fișier executabil, cât și un screensaver.

multe, limitările fizice datorate rezoluției mici a monitorului nu pot fi surmontate fără un upgrade hardware... Înșă, dacă doriți cu tot dinadinsul să aveți o calitate

bună, puteți reduce dimensiunea pozelor înainte de a le arde pe DVD sau să creați filme cu animații.

Poze pe DVD player

Așa cum spuneam, o altă soluție, mai frumoasă, ar fi să apelăm la un program specializat care să ne convertească un slideshow într-un film pe format DVD, cu tot cu coloană sonoră și animații. În acest fel nu mai suntem restricționați de caracteristicile tehnice ale aparatului pe care pozele vor fi redade. În schimb, vom avea o mare problemă – pozele nu vor mai putea fi manevrate ca fișiere JPG, TIFF sau RAW, ci vor deveni un film și de aceea slideshow-urile pe DVD ar trebui să fie privite ca modalități secundare de prezentare.

Pe scurt, ceea ce putem face este să selectăm pozele pe care le dorim incluse în slideshow, să stabilim niște tranziții și durata fiecăruia, să adăugăm o coloană sonoră și descrieri pentru fiecare poză în

parte și să creăm un meniu pentru DVD. Este o modalitate mai elegantă de prezentare, dar nu neapărat mai eficientă.

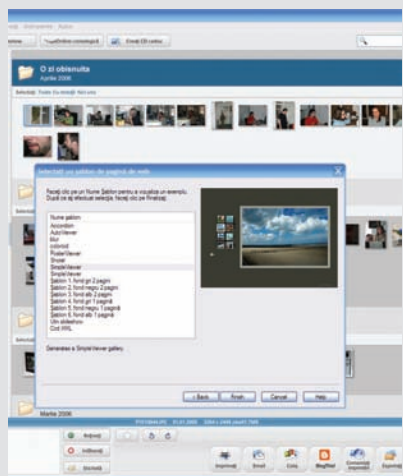
Pentru acest scop, din noianul de aplicații specializate pe acest domeniu vă recomandăm soluția Medi@Show creată de Cyberlink. Programul este ușor de folosit și foarte puternic din punct de vedere al posibilităților de personalizare a pozelor, tranzițiilor și permite adăugarea de comentarii (personalizabile la rândul lor în ceea ce privește tipul fontului, dimensiunea, localizarea pe ecran, culoarea etc.) peste poze, pentru a da o notă aparte prezentării.

Cu siguranță, internetul este cea mai răspândită metodă prin care transmitem și primim imagini. Nu se poate să nu fi trimis vreodată un e-mail către prieteni, rude sau cunoscuți, care să nu conțină o imagine! Cel puțin o dată trebuie să fi intrat pe vreo pagină web care să fie o galerie personală de imagini!

Ca pentru orice alt mediu, și pentru internet trebuie luate în considerare câteva

PICASA

» **Album web**

Pentru că tot ne-am referit la Picasa pe parcursul acestui articol, să vedem care este modalitatea de creare a unui album web. Presupunem că aveți câteva imagini în colecție și sunt cât de cât organizate, comentate, retușate.

1. Selectați colecția pe care doriți să o transformați în galerie HTML. Puteți să faceți acest lucru atât din fereastra de vizualizare, cât și din zona de gestionare a directoarelor.
2. Activați meniul contextual cu un clic dreapta pe directorul proaspăt selectat și alegeți opțiunea Make a Webpage (Realizați o pagină web dacă interfața este setată să folosească limba română).
3. Stabiliți dimensiunile pe care le vor avea imaginile în galerie și alegeți un nume pentru album.
4. Alegeți un template pentru galeria dumneavoastră și exportați proiectul.

CyberLink Medi@Show:
Prin câteva operațiuni simple colecția de imagini poate fi transformată în format MPEG2 pentru vizualizarea pe playere DVD standalone.

situații. În primul rând, trebuie să ne gândim cum dorim să transmitem imaginile respective. Pentru că una este să fie trimise prin e-mail și alta este să fie puse pe un site web.

În cazul transmiterii prin e-mail, ar fi indicat de urmat câteva etape. În primul rând, trebuie redusă rezoluția imaginilor. Nu toată lumea apreciază o imagine de 3000 și ceva de pixeli când își descarcă e-mail-ul prin dial-up. Apoi, ca de obicei, rotiți imaginile pe care doriți să le trimiteți. De asemenea, cu un fișier JPEG la calitate 70-80 transmiteți din punct de vedere vizual aceleași informații ca într-un TIFF. Doar în situații specifice sunt necesare imagini TIFF sau la rezoluții foarte mari. Într-o altă ordine de idei, chiar dacă dispuneți de un cont de e-mail de capacitate nelimitată, s-ar putea ca cel căruia îi trimiteți imagini să nu aibă așa ceva. Un mesaj de 10 MB este considerat „Enourmous” de cele mai multe programe de e-mail și la rândul lor multe servicii gratuite de poșta electronică limitează dimensiunea maximă a unui mesaj. Așadar, un mesaj prea încărcat de imagini s-ar putea să aibă un efect de bumerang.

Albumul web

O altă modalitate prin care puteți partaja colecția de imagini către cunoscuți este prin intermediul unui album web. Acesta prezintă avantajul că poate fi folosit și online și pe alte medii (pe un CD). Înainte de a crea un album într-un format publicabil pe web trebuie luate niște decizii. Ca de obicei, în privința dimensiunilor imaginilor, a formei de prezentare și, de ce nu, a protecției imaginilor printr-un watermark.

În cele mai multe din cazuri, pentru crearea unui album web vom folosi un program dedicat. Module pentru crearea acestora pot fi găsite și în multe din programele de gestionare a colecțiilor de imagini. Pentru a avea o „expoziție” digitală cât mai reprezentativă, în acest caz vor trebui adăugate o serie de comentarii cel puțin la nivelul colecției pe care vrem să o transferăm pe web. Un alt aspect de luat în considerare este cel al rezultatului obținut. Chiar dacă Flash-ul este mai interesant ca posibilități, trebuie avut grijă ca rezultatul final să nu fie de dimensiuni prea mari. Este de preferat un program al cărui output să fie un album modular, cu opțiuni de previzualizare a imaginilor care fac parte din colecție.

catalin_constantin@chip.ro, ionut_balan@chip.ro

OPINIA REDACTORULUI

» Imagini pe internet

... de unde dorința unora de a-și publica imaginea în diferite ipostaze pe un site web, era să nu înțeleg niciodată. Mi-a deschis ochii un prieten drag, care a plecat acum câțiva ani cu bilete doar dus în țările calde și-acum are familie și copii acolo, persoane pe care am dorit măcar să le văd, lucru rezolvat de albumul foto prezentat pe pagina personală a respectivului prieten. Un alt exemplu: petrecere mare, o singură cameră foto, a doua (treia, patra :) și toată lumea vrea pozele. Fotografii face upload la respectivele imagini, iar cine le vrea le descarcă de pe site, având și posibilitatea de a alege ce fotografii dorește și ce nu. Dar destul despre demonstratul utilității albumelor foto de pe internet, să trecem la treabă.

Pe site-ul personal

În general, se folosesc două metode de afișare a fotografiilor pe internet: în primul caz este vorba de upload-ul pe o pagină web personală, în al doilea de apelarea la site-urile ce

Photobucket: Stocare de imagini pentru diferite nevoi.

oferă hosting de imagini. Găzduirea albumului foto pe un site personal este o metodă foarte simplă care implică două operațiuni, și anume folosirea unui program de creat albume prezentat anterior de colegii mei (unul care are posibilitatea de a „scoate” pozele într-un format dedicat publicării web – în general le aranjează pe subdirectoare și generează un index.html), urmată de upload-ul pe site-ul nostru (dacă nu avem o pagină

PhotoBlog: O imagine face mai mult decât o mie de cuvinte.

Yahoo Photos: unul dintre multele servicii Yahoo.

web, putem apela la un portal ce oferă hosting gratuit, interesant fiind pentru noi doar spațiul de stocare, elemente precum scripting etc. neinteresându-ne în acest caz).

Mai ușor – albume pe pagini specializate

Nefiind un mare fan al metodei, prima dată am accesat aceste site-uri din pură întâmplare. Căutam să-mi postez un avatar pe un forum care nu suporta upload-ul de fotografii și-uite așa am ajuns în găleata cu poze, www.photobucket.com. Mi-am făcut un cont și am început upload-ul, fotografie cu fotografie, chiar dacă site-ul mă lasă să încarc mai multe odată. Totul e foarte simplu pe photobucket, în scurt timp aflați ce alte opțiuni de lucru cu imaginile aveți: le puteți edita (redimensiona – aproape, imaginile mai mari de 1 MB vor fi redimensionate automat – roti, schimba numele), puteți face un slideshow. Un alt site din gamă care mie îmi place foarte mult este www.imageshack.us, deoarece îmi oferă unele lucruri foarte simple și utile. În primul rând, nu e necesar să vă faceți un cont dacă doriți să găzduiți o imagine doar pentru URL (cazul avatarului de care aveam nevoie), la upload-ul respectivei fotografii veți primi o serie de link-uri pe care le puteți folosi în funcție de necesități: postat pe un forum, hotlink, postat sub formă de thumbnail etc. Dacă vă faceți cont însă, puteți să vă creați albume, slideshow-uri... nu cumva să pierdeți slideshow-urile, efectul cu care sunt redat imaginile este deosebit.

Am lăsat la sfârșit unul dintre cele mai comune, populare și ușor de utilizat servicii online pentru fotografii, și anume Yahoo Photos. Îi invidiez pe cei de la Yahoo pentru că au reușit să facă un lucru atât de eficient: cu contul și parola de Yahoo aveți acces la Yahoo photos, unde puteți crea albume de fotografii cu drag and drop, le puteți face publice printr-un singur clic, prin e-mail sau prin Yahoo Messenger. Lucrurile fiind atât de simple și directe, prea multe chestiuni nu rămân a fi spuse despre acest serviciu, decât „să-l purtați sănătoși”.

mircea_mihalca@chip.ro

În această rubrică puteți citi:

- **96** Server de virtualizare
Microsoft Virtual Server 2005 R2
- **97** Securitatea sistemelor
eTrust Internet Security Suite r2
- **98** Recuperare date
O&O DiskRecovery Personal Edition V4
- **98** Partiționare hard disk
Norton Partition Magic 8.05
- **98** Creare de imagine de hard diskuri
Paragon Drive Backup 7.0

Microsoft Virtual Server 2005 R2

E bine să fii consumator/utilizator într-o piață în care există o competiție acerbă între ofertanți!

Piața soluțiilor de virtualizare este una restrânsă ca ofertanți și încă de nișă. Și subliniem „încă” pentru că despre virtualizare se vorbește prea mult și de prea mult timp pentru ca nici anul acesta să nu se întâmple nimic în privința intrării acesteia în zona main-stream. Suportul hardware există și lansarea comercială este doar o decizie de marketing, tehnologii software există, un zgomot de fond insidios repetă „virtualizare”: fermenții sunt activi, piața este „dospită”. Și este cu atât mai interesantă cu cât principalii jucători de pe piață se întrec în oferte din care utilizatorul este cel care beneficiază cu adevărat.

După ce a oferit gratuit VMware Player, printr-o mișcare îndrăzneată și în același timp care denotă încrederea pe care o are în piață, VMware Inc. a pus la dispoziția publicului interesat (o versiune beta pentru moment a lui) VMware Server. Celălalt jucător important de pe piață nu s-a lăsat impresionat de această mișcare și iată că avem acum la dispoziție, gratuit, Microsoft Virtual Server 2005 R2.

Dacă Virtual PC este o aplicație destinată rularii pe sisteme desktop, într-un mediu în care sistemele virtualizate sunt accesibile doar unui singur utilizator, prin Virtual Server, Microsoft a scalat această tehnologie, făcând posibilă folosirea mașinilor virtuale de către utilizatori aflați la distanță de sistemul care le găzduiește. Prin intermediul lui Virtual Server pot fi create astfel ferme de calculatoare virtuale, fiecare cu rolul și scopul său și fiecare accesibile după tipicul rețelelor bazate pe Windows/Active Directory.

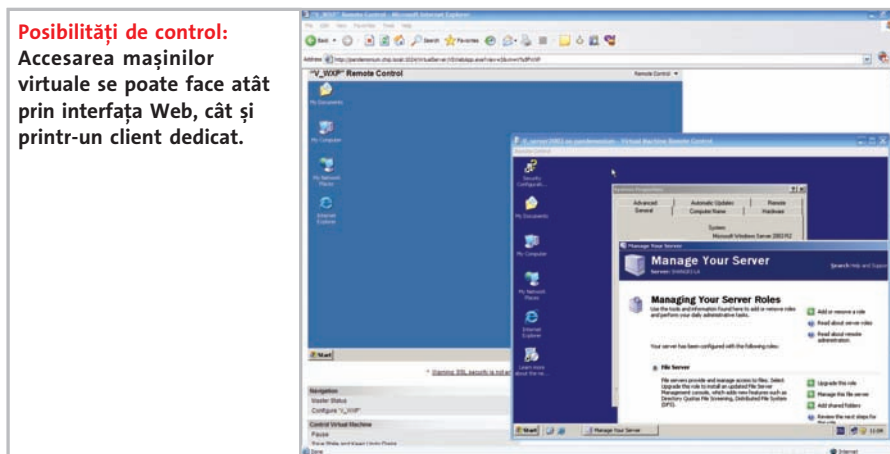
Disponibil în două versiuni, pentru sisteme din generația Windows XP pe 32 și 64 de biți, Virtual Server este capabil să

Software sub lupă

O privire aruncată în inima unui server de mașini virtuale, o aplicație de partiționare, una de creare a imaginilor pentru hard diskuri, o soluție de recuperare de date și un pachet de securitate.

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Posibilități de control:
Accesarea mașinilor virtuale se poate face atât prin interfața Web, cât și printr-un client dedicat.

găzduiască doar sisteme de operare pe 32 de biți. Ca o noutate, odată cu lansarea acestei versiuni gratuite, Microsoft suportă ca sisteme găzduite și câteva variante de Linux și oferă instrumente de integrare pentru acestea sub denumirea de Virtual Machine Additions for Linux. Din punct de vedere hardware emulat, regăsim componente mai mult decât comune, detectabile astfel și de sisteme de operare mai vechi. Și, ca o ultimă remarcă în privința hardware-ului, în cazul sistemelor multi-procesor, sistemul de operare găzduit va avea disponibil doar un procesor.

Înainte de instalare, este necesară prezența modulului Web din Internet Information Services. Pentru că administrarea și accesarea mașinilor virtuale se fac printr-o aplicație Web. Prin intermediul acestei interfețe pot fi create mașini virtuale și modificate „variabilele” acestora – RAM, hard disk, rețea, diferite locații de stocare. De asemenea, tot prin această interfață pot fi monitorizate sistemele găzduite și, în funcție de necesități, poate fi gestionată

alocarea resurselor pentru sistemele găzduite. Pentru administrare poate fi folosit orice browser web, însă conectarea la mașinile virtuale se face prin intermediul unui control ActiveX, utilizatorii fiind astfel limitați la engine-ul Internet Explorer. Ca modalitate de conectare există și un client separat. Fiind un produs destinat gestionării simultane a mai multor sisteme de operare, și facilitățile oferite sunt superioare celor întâlnite în Virtual PC, începând de la posibilitățile mai largi de a configura componenta Networking și până la flexibilitate mai mare în privința hard diskurilor virtuale. Din păcate, interfața de administrare nu este neapărat intuitivă, nefiind destinată unui public în necunoștință de cauză. În același timp, faptul că este o interfață Web nu îi dă o flexibilitate necesară în anumite situații.

Concluzie: O soluție complexă de virtualizare, care necesită însă rafinarea unor facilități.

catalin_constantin@chip.ro

PRODUCĂTOR: Microsoft Corporation
WEB: <http://www.microsoft.com/>

Securitate

eTrust Internet Security Suite r2

Evaluare CHIP: 90	■■■■■
Ergonomie: 88	
Funcționalitate: 90	
Resurse: 95	
PRODUCĂTOR: Computer Associates DISTRIBUTOR: DNA Software INTERNET: www.dna.ro	

Vremea atacurilor cauzate de infectarea unui PC cu un virus din e-mail se pare că este pe sfârșite, noi tipuri de atacuri făcându-și apariția pe platforma Windows (în numărul trecut al revistei am discutat pe larg despre acest subiect). De aceea, folosirea unei soluții integrate de securitate este mai mult decât o necesitate. Nu este prima oară când avem posibilitatea să discutăm despre un pachet semnat CA, de data această însă reunește sub numele de eTrust Internet Security aplicații cu renume din domeniu, ce au fost achiziționate de CA. Mă refer aici în primul rând la engine-ul cunoscutului firewall ZoneAlarm și la soluția antispyware PestPatrol ce se alătură cu succes antivirusului EZ Antivirus. Suita este completată de modulul de protecție antispyware eTrust Anti-Spyware. Ansamblul eTrust Internet Security este unul modular, fiecare componentă având o interfață proprie, care din păcate păstrează o mare parte din caracteristicile de origine. Aceasta este explicația pentru care modulele din suită nu au un aspect unitar din punct de vedere al interfeței (deși există un Security Center din care pot fi accesate), singurul element de legătură fiind numele eTrust. Până la urmă însă, nu estetica este factorul decisiv în alegerea unui program de securitate, ci modul în care fiecare modul în parte se achită de sarcină. Iar din acest punct de vedere, păstrarea caracteristicilor interfeței din versiunile mai vechi (dinainte să fie achiziționate de CA) este un plus.

eTrust Personal Firewall folosește engine-ul ZoneAlarm în versiunea 5.5 cu toate avantajele acestuia (protecție firewall prin limitarea accesului la internet pe fiecare aplicație sau pe tip de conexiune, protecția mesajelor e-mail prin blocarea anumitor

tipuri de atașamente, păstrarea intimității prin eliminarea informațiilor depozitate în fișiere cache), de la administrarea facilă a firewall-ului și până la funcția de protecție a informațiilor personale. myVault reprezintă un seif virtual în care puteți depozita informațiile importante ce nu vreți să părăsească neautorizat calculatorul. Apoi, aceste informații vor putea fi negociate doar cu acele site-uri pentru care s-a stabilit explicit că sunt valide.

Pentru protecția antispyware, PestPatrol este modulul pe care trebuie să îl aveți în vedere. În mod implicit, toate serviciile de protecție sunt pornite și sistemul este integral protejat.

eTrust Anti-Spam se integrează cu clienții de e-mail Microsoft Outlook și Outlook Express și funcționează pe baza listelor cu expeditori acceptați. Suplimentar, oferă un filtru de phishing.

Am lăsat la urmă soluția antivirus EZ Trust, elementul în jurul căruia a fost construită suita. Se bazează pe un motor de scanare în versiunea 12.4.1 și oferă o soluție eficientă de protecție în timp real și de curățare a unor eventuale infecții. Interfața sa oferă accesul la funcțiile primare (activare/dezactivare monitorizare) sau pornirea unei scanări a PC-ului. Cine caută un control mai amănunțit va fi foarte dezamăgit de EZ Trust. Totuși compoziția modulului face din el un instrument puternic pentru utilizatorii cu mai puțină experiență, dar care doresc să aibă calculatorul protejat. Gradul de utilizare al resurselor este direct proporțional cu sarcinile executate, pe o configurație medie fiind însă acceptabil.

Concluzie: O soluție eficientă de protecție compusă din module ce înglobează tehnologii puternice.

Recuperare date

O&O DiskRecovery Personal Edition V4

Evaluare **CHIP: 86** ■ ■ ■ ■ □

Ergonomie: 89

Funcționalitate: 75

Resurse: 100

PRODUCĂTOR: O&O Software
INTERNET: www.oo-software.com
PREȚ: 80 USD

Deseori, din neatenție ștergem fișiere importante. Iar panica și telefoanele date rapid prietenilor mai cunoscători nu reușesc să ne ajute. Însă, dacă ținem cont de niște reguli simple (adică să oprim imediat lucrul la respectivul sistem și să nu mai efectuăm nici o operație de scriere pe mediul vizat) și folosim aplicații specializate, avem șanse mari de a recupera datele.

Un program de acest gen, cu o interfață accesibilă, ce se adresează publicului larg, este DiskRecovery de la compania germană O&O Software. În versiunea 4 Personal, el vine ca o soluție simplă ce permite recuperarea datelor de pe hard diskuri, medii USB sau camere foto digitale.

Data fiind orientarea aplicației către un public mai puțin specialist, O&O DiskRecovery nu oferă opțiuni foarte avansate de acces la hard disk. Se pot selecta doar partiția sau discul vizat, unul dintre cele 281 de tipuri de fișiere (grupate pe categorii, de exemplu: documente Office, imagini etc.) recunoscute implicit de program, dimensiunea minimă a fișierelor ce sunt luate în calcul pentru recuperare și modalitatea de parcurgere a structurii de directoare. În majoritatea cazurilor, opțiunile oferite sunt suficiente pentru operațiuni simple de recuperare, însă nu vă așteptați la miracole din partea lui DiskRecovery.

Deși este cea mai puternică aplicație din suita de instrumente de recuperare oferită de O&O Software, varianta Personal Edition nu se ridică la nivelul așteptărilor.

Concluzie: Utilă pentru operații simple de recuperare și cu rezultate bune pe hard diskuri, dar nu și pe mediile de stocare USB.

ionut_balanc@chip.ro

Partiționare hard disk

Norton PartitionMagic 8.05

Evaluare **CHIP: 94** ■ ■ ■ ■ ■

Ergonomie: 94

Funcționalitate: 90

Resurse: 100

PRODUCĂTOR: Symantec
DISTRIBUITOR: Romsym Data
TELEFON: 021-3231431

Chiar și sub pălăria Symantec, Partition Magic a rămas în continuare una dintre cele mai bune aplicații pentru „prepararea” hard diskului, fiind un ajutor de nădejde atunci când vine vorba despre partiționare, modificarea tipului și a geometriei partițiilor. Față de soluția clasică din Windows, aplicațiile de genul lui PartitionMagic aduc avantajul că modificările nu sunt de natură să deterioreze informațiile de pe ele, deși accidente se mai pot întâmpla și de aceea este bine să lucrăm cu atenție.

Atât la nivelul interfeței, cât și la cel al funcționalității, PartitionMagic nu s-a schimbat prea mult de când poartă și numele Norton. Avem de-a face cu aceleași funcții (creare, copiere, ștergere, mutare, îmbinare a partițiilor) ușor accesibile și elegant prezentate. Există și posibilitatea de a proteja prin parolă pornirea programului. Din interfața Windows se stabilesc pașii necesari pentru partiționare, dar operațiile efective se realizează la următoarea repornire a Windows-ului. Din punct de vedere al performanțelor, Norton PartitionMagic rămâne o aplicație eficientă, deși uneori modul în care prepară partițiile s-ar putea să nu fie pe placul sistemelor de operare alternative. Sub Windows însă, funcționalitatea sa este excelentă.

În pachet, pe lângă soluția de partiționare, se mai pot găsi și utilitarele PQBoot și Drive Mapper responsabile cu ordinea partițiilor de boot, respectiv schimbarea referințelor atunci când o partiție își schimbă identificatorul sub Windows.

Concluzie: Se menține în continuare ca una din soluțiile recomandate pentru managementul partițiilor și al hard diskurilor.

ionut_balanc@chip.ro

Creare de imagini de hard diskuri

Paragon Drive Backup 7.0

Evaluare **CHIP: 96** ■ ■ ■ ■ ■

Ergonomie: 93

Funcționalitate: 96

Resurse: 100

PRODUCĂTOR: Paragon Technologies GmbH
INTERNET: www.paragon.ag

Fără a fi neapărat un nume mare în domeniu, compania germană Paragon are în portofoliu câteva produse dintre cele mai interesante în domeniul gestiunii componentelor de stocare dintr-un calculator. În această ofertă găsim și Drive Backup 7.0 – soluția propusă de această companie pentru crearea copiilor de siguranță pentru partiții și hard diskuri.

În pachetul Professional găsim pe lângă aplicația principală și o serie de alte utilitare cu ajutorul cărora operațiunile de backup și restaurare devin mai ușoare. În primul rând, un instrument de vizualizare a conținutului imaginilor create – Image Explorer. Cu ajutorul acestuia, din imagini pot fi extrase doar anumite fișiere. Apoi, Image Mounter, prin care imaginile pot fi „atașate” ca partiții virtuale la sistem. În al treilea rând, există un utilitar pentru vizualizarea conținutului partițiilor fizice. Și, pentru ca operațiunile să fie complete, mai există și un program de inscripționare a imaginilor pe medii de stocare.

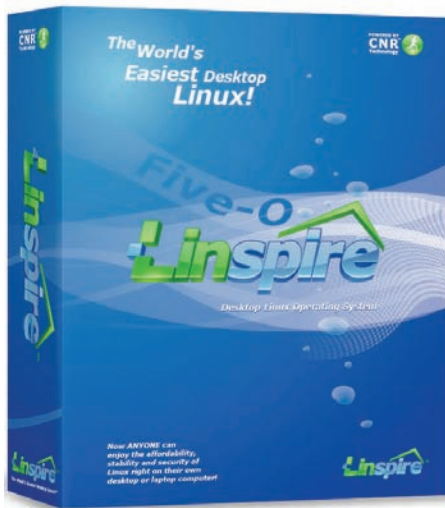
Aplicația principală a pachetului – Drive Backup – permite crearea imaginilor atât în mod 1 la 1, cât și byte cu byte. Modul 1 la 1 este folosit atunci când sistemul de fișiere nu este recunoscut. Este posibilă și crearea copiilor incrementale. De asemenea, sunt posibile și operațiunile de clonare a hard diskurilor sau a partițiilor. Suplimentar, pentru cazurile extreme, există separat și un vrăjitor prin care poate fi creat un mediu boot-abil cu ajutorul căruia poate fi reluată operațiunea care a dat greș anterior.

Concluzie: O soluție complexă și completă cu ajutorul căreia operațiunile de backup pot fi executate foarte ușor.

catalin_constantin@chip.ro

Către Linux

Calea cea mai ușoară

O distribuție Linux comercială ce țintește actualii utilizatori Windows.

Ionuț Bălan

Windows sau, mai recent, Linspire, a fost una dintre primele distribuții Linux cu care am avut ocazia să lucrez. La început, din curiozitatea stârnită de procesul intentat de Microsoft companiei Windows, ce a avut ca rezultat schimbarea numelui în Linspire și mai apoi din dorința de a vedea cât de departe s-a ajuns cu acest proiect.

Linspire, spre deosebire de multe alte distribuții Linux pe care vi le-am prezentat până acum, se vrea din start o alternativă mult mai ieftină la sistemul de operare Windows și care țintește desktop-urile noastre (acesta este și motivul pentru care Microsoft a reacționat prin intentarea unui proces și obligarea companiei Windows să renunțe la numele prea asemănător cu... Windows). Și tot din acest motiv, se pot găsi PC-uri ieftine care beneficiază de acest sistem de operare preinstalat.

Proiectul Linspire are la bază trei principii importante: stabilitatea dată de platforma Debian, o interfață simplă, foarte asemănătoare cu cea a Windows-ului și o modalitate facilă de a instala noi aplicații. Ce a ieșit?

Ei bine, cea mai recentă versiune poartă denumirea de Linspire Five-0 și se ridică la

înălțimea așteptărilor, reușind să încante de la prima utilizare. Acesta poate fi achiziționat fie sub forma unui pachet, fie ca urmare a unui abonament pe site-ul www.linspire.com, care permite accesul la zona de download a imaginii distribuției, dar și în cea CNR (*Click'n'Run*).

Pe același CD cu kit-ul de instalare este prezentă și versiunea LiveCD, lucru foarte util pentru cazurile în care se dorește o verificare în prealabil a compatibilității sistemului de operare cu componentele hardware. De altfel, și cei de la Linspire sfătuiesc utilizatorii să instaleze sistemul de operare doar pe PC-uri cu o configurație certificată. Am simțit acest dezavantaj atunci când am încercat să instalez Linspire pe noul meu sistem AMD Athlon x64 Dual Core, cu un sample ATI Crossfire X850. Sub nici o formă nu am reușit să fac să pornească instalarea.

Dacă există componente certificate, atunci instalarea este un proces simplu, iar dacă se optează pentru opțiunea automată de partiționare (take over...), atunci tot ce aveți de făcut este să priviți animațiile de pe ecran până când sistemul va fi instalat și gata de

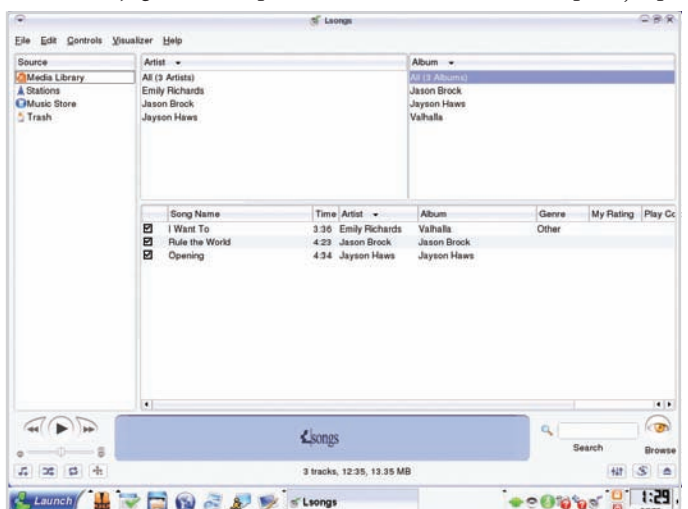
a fi folosit. În final, va trebui să modificați (dacă doriți) setările de rețea, legate de display și eventual să adăugați conturi de utilizatori. De obicei, atunci când discutăm despre un sistem de operare ce vizează desktop-urile, prima impresie este cea care contează cel mai mult. Dacă există ceva care să ne placă sau să ne atragă, atunci avem mari șanse să continuăm să explorăm. Linspire Five-0 face o treabă excelentă în acest sens, prin faptul că oferă o interfață curată și arătoasă. Apoi, dacă plecăm de la premisa că utilizatorul are o experiență anterioară cu Windows, el nu va avea probleme în acomodare, meniurile fiind dispuse similar și având denumiri și funcționalități asemănătoare corespondentelor din Windows.

Mai este încă un lucru, pe care cei de la Linspire au reușit să îl pună excelent în practică: primii pași în Linspire. Printr-o prezentare multimedia, inteligent făcută, noul utilizator de Linspire are ocazia să se familiarizeze cu sistemul de operare via How to tutorial.

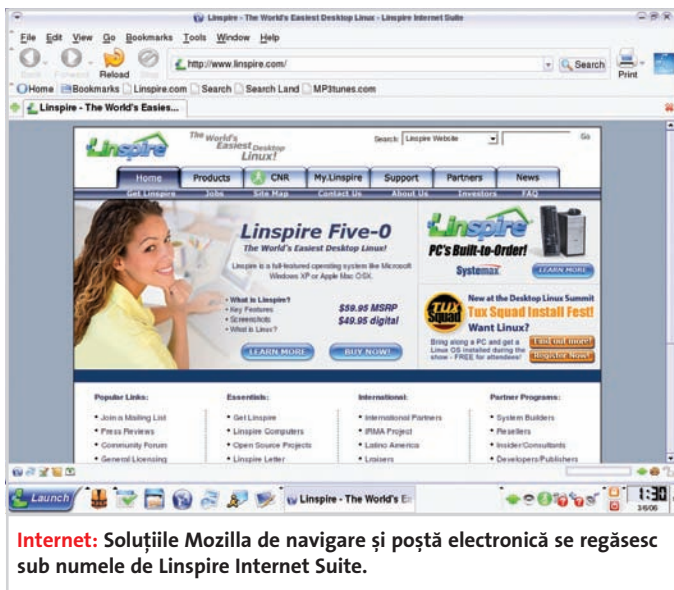
Linspire înseamnă însă ceva mai mult decât un sistem de operare oacheș. În trecut, pentru a instala cu succes o aplicație pe

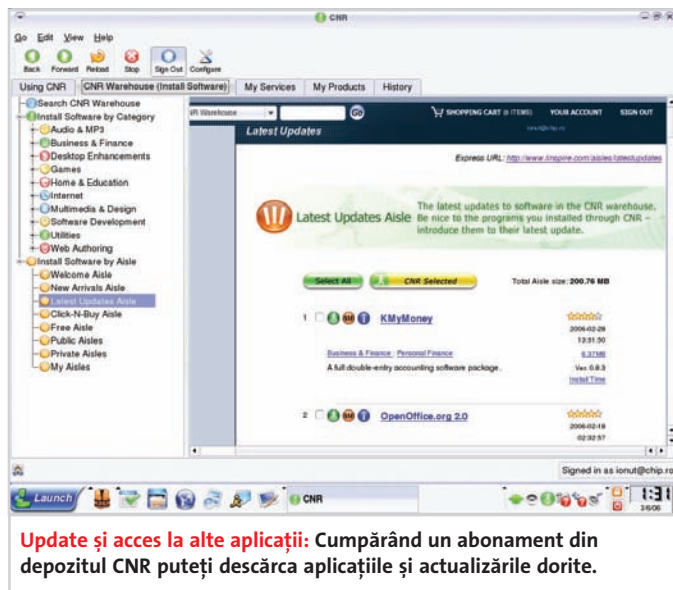
Desktop: Tranziție lină asigurată de funcționalitate și aspectul asemănător al interfeței.

Muzică: Lsongs, o clonă iTunes, vă asigură posibilitatea de a asculta melodiile preferate și pe Linspire.

Internet: Soluțiile Mozilla de navigare și poșta electronică se regăsesc sub numele de Linspire Internet Suite.

Update și acces la alte aplicații: Cumpărând un abonament din depozitul CNR puteți descărca aplicațiile și actualizările dorite.

Linux, trebuia ori să stăpânești bine tainele sistemului de operare ori să ai foarte mult noroc pentru ca toate bibliotecile necesare aplicației respective să fie deja prezente pe sistem. Adresându-se în principal unei categorii de utilizatori nu foarte experimentați și fără prea multe valențe tehnice, Linspire reușește să treacă peste acest inconvenient prin sistemul „Click-aNd-Run” – CNR. Pe baza unui abonament acest sistem permite instalarea unei aplicații cu un singur clic, prin intermediul internetului. De fapt, schimbarea de perspectivă pe care Linspire o aduce în lumea sistemelor de operare este că cine nu vrea sau nu se pricepe să configureze o instalare apelează la CNR contra unei sume de bani și acest lucru se face automat. Majoritatea aplicațiilor Linux (gratuite și comerciale) de care un utilizator are nevoie sunt prezente în zona CNR, de la soluții office, multimedia și până la aplicații de dezvoltare web. Tot prin CNR se poate avea acces și la update-urile sistemului de operare.

Faptul că există CNR-ul nu înseamnă neapărat că în mod implicit Linspire nu vine cu un set suficient de aplicații. Se găsește o soluție pentru orice avem nevoie. Plecând de la un player multimedia, browser, client de e-mail sau aplicații de editare foto, Linspire le conține pe toate. Este de apreciat și faptul că există doar o singură soluție pentru fiecare, cea propusă de Linspire, lucru cu care sunt într-un tot de acord pentru că de multe ori este frustrant să găsești într-o distribuție cinci aplicații de același gen, dar cea cu care ești familiarizat să lipsească. Prin urmare, mai bine una și bună.

Aplicații proprietare

De obicei, o distribuție Linux este creată în jurul unui kernel personalizat prin adăugarea

unui set de aplicații dezvoltate de terți. Și în cazul lui Linspire, lucrurile stau la fel, dar există și câteva module asupra cărora dezvoltatorii și-au concentrat atenția.

Lphoto este programul cu care se pot organiza și vizualiza colecțiile de fotografii. Aplicația are o arie largă de utilizări, începând cu operațiunea de import de pe camera foto digitală și terminând cu crearea de slideshow-uri sau galerii pe web.

Muzica în format digital nu mai este de mult o necunoscută pentru orice tip de utilizator de PC. Fie că vorbim despre conversie, download (plătit sau nu), organizare sau redare, oricine cunoaște un program cu care să ducă la bun sfârșit sarcina. Pe Windows, iTunes și-a câștigat un loc meritat printre pasionați și probabil de aceea dezvoltatorii Linspire au decis să ofere o clonă a acestuia în Lsongs. Chiar dacă nu strălucește, Lsongs își face treaba și justifică includerea în sistemul de operare. Dacă tot este prezentă o soluție de management a fișierelor audio, am fost curios să văd dacă pot și reda acest gen de fișiere. Am fost plăcut surprins să descopăr că Linspire are incluse (doar este o versiune comercială, nu?) bibliotecile necesare redării formatelor audio și chiar video.

Linspire Internet Suite este denumirea sub care veți găsi soluția de navigare pe web, comunicare via e-mail și acces la site-uri de tip news din Linspire. Creată pe un schelet Mozilla și personalizată pentru utilizatorul de Linspire, suita de aplicații de internet completează cu succes sistemul de operare.

Specificații tehnice

Linspire este un sistem de operare gândit să ruleze pe sisteme desktop și laptop. În teorie, el va rula foarte bine pe orice astfel de sistem, deși probleme mai pot apărea

dacă nu sunt componente certificate. În urma testării, Linspire a ratat instalarea pe un desktop, e drept, mai diferit, dar a reușit să ruleze fără probleme pe un laptop cu procesor Turion, cu toate componentele detectate corect.

Motorizarea ce face posibil acest lucru este un kernel 2.6.10, un KDE 3.3.2 și un server X.org 6.8. Deși nu sunt în cele mai recente versiuni, ele sunt personalizate și rulează eficient. Din punct de vedere al interfeței grafice, KDE-ul rulat pe X.org cu o temă Linspire Clear este un succes, elementele grafice fiind lizibile și atractive.

Pentru începători

De-a lungul vremii, nu am avut experiențe prea plăcute cu această distribuție și de multe ori am avut idei preconcepute atunci când discutăm despre ea. Însă, de îndată ce am avut la dispoziție o versiune de test cu acces la baza CNR, lucrurile s-au schimbat radical. În versiunea Five-0, Linspire este un sistem de operare care merită încercat de toată lumea. Utilizatorii Windows fără nici o experiență în Linux au posibilitatea de a face o trecere lină către această lume. Utilizatorii cu experiență pot vedea că se poate și un Linux mai ușor. Nu vă așteptați însă la posibilități largi de cosmetizare, pentru că tool-urile de dezvoltare lipsesc deocamdată. Puteți edita însă sources.list și folosiți cu încredere apt-get-ul pentru a vă face sistemul de operare așa cum doriți.

Ceea ce rămâne în final este faptul că vâlva iscată pe internet în jurul lui Linspire este una justificată complet. Continuând pe acest trend, Linspire va câștiga cu siguranță tot mai mulți adepți din rândurile viitorilor linuxiști, chiar și ai celor din România.

ionut_balanc@chip.ro

Informații: www.qcs.ro
Distribuitor: QCS International

În această rubrică puteți citi:

■ **104** Smartphone
Windows Mobile 2005

■ **108** Online
Site-uri cu sfaturi practice

Rețelistică

Noul val wireless

După adoptarea la începutul anului a specificațiilor preliminare pentru standardul 802.11n, în luna aprilie au început să apară și primele produse conforme acestora. Trecerea la o nouă generație poate să înceapă.

Până acum, piața a fost inundată de un mare număr de produse de rețelistică 802.11g, multe dintre ele „cu steroizi” (adică suport pentru SuperG) pentru a putea oferi viteze cât mai ridicate de transfer. În acest sens au fost folosite unele inovații, au fost aplicate unele trucuri tehnologice, pentru a putea dubla sau chiar tripla (în anumite condiții) viteza de 54 Mbps a clasicului 802.11g. Totuși, nevoia unei standardizări se făcea resimțită, astfel că la începutul anului (aproape toți) principalii producători de cipuri de rețelistică au căzut de acord asupra specificațiilor preliminare ale standardului 802.11n (se estimează că la adoptarea specificațiilor finale 802.11n nu vor apărea schimbări majore). Acesta va oferi printre altele rate de transfer cuprinse între 200 și 600 Mbps și suport pentru tehnologiile MIMO (*Multiple Inputs Multiple Outputs*), ce utilizează mai multe seturi de radiouri și antene (direcționate eventual diferit) pentru a mări performanțele dispozitivelor. Trei dintre acești producători, Marvell, Broadcom și Atheros dispun deja de produse comerciale (cipuri mai precis) conforme specificațiilor menționate și au parteneri care să ofere pe piață dispozitive bazate pe aceste cipuri. Totuși, din punctul de vedere al utilizatorului final, ne interesează mai degrabă cine anume va vinde produsele finale, iar deocamdată sunt trei companii: Buffalo Technology, D-Link și Netgear.

RangeMax Next de la Netgear

Netgear face pasul următor în materie de rețelistică pentru mase cu o întreagă linie de produse bazată pe 802.11n draft, ce este denumită sugestiv RangeMax Next și care include rutere wireless și adaptoare de notebook-uri. Vârful de gamă este WNR854T, un ruter wireless care încorporează în plus și un switch Gigabit Ethernet (1Gbps) pentru rețele cablate, direcție în care sunt disponibile cinci porturi. Dispozitivul este bazat pe un cip din gama TopDog de la Marvell și oferă o viteză de transfer fără fir

Netgear WNR854T: Viteze mari pentru wireless și suport pentru Gigabit Ethernet.

de până la 300 Mbps. El este interoperabil cu adaptorul PCMCIA WN511T bazat tot pe un cip Marvell TopDog. Un alt produs al seriei este WNR834, de asemenea un ruter wireless, dar care oferă viteze mai mici atât pentru rețeaua wireless (270 Mbps), cât și pentru cea cablată (suport pentru Ethernet 10/100 nu și pentru Gigabit). Acesta este însă bazat pe cipul InteNsi-fi de la Broadcom și el este interoperabil cu un alt card de notebook, WN511B. Familia mai include și un Wireless Modem Router, un Access Point și un adaptor PCI. Din păcate, Netgear nu precizează cum anume comunică între ele dispozitivele bazate pe cipuri diferite, dacă este menținută o viteză ridicată sau dacă aceasta este redusă la un nivel scăzut (de exemplu, 54 Mbps

Netgear WN511B: Un card pentru notebook bazat pe cipul inteNfi-fi de la Broadcom.

sau 108 Mbps). Prețurile produselor sunt cuprinse între 129 de dolari pentru adaptoarele de notebook, respectiv 249 de dolari pentru ruterul wireless cu suport Gigabit Ethernet.

AirStation Nfiniti de la Buffalo

Compania americană Buffalo Technology oferă de asemenea o pereche de produse, un card PCMCIA, un wireless Access Point și ruter bazate pe cipul InteNsi-fi de la Broadcom. WZR-G300N (acesta este numele ruterului) oferă aceeași viteză maximă de 270 Mbps în mod wireless ca și WNR834 de la Netgear și dispune de asemenea de un switch cu 5 porturi (4+1) Ethernet 10/100. Poate fi configurat via Web și integrează unelte de detectare și configurare automată a conexiunii prin cablu sau DSL la internet.

AirStation Nfiniti: Un ruter wireless capabil de rate de transfer de 270 Mbps.

RangeBooster N 650 de la D-Link

Cea de-a treia companie care a anunțat produse 802.11n draft este D-Link, ale cărei dispozitive sunt bazate pe chipset-ul AR5008 de la Atheros. Avem de-a face tot cu un ruter wireless și cu două adaptoare de rețea (unul de notebook și unul de desktop) ce au prețuri cuprinse între 100 de dolari (cardul de notebook) și 150 de dolari (ruterul).

Așteptăm cu interes lansările altor producători precum Linksys sau SMC.

Planet

Energie pentru Ethernet

Unul dintre cele mai recente produse lansate de compania taiwaneză Planet este un Power over Ethernet (PoE) injector. El conține două porturi Ethernet, unul de intrare și unul de ieșire, cel din urmă fiind compatibil PoE, alături de posibilitatea de a se alimenta cu energie de la o priză obișnuită. Utilitatea sa se poate face simțită în două cazuri: primul în care avem o rețea Ethernet obișnuită și dorim să integrăm în cadrul ei un dispozitiv de tip PoE neavând la el un alt tip de alimentare

(injectorul va transmite către destinație pe același cablu și datele și energia electrică) și al doilea caz în care dorim să conectăm la rețea un dispozitiv Ethernet obișnuit, într-o locație fără curent electric, situație în care vom utiliza la destinație un splitter (injectorul va trimite către splitter datele și energia electrică, iar acesta va separa la destinație transmisia de date și pe cea de energie pe cabluri distincte).

www.planet.com.tw

Power over Ethernet:
Pentru locații greu accesibile .

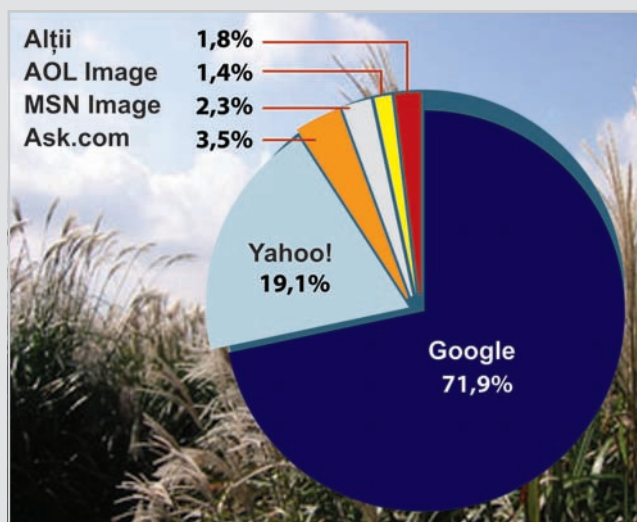
STATISTICI

» Căutare de imagini pe internet

Nielsen/NetRatings a realizat de curând un raport mai amplu pe marginea motoarelor de căutare, din care interesantă este situația secțiunilor pentru imagini din cadrul acestora. Astfel, aflăm că în luna februarie a acestui an Google deține o pondere de aproape 72% din numărul de căutări, urmată fiind de Yahoo cu 19%, Ask.com cu 3,5% și MSN Image Search cu 2,3%.

Față de anul precedent însă, Google a pierdut aproape 5% în favoarea motoarelor Yahoo și Ask.com.

www.netratings.com

Lider: Google deține partea leului la căutarea de imagini.

Google

Patent pentru căutare asistată vocal

Google patentează o interfață vocală pentru căutare. Aceasta este descrisă ca „un sistem care oferă rezultate de căutare în urma unei interogări vocale. Sistemul primește o comandă vocală de căutare de la utilizator, lansează una sau mai multe ipoteze de recunoaștere, fiecare fiind asociată cu o pondere, [...] și construiește o căutare booleană ponderată folosind ipotezele de recunoaștere. Sistemul transmite atunci comanda de căutare booleană ponderată unui motor de căutare, oferind

ulterior rezultatele către utilizator”. Google apreciază că tehnologiile actuale de recunoaștere vocală nu sunt potrivite pentru utilizarea în contextul sistemelor de căutare, oferind exemple în care aplicațiile de recunoaștere vocală fac confuzii între combinații asemănătoare de cuvinte (de exemplu „White House” și „light mouse”). De aceea Google aplică un sistem de ponderare inclusiv la combinații de cuvinte, nu numai la cuvinte individuale.

www.google.com

Google

Calendar online

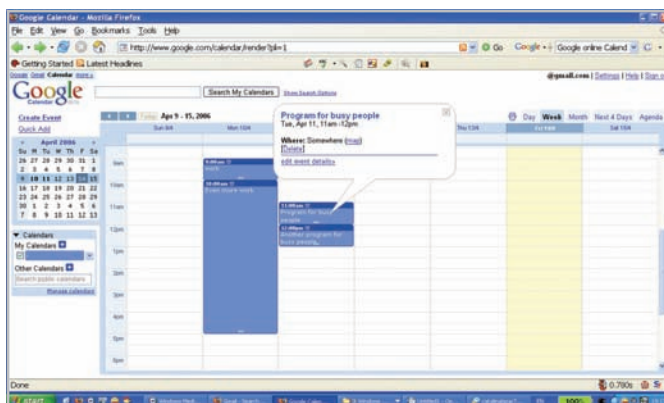
Cel mai recent serviciu de la Google este calendarul personal online, care a început să fie oferit de compania americană începând din luna aprilie.

Așa cum ne-am obișnuit de la celelalte servicii, Google Calendar are o interfață curată, simplificată, fără a fi simplistă însă, deoarece oferă foarte ușor acces la funcțiile de care este nevoie. Programarea unui eveniment se face rapid, printr-un simplu clic la ora și ziua corespunzătoare, iar editarea detaliilor suplimentare (de exemplu, locația evenimentului sau alte comentarii personale) se poate realiza contextual.

Bineînțeles că orice serviciu fără

funcții de căutare nu ar fi unul Google, așa că și cel de față include asemenea opțiuni. Utilizatorii pot face publice părți ale calendarului propriu (sau chiar calendarul în întregime) și pot realiza căutări după anumiți termeni în acesta sau chiar în calendarele care sunt publicate deja de alți utilizatori. Am remarcat integrarea foarte bună, într-o manieră contextuală, cu alte servicii Google. De exemplu, în momentul în care se vizualizează un eveniment, se poate avea acces rapid la Google Maps pentru a vedea direct pe hartă locația în care se va desfășura acesta.

calendar.google.com

Simplu și eficient: Utilizatorii online își pot gestiona programul cu Google Calendar.

Dintr-un alt punct de vedere, un smartphone se diferențiază de un telefon clasic prin faptul că dispune de un procesor dedicat, a cărui sarcină este să ruleze un sistem de operare cu tot cu aplicațiile sale.

Punctul comun al celor două definiții este acela că un smartphone rulează un sistem de operare. Până anul trecut, piața smartphone-urilor era dominată categoric de sistemele de operare Symbian. Însă odată cu lansarea versiunii Windows Mobile 5 a sistemului de operare de la Microsoft pentru sistemele PocketPC sau Smartphone, raportul de forțe a început să se schimbe, numărul smartphone-urilor motorizate de Microsoft cunoscând o creștere semnificativă. Nu neapărat pentru că ar fi un sistem de operare mai stabil sau mai rapid, ci datorită posibilității simple de a dezvolta și porta aplicațiile pe această platformă. Windows Mobile 5 a reușit să ofere compatibilitate aplicațiilor scrise pentru PocketPC și Smartphone, lucru mai mult decât bine-venit în configurația actuală a pieței acestui tip de SO-uri.

Câteva noutăți

Din punct de vedere al caracteristicilor tehnice, Windows Mobile 5 pare că nu diferă prea mult de predecesorul său (Windows Mobile 2003 SE). Însă sunt câteva schimbări importante ce au contribuit decisiv la avântul acestei platforme. Faptul că există un update de kernel de la Windows CE 4.2 la WCE 5.01 aduce un important spor de viteză odată cu posibilitatea de a lucra cu display-uri mai mari. Despre compatibilitatea

Windows mobil

Soluție concentrată de office

Multe din aplicațiile familiare de pe PC se regăsesc acum și în telefoane elegante de dimensiuni mici. „Vinovatul” de acest lucru este Windows Mobile 5.

Ionuț Bălan, Mircea Mihălcică

O dată, nu chiar așa demult (deși pare o veșnicie, nu?), a fost o perioadă când un telefon mobil era doar un telefon mobil. Nu un player multimedia, nu un aparat de fotografiat sau filmat și nu o agendă electronică. Timpurile se schimbă însă și telefoanele capătă noi funcționalități. Funcția de telefonie rămâne punctul comun, însă restul facilităților cristalizează direcțiile diferite de dezvoltare ale acestor device-uri. Una dintre direcții este reprezentată de telefoanele „deștepte”: smartphone-urile.

Un Windows mobil

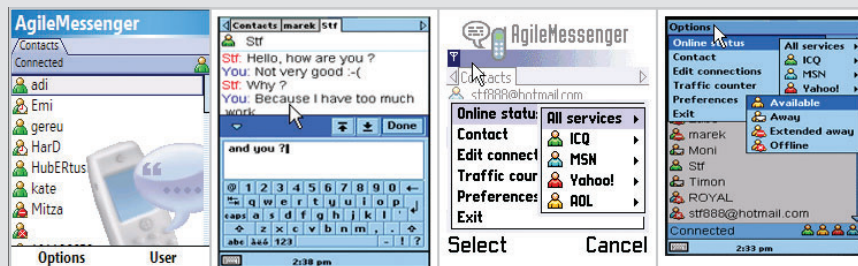
Probabil că mulți dintre dumneavoastră ați intrat în contact și cu aparate de tip smartphone, dar nu sunteți foarte convingși cum pot fi ele diferențiate într-un mod mai mult sau mai puțin riguros. La un nivel minimal, un smartphone este un aparat de comunicare care îmbină funcțiile unui telefon clasic cu cele ale unui PDA, făcând în acest fel posibilă conlucrarea celor două soluții.

MESAGERIE ORIUNDE ȘI CU ORICINE

» **Agile Messenger**

Fiecare serviciu de Instant Messaging are clientul său, lucru normal, dar destul de neplăcut atunci când ai mulți prieteni și vrei să comunici cu toți. Ideea de client care să fie compatibil cu toate serviciile de mesagerie instant a apărut de mult timp pentru PC, aplicații precum Odigo, Trilian fac funcția de bază (comunicarea simplă text) mult mai ușoară, chiar dacă lipsesc unele

funcții specifice fiecărui serviciu (de exemplu audibles pentru Yahoo! Messenger). Evident, și pe smartphone tot un client compatibil cu mai multe servicii am alege, de aceea vă prezentăm Agile Messenger, aplicație pe care o puteți descărca de la www.agilemobile.com, un client de mesagerie „legat” la cele mai populare servicii de acest fel: AOL, MSN, Yahoo și ICQ.

Mesagerie instantanee: Cu ajutorul lui Agile Messenger veți fi legați la toți clienții importanți de instant messaging.

SPV C600

» Pe drumul cel bun

Modelul SPV C600 de la Orange este un telefon mult mai reușit decât predecesorul său, C500, atât din punct de vedere al designului, cât și al performanțelor. Blocările cauzate de sistemul de operare și/sau componentele hardware aproape că nu mai există, iar sistemul de operare și aplicațiile răspund prompt la comenzi. Display-ul este suficient de mare pentru a permite afișarea unor informații detaliate despre mesajele e-mail sau întâlniri. Durata de viață a bateriei observată în urma testului cu accesarea

moderată a conexiunii GPRS este de aproximativ o zi, caracteristică acceptabilă dată fiind configurația aparatului. Atenție însă la joystick, probabil singurul element cu probleme al acestui model.

Distribuitor: Partenerii Orange
Internet: www.orange.ro

Nume telefon	SPV C600
Rețele accesibile	GSM 850, 900, GSM 1800, GSM 1900
Conectivitate și date	GPRS, EDGE, Bluetooth, infraroșu, USB
Platformă	Microsoft Windows Mobile 5.0 SmartPhone Edition
Ecran	Rezoluție 240 x 320 pixeli, 65k culori, TFT
Dimensiuni	108x46x18 mm
Greutate	106 g
Capacitate agendă	Dinamică
Timp de standby	7-8 zile
Timp de convorbire	3-5 ore
Tonuri de apel	Polifonice (40 de canale), MP3
Vibrații	Da
Camera foto	1,3 MP, 1280x1024 pixeli
Alte caracteristici	Procesor TI OMAP 850, 195 MHz, memorie internă de 64 MB, slot pentru card miniSD, T9, player MP3/AAC

aplicațiilor pe platforme PocketPC și Smartphone am amintit și nu revenim.

Apoi, au fost finisate și îmbunătățite aplicațiile incluse în sistemul de operare. Cea

mai importantă este fără îndoială clientul de e-mail Outlook, urmată apoi de browserul Internet Explorer, mai eficient, dar încă nu suficient de bun. Spre deosebire de versiunile

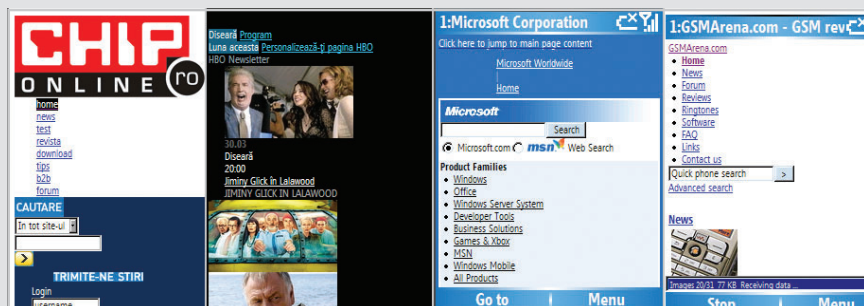
BROWSING FACIL

» Opera pentru mobile

Datorită facilităților pe care ni le oferă, precum și ușurinței în utilizare, ne-am hotărât să folosim pentru smartphone-ul nostru browser-ul Opera. Produsul poate fi descărcat de la adresa www.opera.com/products/mobile și, din fericire, alături de pașii necesari instalării aplicației, regăsim și un ghid de utilizare a browserului. Orgoliul utilizatorilor experimentați de

PC și internet de obicei îi face pe aceștia să ignore respectivul ghid, însă vă recomandăm să nu o faceți deoarece după ce veți învăța să lucrați cu shortcut-uri din tastatură, veți face lucrurile mult mai rapid.

Așadar, pentru că vorbim de Windows Mobile, vă invităm să accesați www.opera.com/support/tutorials/winmobile.

Opera: Cunoscutul browser poate fi folosit foarte bine cu ajutorul shortcut-urilor

anterioare ale lui Windows Mobile, informațiile de pe mediul de stocare nu se mai pierd atunci când aparatul rămâne fără curent de la baterie și durata de viață a acesteia poate fi extinsă destul de mult.

Cum ne ajută?

Însă, dincolo de orice specificații tehnice legate de echiparea hardware sau software, sunt mai importante beneficiile pe care un astfel de dispozitiv le aduce utilizatorului. Fără să ne ascundem după deget, trebuie să spunem direct că un dispozitiv smartphone ce rulează Windows Mobile va putea fi exploatat cu maximul de beneficii doar dacă pentru el există o conexiune la internet (WiFi sau GPRS). El a fost gândit din start pentru această utilizare și dispune de instrumente eficiente în acest sens. Deoarece un abonament GPRS care să includă un volum decent de trafic începe să nu mai aibă un preț prohibitiv, device-urile de care vorbim încep să fie atractive.

Ca să dăm un răspuns la întrebarea enunțată mai sus, un smartphone Windows Mobile este capabil să realizeze în mare măsură (păstrând bineînțeles proporțiile legate de puterea de procesare) majoritatea operațiilor pe care le efectuăm pe un desktop, care presupun existența unei conexiuni la internet. Adică ne ajută să citim rapid e-mail-urile și să răspundem la ele prin intermediul clientului Outlook (pentru a nu încărca inutil traficul, vă recomand citirea inițială doar a

QTEK 8310

» **Elegant și performant**

Construit pe același schelet ca și SPV C600, Qtek 8310 are însă câteva caracteristici ce îl diferențiază semnificativ. Grație modulului WiFi încorporat, costurile legate de conectarea la internet pot fi reduse foarte mult, situație de care am beneficiat din plin la CeBIT-ul din acest an, unde aparatul s-a descurcat excelent din punct de vedere al transferului de date wireless (cu opțiunile de criptare) sau GPRS. Imaginile afișate pe display sunt clare și lizibile indiferent de condițiile de lumină la care aparatul este expus. Construcția carcasei și a tastaturii este solidă atât din punct de vedere

al materialului, cât și al formei, cu un plus pentru partea din spate a telefonului, care nu se zgârie ușor. Nu în ultimul rând, bateria este de capacitate mare, suplinind consumul suplimentar datorat modulului WiFi.

Și aici, atenție la joystick!
Distribuitor: Omnisoft
Internet: www.q-tek.ro

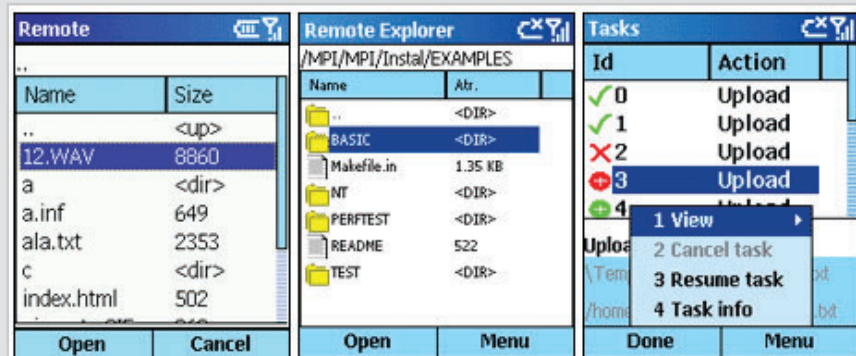
Nume telefon	Qtek 8310
Rețele accesibile	GSM 850, 900, GSM 1800, GSM 1900
Conectivă și date	GPRS, EDGE, Bluetooth, USB, infraroșu, Wi-Fi 802.11b
Platformă	Microsoft Windows Mobile 5.0 Smartphone Edition
Ecran	Rezoluție 240x320 pixeli, 65k culori, TFT
Dimensiuni	107,5x46x17,5 mm
Greutate	106 g
Capacitate agendă	Dinamică
Timp de standby	7-8 zile
Timp de convorbire	3- 5 ore
Tonuri de apel	Polifonice (40 de canale), MP3
Vibrații	Da
Cameră foto	1,3 MP, 1280x1024 pixeli
Alte caracteristici	Procesor TI OMAP 850, 195 MHz , 64 MB DDRAM/64 MB Flash ROM, slot pentru card miniSD, album video-audio, T9, player MP3/AAC, Pocket MSN Messenger

PUTERE MOBILĂ

» **Ornetă**

Să lășăm pentru moment programele cu nume răsunător și să ne îndreptăm privirile către un site ce se ocupă de aplicații pentru Windows Mobile 5.0 (unele deja pe site, altele în teste sau doar în stadiu de proiect), și anume www.orneta.com. Deocamdată, veți spune, nu găsim multe lucruri, pe lângă câteva joculețe, cele mai utile pentru noi fiind un client de FTP (poate aveți de făcut un update la un site de

unde va de pe drum, situația nu e chiar așa ieșită din comun) și un task manager (foarte bine-venit, cu toate că nu putem să-l rulăm pe SPV din cauză că programul nu este certificat Orange). Găsim și un set de aplicații de birou, de genul Calculator, Paint, un Reader și Notepad, cu o utilitate discutabilă deoarece beneficiem deja de majoritatea acestora într-o formă sau alta, în pachetul instalat implicit cu sistemul de operare.

Ornetă: Un site dedicat aplicațiilor pentru Windows Mobile 5.0

header-elor), se poate naviga pe internet (evident, cu blocarea transferului de imagini pentru a reduce traficul), putem fi informați în orice moment grație unui client RSS și, nu în ultimul rând, ne putem conecta la și folosi serviciile YM, ICQ, AOL, MSN etc. De reținut este că toate aceste operațiuni nu presupun neapărat o conexiune permanentă. Doar atunci când este nevoie se inițiază conexiunea la internet și prin urmare traficul poate fi controlat eficient. Peste aceste operații, să zicem de bază, fiecare poate să își dezvolte propriul set de aplicații esențiale, de la un manager și editor pentru poze, filme și muzică până la aplicații de tip route planner, extinzând foarte mult orizontul de utilitate adus de un astfel de aparat.

În lumea oamenilor de afaceri smartphone-ul repurtează victorii în fața unui PDA sau a unui notebook datorită dimensiunilor sale reduse. Îl putem avea tot timpul asupra noastră, deci vom fi în permanență în contact cu lumea și vom putea primi și trimite întotdeauna informațiile necesare la timp.

ionut_balau@chip.ro, mircea_mihalcica@chip.ro

Link-uri cu idei

Un clic, un pont

Unele lucruri vă sunt mai la îndemână decât probabil credeți. Puteți să vă convingeți urmând sfaturile pe care le găsiți pe site-urile prezentate în această lună.

De câte ori nu vi s-a întâmplat în viață să fiți conștienți că trebuie să faceți ceva, dar să nu știți cum să apucați problema, prin ce metodă să o rezolvați. De exemplu, recunoașteți c-ar fi timpul să intrați în formă, știți în mare că rezolvarea s-ar traduce printr-o alimentație corectă și un program de exerciții, dar n-aveți prea multe idei despre cum să faceți asta. Sau... poate vreți să instalați un raft sau să reparați o mâncare prea sărată, să peticiți o țevă care curge sau să vă alegeți cămașa potrivită la un eveniment... „Cum să...”, acesta este subiectul site-urilor acestei luni. Vom afla lucruri pe cât de simple, pe atât de utile,

Mircea Mihălcică

artificii la îndemâna fiecăruia, care ne vor face viața mai ușoară.

Totul într-un site

Instrucțiuni clare despre cum puteți realiza (aproape) totul, așa își face site-ul www.ehow.com autoportretul. Spre bucuria noastră, lucrurile nu sunt deloc departe de realitate, subiectele tratate sunt dintre cele mai diverse, grupate în 14 categorii mari, fiecare cu mai multe secțiuni, fiecare secțiune având în general câteva pagini de „tips&tricks”, idei pentru problemele ce apar zi de zi.

M-au impresionat foarte mult simplitatea organizării și modul direct în care este

pusă și rezolvată problema. De fapt, sunt două feluri de rezolvări, cele tip rețetă, cu pași ce se succed într-o ordine obligatorie (de exemplu „cum prăjiți un ou”), altele ce conțin idei generale despre cum să realizați ceva (cum ar fi „moduri în care decorăm interiorul dormitorului”). Articolele sunt foarte scurte și la obiect, ușor de citit, iar ideile sunt extrem de clare. De multe ori, pașii sunt însoțiți de imagini (de fapt, există o serie de imagini grupate la sfârșit și numerotate, la care se face referire pe parcursul articolului), ceea ce face lucrurile interesante mai ales la capitolul gastronomie. Cel puțin eu am fost tentat de multe ori să-mi părăsesc biroul și să-ncerc câte o rețetă de acolo, care arăta într-adevăr foarte bine. După fiecare „how to” există comentarii din partea utilizatorilor, pe aceeași idee, de obicei completări la articolul cu pricina.

„Pastilele” sunt ca semințele, odată ce te-ai apucat de citit, nu te mai poți opri. Deschizând (absolut aleator) câteva pagini, aflăm că una dintre variantele de a scăpa de mirosul neplăcut pe care îl capătă câteodată încălțăminte este de a pune pantofii într-o pungă de plastic bine închisă și de a îi plasa în congelator peste noapte, temperaturile scăzute omorând toate bacteriile ce cauzează respectivele odoruri. Recunosc că nu aș încerca această metodă, ci mai degrabă aș ține cont de „cum să prevenim apariția mirosului la încălțăminte”, idei de bun simț aici, pe care „le știm”, dar care odată citite ne vor suna mai puternic în minte atunci când suntem tentați să nu le urmăm.

Dar să lăsăm miresele și să ne îndreptăm spre altele mai atrăgătoare, și anume mâncăruri și băuturi. Majoritatea lucrurilor de aici sunt rețete, noi ne-am îndreptat ochii spre cele mai deosebite, spre bucătăria asiatică sau mexicană, de unde am aflat cum putem obține aromele și picanteriile specifice locurilor respective. Dar cel mai mult ne-a plăcut articolul „cum să comanzi într-un restaurant franțuzesc cu faoane”, fără a te simți ca un imbecil, așa cum bine punctează ehow. De fapt, aici avem traducerea mai

Steps:

1. Combine eggs, water, salt and pepper in a medium-sized bowl. Beat with a fork until combined but not too frothy. (image 1)
2. Melt a little butter (1 or 2 tsp.) over medium heat. (image 2)
3. When the butter stops foaming, pour the egg mixture into the skillet. (image 3)
4. As eggs set, take a spatula and push the egg mixture to the side, allowing the uncooked eggs on top to flow into the gap. Repeat the procedure until the edges of the setting egg mixture are set. (image 4)
5. When eggs are set but still shiny, remove the skillet from the heat. The whole process should take just 2 or 3 minutes. (image 5)
6. Fold the omelette in half and slide it onto a plate. (image 6)

Omelette sans fromage: Prepararea omelei, dusă la nivel de artă.

to Fix a Wobbly Chair:

Steps:

1. Place the offending chair on a flat surface.
2. Carefully measure the length of the wobbly leg.
3. On the other side of the chair, mark the length of the wobbly leg.
4. Gently sand the wood starting with coarse sandpaper (see instructions for sanding wood) until the length of the leg matches the length of the other leg.

Tămplărie online: Un scaun clasic de lemn se repară ușor.

mult sau mai puțin aproximativă a termenilor comuni unui meniu dintr-un restaurant francezesc, să știm, de exemplu, să ne uităm după „pommes de terre” atunci

exemple și să citim cum și ce trebuie să facem pentru a alege model. Articolul începe prin a vă spune într-un mod simpatic că șansele de a avea mare succes în acest

» „cum să comanzi într-un restaurant francezesc cu fasoane fără să te simți ca un imbecil”

când căutăm cartofii pe listă.

Să nu credeți că domeniul calculatoarelor a fost lăsat uitării, sunt chiar foarte multe idei referitoare la hardware, aplicații și internet... bine, multe vi se vor părea banale sau super-evidente, dar să nu uităm că nimeni nu s-a născut învățat și mulți ar vrea să știe să-și instaleze singuri o unitate optică sau să-și deschidă un cont de e-mail pe un server gratuit.

Deci, ai vrea să...

Site-ul www.soyouwanna.com urmărește oarecum aceeași idee, de a vă învăța cum să realizați diferite lucruri, de la cele mai comune până la cele mai bizare. Modul de prezentare al informațiilor este însă cu totul altul față de www.ehow.com, în sensul în care articolele sunt mult mai lungi (fiecare idee se desfășoară de obicei pe parcursul a câtorva pagini bune), problemele sunt tratate mult mai în amănunt, iar abordarea este cu totul alta, mai personală și cu unele aspecte comice pe alocuri, nu atât de fadă și directă ca în cazul site-ului anterior. Ideile sunt mai ample, mai generale; dacă pe ehow.com găsim ceva de genul „ce cravată merge la o cămașă vișinie”, pe site-ul de față subiectul poartă numele de „cum să te îmbraci mai bine, pentru bărbați” (chiar căutați acest subiect, indiferent cât de siguri și puternici vă simțiți în domeniu, este foarte bine tratat).

Să luăm unul dintre cele mai penibile

domenii sunt microscopice, iar dacă sunteți interesați să citiți în continuare, vă sunt dezvăluite „datele tehnice” de care trebuie să dispuneți (greutate, înălțime etc.) pentru a avea chiar și cele mai mici speranțe. Aflăm pe parcursul articolului informații de contact pentru celebre agenții de modeling (toate din New York, ce-i drept), legături către adrese din internet care se ocupă cu acest domeniu. Ultima parte a materialului vă prezintă lucrurile și ofertele false de care trebuie să vă feriți și cum trebuie să vă orientați în viață pe termen lung, dacă sunteți interesat de această carieră, ce se desfășoară pe o perioadă scurtă de timp, din motive evidente.

După cum observăm, informațiile sunt bogate, numărul subiectelor tratate, pe de altă parte, este cu mult mai mic decât pe ehow.com. Există și aici, evident, o împărțire a ideilor pe categorii și sub-categorii, toate sunt însă ușor de descifrat. Ideea e simplă, dacă doriți ceva tratat foarte serios și cu lux de amănunte, alegeți acest site, dacă sunteți interesați doar de ceva simplu și foarte la obiect, mergeți pe ehow.com.

Mai ușor

Ultimul site reprezintă, după cum îi spune și numele (www.lifetips.com), o colecție de sfaturi utile pentru viața de zi cu zi. Nu veți regăsi nici complexitatea site-ului anterior, nici ideile clare ale primului site prezentat, ci mai degrabă mici pastile despre un subiect

SOYOUWANNA BUY A MEN'S SUIT?

CLICK ON A NUMBER TO JUMP TO THAT SECTION

- 1 CHOOSE A FABRIC
- 2 CHOOSE A STYLE
- 3 FIND A STORE
- 4 GET FITTED PROPERLY
- 5 BUILD THAT WARDROBE

You want to buy a suit? What are you, a glutton for punishment? It's not like suits are extra-comfortable or make some great individualistic fashion statement. They make statements like, "Hello, I'm willing to conform." "I belong to the status quo," or even "I want to make a lot of money, and I'm willing to wear this suit." We're talking about a garment that has remained essentially unchanged since the mid 19th century, when the lounge suit was popular with the working man, and the more formal frock coat with trousers would suit your dandy, idle rich, or "man about town." Take our advice: stick to jeans and T-shirts. Leave suits to lawyers (get it? "law suits"?... we'll wait...).

But now that we have returned from our La-la Land rant (and our bad puns), we can tell you that every man should own at least one nice suit. Whether you need one just for weddings and funerals or are working in an industry which still requires business attire, suits make people take you seriously. So read on, friend, and we will help you navigate this sartorial minefield with confidence and ease. One note: this SWW is both for people buying their first suit without Mommy's help and for those who already own a complete wardrobe, but we'll be focusing on the needs of the first-time purchaser.

Cumpărături în cunoștință de cauză: Amănunte de care să țineți cont la alegerea unui costum.

anume, cum ar fi de exemplu ce ochelari să alegeți dacă aveți fața rotundă, cum să cumperi de pe internet în timp scurt sau cum să „vânezi” produse cât mai ieftine (la electronice să nu cumperi ultimul model cu ultima tehnologie, diferențele fiind în general mici la performanțe, iar prețul fiind mult mai mare, să cumperi schiuri vara și costum de baie iarna și alte lucruri de acest fel).

Cu toate că ideile sunt în mare măsură interesante, site-ul mi se pare disproporționat din punct de vedere al informațiilor, adică am găsit chestiuni foarte interesante și utile lângă lucruri care umplu locul, depinde însă de cine citește, probabil.

Oricum, atunci când urmăriți să realizați ceva, să vă inițiați sau să vă perfecționați într-un domeniu și nu știți de unde să vă apucați, o combinație a informațiilor de pe aceste trei site-uri prezentate aici poate fi un bun punct de plecare.

Sau faceți ca mine, intrați în pauze pentru o lectură plăcută, imposibil să nu găsiți ceva care vă interesează atunci când frunzăriți aceste pagini web.

mircea_mihalca@chip.ro

How to Fix a Scratch on a Car

E-MAIL THIS PRINT THIS RATE THIS

Small scratches can be fixed with touch-up paint. Larger ones may require the use of paint sprayers and professional help.

Steps:

1. Determine whether your car's paint is enameled; if it isn't, proceed (see Warning).
2. Obtain body compound and primer paint. Primer is usually in spray-can form, comes in several colors and is generally labeled for automobile use. It's best to pick a light primer color that your touch-up paint will cover easily in one coat.

Retușuri pentru caroserii: Cum să scăpați de zgărieturi.

SOYOUWANNA.COM

SWW HOME BUY STUFF SWW's A to Z SWW's by CATEGORY

A Mind is a Terrible Thing to Waste
Visit uncf.org

SOYOUWANNA LOWER YOUR CHOLESTEROL?

CLICK ON A NUMBER TO JUMP TO THAT SECTION

- 1 UNDERSTAND THE BASICS
- 2 GET YOUR LEVELS CHECKED
- 3 MAKE A CHOICE
- 4 LOWER YOUR CHOLESTEROL
- 5 FIND MORE INFORMATION

The odds are 1 in 2 that you will die because of too much **cholesterol** in your bloodstream. Fifty percent of all men and women will die of **coronary heart disease (CHD)**, and elevated cholesterol levels are the major cause. Roll the dice — odds you

O viață sănătoasă: Sfaturi anti-colesterol de la soyouwanna.com.

În această rubrică puteți citi:

- 114 Editare video
Avisynth
- 118 Ghid de instalare
Windows pe iMac
- 120 Util
Tips & Tricks

Util

Recuperați pozele de pe card

O mică greșeală sau o clipă de neatenție și ați șters niște poze importante. Nu înseamnă neapărat că acum trebuie să rămâneți fără pozele de pe camera digitală. Există mijloace la îndemână care ne ajută să le recuperăm.

Ionuț Bălan

Tot ce aveți de făcut este să opriți orice operație de scriere pe respectivul card, să mergeți pe site-ul www.runtime.org, să descărcați programul GetDataBack for FAT și să îl instalați pe calculator.

Apoi, introduceți cardul buclucaș în cititorul disponibil și porniți programul

pozelor. Selectați partiția dorită de pe card (ar trebui să o vedeți sub denumirea de Removable drive).

3. Apoi, din tab-ul „Partial Scan” bifați „Search entire drive”, din tab-ul „File System” alegeți neapărat FAT32(WIN95 OSR2+) din dreptul „File System to Recover”.

4. Mergeți apoi la tab-ul „See Current Options” și apăsați pe „Change options”. Verificați dacă aveți bifate „Excessive search”, „Recover lost files”, „Recover deleted files”, „Allow duplicate file names” și, dacă nu sunt, atunci bifați-le.

5. Cu Next veți porni operația de scanare a partiției pentru a găsi fișierele care pot fi recuperate. În mod normal, dacă imediat ce ați șters fișierele/formatat cardul nu ați mai scris nimic pe el, aveți șanse mari să găsiți pozele intacte.

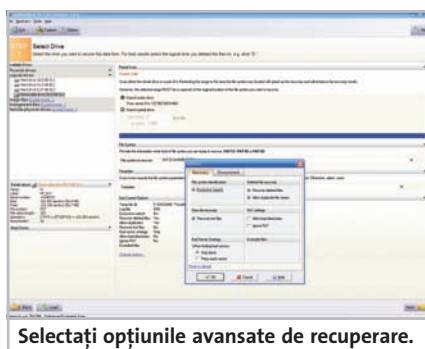

Selectați opțiunea de recuperare a fișierelor șterse.

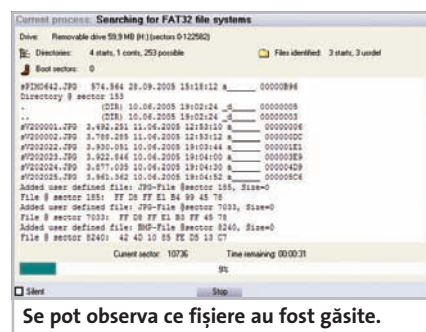
GetDataBack for FAT (noi am testat versiunea 3.03, dar e posibil să găsiți una mai nouă).

1. Din meniul oferit de program alegeți opțiunea „I want to recover deleted files”.

2. Apăsând butonul Next, veți ajunge într-o fereastră de unde trebuie să alegeți partiția de pe care se va încerca recuperarea

Selectați opțiunile avansate de recuperare.

Se pot observa ce fișiere au fost găsite.

6. Treceți cu Next la următoarea fereastră pentru a vedea ce fișiere pot fi recuperate. Veți observa că numele lor este tăiat cu o linie. Dând dublu clic pe fiecare în parte veți putea observa cât din el a putut fi recuperat. Apoi, selectați-le pe cele pe care doriți să le salvați și apăsați butonul Copy pentru a le recupera. Succes!

Rezultate incredibile pot fi obținute cu ajutorul unui editor video... fără interfață. CHIP vă propune câteva exemple care vă deschid calea transformărilor video.

Cătălin Constantin

Pentru foarte multă lume domeniul editării video înseamnă programe mari, complexe și uneori greu de înțeles. Însă cei care au transformat cel puțin o dată un DVD într-un format MPEG 4 cu ajutorul pachetului GordianKnot știu că nu este întotdeauna așa. În cadrul respectivului pachet o componentă esențială este o mică aplicație fără de care întreg procesul de transformare a DVD-urilor nu ar fi posibil. Fără a mai lungi așteptarea, să spunem despre cine este vorba: Avisynth – editorul video fără interfață.

Ce este Avisynth?

Tehnic vorbind, aplicația Avisynth este un frameserver. În traducere, un server de cadre. Practic, este un program care

deschide un fișier video, aplică asupra lui tot felul de transformări și apoi îl „servește” în forma modificată unei alte aplicații, fie ea alt editor video, fie un player. Ca să fim și mai bine înțeleși, să luăm ca exemplu procesul de conversie a DVD-urilor în format XviD. Într-o primă etapă, cu ajutorul aplicației DGIndex, din fișierele VOB care compun DVD-ul se obțin mai multe fișiere, unele cu materialul audio sau video și un fișier D2V. Acesta este un fișier text care conține un index, o listă de cadre (frame-uri). Acest fișier este apoi preluat de Avisynth ca sursă și asupra lui încep prelucrările: deinterlacing, redimensionarea sau aplicarea unor efecte pentru îmbunătățirea calității imaginilor. După ce trece de Avisynth, stream-ul de imagini este

preluat de VirtualDubMod, care îl compresează, iar la sfârșit unește coloana sonoră aleasă cu materialul video proaspăt obținut.

Întregul proces de transformare pe care îl execută Avisynth asupra materialului video este controlat prin intermediul unui script – un scenariu – care nu este altceva decât un fișier text. Așadar se poate și editare video cu Notepad. Însă nu vom merge până la acest caz extrem.

Un al doilea lucru foarte important care trebuie spus despre Avisynth este faptul că se poate folosi de plugin-uri. Dar toate la momentul lor...

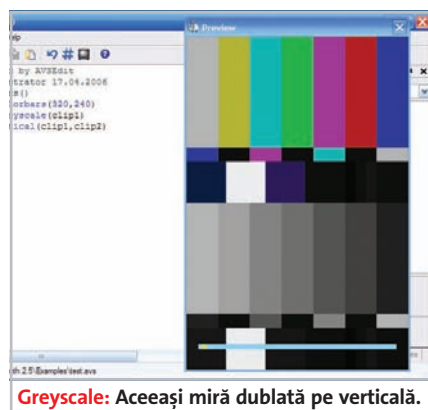
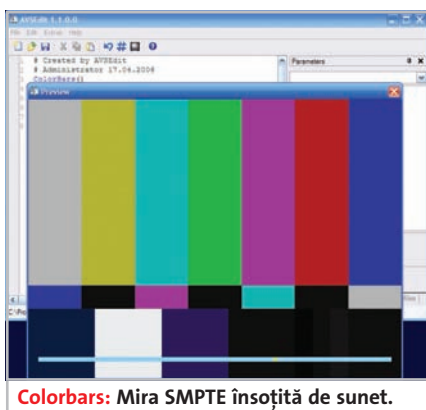
Din punct de vedere al necesarului pentru cele câteva experimente pe care le vom face în continuare avem nevoie de kit-ul de instalare disponibil pe site-ul proiectului www.avisynth.org și de instrumentul AVSEdit (care are nevoie de .NET Framework 1.1), cu ajutorul căruia vom edita mai ușor script-urile. Bineînțeles, sunt necesare și câteva materiale video pentru încercări. Pentru vizualizare sau compresie pot fi folosite programele Media Player Classic, respectiv VirtualDub Mod, care suportă nativ ca sursă script-uri Avisynth.

Instalările n-ar trebui să pună nici un fel de problemă, așa că putem trece la treabă.

Primul script

Cu ajutorul lui AVSEdit putem crea și testa primul script Avisynth. Deschizând un document nou în primul rând necomentat (fără simbolul # în față), adăugăm comanda `ColorBars()`. Utilizând preview-ul încorporat (meniul Extras – Preview sau tasta F5) putem vizualiza rezultatul: o frumoasă miră de televiziune. Dacă aveți și sunetul pornit, puteți sesiza că această miră este însoțită și de un ton stereo care pulsează în dreapta. În mod implicit, această miră are dimensiunile 640x480 pixel, 29,97 fps și durata de o oră. Veți observa că, dacă selectați numele acestei (și așa o să le numim de acum încolo) funcții, AVSEdit vă oferă în partea dreaptă și parametrii pe care poate să-i folosească. Din păcate, AVSEdit este un program destul de vechi și între timp Avisynth a trecut prin variante succesive, astfel că unele funcții pot avea mai mulți parametri decât cei prezentați de editor. De aceea poate este bine să verificați funcțiile folosite și în documentația actualizată.

Să complicăm un pic script-ul: ca în programare, asigurați unei variabile

rezultatul produs de Colorbars. Rezultatul îl vom transforma în alb-negru într-o altă variabilă și apoi cele două clipuri le vom pune unul deasupra celuilalt.

```
clip1=Colorbars()
clip2=greyscale(clip1)
Stackvertical(clip1,clip2)
```

Bineînțeles, toată această secvență poate fi redusă la:

```
Stackvertical(Colorbars(),Greyscale(Colorbars()))
```

Și ca să aflăm informații despre clipul produs folosim funcția (care alta!?) Info():

```
Info(Stackvertical(Colorbars(),Greyscale(Colorbars())))
```

Continuând cu primele teste, să modificăm puțin mira pe care am generat-o anterior.

```
clip1=Colorbars(320,240)
clip2 =Invert(clip1,"RG")
clip3=Invert(clip1,"RB")
clip4=Invert(clip1,"BG")
Stackvertical(Stackhorizontal(clip1,clip2),
Stackhorizontal(clip3,clip4))
```

Am generat o miră și am inversat câte o pereche de canale de culoare din ea. Apoi, perechi de secvențe au fost atașate una lângă alta pe orizontală, apoi pe verticală.

Cu ajutorul lui Avisynth pot fi generate și clip-uri fără conținut, așa-numitele „black video”.

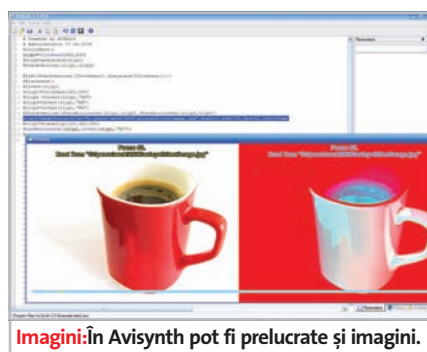
```
clip1=blankclip(120,320,240)
Stackhorizontal(clip1,invert(clip1))
```

Am generat un clip de 120 de cadre, de dimensiunile 320x240 pixeli și împreună cu inversul lui am creat un clip nou prin alăturarea lor pe orizontală.

Pregătindu-ne de următoarele experimente, să încărcăm o fotografie cu ajutorul funcției ImageReader().

```
clip1=ImageSource(file="G:\perso\werk\0506\avisynth\
testimage.jpg",start=0,end=750, fps=25,info=true)
Stackhorizontal(clip1,invert(clip1))
```

Practic, dintr-o imagine oarecare am

Imagini: În Avisynth pot fi prelucrate și imagini.

creat o secvență de 750 de cadre la 25 fps și pe care am afișat informația de proveniență. Încă o dată am atașat orizontal clipul.

Primul material video

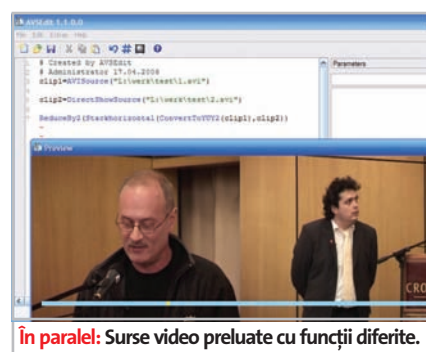
După această încălzire cu câteva din funcțiile Avisynth-ului, să încărcăm un material video existent în Avisynth. Funcțiile care se ocupă cu acest lucru sunt AviSource() și DirectShowSource(). Să exemplificăm:

```
clip1=AVISource("L:\werk\test\fișier_de_test_1.avi")
clip2=DirectShowSource("L:\werk\test\fișier_de_test_2.avi")
Reduceby2(Stackhorizontal(ConvertToUYU2(clip1),clip2))
```

Am deschis două fișiere AVI cu ajutorul celor două funcții. Pe primul l-am convertit în același spațiu de culoare cu al celui de-al doilea, le-am alăturat și le-am redus rezoluția la jumătate.

Ca să aplicăm și funcțiile pe care le-am folosit anterior putem crea un script de genul

```
clip1=AVISource("L:\werk\test\fișier_de_test_1.avi")
clip2 =Invert(clip1,"RG")
clip3= DirectShowSource("L:\werk\test\fișier_de_test_2.avi")
clip4=greyscale(clip3)
ReduceBy2(Stackvertical(info(Stackhorizontal
(ConvertToUYU2(clip1),ConvertToUYU2(clip2))),info
(Stackhorizontal(ConvertToUYU2(clip3),clip4))))
```


În paralel: Surse video preluate cu funcții diferite.

Atenție la paranteze

Să mai apelăm câteva din funcțiile din Avisynth pentru a ne da seama de posibilitățile sale. Pentru că un stream video nu este compus din altceva decât din imagini în mișcare, să aplicăm câteva efecte tipice pentru corecția imaginilor:

```
clip1=ReduceBy2(AVISource("L:\werk\test\fișier_de_test_1.avi"))
Stackhorizontal(clip1,Sharpen(clip1,1),Blur(clip1,1),
Levels(clip1,0,1,255,16,240))
```

La preview veți putea vedea patru variante ale aceluiași clip – de la original și fiecare trecând printr-un filtru de corecție.

Cum se suprapune o imagine sau o secvență video peste o altă secvență video? În cel mai simplu mod cu puțință: cu ajutorul funcției Overlay().

```
clip1=ReduceBy2(AVISource("L:\werk\test\1.avi"))
clip2=Lanczos4Resize(ImageSource(file="G:\revista_html\imgs\
\logo-chip-rosu-nou.tif",start=0,end=750, fps=25),64,20)
Overlay(clip1,clip2,280,230,opacity=0.5)
```

Ce am făcut? Am deschis o secvență video și am creat o a doua dintr-o imagine de pe hard disk. În același timp, imaginea respectivă am redimensionat-o la 64x20 pixeli folosind funcția Lanczos4Resize(). Apoi am suprapus cel de-al doilea clip peste primul la coordonatele x =280 și y=230 (pentru teste am utilizat o secvență video

de 720x576 pe care am redus-o la jumătate) și l-am făcut semi-transparent.

Presupunem că avem o secvență careia vrem să-i adăugăm efecte de tip fade la începutul și sfârșitul clipului. Script-ul de mai sus se transformă în

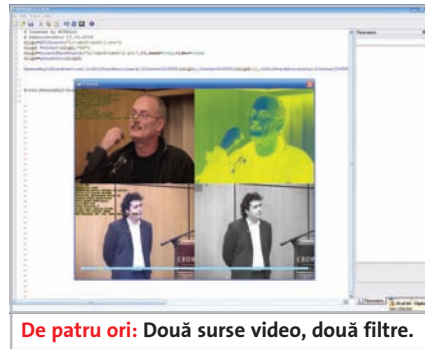
```
clip1=ReduceBy2(AVISource("L:\werk\test\1.avi"))
clip2=Lanczos4Resize(ImageSource(file="G:\revista_html\img\logo-chip-rosu-nou.tif"),start=0,end=750,fps=25),64,20)
clip3=Overlay(clip1,clip2,280,230,opacity=0.5)
FadeOut(FadeIn(clip3,50,color=color_white),50,color=color_blue)
```

Dacă vrem să avem în clipurile noastre o coloană sonoră în format .wav (care, pentru simplitate, trebuie să fie de aceeași durată cu cea a clipului video) nu avem de făcut decât să folosim funcția AudioDub() combinată cu funcția WavSource().

```
clip1= AVISource("L:\werk\test\1.avi")
audioclip1=WavSource("G:\stuff\output.wav")
AudioDub(clip1,audioclip1)
```

Operațiuni mai complexe

Până acum, în toate exemplele am utilizat funcții prezente în Avisynth într-o instalare simplă – așa-numitele funcții Core. Dar arhitectura acestei aplicații permite folosirea plugin-urilor. Care nu sunt puține la număr și acoperă o arie foarte mare de utilizări. Partea frumoasă este că Avisynth se poate folosi și de plugin-uri create pentru alte aplicații, în speță VirtualDub și TMPEGEnc. Din punct de vedere practic, plugin-urile sunt niște biblioteci (fișiere .dll) a căror instalare se face prin copierea lor în directorul plugins de sub locația unde a creat installer-ul directorul Avisynthx.

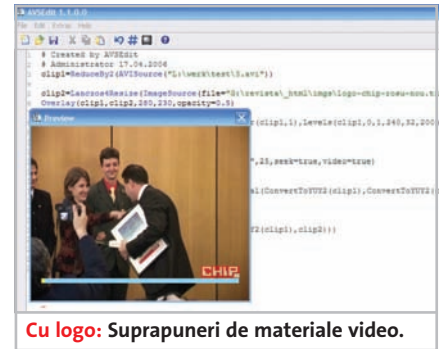
(instalarea implicită pentru versiunea 2.5 este Program Files\Avisynth2.5).

Dacă instalarea nu s-a făcut în directorul plugins, pentru a avea acces la funcțiile oferite de acestea, plugin-urile trebuie mai întâi încărcate în Avisynth cu ajutorul funcției LoadPlugin("calea_catre_plugin\plugin.dll").

Iată și câteva exemple folosind unele dintre cele mai cunoscute plugin-uri.

```
LoadPlugin("G:\Plugins\MPEGDecoder.dll")
LoadPlugin("G:\Plugins\DGDecode.dll")
LoadPlugin("G:\Plugins\KernelDeint.dll")
clip1=MPEGSource("G:\stuff\1.mpg+G:\stuff\2.mpg+G:\stuff\3.mpg+G:\stuff\4.mpg",0)
clip2=MPEG2Source("G:\stuff\5.d2v")
StackHorizontal(ReduceBy2(KernelDeint(clip1,0)),
ReduceBy2(KernelDeint(clip2,0)))
```

Așadar, am încărcat plugin-urile care ne interesau și, respectiv, din fiecare plugin am utilizat câte o funcție. Observați că funcția MPEGSource() poate lua mai multe fișiere ca input și care pot fi în orice format MPEG2 (implicit și .VOB). Pentru funcția MPEG2Source trebuie făcută în prealabil

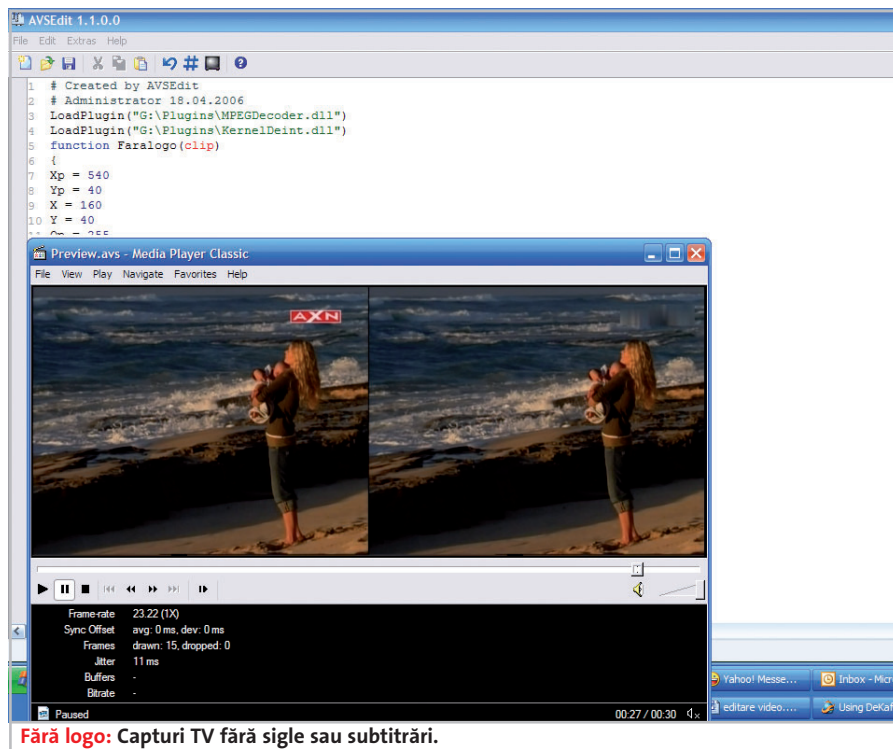
o prelucrare cu DGIndex. Apoi, am aplicat asupra celor două clipuri obținute funcția de deinterlacing.

Să presupunem acum că avem o captură de pe un tuner TV și pentru acea captură vrem să scoatem Logo-ul televiziunii respective. Pentru această operațiune avem nevoie de un script mai complex în care vom defini o funcție.

```
LoadPlugin("G:\Plugins\MPEGDecoder.dll")
LoadPlugin("G:\Plugins\KernelDeint.dll")
function Faralogo(clip)
{
  Xp = 540
  Yp = 30
  X = 120
  Y = 40
  Op = 255
  clip = clip.ConvertToUYU2()
  top = clip.Crop(Xp, Yp-2, X, 2)
  bot = clip.Crop(Xp, Yp+Y, X, 2)
  logoh = StackVertical(top, bot).Blur(0.2, 1.58).BilinearResize(X, Y)
  clip = clip.Layer(logoh, "add", Op, Xp, Yp)
  return clip
}
clip1=MPEGSource("G:\stuff\1.mpg+G:\stuff\2.mpg+G:\stuff\3.mpg+G:\stuff\4.mpg",0)
original= clip1.KernelDeint(0)
modificat=Faralogo(original)
StackHorizontal(ConvertToUYU2(ReduceBy2(original)),
ReduceBy2(modificat))
```

După cum se poate observa, am definit o funcție care nu există în vreun plugin. Poziționarea zonei cu blur se face în această funcție. După definirea acesteia, am creat clipul de modificat și am aplicat transformarea pe acesta. Apoi l-am alăturat de original pentru a vedea diferența.

Ne oprim aici, pentru că din păcate nu putem spune chiar totul. Vă lăsăm și pe dumneavoastră să descoperiți posibilitățile extraordinare oferite de această mică bijuterie software. De asemenea, fiți atenți la exemplele pe care le-am dat. Înlocuiți în exemple directe sau nume de fișiere. Și explorați în continuare.

Dual boot

Windows pe Mac

Ceea ce multă vreme a fost un vis irealizabil s-a materializat într-o frumoasă reușită. A fost nevoie de schimbarea strategiei Apple și de multă energie din partea entuziaștilor.

Ionuț Bălan

Doriința de a rula un sistem de operare Windows pe calculatoarele Mac nu este una nouă. De foarte multă vreme entuziaștii au încercat să ruleze aplicații Windows pe platforme Mac, dar doar prin emulare pentru că arhitectura hardware nu permitea rularea nativă.

Odată cu decizia Apple de a integra procesoare Intel în sistemele Mac, acest lucru a devenit posibil și nu a fost decât o chestiune de timp și imaginație pentru ca limitările existente să poată fi învinse. În momentul scrierii acestui articol, instalarea și rularea unui sistem de operare Windows pe o platformă iMac nu sunt complicate. Trebuie doar să intrați în posesia kit-ului *Boot_Camp_Assistant-Installer_Beta.dmg* de pe DVD-ul CHIP (sau de pe site-ul www.apple.com), ce oferă atât driver-ele necesare pentru funcționarea corectă a majorității componentelor sub Windows, cât și pregătirea sistemului Mac OS X pentru a putea rula nativ Windows XP.

Cum se face?

Inerent, a apărut întrebarea „de ce să rulăm Windows pe un iMac atunci când beneficiem de Mac OS X?”. Răspunsurile sunt

variate: de la „pentru că am nevoie de aplicația X” până la secul „pentru că se poate”. Oricum, Windows rulat nativ și cu performanțe bune pe sisteme iMac este o realitate și noi o să vă arătăm cum puteți face acest lucru, bazându-ne pe informațiile oferite de către Apple la momentul scrierii acestui articol.

Pentru a ne apuca de lucru, avem nevoie de instrumentele necesare, adică un sistem iMac (noi am folosit modelul de 17”), kit-ul *Boot_Camp_Assistant-Installer_Beta.dmg*, un CD cu kit-ul de Windows XP SP2 și un CD-RW pe care să copiem driver-ele.

Să începem

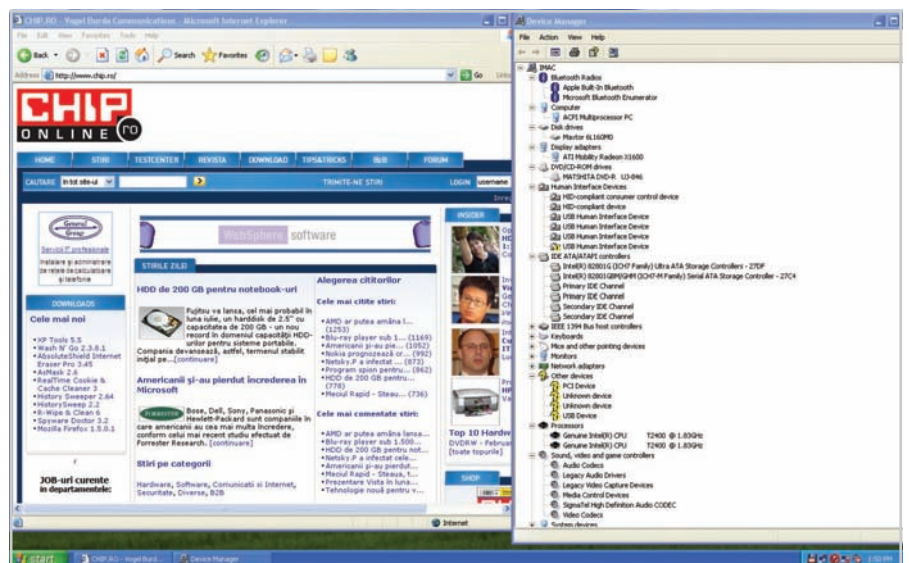
Boot Camp este o aplicație în regim trial, ceea ce înseamnă că va funcționa doar o perioadă limitată. De aceea ar fi bine să vă faceți backup pentru toate informațiile importante pe care le aveți pe sistem. Conform contractului de licență, expiră la 30 septembrie 2007 sau atunci când va fi disponibilă o versiune mai nouă, așa că în teorie avem timp destul.

1 Trebuie adus sistemul de operare Mac OS X la zi în ceea ce privește update-urile pentru sistemul de operare (din meniul principal, alegeți *Software Update*) și firmware-ul calculatorului. Programul Boot Camp va funcționa doar pe un sistem de operare Tiger 10.4.6 sau mai nou.

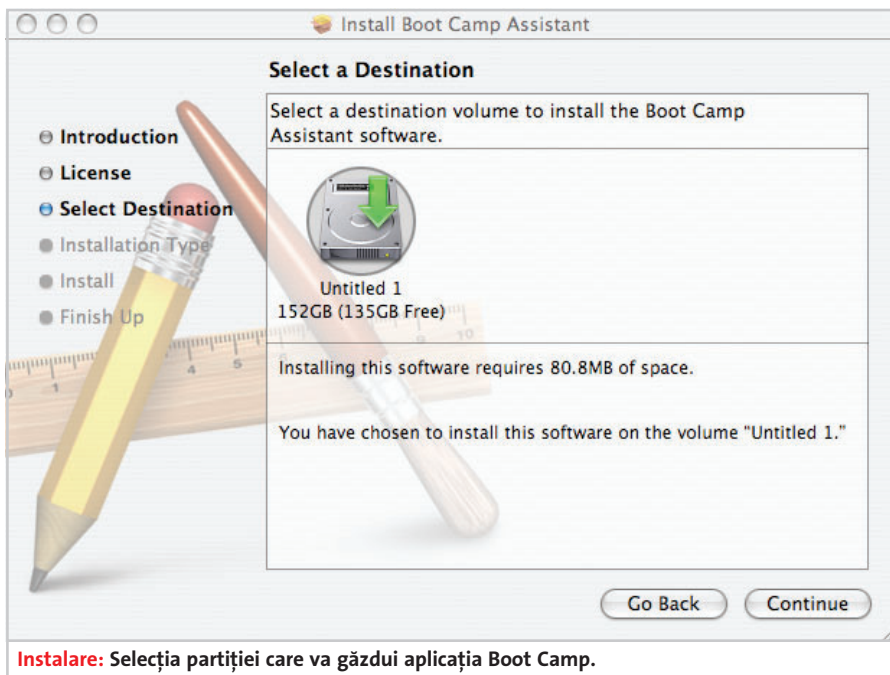
2 Porniți *Boot_Camp_Assistant-Installer_Beta.dmg*. Citiți și acceptați acordul de licență, după care veți putea alege volumul pe care va fi instalat asistentul. Înainte de finalizare, vi se va cere parola de sistem pentru a putea fi aplicate schimbările.

3 Aplicația poate fi pornită din *Go-Utilities-Boot_Camp_Assistant*. Citiți cu atenție informațiile oferite pe ecran și, dacă sunteți de acord cu ele, acceptați-le și treceți mai departe.

Cu ajutorul programului Boot Camp vom realiza un CD cu driver-ele pentru

Fără probleme: Chiar și fără toate driver-ele, Windows XP Professional SP2 rulează perfect pe iMac 17”.

Instalare: Selecția partiției care va găzdui aplicația Boot Camp.

ISTORIE

» Așa a început

Înainte de data de 05 aprilie a.c., singurul mod în care putea fi instalat Windows-ul nativ pe un Mac era să fie modificat un kit de Windows XP împreună cu schimbarea EFI-ului din versiunile 10.4.5 sau mai mici ale lui Mac OS X, pe baza proiectului început de doi entuziaști, cu alias-urile blanka și narf.

Principala problemă legată de boot-area Windows-ului pe Mac era aceea că sistemele iMac ce folosesc procesoare Intel utilizează EFI – *Extensible Firmware Interface* (vezi revista CHIP 05/2005) – în locul BIOS-ului de pe PC-uri, iar în versiunile anterioare ale lui Mac OS acest lucru nu era suportat nativ. Rezolvarea consta în adăugarea unui *Compatibility Support Module (CSM)* ce permite citirea sistemelor ce nu sunt suportate nativ.

Din declarația dată site-ului AppleTalk Australia de către unul dintre cei care au făcut posibil începutul poveștii Windows pe Mac, Jesus Lopez, alias blanka.

„Pe scurt, iată ce am făcut:

- ◆ Am reconfigurat cipurile i945 și ICH7 pentru a mapa memoria în zonele folosite în mod obișnuit de către BIOS;
- ◆ Am programat respectivele zone cu un „BIOS” personalizat și am emulat unele întreruperi prin EFI;
- ◆ Am adăugat unele protocoale de boot suplimentare;
- ◆ Am modificat unele zone de cod din Windows pentru a suporta platforma hardware Apple.”

Acum însă, grație Boot Camp, un CD de boot cu Windows XP SP2 poate porni automat.

Windows XP SP2 ale componentelor din iMac, vom crea o partiție separată pe hard disk unde să putem instala noul sistem de operare și, tot cu ajutorul lui, va fi modificată secvența de pornire pentru dual boot. Crearea CD-ului cu driver-ele de iMac se face prin introducerea în unitate a unui CD-RW și urmărirea instrucțiunilor de pe ecran.

4 Pasul următor, care se realizează tot automat, constă în partiționarea hard diskului, lucru la îndemână. Modificarea dimensiunii partițiilor se face prin tragerea slider-ului cu ajutorul mouse-ului.

5 În final, introduceți în unitate kit-ul de Windows XP SP2 și apăsați butonul *Start Installation* pentru a porni instalarea. Sistemul va reporni și se va iniția procesul de instalare a Windows-ului.

În momentul alegerii partiției, trebuie să optați pentru cea a cărei dimensiune corespunde cu cea pe care ați setat-o la pasul anterior.

După ce s-a finalizat cu succes instalarea de Windows XP, introduceți în unitate CD-ul cu driver-ele inscripționate anterior și instalați-le. Din păcate, nu toate componentele sunt suportate, dar cele importante funcționează perfect și vă puteți bucura în foarte mare măsură de Windows pe iMac.

Sfat: Când vreți să folosiți opțiunea dual boot, țineți apăsată tasta ALT imediat după ce ați pornit sistemul.

Succes!

Tips & Tricks

1 Office XP, 2003

Îndepărtați asistentul animat din Office

Pentru utilizatorii cu vechime în folosirea Office-ului, personajul animat pe care Microsoft l-a proiectat pentru a-i ajuta este enervant. Iată cum puteți scăpa definitiv de el:

- Dublu clic pe Add/Remove Programs în Control Panel.
- Localizați Microsoft Office 2000 sau Microsoft Office XP în lista programelor instalate și clic pe butonul Change.
- Când apare fereastra de setup, clic pe Add or Remove Features.
- Pentru Office 2000, clic pe semnul de plus de lângă Office Tools și clic pe box-ul de lângă Office Assistant; pentru Windows XP este în categoria Office Shared Features.
- Din meniul care va apărea, alegeți Not Available.
- Clic Update Now când ați terminat. Gata! Nu va mai apărea nici una dintre animațiile enervante.

2 Windows

Îndepărtați avertismentul de Low Disk Space

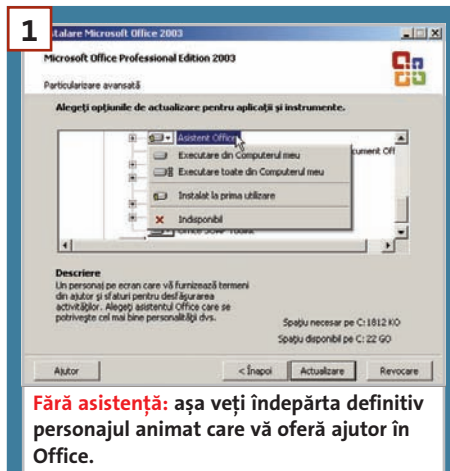
Când Windows detectează că unul dintre discuri are prea puțin spațiu, apare un avertisment prin care sunteți îndemnați să rulați utilitarul Disk Cleanup. Iată cum puteți îndeprta acest mesaj:

- Rulați editorul Regedit.
- Mergeți la cheia HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer.
- Dacă nu o veți găsi acolo, creați o valoare DWORD și numiți-o NoLowDiskSpaceChecks.
- Clic pe această cheie, introduceți valoarea 1 și dați OK.

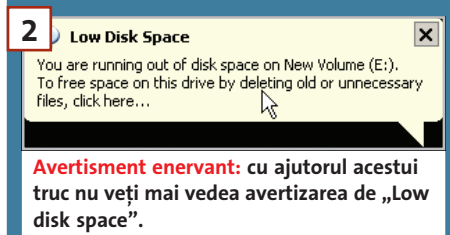
3 Windows XP

Cum îndeprtez un fișier pe care nu îl pot șterge?

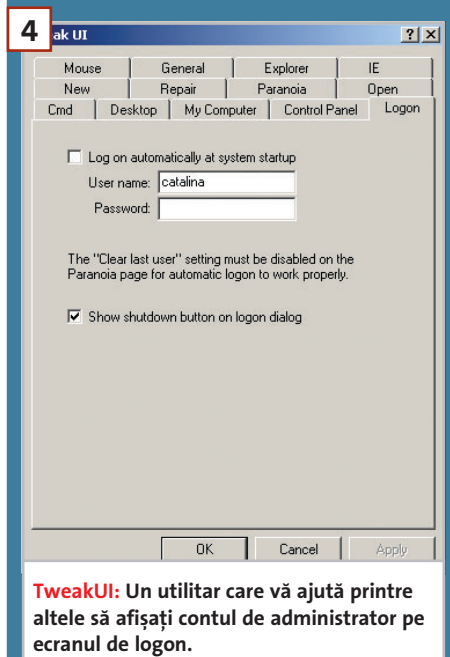
- Deschideți o fereastră de Command Prompt și lăsați-o deschisă.
- Închideți toate programele deschise.
- Clic Start, Run și introduceți

Fără asistență: așa veți îndeprta definitiv personajul animat care vă oferă ajutor în Office.

Avertisment enervant: cu ajutorul acestui truc nu veți mai vedea avertizarea de „Low disk space”.

TweakUI: Un utilitar care vă ajută printre altele să afișați contul de administrator pe ecranul de logon.

TASKMGR.EXE.

- Mergeți la tab-ul Processes și dați End Process pentru Explorer.exe.
- Lăsați Task Manager deschis.
- Mergeți înapoi la Command Prompt și schimbați calea către fișierul pe care nu puteați să îl ștergeți (Avi. este un caz obișnuit).
- Scrieți DEL <filename> unde filename reprezintă numele fișierului pe care doriți să îl ștergeți.
- Mergeți înapoi la Task Manager, clic pe File, New Task și scrieți explorer.exe pentru a reporni shell-ul GUI. Închideți Task Manager.

4 Windows

Logarea automată

Puteți seta Windows-ul să se logheze automat pe un anumit cont.

- 1. Instalați TweakUI din colecția Powertoy pentru Windows XP. (<http://www.microsoft.com/ntworkstation/downloads/PowerToys/Networking/NTTweakUI.asp>).
- În secțiunea de logon, puteți ascunde sau să faceți vizibile conturile utilizatorilor pe Welcome Screen.

5 Windows

Ascunderea unui cont din Welcome Screen

- Apăsați: Start, Run și scrieți Regedit.
- Mergeți la HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\SpecialAccounts\UserList (spațiu între Windows și NT). Clic dreapta și selectați New, DWORD value.
- Dați valorii același nume ca și numele utilizator de pe ecranul de bun venit pentru contul pe care vreți să îl afișați sau să îl ascundeți.
- Stabiliți valoarea 0 dacă vreți să îl ascundeți.

6 Windows

Cum restricționez orele de logon ale unui utilizator?

Vreți să faceți ordine în orele de acces ale copiilor sau pur și simplu doriți să nu

permiteți altora să acceseze calculatorul între anumite ore?

Nimic mai simplu. Trebuie însă să știți că acest truc nu poate restricționa și durata de timp în care utilizatorul poate folosi PC-ul, ci doar perioada în care acesta se poate loga.

Deschideți o fereastră de Command Prompt și introduceți comanda:

```
net user <user> /time:M-F,08:00-17:00.
```

Alte variante sunt:

```
net user <user> /time:M-F,8am-5pm
```

```
net user <user> /time:M,4am-5pm;T,1pm-3pm;W-F,8:00-17:00
```

```
net user <user> /time:all
```

(utilizatorul se poate loga oricând)

7 Windows XP

Opțiunea de Hibernare

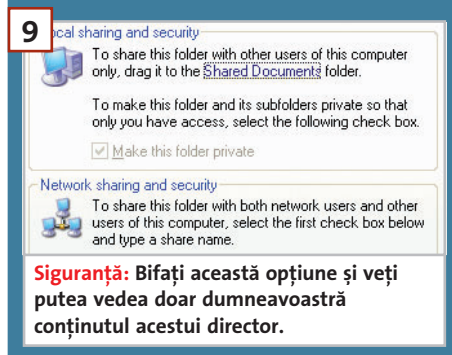
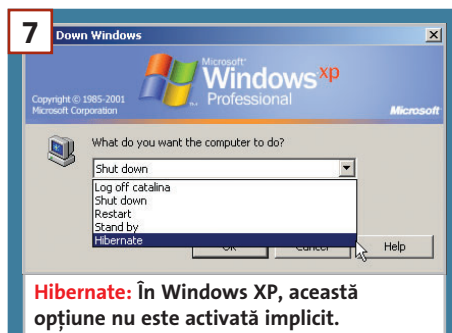
Pentru a activa opțiunea de Hibernare, urmați calea:

- Start / Control Panel / Power Options / tab-ul Hibernare.

- Bifați căsuța de „Enable hibernate support”. OK.

- Restartați.

Notă: Dacă tab-ul Hibernare nu apare în Control Panel, calculatorul dumneavoastră nu suportă această opțiune.

8 Windows XP

Redenumiți Recycle Bin

Pentru a schimba numele Recycle Bin, deschideți editorul de regiștri și mergeți la HKEY_CLASSES_ROOT/CLSID/{645FF040-5081-101B-9F08-00AA002F954E}.

- Deschideți directorul ShellFolder.

- Schimbați valoarea lui „Attributes Data” din „40 01 00 20” în „70 01 00 20”.

- Clic dreapta pe iconul de Recycle Bin și clic Explorer. Cu Recycle Bin activat, clic pe File și apoi Rename.

9 Windows XP

Directoare private

Puteți avea pe computer o serie de directoare private, pe care le puteți accesa doar dumneavoastră. Singura zonă în care puteți face acest lucru este cea de Documents and Settings. Trebuie ca partiția pe care sunt aceste directoare să fie formatată NTFS.

- Clic dreapta pe orice director din directorul cu numele dumneavoastră de utilizator și apoi clic pe Properties.

- Pe tab-ul de Sharing, selectați „Make this folder private so that only I have access to it”.

10 Windows XP

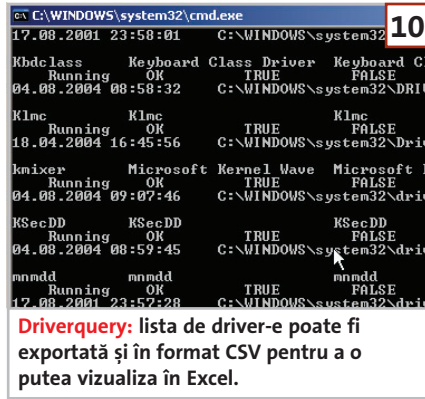
Driver-ele instalate

Dacă vreți să vedeți lista driver-elor instalate pe calculatorul dumneavoastră, rulați programul driverquery (într-o fereastră Command Prompt). Puteți exporta această listă într-un fișier CSV pentru a o vedea în Excel.

Exemplu:

Driverquery /v /fo csv > drivers.csv

Pentru mai multe informații despre acest program și opțiunile lui puteți accesa: <http://www.microsoft.com/resources/documentation/windows/xp/all/proddocs/en-us/driverquery.mspx?mfr=true>.

În Microsoft Office 2000 sau XP, va apărea un toolbar de Clipboard. Pentru cei care nu sunt deosebit de încântați de acest toolbar, iată o modalitate de a-l face să dispară pentru totdeauna.

Office 2000:

- Rulați Regedit

- Extindeți ramurile până la HKEY_CURRENT_USER\ Software\ Microsoft\ Office\ 9.0\ Common\ General. Dacă această cale nu există, creați-o dumneavoastră.

- Odată ce ați selectat cheia General, realizați o nouă cheie DWORD numită AcbControl.

- Dublu clic pe noua valoare, selectați Decimal, scrieți 1 în câmpul valorii și clic pe ok.

- Trucul va intra imediat în vigoare.

Office XP:

- Deschideți o aplicație Office și selectați Options din meniul Tools.

- Mergeți în tab-ul Edit și debifați butoanele „Show Paste Options” și „Show Insert Options”

- Clic OK.

11 Windows

Închideți clipboard-ul din Office XP

În cazul în care copiați ceva de două ori

» Probleme la activarea Windows XP

După instalarea sistemului de operare, avem la dispoziție 30 de zile pentru a-l activa, prin telefon sau internet. Ce opțiuni avem, însă, dacă depășim acest termen și perioada de activare expiră? În unele cazuri, se întâmplă să primim mesajul „This copy of Windows is already activated. Click OK to exit” și să nu ne mai putem loga.

Special pentru aceste situații, dorim să vă prezentăm două soluții care vă pot ajuta să activați licența Windows XP, evitând astfel o reinstalare.

METODA I – recomandată atunci când perioada de activare a expirat.

1. Porniți sistemul de operare.
2. La Start – Run – tastați REGEDIT și dați OK.
3. Localizați:


```
HKEY_LOCAL_MACHINE
            \Software
            \Microsoft
            \WindowsNT
            \Current Version
            \WPAEvents
```
4. În panoul din dreapta, dați clic dreapta pe OOBETimer și alegeți opțiunea Modify.
5. Ștergeți cel puțin o cifră pentru a modifica valoarea și închideți editorul de Registry.
6. La Start – Run – tastați următoarea comandă pentru a lansa wizard-ul de activare:

%systemroot%\system32\oobe\msobe.exe /a

7. Alegeți „Yes, I want to telephone a customer service representative to activate Windows” și dați Next.
8. Dați clic pe butonul Change Product key.
9. În caseta New key tastați Product Key-ul de pe Certificatul de Autenticitate (COA), lipit pe carcasa calculatorului, și dați Update.
10. Dacă sunteți întors în ecranul anterior, alegeți „Remind me later” și restartați

calculatorul.

În cazul în care nu vi se permite logarea în modul normal, această metodă poate fi urmată și în Safe Mode (de la pasul 2 până la pasul 5), urmând ca, pentru activarea propriu-zisă, să reboot-ați în Normal Mode.

METODA II – pentru situația în care prima metodă nu a avut efectul scontat sau dacă primiți mesajul „This copy of Windows is already activated”

1. Porniți în Safe Mode.
2. Logați-vă cu contul de administrator local (cel pe care l-ați creat la instalarea sistemului de operare; implicit, acesta este ADMINISTRATOR, iar pentru parolă apăsați ENTER).
3. Inserați CD Kit-ul Windows.
4. La Start – Run tastați CMD și dați OK.
5. În linia de comandă, tastați comenzile următoare, dând ENTER după fiecare:

```
cd \windows\system32
expand d:\i386\licwmi.dl_ c:\windows\system32
expand d:\i386\regwizc.dl_ c:\windows\system32
expand d:\i386\licdll.dl_ c:\windows\system32
expand d:\i386\wpabaln.ex_ c:\windows\system32
ren wpa.dbl wpa.old
expand d:\i386\wpa.db_ c:\windows\system32
```

6. Copiați fișierele de la pasul 5, în directorul Dllcache, astfel:

```
copy c:\windows\system32\licwmi.dll
c:\windows\system32\Dllcache
copy c:\windows\system32\regwizc.dll
c:\windows\system32\Dllcache
copy c:\windows\system32\licdll.dll
c:\windows\system32\Dllcache
copy c:\windows\system32\wpabaln.exe
c:\windows\system32\Dllcache (dacă nu
funcționează, redenumiți, din Windows Explorer, wpabaln.ex_ în wpabaln.exe și rulați din
nou comanda).
```

7. Înregistrați aceste fișiere DLL, tastând, pe rând, în linia de comandă:
 regsvr32.exe licwmi.dll
 regsvr32.exe regwizc.dll
 regsvr32.exe licdll.dll
 exit

8. Porniți editorul de Registry și localizați:
 HKEY_LOCAL_MACHINE
 \SOFTWARE
 \Microsoft
 \Windows NT
 \CurrentVersion\Winlogon
 În panoul din dreapta, adăugați o valoare DWORD, pe care o veți numi Activation Required, cu valoarea 1 (dword:00000001).

9. Restartați calculatorul și faceți activarea Windows XP.

Sperăm că v-am trezit interesul și că aceste sugestii vă vor fi de folos.

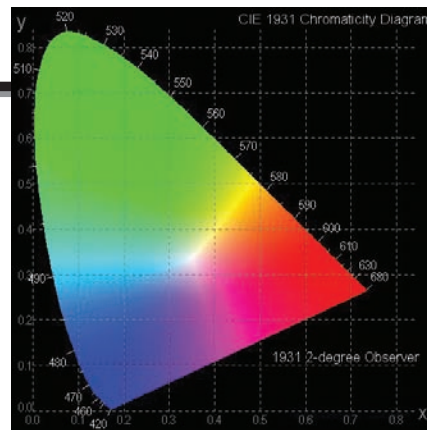
Nu uitați că, pentru întrebări legate de licențiere, activare sau probleme tehnice, puteți apela serviciile Microsoft, de luni până vineri, între orele 9.00 – 17.00, după cum urmează:
 Microsoft Infocenter – informații generale despre produse, prețuri, licențiere, promoții în curs.
 Telefon: 021-203 61 61; 08 01 022 222
 E-mail: infocenter@open.ro

Activări Produse Microsoft – activarea prin telefon a produselor Microsoft.
 Telefon: 021-203 61 53; 08 00 822 222
 E-mail: activari@open.ro

Microsoft Hotline Romania – soluționarea incidentelor tehnice. Serviciul este gratuit pentru utilizatorii care au achiziționat produsul complet, cu licență.
 Telefon: 021-203 61 26; 08 01 033 333
 E-mail: pss@open.ro

Alb

Există mai multe definiții ale culorii acromate alb. Se poate considera ca alb culoarea a cărei distribuție spectrală de putere este uniformă. Acest alb se mai numește iluminantul de egală energie sau CIE Illuminant E. Pentru aproximarea mai precisă a luminii de zi se utilizează iluminantul D65. În industria tipăriturilor se folosește D50, iar în fotografie iluminantul D55.

Balansul de alb

Senzorul de imagine al unei camere foto primește, prin obiectiv, lumina reflectată de subiect. Dacă sursa de lumină are o culoare diferită de alb, pentru a obține o imagine corectă, trebuie reglată independent sensibilitatea celor trei elemente ale sensorului de imagine. Ajustarea redării culorilor pentru a se reduce dominanțele de culoare cauzate de iluminant se numește balans de alb. Pentru iluminanții cei mai utilizați, camerele foto au valorile de sensibilitate presetate. Unitatea de măsură utilizată este Kelvin-ul (indică faptul că iluminantul are culoarea corespunzătoare radiației unui corp negru încălzit la acea temperatură).

CIE (Commission Internationale de l'Éclairage)

Comisia Internațională pentru Iluminare se ocupă de culori și măsurarea culorilor. A propus, încă din 1931, diagrama cromatică ce-i poartă numele. Diagrama cromatică este o reprezentare în două dimensiuni a totalității culorilor din spectrul vizibil uman (gamut). Ea nu poate fi imprimată sau redată pe display-uri în totalitatea ei. În interiorul triunghiului format de culorile primare utilizate de un anumit display, pot fi găsite toate culorile ce pot fi redată de acel display.

Colorimetrie

Tehnica de măsurare cantitativă a culorilor. Este bazată pe tricromatica amestecului culorii și pe premiza că poate fi găsită o relație între stimulii fizici și senzația vizuală ce rezultă din ei. Prin transformarea în numere a parametrilor culorilor, cu ajutorul unor instrumente de măsură, se pot calibra echipamentele specializate care utilizează culori pentru repetarea precisă a nuanțelor în diverse faze de prelucrare a imaginii.

Color Rendering Index (CRI) – Indexul de reprezentare a culorilor

Metodă subiectivă pentru aprecierea calității unei surse de iluminare. Se bazează pe medierea impresiei de precizie în redarea culorilor pentru mai multe persoane. Prin definiție, lumina zilei și cea Tungsten au CRI 100, toate celelalte surse de iluminare având valori mai mici.

Culori metamerice

Porbind de la regula că, alegând două culori pe diagrama cromatică CIE 1931, se pot obține toate nuanțele care există pe dreapta care unește cele două culori prin amestecarea acestora în diferite proporții, se poate observa ușor că aproape orice nuanță se poate obține prin amestecarea și a altei perechi de culori. Se obțin astfel două culori cu aceeași radiație monocromatică dominantă, dar care sunt rezultate din perechi de culori diferite. Aceste culori se numesc culori metamerice și au distribuția spectrală de energie diferită. Ele par la fel într-o anumită iluminare, dar total diferite cu altă iluminare. Cerneluri cu proprietăți metamerice se folosesc la fabricarea bancnotelor.

Correlated Color Temperatures (CCT) – Temperatură de culoare corelată

Termen utilizat pentru lămpile cu densitate spectrală neuniformă (sau chiar discontinuă cum este cazul lămpilor fluorescente) pentru a înlocui noțiunea de temperatură de culoare aparentă.

Illuminant, temperatură de culoare

Prin iluminant se înțelege o sursă de lumină. Caracterizarea precisă a unui iluminant se poate face prin distribuția spectrală de putere. Pur informativ, un iluminant poate fi caracterizat prin temperatura de culoare. Pentru măsurarea acesteia, se consideră un corp negru teoretic (care nu emite nici un fel de radiație la temperatura de 0 K). Pe măsură ce temperatura acestuia crește, începe să radieze unde cu lungimea de undă în scădere. Peste 600 K (aproximativ 870°C), radiația emisă trece pragul de vizibilitate modificându-și culoarea de la roșu închis înspre albastru, trecând pe rând prin portocaliu, galben, alb. Comportamentul soarelui și al becurilor cu incandescență este foarte apropiat de al

corpului negru teoretic. Alți iluminanți, spre exemplu lămpile fluorescente, au o distribuție spectrală neuniformă (frecvent discontinuă) a puterii de iluminare. În unele cazuri este necesară utilizarea unor filtre corectoare.

Luminanță

Luminozitatea este atributul unei culori care permite să fie clasificată ca echivalentă cu una din percepțiile acromatice în domeniul nuanțelor de gri. Două culori diferite pot avea aceeași luminanță, dar au crominanțe diferite. Termenul se mai folosește pentru a caracteriza emisia sau reflexia de pe o anumită suprafață, pentru un anumit unghi de vedere. Unitatea de măsură este candela pe metru pătrat (sau nit). Un display obișnuit emite lumină între 50 și 300 de cd/m². Prin adaptare, ochiul uman poate percepe luminanțe cuprinse între 0,1 și 10 milioane de cd/m².

Nuanța, tonul sau tenta cromatică

Pentru fiecare culoare, nuanța este caracteristica esențială și este direct legată de lungimea de undă dominantă ce stimulează analizorul vizual. De regulă, se folosește termenul de ton cromatic pentru culorile saturate și nuanță cromatică pentru desemnarea culorilor modificate prin amestec cu alb (saturație micșorată).

Saturația

Se mai numește și puritate sau gradul de amestec a culorii cu alb. Este însușirea culorii de a fi mai concentrată sau mai pală. Pe diagrama cromatică CIE 1931 culorile saturate 100 % sunt dispuse pe contur. Toate celelalte nuanțe sunt situate pe dreapta ce unește culoarea saturată de albul de egală energie.

OFERTANȚII PRODUSELOR HARDWARE DIN REVISTĂ

ASBIS România	021-3371099	KON Electronic	021-2011162
DECK Computers International	021-4343400	Multinet	0262-222.201
Devnet	0269-242290	Ubi Soft România	021-5690661
Elsaco Electronic	021-3177683	Atlas Corporation	021-2308782
FIT Distribution	021-2011516	Panasonic România	021-3164187
Flamingo Computers	021-2225041	EVERIT Grup	021-3355170
High End Solution Company	021-2525334		
HP Interactive Center	021-2222072	Distribuitorii ASUS din România:	
Intend Computer	0264-437484	Depozitul de Calculatoare	021-3137842
ITDirect	021-3205462	Flamingo Computers	021-2225041
Ubi Soft România	021-5690600	RHS Company	021-3310067
Ultra PRO Computers	031-4022292	Senorg România	021-2242046
Vitacom Electronics	0264-438401	Ultra PRO Computers	031-4022292
Omnisoft SRL	021-2100363		
Caro Group	021-3137109	Partenerii Foxconn:	
Skin Media	021-3168200	ASBIS România	021-3371099
Tornado Systems	021-2067777	BRINEL	0264-414610
Torent Computers	0241-831820	Elsaco Electronic	021-3177683
PC Coolers	021-3239949	Omnitech Trading	021-3268038
ProCa Romania	021-3238200	ProCA România	021-3238200
Quartz Computers	021-3169663	RHS Company	021-3310067
Tape Computer	021-3264957	Ultra PRO Computers	031-4022292
Headline	031-4055836		
Maguay Impex	021-2103833	Distribuitorii Gigabyte din România:	
IT Works Distribution	021-2226715	Caro Group	021-3137109
Top Quality Computers	021-2331163	ELKOTech România	021-2246094
Mario Soft	021-3126733	Omnitech Trading	021-3268038
RHS Company	021-3310067	Tornado Systems	021-2067777
SigmaNet Computers	021-6372220	Ultra PRO Computers	031-4022292

INSERENȚI

89	Atlas Corporation	23, 25	Lasting System
39	Benq Romania	C2	Lenovo Romania
111	Canon East Europe	77	Logitech International
123	Cotidianul	C1	Maguay Impex
113	Data Drill	15	Media Galaxy
17	Deck Computers	117	Motor Presse Romania
29	Epson Romania	81	Omnitech
61, 63, 65	EverIT	51	OTP Bank
33, 35, 37	Expotek	19	Power Systems
C4, 89	Flamingo Computers	97	Producton
4	Foxconn	C3	Quartz Distribution
117	GameLoft	105	Seektron
9	Gotton Computers	21	Siemens Romania
109	Hewlett - Packard Romania	31, 59, 99	Skin Media
121	ISA Hardware	73, 75	Softwin
119	IT Works	67, 69, 71	Torent Computers
107	K Tech Electronics	3	Tornado Systems
115	Kon Electronic	87	Vodafone

10. Ce rubrici ale CD-ului/ DVD-ului ar trebui modificate? (o singură opțiune pe rând)

	Să se extindă	Să rămână la fel	Să se restrângă
a) Shareware	☐	☐	☐
b) Freeware	☐	☐	☐
c) Multimedia	☐	☐	☐
d) Programare	☐	☐	☐
e) Utilitare	☐	☐	☐
f) Linux	☐	☐	☐

11. La ce categorie ați dori să regăsiți mai multe programe pe CD-ul/ DVD-ul CHIP?

- a) Grafică
- b) Programare
- c) Web design
- d) Securitate
- e) Multimedia - Audio
- f) Multimedia - Video
- g) Utilitare de sistem
- h) Distribuții Linux
- i) Aplicații pentru Linux
- j) Altele .....

12. Cât reprezintă conținutul CD-ului/DVD-ului în decizia de cumpărare a publicației?

<25%	25-50%	51-75%	>75%
☐	☐	☐	☐

13. Cum considerați că este tratată informația în revistă?

- a) superficial
- b) bine
- c) prea tehnic

14. Vizitați site-ul CHIP www.chip.ro?

- a) da
- b) nu, pentru că .....

15. Din ce surse vă informați despre calculatoare? (mai multe variante de răspuns)

- a) reviste de specialitate
- b) cărți
- c) prieteni, colegi
- d) târguri, expoziții
- e) internet

16. Ce alte reviste IT&C mai citiți? (mai multe variante de răspuns)

- a) Nu citesc decât CHIP
- b) PC World
- c) PC Magazine
- d) Xtrem PC
- e) PC Practic
- f) ComputerBild
- g) CHIP FOTO VIDEO
- h) CHIP SPECIAL
- i) Altele .....

17. Dacă mai citiți și alte reviste de IT&C, de ce:

- a) Pentru a afla mai multe informații
  - b) Au tipuri de articole care nu se regăsesc în CHIP, cum ar fi: .....
  - c) Au rubrici care îmi plac.
- Exemple: .....

18. Ce părere aveți despre CHIP Special?

- a) îl cumpăr de fiecare dată când este abordată o temă care mă interesează
- b) îl cumpăr mai rar pentru că .....
- c) nu mă interesează

19. (Pentru cei care cumpără CHIP Special) Ce teme ați dori să mai fie prezentate în CHIP SPECIAL?

- a) Linux
- b) Windows XP/Vista
- c) Calculatoare și device-uri mobile
- d) Internet
- e) Tips&tricks
- f) LAN/Wireless LAN
- g) Altele .....

20. Doriți să primiți pe mail un newsletter care să rezume evenimentele marcante ale pieței IT&C românești și internaționale?

- a) Da: Săptămânal Bilunar Lunar
- b) Nu

21. Ce alte publicații citiți:

- a) FHM
- b) Maxim
- c) AutoMotoSport
- d) AutoShow
- e) National Geographic
- f) Academia Cațavencu
- g) Altele .....

22. Vârsta dvs.

- a) sub 18 ani
- b) 18-26 ani
- c) 27-40 ani
- d) peste 40 ani

23. Ocupația dvs: (o singură variantă de răspuns)

- a) elev
- b) student
- c) întreprinzător particular
- d) angajat la firmă privată
- e) angajat la firmă de stat
- f) șomer

24. Care este venitul dvs. lunar net?

- a) nu am venit
- b) sub 3.100.000 lei
- c) 3.100.001 –7.700.000 lei
- d) 7.700.001-15.400.000 lei
- e) peste 15.400.001 lei

25. Ce produse/accesorii/componente PC ați dori să achiziționați în viitorul apropiat?

Vă mulțumim!
 Informațiile de mai sus nu vor fi folosite în scop comercial și nu vor fi date publicității individual, ci sub formă statistică.

Completând chestionarul alăturat îmi exprim consimțământul în mod expres și neechivoc pentru ca orice date cu caracter personal cuprinse în acest document să intre în baza de date a Vogel Burda Communications pentru a fi prelucrate și utilizate de aceasta în orice activități legate de marketing, de promovare a noilor oferte, produse și servicii, conform cu legislația în vigoare.

Stimată redacție,

După cum știam de câțiva ani din revistele CHIP, timpul de răspuns al unui monitor TFT se măsoară în alternanța alb-negru, ÎNSĂ este - citez : "timpul în care semnalul trece de la 10% la 90% și invers" (CHIP 9/2005 pag. 53 și unele numere anterioare cu teste de monitoare TFT).

Recent, chiar în nr. 4/2006 pag. 32, se afirmă că timpul de răspuns se măsoară din momentul în care pixelul primește comanda de aprindere, se aprinde complet, până în momentul în care se stinge din nou, de tot.

Aici nu mai precizați acea marjă de 10% și 90% definită anterior și de aici impresia că timpul de răspuns se măsoară în alternanța negru pur - alb - negru pur. Din câte îmi dau seama, un pixel cu 10% alb (ca în definiția originală) este o nuanță de gri, și de aici rezultă că definiția originală se referă la o măsurătoare gray-to-gray.

Care este realitatea, având în vedere că în cele trei etape de concurs CHIP-Samsung ați avut definiții de 0-100% alb/negru (fals din punct de vedere al procentelor de măsurare) și 10-90% GTG (corect ca procente, dar fals ca denumire GTG, aceasta fiind o găselniță de marketing de ultimă oră)?

Care este realitatea și care ar fi fost răspunsul corect la concurs?

Cu respect,
Emilian Costache

Bună ziua,

Definiția corectă a timpului de răspuns se găsește în majoritatea foilor de catalog care se referă la panouri TFT.

Riguros, trebuie prezentată diagrama cu strălucirea instantanee a afișajului, care a fost prezentată și în revistă la testul comparativ de monitoare. Curba respectivă reprezintă evoluția strălucirii, respectiv semnalul furnizat de un element fotosensibil plasat în fața afișajului. Pe o curbă obișnuită, se observă o evoluție lentă în timp către nivelurile extreme atât la alb, cât și la negru.

Acele porțiuni rotunjite ale curbei de răspuns au fost eliminate din definiție, deoarece, pe de o parte, introduc o mare imprecizie în citirea timpului de răspuns și, pe de altă parte, nu produc diferențe sesizabile pentru ochi. Se consideră că 10% ar trebui să fie suficient pentru eliminarea rotunjirilor nesemnificative, atât pentru alb, cât și pentru negru, ceea ce înseamnă că timpul de răspuns este suma timpilor de aprindere și stingere a panoului, respectiv timpul în care răspunsul în lumină evoluează de la 10 la 90 % la aprindere și de la 90 la 10% la stingere. Timpul de răspuns GTG are o definiție similară, dar comanda de culoare aplicată nu este alb negru, ci de la un nivel de gri la altul, fiind mult mai greu de aplicat în practică.

Și pentru definiția alb-negru apar diferențe foarte mari la măsurare, răspunsul fiind puternic dependent de valorile de strălucire și contrast

setate pentru display. În laboratorul CHIP, măsurătorile se fac pentru setările cele mai favorabile, la limita la care nivelurile apropiate de alb se confundă. Pentru a nu încălca de fiecare dată o miră de reglaj de strălucire, folosim un element simplu, respectiv să se vadă distinct cel puțin două linii deasupra butoanelor din bara de start.

Setarea este discutabilă din punctul de vedere al unui utilizator obișnuit, deoarece chiar se pierd anumite nuanțe de alb, dar pentru vizionare de filme sau în jocuri este foarte bună (acesta fiind și cazul de interes pentru timpi de răspuns mici).

Pentru obținerea unor valori comparabile este o setare rapidă precisă și comodă. Din păcate, au trecut prin laboratorul nostru monitoare care au fost depunctate la măsurătoare pentru că setările lor nu permiteau obținerea unor niveluri de strălucire mare (necesare chiar, la vizionarea unui film mai întunecat).

Vasile Prodan

Salut,

Din comparativul de hard diskuri din numărul de februarie reiese faptul că cele două hard diskuri de 200 GB Maxtor DiamondMax (PATA și SATA) au aceeași performanță în testele real-life, iar în testele sintetice cel PATA este mai bun decât cel SATA. Și totuși recomandarea este de a cumpăra un hard disk SATA. Puteți să îmi spuneți, vă rog, de ce? O zi bună.

Cristian S.

Diferența în HDTach între hard diskul SATA și hard diskul PATA este de vreo 5 MB/s în favoarea modelului PATA. Ok, până aici e mai bun PATA. Totuși, din experiența dumneavoastră, sigur puteți constata că rareori copierea de pe HDD pe HDD atinge viteze mai mari de 30 MB/s, aceasta întâmplându-se numai în condiții de hard disk defragmentat. Așa că, cei 5 MB/s pe care îi are în plus modelul de PATA sunt degeabă în mod practic. Dovadă sunt și rezultatele real-life, care în cel mai „rău” caz sunt egale, în general fiind favorabile modelului pe SATA. Tot în HDTach ne-a fost raportat și un timp de acces care e mai bun pentru hard diskul SATA. Situația nu e egală la real-life, așa cum ați spus, ci e mult în favoarea modelului pe SATA: 33 de secunde la copiere de fișiere mixte (spor de 15%), 8 secunde la scanare cu antivirusul (aici diferența e enormă, greu de atins – de 8s – mare pentru acest test și ce presupune el), la multitasking din nou avem spor de 15% pentru modelul SATA. În plus, la SATA, chiar dacă putem să trecem cu vederea avantajul de 17 MB/s teoretic față de PATA, nu putem să ignorăm tehnologia NCQ (ce se poate implementa doar pe interfețele seriale) și ergonomia cablurilor. Deci SATA e viitorul!

CHIP Team

**Așteptăm mail-urile
dumneavoastră
pe adresa: redactie@chip.ro**

Redacția poate fi contactată la:

Telefon: 0268-415158, 0268-418728, 0723-570511, 0744-754983; 0368-415003; 0368-415004;
Fax: 0268-418728; E-mail: redactie@chip.ro

Adresa redacției: 500010 - Brașov, Str. N.D. Cocea nr.12

Adresa pentru corespondență:
500530 - Brașov, Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4

Director General: Dan Bădescu
(dan_badescu@vogelburda.ro)

Director tehnic: Daniel Dănilă Békési
(dan_danila@vogelburda.ro)

Director editorial: Cătălina Lazăr (catalina_lazar@chip.ro)

Director editorial adjunct: Cătălin Constantin
(catalin_constantin@chip.ro)

Secretar general de redacție:
Oana Albu (oana_albu@chip.ro)

Redactori:

Codrin Hosu (codrin_hosu@chip.ro),

Marius Ghinea (marius_ghinea@chip.ro),

Mircea Mihălică (mircea_mihalica@chip.ro),

Ionuț Bălan (ionut_balan@chip.ro)

Corina Căilean (corina_calean@chip.ro)

Laborator de testare hardware:

Redactori:

Francisc Kurko (francisc_kurko@chip.ro),

Vasile Prodan (vasile_prodan@chip.ro)

Alexandru Costache (alex_costache@chip.ro)

Beniamin Onaț (beniamin_onat@chip.ro)

Mihai Bărbat (mihai_barbat@chip.ro).

Laborator de testare software:

Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Grafică, DTP:

Adrian Popa (adi_popa@chip.ro), Ilie Popa (ilie_popa@chip.ro)

CHIP online:

Lucian Bitai (lucian_bitai@chip.ro)

CHIP CD/DVD: Ionuț Bălan, Cătălin Constantin

Contabilitate și administrație:

Maria Parge, Eva Szaszka (contabilitate@vogelburda.ro)

Financial Controller - Adrian Dumitru
(adrian_dumitru@vogelburda.ro)

Reclama:

Zsolt Bodola (zsolt_bodola@vogelburda.ro),

Cristian Pop (cristian_pop@vogelburda.ro)

Mihaela Moraru (mihaela_moraru@vogelburda.ro)

Marketing:

Leonte Mărginean (leonte_marginean@vogelburda.ro),

Diana Călin (diana_calin@vogelburda.ro)

Distribuție și abonamente:

Ioana Bădescu (ioana_badescu@vogelburda.ro),

Ioan Soiu (iancu_soiu@vogelburda.ro)

Alex Draghini (alex_draghini@vogelburda.ro)

Reprezentanța București

Adresa: Str. Izvor nr. 78 et. 2, Sector 5

HOTLINE Abonamente: 0268-418728; 0368-415003

Luni - Vineri, orele 10-17

Persoanele fizice și juridice se pot abona utilizând talonul din revistă sau direct la sediul redacției. Plata abonamentului se face prin mandat poștal pe numele Ioana Bădescu, O.P. 2, C.P. 4, 500530 Brașov, sau prin ordin de plată în contul „Vogel Burda Communications” deschis la ABN AMRO BANK Brașov RO71ABNA0800264100060476 sau Cont Trezorerie Brașov nr. RO90TREZ1315069XX000746. Toate solicitările se vor face la Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4, 500530 Brașov.

Montaj și tipar: Veszpremi Nyomda Rt., Veszprem, Ungaria

CHIP Computer & Communications este membru fondator al Biroului Român de Audit al Tirajelor (BRAT). Publicație auditată pe perioada ianuarie - iunie 2005.

Acestă ediție a revistei CHIP Computer & Communications a fost publicată în 35.000 de exemplare.

Relații internaționale:

http://www.chip.ro/html/about/international.php3

Editura: Vogel Burda Communications S.R.L.

Sediul editurii: 500010-Brașov

Str. N.D. Cocea nr.12

Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență conform Studiului Național de Audiență.

Conform cifrelor SNA (perioada de măsurare octombrie 2004 - octombrie 2005), revista CHIP are 221.000 de cititori/număr.

Copyright: În România: Vogel Burda Communications S.R.L. Brașov
În Germania: Vogel Burda Holding GmbH, München
Dr. Jan Schultze
Josef Zach

ISSN 1453-7079

Manuscrisele, inclusiv în format electronic, expediate redacției devin proprietatea editurii. Editura își rezervă dreptul de modificare a materialelor primite, precum și a datei de apariție. Reproducerea integrală sau parțială a articolelor, informațiilor sau a imaginilor apărute în revistă este permisă numai cu acordul scris al editurii. Redacția nu își asumă răspunderea pentru greșeli și inadvertențe apărute în materialele colaboratorilor și ale inserțiilor.

Câștigătorii concursului

organizat de **CHIP** împreună cu **DECK Computers**

Januarie Petrisor Dan - Craiova
Februarie Anton Silvana - Tulcea
Martie Mocanu Laurențiu - Galați

Câștigătorii sunt rugați să sune la redacție pentru a stabili detaliile referitoare la intrarea în posesia premiilor.

Răspunsul corect a fost: Timpul total de aprindere + stingere a display-ului, măsurat în intervalul 10% - 90%.

Caută revista **CHIP** în chioșcurile:

Vis Media Press, Symmetria, Tutun și Ziare, Anota și la ceilalți difuzori de presă din toată țara.

Imprimante laser

Nu mai sunt atât de scumpe și față nevoilor moderne de tipărire extrem de bine. Ne-am hotărât să testăm gama de imprimante laser alb-negru și color pe care ni le putem permite fără eforturi supraomenești.

Cumpărați online

Aflați ce carduri sunt bune, ce puteți cumpăra online și ce măsuri trebuie luate pentru o sesiune sigură de cumpărături.

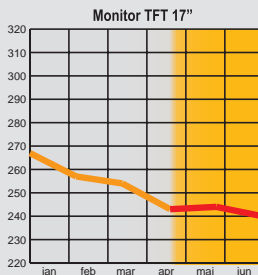
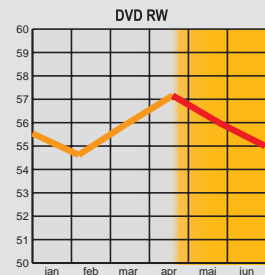
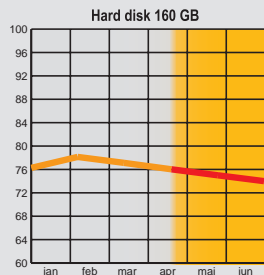
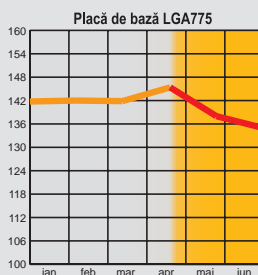
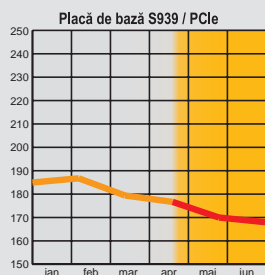
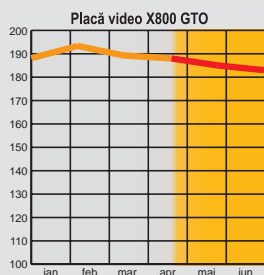

Filme care se văd cristal

Epoca high definition a început. CHIP vă arată cum puteți coda un film de rezoluție HD în cele mai bune condiții.

Componente

Proгноza CHIP pe următoarele două luni

Revista CHIP vă oferă lunar părerea sa asupra evoluției prețurilor la componente. Aceasta se întâmplă pe baza evoluției prețurilor din lunile anterioare, precum și pe baza semnalelor din piața internă și internațională. Cunoșcând dinamica acestor prețuri, veți putea achiziționa componentele necesare la prețul corect sau vă veți putea planifica o achiziție viitoare. Sperăm că această rubrică vă este de un real folos.
CHIP Team

